گسترش
صمت
صنعت معدن تجارت
نخستین روزنامه تخصصی صبح ایران
شنبه
• اول شهریور ۱۳۹۳
• ۲۶ شوال ۱۴۳۵
• ۲۳ آگوست ۲۰۱۴
• سال هفتم دوره جدید شماره ۱۸ • پیاپی ۱۳۳۶ • ۳۲ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان
www.smtnews.ir - www.smtonline.ir

رییس جمهوری با اشاره به گزارش صندوق بین‌المللی پول:
اقدامات اقتصادی دولت کم‌نظیر بود
۲

مدیرکل دفتر صنایع نساجی و پوشاک در گفت و گو با صمت:
ورود سرمایه‌گذاران صنعت نساجی به تجاری‌سازی
۲۳

رییس مرکز ملی فرش
ایران در فرش دستباف سرآمد است
۳۱

وزیر صنعت، معدن و تجارت:
حمایت دولت برای خروج کارخانه‌های صنعتی از رکود
۳

معاون برنامه‌ریزی وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت:
حذب سالانه ۳ میلیارد دلار سرمایه خارجی
۹

گفت‌وگوی صمت با رییس سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان
به دنبال منطقی کردن قیمت‌ها هستیم

برآورد ما این بود که اگر افزایش قیمت‌ها با چنین شیب تندی بالا برود، اجرایی شدن قانون دچار مشکل خواهد شد. خوشبختانه توانستیم با سیاست‌گذاری‌های لازم، تا حد زیادی خیز قیمتی را کنترل کنیم. البته این به معنای تثبیت قیمت‌ها نیست بلکه ما به دنبال منطقی کردن قیمت‌ها بوده‌ایم.
۸

وزیر نفت:
پایان واردات بنزین در سال ۹۴
۴

خروش شیرهای تقلبی!
۲۴

سرمایه‌هایی که در یک شب بر باد می‌رود
۱۹

فروش اموال مازاد بانک‌ها در بورس کالا
۲۸

از زیان ۲/۷ میلیارد دلاری تا سوختن در آتش اسکانیا
۱۷

واسطه‌های معدنی عامل رونق یا نابودی؟
۲۲

خروج از رکود با رونق تولید
عباسعلی نورا
استاد دانشگاه
۶

لزوم شناسایی بازارهای بین‌المللی
محمدعلی میرزاییان
فعال معدنی
۲۱

گِل هرمز
فیروز علی نیا
استاد دانشگاه معدن امیرکبیر
۲۲

تبلیغات ایرانی خودرو
حسین علیزاده
روزنامه نگار
۱۰

تجارت محور هستیم نه تولید محور
محمد فرزاد
دبیر انجمن تولیدکنندگان شیرآلات
۲۴

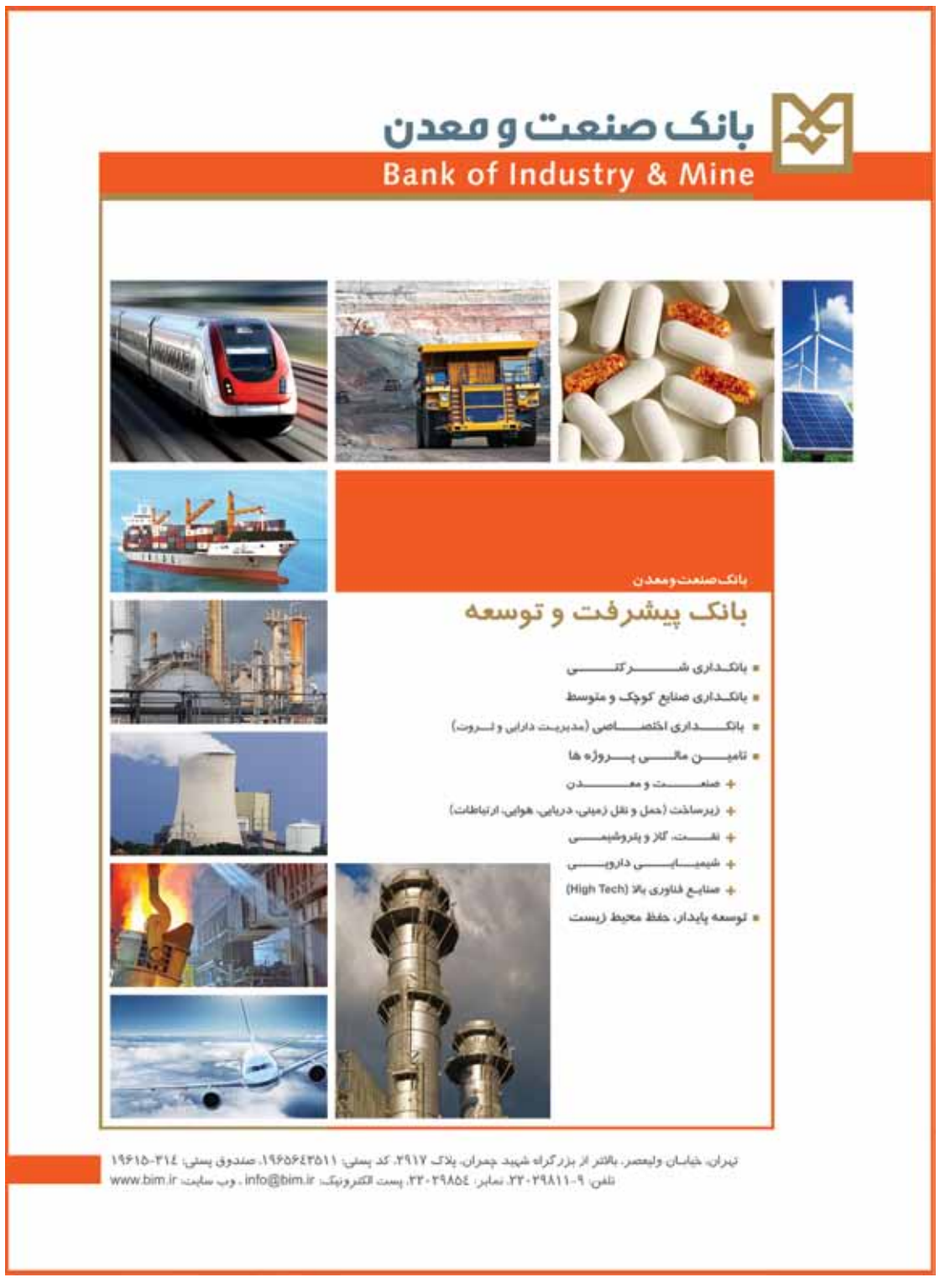

خبر

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران خبر داد:

راهکارهای جدید دولت برای تامین مالی صادرات

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران با اشاره به بهبود وضعیت تجارت خارجی ایران و افق روشن مذاکرات در جهت رفع تحریم‌ها، گفت: با رفع تحریم‌ها و آغاز مبادلات بانکی موضوع خرید دین اسناد صادراتی با پوشش صندوق یکی دیگر از محورهای همکاری سیستم بانکی با این مجموعه خواهد بود.

به گزارش مهر، طاهر شه‌حامد در نخستین نشست تخصصی مدیران امور بین‌الملل بانک‌ها با مدیران صندوق ضمانت صادرات ایران، ضمن اشاره به نقش تعیین‌کننده سیستم بانکی هر کشور در توسعه تجارت و صادرات آن، اظهار کرد: متاسفانه در خلال سال‌های اخیر به‌دلیل افزایش معوقات بانکی و مشکلات ناشی از نوسان نرخ ارز، بیشتر بانک‌ها تمایلی به تخصیص منابع خود به حوزه صادرات ندارند. ضمن اینکه تحریم‌های بین‌المللی بانکی و اقتصادی علیه کشور نیز امکان تامین مالی صادرات از منابع بانک‌های خارجی را محدود و دشوارتر کرد.

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران افزود: در چنین شرایطی تنها راهکار برون‌رفت از بحران تامین مالی صادرات، انعقاد قراردادهای عاملیت بانک‌ها با صندوق توسعه ملی و تخصیص اعتبارات و گشایش خطوط اعتباری در قالب اعتبار خریدار است. وی در تشریح ساز و کار اعتبار خریدار افزود: در این حالت بانک‌ها با انعقاد قرارداد عاملیت با صندوق توسعه ملی، نسبت به تخصیص اعتبارات به طرح‌های صادراتی و سرمایه‌گذاری‌های اولویت‌دار اقدام می‌کنند. این وام‌ها در واقع برای خرید مدت‌دار کالا و خدمات ایرانی به طرف‌های خارجی در بازارهای هدف جمهوری اسلامی ایران اعطا می‌شود و پشتوانه بازگشت وجوه و وصول مطالبات از طرف‌های خارجی، ضمانتنامه اعتبار خریدار صادره توسط صندوق ضمانت صادرات ایران است.

وی درخصوص مزایای استفاده از مکانیزم اعتبار خریدار هم برای خریدار و هم فروشنده اظهار کرد: قدرت چانه‌زنی بالا در فروش اعتباری برای صادرکننده ایرانی بالا می‌رود، رغبت خریدار خارجی برای خرید و خرید مجدد افزایش می‌یابد، امکان فروش به قیمت مناسب و بالاتر فراهم می‌شود، رقابت منفی آنچنان که در بازار داخلی وجود دارد در این شرایط به‌وجود نمی‌آید، صادرکنندگان ایرانی موفق به حفظ بازار و حتی توسعه بازارهای صادراتی خود خواهند شد و همین موضوع نبود تمرکز ریسک در یک کشور را برای ایران به ارمغان می‌آورد.

رییس هیات‌مدیره صندوق با مروری بر آمار صادرات در ۲ سال اخیر، گفت: آمارها حاکی است که حدود ۷۰درصد صادرات کشور تنها به ۵ کشور چین، امارات، عراق، افغانستان و ترکیه صادر می‌شود و این موضوع تجمع ریسک به لحاظ محدود بودن بازارهای هدف صادراتی را برای ایران در بر خواهد داشت و بروز مشکل در هر یک از این بازارها به لحاظ مبادلات تجاری با ایران، تاثیر نامطلوبی بر صادرات کشور خواهد داشت.

رییس جمهور با اشاره به گزارش صندوق بین‌المللی پول:

اقدامات اقتصادی دولت کم‌نظیر بود

- اعلام اجرای ۷۶ پروژه در شورای اداری استان اردبیل با اعتبار بیش از ۳۰۰ میلیارد تومان
- تکمیل سد گیوی و انجام اقداماتی برای بخش‌های پایین‌دستی سد،
- اجرای طرح تامین آب آشامیدنی اردبیل از سد یامچی،
- کانال‌کشی و زه‌کشی بیش از ۸۳هزار هکتار در سال‌های ۹۳ تا ۹۶
- اقدام توسعه‌ای در منطقه آزاد ارس
- کانال‌کشی و زه‌کشی ۱۷هزار هکتار از هکتار از اراضی کشاورزی استان اردبیل
- برنامه دولت برای مطالعات و اکتشاف معادن اردبیل
- پس از نهایی شدن توافق ایران با ۱+۵ رقابتی فوق‌العاده برای هجوم به ایران برای سرمایه‌گذاری آغاز می‌شود

گروه آینه خبر: رییس‌جمهوری که چهارشنبه گذشته به اردبیل سفر کرده بود، پس از سخنرانی‌ها و دیدارها و جلسات متعدد سفر ۲روزه خود را به پایان رساند.

دیدار با مردم در استادیوم تختی اردبیل، دیدار با روحانیون و ایثار گران، شرکت در نشست توسعه و سرمایه‌گذاران، بررسی مشکلات توسعه‌ای استان از مهم‌ترین برنامه‌های رییس‌جمهوری در سفر به اردبیل بود.

رییس‌جمهوری در جلسه شورای اداری استان اردبیل، ضرورت اتحاد و همدلی را در مسیر حل و فصل مشکلات کشور مورد تاکید قرار داد و تصریح کرد: برای عبور از معضلات کشور همه اعم از دولت، قوه قضاییه، مجلس و نیروهای مسلح باید متحد بوده و دست به دست هم دهیم. به گزارش ایلنا، حسن روحانی گفت: امنیت و ثبات امروز کشورمان در درجه اول مرهون اتحاد و ایمان مردم و در درجه دوم حضور نیروهای مسلح تحت فرمان مقام معظم رهبری است که باید قدردان خدمات آنان باشیم. رییس‌جمهوری اظهار کرد: همه باید در مسیر پیشرفت و توسعه کشور دست به دست هم دهیم البته بروز برخی مسائل بین قوا و وجود فراز و نشیب‌ها در این مسیر طبیعی است، ولی مهم این است که همه طرف‌ها باید تحمل خود را بالا ببریم.

رییس شورای عالی امنیت ملی همچنین احترام به اقوام و مذاهب مختلف در کشور را ضروری دانست و گفت: اقوام و مذاهب مختلفی در کشورمان وجود دارند، البته همه از یک نژاد هستیم و آن ایرانی بودن است، اما باید به زبان، ویژگی‌ها و سنت اقوام مختلف، احترام گذاشت. وی تصریح کرد: این دولت در داخل و در دنیا برای آشتی آمده است و این جزو اهداف دولت می‌باشد و همه بایستی در این مسیر تلاش کنیم.

اقدامات بزرگ در سیاست خارجی

روحانی در ادامه با اشاره به اینکه دولت در سیاست خارجی اقدامات بزرگی انجام داده، گفت: اگر چه در سیاست خارجی هنوز راه زیادی در پیش‌رو داریم اما امروز روند روابط کشورمان با کشورهای همسایه تفاوت کرده و بی‌تردید فردا متفاوت‌تر هم خواهد شد.

رییس‌جمهوری با اشاره به روابط صمیمی ایران با جمهوری آذربایجان، گفت: امروز روابط با جمهوری آذربایجان کاملا با دیروز متفاوت است و ۲ کشور روابط بسیار گرم و صمیمی را آغاز کرده‌اند و به این مسیر ادامه خواهند داد.

وی طرح تحول نظام سلامت را از دیگر اقدامات بزرگ دولت در یک سال اخیر و باوجود تداوم تحریم‌ها عنوان کرد و گفت: امروز به واسطه اجرای این طرح آرامش خاطری در میان مردم ایجاد شده و دولت با همه توان این طرح را ادامه خواهد داد اما متاسفانه رسانه ملی حاضر نیست، اینگونه خدمات بزرگ دولت را برای مردم تبیین کند.

تحریم‌ها برای همیشه برداشته شود

رییس‌جمهوری با اشاره به کارهای گسترده دولت در یکسال اخیر اظهار کرد: همه این کارها در حالی انجام شده که تحریم‌های غیرقانونی و ظالمانه همچنان ادامه دارد، هرچند در این مدت توانسته‌ایم گوشه‌هایی از تحریم را تضعیف کنیم یا جلوی برخی تحریم‌ها را بگیریم. روحانی افزود: دولت وظیفه خود می‌داند که همه توانش را به‌کار گیرد تا تحریم‌ها برای همیشه برداشته شوند چراکه تداوم این تحریم‌ها، یک ظلم بزرگ به مردم است.

وی با تاکید مجدد بر اینکه کارهای بسیار بزرگی به‌رغم این تحریم‌ها در کشور انجام شده، گفت: رسانه ملی حاضر نیست خدمات دولت را برای مردم تبیین کند و دولت از لحاظ تبلیغاتی دست تنها است.

روحانی گفت: متاسفانه خدمات دولت برای مردم بیان نمی‌شود و این بر خلاف تاکید امام راحل است. امام راحل همواره تاکید می‌کردندکه دولت باید خدماتش را به مردم بگوید و خدمات دولت باید در صداوسیما به خوبی منعکس شود و رسانه‌ها باید خدمات دولت را برای مردم تشریح کنند اما درباره اینکه چرا نمی‌گذارند همه خدمات دولت برای مردم تبیین شود، به موقع سخن خواهم گفت.

رییس‌جمهور افزود: در کدام دولت بوده که در زمینه مسئله اقتصادی در عرض یک‌سال با آن معضلاتی که دولت را تحویل گرفتیم، کارهایی به این بزرگی انجام شده باشد.

روحانی پرسید: چرا صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی و رسانه‌های خارجی باید بگویند که کار دولت ایران در عرصه اقتصاد در تاریخ کشورهای در حال توسعه، کم‌نظیر بوده و چرا صداوسیما نگوید. رییس‌جمهور گفت: همه مسئولان در دولت با وجود مظلومیت، باید به وظیفه خود عمل کنند و بدانند که یاری خداوند از هر کس دیگری بالاتر است. روحانی با اشاره به دیدارهایش با مردم گفت: مردم بارها به من می‌گویند می‌دانیم چه کسانی و کجاها و چرا شما را اذیت می‌کنند، شما راه‌تان را ادامه بدهید. حضور مردم در صحنه بسیار مهم است و همین محبت مردم نشان می‌دهد که آنان تنها گوش‌شان به رادیو یا چشم‌شان به تلویزیون نیست و چشم و گوش آنان خیلی وسیع‌تر می‌بیند و می‌شنود و خیلی خوب می‌توانند قضاوت کنند.

وی تصریح کرد: البته در این راه بسیار سخت و سنگین، باید از مقام معظم رهبری هم سپاسگزاری کنم چراکه همه جا دولت را حمایت و کمک کرده‌اند.

مسئولیت اجرای قانون اساسی

روحانی در ادامه «ریاست قوه اجرایی کشور» و از آن مهم‌تر «مسئولیت اجرای قانون اساسی» را ۲ وظیفه مهم رییس‌جمهوری دانست و اظهار کرد: زمانی که خواستم انجام وظیفه مسئولیت اجرای قانون اساسی را شروع کنم، برای مردم توضیح خواهم داد چرا این کار دارد با تاخیر انجام می‌گیرد.

رییس‌جمهور گفت: اجرای این وظیفه از آن کارهای مهمی است که برای خیلی‌ها خوشایند نیست و ممکن است ناراحت و عصبانی شوند اما قانون اساسی کشور باید اجرا شود و هر کسی در این کشور با هر مسئولیتی باید بداند این دولت به حول و قوه الهی در ادامه راه، برای اجرای قانون اساسی مصمم خواهد بود. روحانی افزود: وقتی دولت اعلام کند فلان دستگاه یا نهاد دارد از قانون اساسی تخلف می‌کند، ممکن است برای آن نهاد یا دستگاه خوشایند نباشد اما این وظیفه رییس‌جمهوری است و من به وعده‌هایم به مردم عمل خواهم کرد و در این راه هیچ چیز نمی‌تواند مانع شود.

رییس‌جمهور اظهار کرد: «مردم با رای و اعتماد خود، وظیفه مهمی را به رییس‌جمهوری محول کردند. مردم رای ندادند که رییس‌جمهوری رییس دستگاه اجرایی باشد، رای دادند که اول مجری قانون اساسی باشد. مسئولیت اجرای قانون اساسی در کشور برعهده رییس‌جمهوری است».

تلاش برای حل مشکل آب و محیط‌زیست

روحانی در ادامه اظهار کرد: تلاش دولت در سفرهای استانی بر این مبناست که کارهایی که امکان‌پذیر است و دولت قادر است تا پایان دوره آنها را اجرایی کند، به مردم وعده دهد. وی گفت: امکانات دولت محدود است و دولت این امکانات را بر مبنای اولویت‌ها برنامه‌ریزی و اجرایی می‌کند. روحانی با بیان اینکه دولت برخی از طرح‌ها و پروژه‌هایی را که برای کل کشور حیاتی محسوب می‌شوند در اولویت قرار داده است، خاطرنشان کرد: مشکل آب و محیط‌زیست معضلات بسیار مهمی است که دولت مصمم است اقدامات ویژه‌ای را در این زمینه‌ها انجام دهد. رییس‌جمهور گفت: نباید تصور شود که کشور بدون توجه به محیط‌زیست، می‌تواند به توسعه پایدار برسد.

وی به معضل دریاچه ارومیه اشاره کرد و اظهار داشت: از روز آغاز به کار دولت روی دریاچه ارومیه تاکید داشتم و این موضوع از اولویت‌های دولت بوده و شخصا آن را پیگیری می‌کنم، دریاچه ارومیه دچار معضل بزرگی شده که سرنوشت و زندگی حدود ۱۵میلیون نفر را می‌تواند تحت تاثیر قرار داده و با بحران مواجه کند.

توجه ویژه به معادن و مخازن انرژی

رییس‌جمهور در ادامه ذخایر معدنی را فرصت بسیار بزرگی برای کشور و استان اردبیل دانست و گفت: باید با شناسایی معادن، روی آنها سرمایه‌گذاری شود و اردبیل ظرفیت بالایی در این زمینه دارد که لازم است تلاش مضاعفی برای اکتشاف معادن استان انجام شود. رییس‌جمهور اهمیت توجه به بخش انرژی را هم مورد تاکید قرار داد و گفت: امروز منابع مشترکی در زمینه انرژی داریم که متاسفانه دیگران از آن بهره‌برداری می‌کنند، به نحوی که حتی منبع مشترکی داشتیم که با کمال تاسف بهره‌برداری از آن را رها کردند و طرف مقابل نه‌تنها سهم خود را به‌طور کامل استفاده کرده بلکه امروز از سهم بخش ایران نیز بهره‌برداری می‌کند. روحانی تصریح کرد: منابع نفتی و گازی نیازمند سرمایه‌گذاری ویژه‌ای است و دولت تلاش‌ها و اقدامات ویژه‌ای در این عرصه نیز انجام خواهد داد.

۵میلیون ایرانی در طرح تحول نظام سلامت بیمه شدند

ایسنا- وزیر بهداشت با اشاره به بیمه شدن ۵میلیون نفر در طرح تحول نظام سلامت گفت: از آغاز شروع طرح تحول نظام سلامت تاکنون ۵میلیون نفر که فاقد هرگونه بیمه بودند توسط دولت بیمه شده‌اند و کماکان افرادی که بیمه ندارد، می‌توانند برای اخذ دفترچه درمانی اقدام کنند. سیدحسن هاشمی در سفر استانی دولت به اردبیل ضمن ابلاغ سلام رییس‌جمهور به مردم خلخال، گفت: با سپری شدن حدود یک سال از عمر دولت، آرامش و امید در کشور ایجاد شده و روابط بین‌المللی ما با سایر کشورها بهبود یافته است و امیدواریم ضمن حفظ عزت و مصلحت کشور و ارزش‌های انقلاب، همدلی بین گروه‌های مختلف در کشور و قوای سه‌گانه افزایش یابد. وی به ۲ مشکل عمده کشور اشتغال و معیشت اشاره کرد و گفت: پسندیده نیست در جمهوری اسلامی ایران جوانان جویای کار مدت‌ها دنبال فرصت شغلی باشند با اینکه مردم برای ارتزاق و هزینه‌های درمانی خود بعد از ۳۵ سال که از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی می‌گذرد در تنگنا قرار گیرند. وزیر بهداشت تصریح کرد: خواسته‌های مردم خلخال درخصوص رفع مشکلات و ایجاد بستر توسعه، منطقی و به حق است اما باید در نظر داشته باشیم دولت را در شرایطی تحویل گرفتیم که میلیاردها ریال کسری اعتبار داشته‌ایم و بدهی ما در بخش بهداشت و درمان ۸هزار میلیارد بوده که با طرح‌ها و اقداماتی که در حال انجام است، وضعیت رو به بهبود است.

موسسه مشاور شغلی و کاریابی راد
با مجوز رسمی از وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

۱- ثبت نام کارجویان با هر مدرک تحصیلی
۲-ارائه ۱۲ درصد معافیت بیمه سهم کارفرما
۳-تامین نیروی متخصص و غیر متخصص کارفرمایان
۴-آزاد سازی مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان دانشگاه های دولتی
آدرس: خیابان استاد نجات الهی خیابان شاداب-مقابل هتل قدس- پلاک ۴۹ طبقه دوم
تلفن:۸۸۹۳۹۲۴۹

وزارت کشور را وارد بازی‌های سیاسی نمی‌کنیم

ایرنا- عبدالرضا رحمانی‌فضلی وزیر کشور با بیان اینکه تخریب‌کنندگان دولت یا تابع رویکرد سیاسی بوده یا افرادی بی‌اطلاع هستند، گفت: وزارت کشور تابع سیاست‌ها، منافع و مصالح دسته‌جات سیاسی و سخنان آنان نیست. وزیر کشور دولت تدبیر و امید در آستانه هفته دولت در گفت‌وگویی اظهار کرد: اینکه فکر کنیم وزارت کشور یک حزب است و باید مثل یک حزب عمل کند و از یک عده طرفداری و علیه عده‌ای دیگر کاری انجام دهد، ما وزارت کشور را وارد این مقولات بازی‌های سیاسی نمی‌کنیم، چراکه این موضوع برای وزارت کشور سم است. رحمانی‌فضلی با بیان اینکه امروز شاهد تعامل مردم، سران قوا، مسئولان، دولت و روحانیت هستیم، گفت: ایران حضور خوب و موثری در کنترل بحران‌های منطقه داشته و دولت در ۱سال گذشته با هیچ موضوع امنیتی مواجه نبوده است.

رحمانی‌فضلی در بخش دیگر از این مصاحبه درباره سوال مجلس از وی درباره بحث عفاف و حجاب و نیز پوشیدن ساپورت از سوی برخی زنان با توضیح در این‌باره و اینکه سوال، تحقیق و تفحص و استیضاح حق قانونی نمایندگان است، گفت: از من خواسته شد که شما به صراحت این واژه «ساپورت» را در یکی از مصاحبه‌ها به‌کار ببرید و بگویید وزارت کشور با ساپورت مقابله می‌کند که من گفتم این مناسب نیست که من این مطلب را بگویم چرا که فردا و پس‌فردا باید بگویم با این لباس و آن لباس هم مخالفم و من باید به تعداد لباس‌هایی که پوشیده می‌شود بگویم با اینها مخالف هستم و این در شأن من نیست. رحمانی‌فضلی گفت: من گفتم که می‌گویم وزارت کشور طبق قانون با پوشش‌های نامناسب برخورد قانونی می‌کند اما اصرار بود که من این کلمه را به‌کار ببرم که من نیز هیچ‌وقت این کلمه را به‌کار نبردم برای اینکه در شأن وزارت کشور نیست که اسم لباس را بیاورد.

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت اول
شماره مجوز:۲۴۱۹۱۴

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره مم/۹۳/۰۱۷۰ مربوط به تکمیل و بهسازی جاده و محل چاه‌های شرق ۰۰۹ شمال پرنج و شرق ۰۱۴ پرنج

الف ـ شرح مختصر خدمات:
جام عملیات خاکبرداری و خاکریزی، احداث جوی خاکی، تسطیح و شیب‌بندی، اجرای مصالح قشر اساس زیر اساس و آسفالت، شن‌ریزی شکسته کارخانه‌ای، انجام عملیات پی‌کنی و بنایی با سنگ، لوله‌کشی آب و گاز، ساخت و نصب مهارهای لوله سوخت، احداث آبرو بتنی مسلح، کارهای فولادی، سنگ‌کاری دیوارهای حائل جاده، احداث حوضچه فاضلاب، علایم و تجهیزات ایمنی.

ب ـ برآورد کارفرما / محل و مدت انجام خدمات
محل اجرای خدمات در ۶۰ کیلومتری رامهرمز و مدت انجام آن ۴ ماه می‌باشد و همچنین برآورد کارفرما جهت انجام خدمات ـ۶,۴۸۸,۳۷۹,۹۴۲ریال و تعدیل‌پذیر می‌باشد.

ج ـ شرایط مناقصه‌گران متقاضی
مناقصه‌گران دارای حداقل پایه ۵ راه و ترابری
توانایی ارائه تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ـ۲۶,۲۰۰,۰۰۰/ ریال و همچنین ۵ درصد مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) بعنوان تضمین انجام تعهدات می‌باشد.

د ـ محل، زمان و مهلت دریافت مدارک مناقصه‌گران
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را به‌صورت کتبی به یکی از آدرس‌های ذیل‌الذکر اعلام نمایند.
ضمنا محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها در اسناد مناقصه قید می‌گردد.
نشانی محل اعلام آمادگی و دریافت اسناد: اهواز، کوی فداییان اسلام، ساختمان ۵ طبقه، بلوک ۱، طبقه اول، امور حقوقی و قراردادها، اتاق ج۱۴۱ و یا تهران، میدان آرژانتین، ابتدای خیابان بیهقی، پلاک ۲۸، ساختمان مرکزی یازدهم، شرکت ملی نفت ایران، طبقه دوم، دفتر هماهنگی امور حقوقی و قراردادهای مناطق نفت‌خیز جنوب.

روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب
WWW.NISOC.IR
WWW.SHANA.IR
HTTP://IETS.MPORG.IR

وزیر صنعت تاکید کرد:

حمایت دولت برای خروج کارخانه‌های صنعتی از رکود

قیمت خودرو از اختیار وزارت صنعت خارج است

- افتتاح شرکت آذرساروج سبلان در شهرک صنعتی شماره۲ نمین
- افتتاح ۴ پروژه بزرگ تولید، صنعتی و خدماتی با ۷۲۵ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری
- افتتاح شرکت فولاد سپهر سبلان را با ۳۷۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری
- بهره‌برداری از مجتمع خدماتی رفاهی بین‌راهی دنیادیده
- بازدید از واحدهای شهرک صنعتی آرتاپلاست نمین
- افتتاح واحد تولید چسب فرمالین شهرک صنعتی آرتاپلاست
- کلنگ‌زنی واحد ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات خط تولید و افزایش ظرفیت تولید ۴۰ درصدی شرکت آذر ساروج سبلان نمین
- کلنگ‌زنی کارخانه فروکتوز و تولید محصول دانش‌بنیان شربت فروکتوز
- بازدید از شرکت ابریشم سبلان نمین

وزیر صنعت، معدن و تجارت از اختصاص ۳هزار و ۱۱۰میلیارد ریال اعتبار برای راه‌اندازی دوباره و فعال‌سازی کارخانه‌های راکد و غیرفعال استان اردبیل خبر داد و گفت: حمایت دولت این کارخانه‌ها را از رکود خارج می‌کند.

وزیر صنعت با بیان اینکه تعیین قیمت خودرو وظیفه این وزارتخانه نیست و در اختیار شورای رقابت قرار دارد، گفت: با افزایش تولید، قیمت خودرو کاهش می‌یابد.

به گزارش ایسنا، مهندس محمدرضا نعمت‌زاده با بیان اینکه قیمت خودرو از اختیار وزارت صنعت خارج است، گفت: قیمت خودرو به‌طور قانونی در اختیار شورای رقابت قرار دارد.

وی تصریح کرد: خودروسازان اعلام کرده‌اند که به زودی با افزایش تولید، بازار صرفه‌جویی‌هایی خواهد داشت.

نعمت‌زاده با اعلام اینکه تلاش ما این است که ساخت داخل را افزایش دهیم، اظهار امیدواری کرد، با افزایش تولید بتوان مقداری از منافع را کاهش داد و تخفیف اعمال کرد.

همچنین به گزارش ایرنا محمدرضا نعمت‌زاده در جریان سفر دولت به اردبیل و در جلسه شورای اداری شهرستان نمین گفت: ۵هزار میلیارد ریال اعتبار دیگر نیز برای پروژه‌های نیمه تمام این استان تخصیص یافته است.

وی نسبت به انتقال مشکلات آب شرب اهالی اهل تسنن بخش مرزی عنبران شهرستان نمین به رییس‌جمهوری برای پیگیری رفع این مشکل قول مساعد داد.

وی گفت: موضوع تامین اعتبار دانشگاه‌های بین‌المللی، علوم پزشکی و فناوری‌های نوین سبلان نمین نیز با جدیت پیگیری خواهد شد.

امام جمعه نمین نیز در این جلسه گزارشی از مسائل و مشکلات اهالی شهرستان نمین و بخش مرزی عنبران ارائه کرد.

علی رحیمی فعال شدن منطقه ویژه اقتصادی نمین، اجرای طرح فاضلاب شهر نمین، تامین آب آشامیدنی پایدار برای اهالی بخش عنبران و تکمیل سد نیمه تمام این شهر، حمایت از محصولات تولیدی و تولیدکنندگان صنایع‌دستی عنبران، توجه مسئولان به عمران و آبادانی شهرهای نمین، آبی بیگلو و عنبران و راه‌اندازی بیمارستان ۶۴ تختخوابی نمین را از مطالبات مردم نمین ذکر کرد.

در این جلسه بر لزوم راه‌اندازی دانشگاه‌های بین‌المللی علوم پزشکی و فناوری‌های نوین سبلان در شهر نمین به‌عنوان مهم‌ترین خواسته اهالی شهرستان نمین و بخش مرزی عنبران تاکید شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در بدو ورود به شهرستان نمین با حضور در گلزار شهدای گمنام این شهرستان به مقام شامخ این شهدا ادای احترام کرد.

استقبال گرم و پرشور اهالی نمین و عنبران از وزیر در بدو ورود به شهر نمین از دیگر بخش‌های این سفر بود.

با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت ۴ پروژه بزرگ تولیدی، صنعتی و خدماتی با ۷۲۵میلیارد ریال سرمایه‌گذاری افتتاح شد. محمدرضا نعمت‌زاده همچنین در این سفر شرکت آذرساروج سبلان را در شهرک صنعتی شماره۲ نمین با ۲۴۰ میلیارد ریال افتتاح کرد.

رضا مهرابی مدیرعامل این شرکت گفت: این شرکت قادر است سالانه ۱۵۰هزار مترمکعب بتن سبک اتوکلاو و ملات خشک آماده مصرف تولید کند.وی میزان اشتغال‌زایی این شرکت را ۳۵ نفر اعلام کرد.

وزیر معدن، صنعت و تجارت همچنین شرکت فولاد سپهر سبلان را با ۳۷۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در شهرک صنعتی ۲ نمین افتتاح کرد. این شرکت قادر است سالانه ۷۰ هزار تن شمش فولاد تولید و به بازار عرضه کند. با راه‌اندازی این شرکت برای ۲۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و برای ۷۰۰ نفر به‌صورت غیرمستقیم اشتغال ایجاد شده است.

مجتمع خدماتی رفاهی بین راهی دنیا دیده سومین پروژه‌ای بود که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت در شهرستان نمین به بهره‌برداری رسید.

این مجتمع در زمینی به مساحت ۶ هزار و ۷۶۷ متر مربع و با زیربنای ۱هزار و ۳۱۲ متر مربع با صرف ۳۰میلیارد ریال آورده شخصی سرمایه‌گذاری شده است. این پروژه برای ۱۲ نفر به‌صورت مستقیم اشتغال ایجاد کرده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین با حضور در شهرک صنعتی آرتاپلاست نمین ضمن بازدید از واحدهای تولیدی این مجموعه، واحد تولید چسب فرمالین این مجموعه را با سرمایه‌گذاری ۸۵ میلیارد ریال افتتاح کرد. این واحد تولیدی قادر است علاوه بر اشتغال‌زایی برای ۴۰ نفر، سالانه ۲۵ تن چسب صنعتی فرمالین تولید و به بازار عرضه کند.

محمدرضا نعمت‌زاده همچنین در جریان سفر به شهرستان نمین واحد ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات خط تولید و افزایش ظرفیت تولید ۴۰درصدی شرکت آذر ساروج سبلان نمین را کلنگ‌زنی کرد. قرار است این طرح در طول ۱۲ ماه با ۱۵۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری تکمیل و به بهره‌برداری برسد.

کارخانه فروکتوز و تولید محصول دانش‌بنیان شربت فروکتوز واحد تولیدی دیگری بود که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت در شهرستان نمین کلنگ‌زنی شد. برای ایجاد این شرکت ۱۰۰ میلیارد ریال سرمایه داخلی و ۲۹میلیون یورو ارز خارجی سرمایه‌گذاری خواهد شد.

این شرکت که در زمینی به مساحت ۲۰ هزار مترمربع و با زیر بنای ۱۲ هزار مترمربع احداث می‌شود قادر خواهد بود ۹۰هزار تن فروکتوز و شربت مربوط به آن را در سال تولید کند.

نعمت‌زاده در جریان سفر به شهرستان نمین از شرکت ابریشم سبلان نمین هم بازید کرد و در جریان مشکلات تولید آن قرار گرفت.

وزیر ارتباطات خبر داد:

اعطای مجوز نسل سوم و چهارم از این هفته

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور با اعلام اینکه این هفته مجوز ورود به نسل سوم و چهارم را برای اپراتورهای کشور صادر می کنیم، گفت: در گذشته به این فناوری بی‌توجهی شده که درصدد جبران این عقب‌ماندگی هستیم. به گزارش ایسنا، محمود واعظی در مراسم افتتاح پروژه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات استان آذربایجان‌شرقی، با اعلام اینکه سیاست دولت تدبیر و امید ایجاد آرامش برای مردم و توسعه اقتصادی کشور است، اظهار کرد: بهبود وضعیت اقتصادی کشور و ایجاد اشتغال به کمک خود مردم، در راس برنامه‌های دولت قرار دارد.

وی با اشاره به نحوه اجرایی کردن اقتصاد مقاومتی گفت: اصلی‌ترین برنامه دولت، اجرایی کردن فرمایشات مقام معظم رهبری درباره اقتصاد مقاومتی است؛ به‌طوری که با حمایت از بخش خصوصی و تولیدات داخلی و با مشارکت مردم، اقتصاد ایران به خودکفایی برسد. واعظی تاکید کرد: خودکفایی اقتصادی به این معنی نیست که از دستاوردهای سایر کشورها استفاده نکنیم، بلکه حفظ اقتصاد کشور در مقابل تکان‌های اقتصاد جهانی، خودکفایی است. وی با اعلام اینکه دولت به‌دنبال سیاست خارجه مطمئن است، خاطرنشان کرد: خواسته دولت ارتباط با سایر کشورها و نشان دادن تصویر ایران بر اساس لیاقت مردم ایران است. وی ادامه داد: در حوزه سیاست خارجه علاوه بر حفظ اصول کشور، هیچگاه از خطوط قانون اساسی و فرمایشات رهبر معظم انقلاب خارج نخواهیم شد.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور گفت: با کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تعامل بسیار خوبی داریم و این کمیسیون و وزارت ارتباطات برای رسیدن کشور به اهداف کلان، به صورت همراه و همراستا حرکت می کنند. وی با اعلام اینکه آذربایجان‌شرقی همواره تاثیر مستقیمی در فرهنگ و تمدن و پیشرفت اقتصادی کشور دارد، خاطرنشان کرد: با بهره‌گیری از ظرفیت موجود در آذربایجان‌شرقی و با تکیه بر همدلی و کاربلدی مدیران استان، آذربایجان‌شرقی خیلی سریع به آنچه که لیاقت مردم این خطه و نظام جمهوری اسلامی ایران است، می‌رسد. واعظی با اشاره به پروژه‌های در حال افتتاح آذربایجان شرقی، افزود: بیشترین سرمایه‌گذاری‌ها در این استان اتفاق افتاده که دولت و مردم نتیجه سرمایه‌گذاری‌ها را لمس خواهند کرد. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور اعلام کرد: درصدد ایجاد زیرساخت‌های لازم در مناطق محروم و روستاها هستیم؛ چراکه پیشرفت این مناطق در حوزه IT و ICT ضرورتی انکارناپذیر است، همچنین توسعه شهرهای مرزی نیز مورد توجه دولت است.

فانی‌خبر داد:

کاهش ۱۰ درصدی نیرو در آموزش و پرورش

وزیر آموزش و پرورش گفت: دولت تلاش می کند وضعیت اقتصادی و در رأس آن اشتغال را در کشور سر و سامان دهد. به گزارش ایسنا، علی اصغر فانی در سفر استانی دولت به اردبیل در جمع مردم گرمی در ابتدا به بیان ۳اولویت کاری دولت تدبیر و امید در بحث اصلاح اقتصاد، و احیای اخلاق و تعامل منطقی و سازنده با مردم جهان از طریق سیاست خارجی پرداخت و همچنین گفت: تلاش خواهیم کرد که با قوت و کیفیت بالا سال تحصیلی جدید را آغاز کنیم. وی به مطالبه بحق فرهنگیان منطقه که توسط فرماندار در خصوص برخورداری فرهنگیان از مزایای مناطق کمتر توسعه یافته بیان شد، اشاره کرد و افزود: این مطالبه و خواسته فرهنگیان و زحمتکشان عرصه تعلیم و تربیت را که در صف مقدم جبهه فرهنگی قرار دارند به جد در وزارت آموزش و پرورش پیگیری خواهم کرد. فانی گفت: مجموعه آموزش و پرورش با جدیت، انگیزه، هدفمند و امید کار می کنند و امور را با عزم ملی و مدیریت جهادی پیش می‌برند که این مقوله بزرگترین سرمایه اجتماعی آموزش و پرورش است. وی در شورای معاونان آموزش و پرورش، ضمن تبیین و تشریح برنامه‌ها و سیاست‌های آموزش و پرورش اظهار کرد: با وجود محدودیت‌های مالی آموزش و پرورش همه همکاران با اعتقاد، همدلی، هم فکری، انگیزه، علاقه، امید به آینده و اهتمام جدی امور آموزشی و پرورشی را پیش می‌برند و این در خور ستایش است. وی گفت: در اجرای برنامه‌های آموزش و پرورش به هیچ وجه شتاب‌زده عمل نمی کنیم و فقط با فکر و اعتقاد سرمایه عظیم اجتماعی خود که فرهنگیان و کارشناسان در ادارات و مدارس هستند با جان و دل، علایق خاص عزم و اراده قوی بهتر کار می کنیم. وزیر آموزش و پرورش با تاکید بر اینکه با تقریب در نگرش و بینش، تفویض اختیار و تمرکززدایی انجام می‌شود، تصریح کرد: شورای معاونان، مدیران و روسا در آموزش و پرورش و مدارس باید به یک ادبیات مشترک برسند و نگرش‌ها و بینش‌های خود را به هم نزدیک سازند تا با هم‌افزایی و خیال راحت تفویض اختیار برای انجام امور به استان‌ها، نواحی و مناطق و مدارس انجام گیرد و روزی بشود که از ستاد وزارت، استان و نواحی و مناطق با احساس مسئولیت یک هدف را دنبال کنند. فانی افزایش آمار نیروی انسانی را معادل فقیر کردن معلمان خواند و گفت: با افزایش تعداد معلمان، میانگین حقوق و مزایای آنها نیز کاهش می‌یابد، امروز در کشور ما نسبت معلم به دانش آموز یک به ۱۱/۵ است و ما باید با ساماندهی نیروی انسانی و کاهش ۱۰ درصد نیرو، مجموعه آموزش و پرورش را سبک بال کنیم تا مشکل معیشتی معلمان نیز برطرف شود.

علی ربیعی: تحرک اقتصادی و رفع بیکاری مورد توجه دلسوزان باشد

علی ربیعی با تاکید بر لزوم توجه به حریم افراد و مخدوش نکردن آن با مطالب کذب تصریح کرد که رییس جمهور نماد ملی کشور است و نباید مطالبی خلاف واقع علیه ایشان مطرح کنیم.

وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی که برای تحت تاثیر قرار نگرفتن جریان استیضاح فرجی‌دانا ترجیح می‌داد، بعد از جریان استیضاح شبهه‌افکنی‌های صورت گرفته نسبت به رییس جمهور را پاسخ دهد، در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به این سوال که اخیرا در صحن علنی مجلس پیرامون بورسیه خارج از چارچوب قانون رییس جمهور و استفاده وی از حقوق معادل دکترا، در شرایطی که وی هنوز این مدرک را کسب نکرده بود، ادعایی بیان شده است به عنوان یکی از همراهان قدیمی رییس جمهور پاسخ شما چیست، یادآور شد: شأن رییس جمهور بالاتر از این است که از خود دفاع کند، از این رو بر اساس وظیفه اخلاقی، نه به عنوان وزیر، بلکه به عنوان فردی مطلع بر خود لازم دانسته‌ام که واقعیت‌ها را بیان کنم.

وی با اظهار تاسف نسبت به نادیده گرفتن نیاز کشور به آرامش و همدلی از سوی برخی افراد و جریان‌های سیاسی گفت: متاسفم که برخی برای دستیابی به اهداف کوتاه‌مدت سیاسی خود به هر وسیله‌ای متوسل می‌شوند و مطالبی را بیان می کنند که اولا مردم را دلسرد کرده و ثانیا موجب خوشایند بیگانگان می‌شود. ربیعی با برشمردن برخی ضرورت‌های داخلی و بین‌المللی که نباید نسبت به آن غفلت کرد به افراطی گری‌های گروه بعثی داعش در عراق، جنایات رژیم صهیونیستی در غزه و ناامنی‌های سیاسی و امنیتی در افغانستان همچنین اهمیت گفت‌وگوهای صورت گرفته در حوزه احقاق حقوق ایران در بحث هسته‌ای اشاره کرد و این موارد را در کنار تورم، نبود منابع مالی مناسب برای ایجاد تحرک اقتصادی، رفع بیکاری و آسیب‌های اجتماعی و ... از مواردی برشمرد که بیش و پیش از دعواهای سیاسی باید از سوی دلسوزان نظام مورد توجه قرار گیرد.

بسمه تعالی

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمانشاه
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمانشاه ناحیه یک
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۳۹۳۶۰۳۱۶۰۰۱۰۰۴۷۸۲ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۹ هیات اول‌ادوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرمانشاه ناحیه یک تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم شمیلا قاسمی فرزند محمدهادی، به شماره شناسنامه ۴۴۱ صادره از کرمانشاه در یک باب خانه به مساحت ۱۲۶،۵۹ مترمربع پلاک فرعی ۲۷ از اصلی ۱۳۹ مفروز و مجزی شده واقع در بلوار طاقبستان کوچه ۱۱۶ خریداری از مالک رسمی آقای غلامرضا عباسی فرزند حاجعلی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۳/۰۶/۰۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۳/۶/۱۵
جعفر نظری
رئیس ثبت اسناد و املاک

دادگستری جمهوری اسلامی ایران

شعبه ۳ دادگاه خانواده شهرستان کرمانشاه
شماره درخواست: ۹۳۱۰۴۶۸۳۱۰۳۰۰۰۳۶
شماره پرونده: ۹۳۰۹۹۸۸۳۱۰۳۰۰۴۷۵
شماره بایگانی شعبه: ۹۳۰۴۷۶
تاریخ تنظیم: ۱۳۹۳/۵/۲۹

شعبه ۳ دادگاه خانواده شهرستان کرمانشاه

بسمه تعالی

خواهان خانم گلچین شیخی دادخواستی به طرفیت خوانده آقای کاظم درددل به خواسته حضانت تقدیم دادگاه‌های عمومی شهرستان کرمانشاه نموده که جهت رسیدگی به شعبه سوم دادگاه خانواده شهرستان کرمانشاه واقع در کرمانشاه ـ بلوار بنت‌الهدی ارجاع و به کلاسه ۹۳۰۹۹۸۸۳۱۰۳۰۰۴۷۵ ثبت گردیده که وقت رسیدگی آن ۱۳۹۳/۷/۱۴ و ساعت ۸/۳۰ تعیین شده است. به شما ابلاغ می‌شود جهت استماع شهادت شهود خواهان در این مرجع حضور یابید به علت مجهول‌المکان بودن خوانده و درخواست خواهان و به تجویز ماده ۷۳ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی و دستور دادگاه مراتب یک نوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار آگهی می‌شود تا خوانده پس از نشر آگهی و اطلاع از مفاد آن به دادگاه مراجعه و ضمن اعلام نشانی کامل خود نسخه دوم دادخواست و ضمائم را دریافت و در وقت مقرر فوق جهت رسیدگی حاضر گردد.

مدیر دفتر شعبه سوم دادگاه خانواده کرمانشاه ـ علیرضا زمانی
کرمانشاه ـ بلوار بنت‌الهدی

خبر

نجفی:

آژانس پایبندی ایران به تعهداتش را تایید کرد

ایسنا: نماینده دائم ایران در آژانس با اشاره به گزارش ماهانه آژانس درباره امضای تعهدات ایران در چارچوب توافق ژنو، گفت: ایران براساس توافق مذکور به تعهداتش عمل کرده و در دوره تمدید مذاکرات نیز این روند ادامه دارد. رضا نجفی اعلام کرد: گزارش جدید آژانس نشان می‌دهد ایران طبق توافق ژنو و در دوره تمدید به تعهدات خود پایبند است.آژانس بین‌المللی انرژی اتمی براساس توافق ایران و گروه ۱+۵ مسئول نظارت و راستی‌آزمایی تعهدات هسته‌ای که ایران در چارچوب برنامه آژانس باید انجام دهد. اجرای توافق ژنو با توجه به تمدید مذاکرات تا ۳ آذر به مدت ۴ ماه ادامه دارد و دوطرف موظف هستند به تعهدات اضافه شده برای دوره تمدید عمل کنند.

افخم:

تکذیب هرگونه همکاری ایران با امریکا در ازای رفع تحریم‌ها

ایرنا: سخنگوی وزارت امور خارجه ایران اظهار کرد: اخبار منتشره به نقل از محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایران در برخی خبرگزاری‌ها مبنی بر همکاری ایران با امریکا در عراق در ازای رفع تحریم‌های ایران در شورای امنیت، صحیح نیست. مرضیه افخم افزود: چنین موضوعی طرح نشده و اخبار منتشره در این زمینه بی‌اساس است.

روزنامه پاکستانی:

رویکرد آژانس در قبال ایران، دوگانه است

ایرنا: یک روزنامه پاکستانی، مواضع و سیاست‌های دولت جمهوری اسلامی ایران در زمینه برنامه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای را اصولی و قابل اطمینان دانست و نوشت: رویکرد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در قبال برنامه‌های هسته‌ای ایران تبعیض‌آمیز و دوگانه است. روزنامه اکسپرس چاپ اسلام‌آباد در گزارشی با عنوان «مواضع منطقی ایران در موضوع هسته‌ای»، نوشت: اظهارات اخیر حسن روحانی رییس‌جمهوری اسلامی ایران در دیدار اخیر یوکیا آمانو مدیرکل آژانس بین‌المللی اتمی در تهران بسیار قانع‌کننده و بیانگر مواضع اصولی تهران برای احترام به قوانین آژانس است.در این گزارش آمده است: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید به مواضع اصولی ایران و تلاش‌هایی که این کشور در مسیر اعتمادسازی انجام داده است، احترام بگذارد. اکسپرس نوشت: با وجود مواضع اصولی ایران و عدم وجود انحراف در فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای این کشور که آژانس نیز در گزارش‌های خود بارها به آن اذعان کرده است، اما هرازگاهی این نهاد بین‌المللی وابسته به سازمان ملل با طرح ادعاهایی مبنی بر ابهام در ماهیت فعالیت‌های هسته‌ای ایران و طرح برخی مسائل غیرقانونی و خارج از چارچوب مقررات آژانس در زمینه بازرسی‌ها، در مسیر اتخاذ سیاست دوگانه در قبال موضوع هسته‌ای ایران قرار می‌گیرد.

حملات هوایی تازه امریکا علیه مواضع داعش

ایسنا: وزارت دفاع امریکا اعلام کرد که نیروهای امریکایی حملات هوایی علیه داعش را به‌منظور حمایت از عملیات نیروهای امنیتی عراق ادامه می‌دهند. امریکا از هواپیماهای جنگنده و جت‌ها استفاده کرده و ۶ حمله هوایی در اطراف سد موصل انجام داده است.تمامی این هواپیماها پس از حمله در صحت کامل محل حمله را ترک کردند. این حملات با مجوز دولت امریکا و به‌منظور حمایت از نیروهای امنیتی عراق و عملیات نیروهای دفاع کردستان و همچنین حمایت از ساختارهای اساسی عراق، تجهیزات و پرسنل امریکا و اقدامات بشردوستانه انجام شده است.از هشتم اوت یگان مرکزی امریکا حدود ۹۰۰ حمله هوایی در سراسر عراق انجام داده و ۵۷ مورد آن در حمایت از نیروهای عراقی در نزدیکی سد موصل صورت گرفت.

نگاه روز

چرا با وجود بحران‌های منطقه قیمت نفت بالا نمی‌رود؟

عراق درگیر بحران، حماس و اسرائیل در حال جنگ هستند، میان روسیه و اتحادیه اروپا هم شکرآب است و هـر یک از این بحران‌ها به تنهایـی برای وارد کردن شوک به بازار نفت کافی است، اما قیمت نفت همچنان پایین می‌آید. شـبکه اینترنتی دویچه وله فارسـی در گزارشی نوشت: در بازار جهانی مواد خام چه خبر است؟ تروریسـت‌های داعش در عراق جنـگ خونینی به راه انداخته‌اند، اسرائیل غزه را بمباران می‌کند، ویروس ابولا غرب آفریقا را به هم ریخته و روسیه منبع عمده تامین انرژی اروپا، به خاطر بحران اوکراین چنگ و دندان نشان می‌دهد. آتش جنـگ و بحران دامن خاورمیانه، دارنده بزرگ‌ترین منابع نفت جهـان را گرفته، اما بهای نفت ماه‌هاست که سیر نزولی دارد. بهای نفت وست تگزاس اینترمدیت امریکا و سـبد نفتی اوپک به زیر ۱۰۰ دلار در هر بشکه (۱۵۹ لیتر) رسیده است. نفت برنت دریای شـمال هم که در بازار انرژی از اهمیت ویژه‌ای برخودار است با سقوط به زیر بشکه‌ای ۱۰۰ دلار فاصله چندانی ندارد. رفتار بازار نفت در نگاه اول عجیب به نظر می‌رسد، اما به نوشـته پایگاه اینترنتی «اشپیگل» آلمان دلایل قانع‌کننده‌ای برای روند نزولی بحران نفت وجود دارد.

اسـراییل نفت صادر نمی‌کند، بنابرایـن بحران غزه تاثیری بر قیمت‌ها ندارد. سـوریه هم در هر حال نقش عمده‌ای در تامین انرژی جهان ندارد. این کشـور حتی پیش از جنگ داخلی روزانه حداکثر ۳۸۰ هزار بشـکه نفت - ۰/۴ درصد از نیاز جهانی- صادر می‌کرد.

اخبـار منتشرشـده از مذاکـرات هسـته‌ای ایران و قدرت‌های جهانـی، در آرامش بازار نفت بی‌تاثیر نبوده اسـت. از سـوی دیگر، میزان صادرات نفت از روسیه با وجود بحران اوکراین تغییری نکرده اسـت. تحریم‌های اتحادیه اروپـا و امریکا هم به صورت مسـتقیم بخش انرژی این کشـور را هدف قرار نداده‌اند. روسـیه هم به احتمال زیاد در میان مدت برای جذب سرمایه یا خرید دانش فنی به مشکل برمی‌خورد. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که آثار محدودیت‌های یادشده تازه چند سال دیگر نمایان شوند. در غرب افریقا هم با وجود پیشروی ویروس مرگ‌آور ابولا، در نیجریه نفت‌خیز تنها ۱۲ مورد از ابتلا به این ویروس ثبت شده است. در روند صادرات نفـت نیجریه زمانـی اخلال جدی ایجاد می‌شـود که نیروهای خارجی شاغل در صنعت نفت به دلیل فراگیری بیماری مجبور به ترک کشـور شوند. همزمان با توجه به دستاوردهای توافق موقت ژنو و روند جاری مذاکرات هسـته‌ای بین ایران و نمایندگان گروه موسوم به ۱+۵، بازار نفت به ثبات و حتی بهبود میزان صادرات نفت ایران امیدوارتر شده است. در لیبی پس از سقوط دیکتاتوری سرهنگ قذافی، آتش جنگ داخلی هنوز به طور کامل خاموش نشده اسـت. با وجود صادرات نفت این کشور به دلیل آغاز به کار دوبـاره برخی میدان‌ها و بندرهای نفتی، اخیرا تا حدی افزایش یافته است. فناوری جدید استخراج نفت از لایه‌های درونی زمین هم بر تولید نفت امریکا و کانادا افزوده اسـت. اشـپیگل در ادامه گزارش خود به نقل از آژانس بین‌المللی انرژی نوشته است که میزان کل مصرف نفت در جهان در ۳ ماه سـوم سـال ۲۰۱۳ حدود ۹۲/۷ میلیون بشکه در روز بوده است. این میزان در ۳ ماه دوم سال ۲۰۱۴، ۱ میلیون بشکه در روز کاهش یافته که این کاهش ۲ دلیل اصلی دارد:

۱- فصل گرما.

۲- بحران اقتصادی که هنوز بسیاری از کشورها با آن دست به گریبان هستند.

در ۳ ماه دوم سال جاری (۲۰۱۴) اقتصاد منطقه یورو لنگ لنگان حرکت کرده است. در همین مدت در ژاپن به دلیل افزایش مالیات بر ارزش افزوده، مصرف داخلی کاهش یافت و اقتصاد کشور بدترین روزهای خود پس از سونامی سال ۲۰۱۱ را تجربه کرد. اقتصاد کشورهای نوصنعتی مانند چین و برزیل هم به سـرعت گذشته رشد نمی‌کند. با توجه به شرایط موجود، چشم ناظران بازار انرژی تنها به عراق دوخته شده است. البته صادرات نفت این کشـور فعلا ثابت اسـت و کردها با وجود این که با دولت مرکزی بر سـر مسایل حقوقی فروش نفت اختلاف نظر دارند یا هرازگاهی از تشکیل دولت مستقل دم می‌زنند، صادرات نفت شـمال عراق از این موضوع تاثیری نپذیرفته اسـت. با وجود ناآرامی‌های ناشـی از حضـور داعش در عراق، خللی در صـادرات نفت این کشـور ایجاد نشده اسـت داعش هم گفته می‌شود در مناطق مرکزی تنها نزدیک به ۸۰ هزار بشـکه نفت در روز حدود ۲/۵ درصد از صادرات عراق مسلط شده است. این گروه تروریستی هم مشکلی با فروش نفت ندارد؛ به هر حال حدود ۸ میلیون دلار در روز رقم خردی نیست، حتی به تازگـی گزارش‌هایی مبنی‌بر فروش مقادیری نفت توسـط این گروه منتشر شد. حسین شهرستانی، وزیر نفت کابینه نوری مالکی، برنامه‌های این کشور برای افزایش صادرات نفت را این گونه تشـریح کرده بود که «دولت عراق قصد دارد ظرفیت صادرات نفت را تا سال ۲۰۱۲ از روزانه حدود ۳ میلیون بشکه در حال حاضر به ۶ میلیون بشکه در روز افزایش دهد. برای سال ۲۰۳۵ نیز صادرات ۸/۳ میلیون بشکه در روز هدف‌گذاری شده است.» ناظران بر این عقیده‌اند که دیگر تامین‌کنندگان نفت جهان در درازمدت از پس اشـتهای روزافزون بازار برنخواهند آمد و عراق، کشوری که تصمیم دارد به یکی از ابرقدرت‌های بازار صادرات نفت تبدیل شود، باید خود را از ناآرامـی برهاند. در غیراین صـورت بحران در این کشور دیر یا زود بهای نفت را هم بالا خواهد برد.

وزیر نفت خبر داد:

پایان واردات بنزین در سال ۹۴

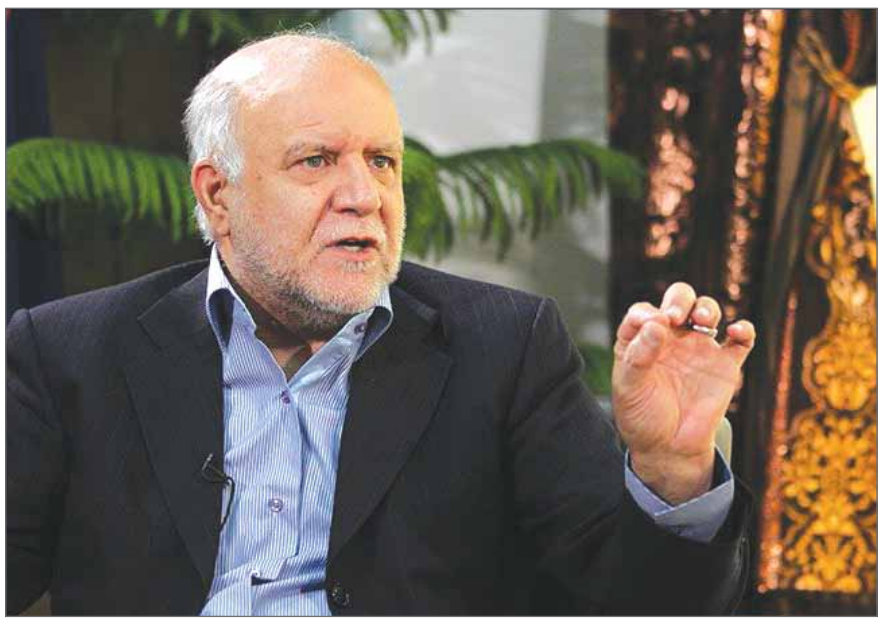

وزیـر نفـت از افزایـش صادرات نفت در ۱سـال گذشـته بـا وجود تحریم‌هـا خبر داد و گفت: سـال آینده نخسـتین مرحله پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس به‌عنوان دومین طرح اسـتراتژیک در دست اجرای وزارت نفت وارد مدار تولید خواهد شـد و با راه‌اندازی این فاز در سال ۹۴ واردات بنزیـن نه‌تنهـا متوقف می‌شود، بلکه ایران به صادرکننده نفتـا، گازوئیل و نفت سـفید و گاز مایع تبدیل خواهد شد.

بیـژن زنگنـه در گفت‌وگـو ویـژه خبـری شـبکه دوم سـیما درخصوص آخرین وضعیت احداث پالایشـگاه سـتاره خلیج‌فـارس، توضیـح داد: عملیـات اجرایی این پالایشـگاه برای مدتی متوقف شد اما هم‌اکنـون از پیشـرفت حدود ۷۵درصـدی برخوردار اسـت و با بهره‌بـرداری کامـل از پالایشـگاه ستاره خلیج‌فارس ایران تا ۱۳ سال نیازی بـه واردات بنزین و گازوئیل نـدارد، تاکیـد کرد: عـلاوه بر این بنزین تولیدی این پالایشگاه منجر به ارتقای کیفیت سایر پالایشگاه‌ها خواهد شد.

این مقام مسـئول میـزان تولید روزانـه بنزیـن در این پالایشـگاه را ۳۶ میلیـون لیتـر عنـوان کرد و افـزود: بـا پیگیری‌هـا، تغییرات مدیریتی و رفع مشکلات هم‌اکنون عملیات اجرایـی به خوبی در حال انجام اسـت و هدف کوتاه‌مدتی را برای نیمه نخسـت ۱۳۹۴ تعریف کردیم که بـر مبنای آن واحد اول حتی نه به‌طور کامل بلکه در زمان تعیین‌شده نفتگاز، نفت سفید، گاز مایع و نفتا تولید کند و سـپس هر چند ماه واحدهای بعدی وارد مدار شـوند. زنگنه میزان واردات فعلی بنزین به کشـور را ۶ تـا ۷میلیون لیتـر در روز اعلام کـرد و افزود: تا سـال ۱۳۹۵ و بهره‌برداری کامل از پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس امکان توقـف واردات و حتـی صـادرات بنزین فراهم می‌شود.

وی بـا بیـان اینکه سـال آینده بیـش از ۱۲میلیـون لیتـر بنزین از این پالایشـگاه تولید می‌شـود، افزود: تـلاش می‌شـود راه‌اندازی «قطعه دوم» این پالایشگاه نیز سال آینده آغاز شود، سال ۹۵ پالایشگاه خلیج‌فارس به‌طور کامل وارد مدار می‌شود و ایران صادرکننده بنزین، گازوئیل، نفت سـفید و نفت کوره خواهـد بود. بـه گفتـه وزیر نفت بنزین تولیدی این پالایشگاه با بقیه بنزین تولیدی کشـور برای ارتقای کیفیـت بنزین داخلـی مخلوط و با اتکا به بنزین پالایشـگاه سـتاره خلیـج فـارس، بنزین یـورو۴ در سراسر کشور توزیع می‌شود.

از قـوه قضاییـه به‌دلیل پیگیری پرونده بابک زنجانی تشـکر کرد و ادامـه داد: عـده‌ای از صحبت‌های من در برنامه پایش (دوشـنبه ۲۰ مرداد ماه از شبکه یک سیما پخش شـد) که درباره بابک زنجانی گفته شـد، او در خوردن ۸هزار میلیارد تومان پول بیت‌المـال تنها نبوده، سوءبرداشـت کردند که لازم است توضیـح بدهم مدیران ارشـد نفت همیشه خدمتگزار، دلسوز و بسیار صادق بودند و هسـتند و شریکان بابـک زنجانـی هیـچ ارتباطـی با مدیران نفتی ندارند.

وی با اشـاره به برقراری آرامش در وزارت نفـت اظهار کـرد: ایران بـرای فـروش نفـت خـود هیـچ محدودیتی ندارد.

مشکل کمبود گاز امسال حل می‌شود

زنگنه با بیان اینکه سـال گذشته در تولیـد گاز جـای مانـور زیادی وجـودی نداشـت، گفـت: به‌دلیل محدودیت سوخت در سال گذشته فشار زیادی روی فرآورده‌های نفتی وارد شد، به گونه‌ای که پارسال ۲۷ میلیـارد لیتر فرآورده‌های نفتی در نیروگاه‌ها به ارزش ۱۸میلیارد دلار سوزانده شده است.

وزیر نفت با اشاره به اینکه امسال بـا وارد مدار شـدن فازهای جدید پارس‌جنوبـی مشـکل کمبود گاز حل خواهد شـد، گفـت: از ابتدای سـال تاکنون ۵۴ درصد در مصرف سـوخت مایع نیروگاه‌هـا به دلیل افزایش تولید گاز صرفه‌جویی شده است.

بیژن زنگنه بـا بیان اینکه وزارت نفت بزرگ‌ترین تولیدکننده کشور اسـت، افزود: صنعت نفـت از نظر حجم طرح‌های در دسـت اجرا که بیـش از ۶۰ میلیـارد دلار اسـت، در جایگاه نخسـت تولید در کشور قرار دارد و ضروری است طرح‌های میدان‌هـای مشـترک نفـت و گاز ساماندهی شود.

قدم بزرگ برای هوای پاک

وزیر نفت با بیان اینکه قدم بزرگی برای هوای پاک در سـال گذشـته برداشته شده اسـت، افزود: توزیع بنزین یورو ۴ از سـال گذشـته در تهران آغاز و امسال تکمیل می‌شود و شهروندان تهرانی تغییر وضعیت هـوا را بـه خوبـی درک می‌کنند. زنگنـه افزود: توزیـع بنزین یورو۴ در برخی از شـهرهای بزرگ دیگر هم امسـال آغاز یا تکمیل می‌شود. وی بـا بیان اینکه بـرای بهبود هوا تنها توزیع بنزین پاک کافی نیست، تصریح کرد: باید کارهای بزرگی در کل سامانه حمل‌ونقل درون‌شهری در ایـن زمینه انجام شـود، ضمن اینکـه بایـد کیفیـت خودروها و معاینـه فنـی آنهـا نیز بـه خوبی انجام شود.

تشریح جزئیات صادرات نفت جایز نیست

زنگنه در پاسـخ به سوالی درباره تشـریح جزئیـات صـادرات نفت ایـران گفت: بیان ایـن جزئیات به دلیل مسائل تحریم و سوءاستفاده دشـمنان ایـران، جایـز نیسـت. صادرات نفت طی یک سال گذشته افزایـش یافته اسـت و ایران هیچ محدودیتـی برای فروش نفت خود ندارد.

افزایش ظرفیت تولید نفت ایران به ۵/۷ میلیون بشکه در روز

وی افزایـش ظرفیـت تولیـد نفـت خـام ایـران را همسـو بـا اهداف اقتصـاد مقاومتـی اعلام و تصریح کرد: تولید نفت ایران ظرف ۳سـال آینده به ۴ میلیون و ۷۰۰ هـزار بشـکه در روز می‌رسـد که ۷۰۰ هزار بشـکه افزایش تولید از میدان‌های مشترک است.

وزیـر نفـت با اشـاره بـه اینکه ظرفیت تولیـد میعانـات گازی تا ۳سـال آینده، ۱ میلیون بشکه در روز افزایـش می‌یابـد، گفت: تولید میعانـات گازی با وارد مدار شـدن ۱۷ فـاز جدیـد پـارس جنوبی و همچنیـن میعانـات گازی کنگان، تابناک و پارسـیان به یک میلیون بشکه در روز می‌رسد.

به گفته زنگنـه؛ افزایش ظرفیت تولید نفـت و میعانات گازی ظرف ۳سـال آینده بـه ۵میلیون و ۷۰۰ هزار بشـکه در روز می‌رسد که این موضوع شـدنی است و کارهای آن در دست اقدام می‌باشد.

وی بـا بیـان اینکـه بـا افزایش ظرفیت تولید نفت تـا ۵میلیون و ۷۰۰ هـزار بشـکه در روز، جایگاه ایران در اوپک ارتقا می‌یابد، افزود: جایگاه ایـران در سـال‌های اخیر در اوپک تنـزل پیدا کرد اما تلاش می‌شـود به جایـگاه واقعـی خود برسد.

زنگنـه تصریـح کـرد: هم‌اکنون قرارداد آزادگان شـمالی، جنوبی و یادآوران فعال است.

وی با بیان اینکه ایران برای حفظ جایگاه خود در بازار جهانی نیازمند افزایش ظرفیت تولید است، گفت: دولت و مجلـس تصمیم می‌گیرند کـه از این افزایـش ظرفیت تولید و پول آن چگونه استفاده کنند که جزو سیاست‌های کشور است.

فاز ۱۲ با ظرفیت کامل در مدار

وزیـر نفت درباره وضـع فازهای اولویـت اول پارس‌جنوبـی گفت: فـاز ۱۲ پارس جنوبی بـا ظرفیت کامل هم‌اکنون در مدار قرار گرفته اسـت. ۲ ردیف فاز ۱۵ با گاز ترش ردیف‌هـای دیگـر (۸، ۷، ۶) در حال تولید اسـت، فاز ۱۶ به زودی راه‌اندازی می‌شود و سکوی این فاز چند ماه آینده وارد مدار می‌شود.

وی با بیان اینکه بخش دریایی فاز ۱۸ در حال آماده شدن است، افزود: بی‌سـابقه‌ترین برنامـه راه‌اندازی و فعالیت دریایی و خشکی امسال در حوزه پارس‌جنوبی انجام می‌شـود کـه سـکوهای متعـدد در حـال راه‌اندازی در دریا هستند.

زنگنه افزود: امسال و سال آینده ۲۰۰ میلیـون متر مکعـب گاز به ظرفیت تولید کشور افزوده می‌شود که سـهم سـال ۹۳ و ۹۴ هر کدام ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز در روز است. وزیر نفت با بیان اینکه تلاش می‌شود تمام فازهای پارس‌جنوبی تا سـال ۹۶ به پایان برسـد، گفت: برخـی از فازها مانند ۱۳، ۲۱-۲۰، ۱۹، ۲۴-۲۲ جـزو فازهای اولویت بعدی اسـت. فاز ۱۴ کمی عقب‌تر از این فازها ست.

زنگنـه ادامـه داد: گاز این فازها بـرای تزریـق، مصـارف داخلـی، خـوراک صنایـع، صـادرات گاز، صادرات برق (که جزوی از صادرات گاز است) استفاده می‌شود.

راه‌حل برای پتروشیمی‌های نیمه‌کاره

زنگنه با بیان اینکه تامین خوراک پتروشـیمی برای وزارت نفت مهم اسـت، گفت: بـا وارد مدار شـدن فازهای جدید پارس جنوبی و تولید اتان و متان امید اسـت خوراک به خوبی در اختیار پتروشـیمی‌ها قرار گیـرد. وی با بیان اینکه زمسـتان سال گذشته خوراک پتروشیمی‌ها کاهش یافـت، افزود: پتروشـیمی کاویان هم‌اکنون با کمبود ۱ میلیون تـن خـوراک مواجه اسـت که در صورت تامین خوراک آن ۱میلیون تـن تولیـد اتیلن و پلـی اتیلن در کشور افزایش پیدا می‌کند. زنگنه با بیان اینکه هیچ‌کدام از شرکت‌های پتروشـیمی متعلق به شرکت ملی صنایع پتروشـیمی نیسـت، گفت: وزارت نفت وظیفه خود می‌داند که مشکلات پتروشیمی‌ها را حل کند. باید ظرفیت واحد ایلام تکمیل شود و لرسـتان و همدان کـه نیمه‌تمام هستند هم باید تکمیل شوند.

وی بـا بیـان اینکـه فاینانـس پروژه‌هـا بزرگ‌ترین مشـکل برخی از پتروشیمی‌هاسـت، گفـت: تلاش می‌شود مشکل برخی از این شرکت‌ها با فاینانس چین گشایش شود و بقیه هم با صندوق توسـعه ملـی و برای برخـی هم بایـد راه‌حل‌های دیگری پیدا کرد.

تعریف طرح‌های جدید برای جلوگیری از خام‌فروشی

وزیـر نفـت با اشـاره بـه اینکه میعانات گازی ایران ظرف ۴ سـال آینده صادر نمی‌شـود، گفت: همه میعانـات گازی در ۴سـال آینـده در داخل کشـور و در طرح فراگیر پالایشـی سـیراف (۸ پالایشـگاه ۶۰هزار بشکه‌ای) پالایش می‌شود.

زنگنـه با بیان اینکه ۲۰ متقاضی توسـعه ایـن پالایشـگاه‌ها اوایـل شـهریور ارزیابی می‌شـوند، افزود: تا پایان ماه جاری ۸ سـرمایه‌گذار این پالایشگاه‌ها انتخاب می‌شوند و امیدوارم ظرف ۳سال آینده توسعه این پالایشگاه‌ها به پایان برسد.

وی بـه طراحـی پالایـش نفت بسـیار سـنگین برای جلوگیری از خام‌فروشـی اشـاره کـرد و گفت: هـدف ایـن اسـت این طـرح در جاسـک یا بندر عباس اجرا شـود که بسـتگی بـه سـرمایه‌گذاران و استقبال آنها دارد. زنگنه مهم‌ترین کار برای جلوگیری از خام‌فروشـی را پتروشیمی‌ها دانست و گفت: در این زمینه نیز طرحـی وجود دارد که براساس آن ۶ تا ۸ واحد عظیم پتروشیمی در نقاط مختلف کشور تاسیس شـود که گاز طبیعی را به پلاسـتیک تبدیل کند که فناوری آن جدید است.

وی بـا بیـان اینکـه بـا اجرایی شـدن ایـن طـرح در زیـر ایـن واحدهای پتروشـیمی شهرک‌های پایین‌دسـتی پتروشـیمی تاسیس می‌شـود، افزود: انجام این طرح‌ها باعث ایجاد اشـتغال، ارزش‌افزوده و تولید محصولات نهایی می‌شود.

نفت و دانشگاه

وزیر نفت با بیان اینکه دانشگاه‌ها در افزایـش ضریـب بازیافـت از میدان‌های نفتی مشـارکت جدی داشـته باشـند، گفت: ۷ دانشگاه معتبـر در زمینـه نفـت (تهـران، صنعتی شریف، شـیراز، پژوهشگاه صنعت نفت، دانشـگاه نفت و آزاد) صاحبنظر هستند که قرار است به هرکدام از این دانشـگاه‌ها تعدادی از میدان‌هـای نفتی اختصاص داده شـود که تمام وقت به مطالعه این میدان‌ها بپردازند.

وی افـزود: قـرارداد بـا ایـن دانشـگاه‌ها ۱۰سـاله خواهـد بود و آنهـا در ایـن مدت بـا مطالعه کامل میـدان باید راه‌های افزایش ضریـب برداشـت از آن را عنوان کننـد. زنگنه همچنیـن به تولید ۱۰ خانواده کالایی برای سـاخت داخلی اشاره و بیان کرد: تولید این کالاهای پرشـمار اقتصادی است که انتظار می‌رود این شرکت‌ها به خوبی فناوری سـاخت این کالاها را با اسـتانداردهای لازم به دست بیاورنـد. وزیر نفت در پایان درباره کشف میدان‌های جدید در ۱سال گذشـته نیز گفت: هیچ اکتشافی انجام نشده است.

فراخوان مناقصه عمومی (ارزیابی کیفی)

نوبت اول
شماره مجوز:۲۳۵۷۶۴

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شماره م م /۹۳/۰۱۷۸ مربوط به تامین ویبراتور برای انجام عملیات VSP در چاه‌ها

الف ـ شرح مختصر خدمات:

ـ تامین ویبراتور جهت برداشت لرزه نگاری دوره چاهی حداقل ۲۰ مورد درطول یک سال.
ـ نواحی عملیاتی همه چاه‌ها در مناطق جنوبی و جنوب غربی ایران (حوضه رسوبی زاگرس) می‌باشد.
ـ برداشت لرزه‌نگاری درون چاهی ممکن است به صورت 3D VSP ,offsetvsp,walk away ,zero offset و یا هر روش دیگر باشد.
ـ شرکت‌کنندگان در مناقصه بایستی مشخصات دقیق دستگاه‌های ویبراتور شامل نوع، سال ساخت، HOLD DOWN ,PEAK FORCE و دیگر مشخصات مربوطه را عنوان نمایند.
ـ ویبراتور شامل حداقل یک دستگاه ویبراتور عملیاتی و یک دستگاه به صورت آماده به کار که دارای سیستم DGP بوده و با سیستم‌های استاندارد و برداشت اطلاعات لرزه‌ای و چاه پیمائی تطابق داشته باشند.

ب ـ محل اجرا و مدت انجام خدمات

محل اجرای خدمات در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و مدت آن۳۶ ماه می‌باشد.

ج ـ شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

داشتن تجربه کافی و حسن سابق در انجام خدمات مشابه و مرتبط با چاه‌های نفت‌وگاز مطابق با استانداردهای رایج در صنعت نفت.
توانایی ارائه تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ـ ۱۱۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال و همچنین ۱۰درصد مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) بعنوان تضمین انجام تعهدات
ـ ارائه یک نسخه تایید شده از صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی الزامیست.

د ـ محل، زمان و مهلت دریافت مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را به صورت کتبی به یکی از آدرس‌های ذیل الذکر اعلام و همزمان نسبت به دریافت مدارک ارزیابی کیفی اقدام نمایند...
ضمنا می‌بایستی ظرف مدت ۱۴ روز اطلاعات مورد درخواست در قالب یک حلقه لوح فشرده تهیه و به آدرس‌های ذیل در مقابل رسید تحویل گردد.
محل و زمان تحویل و گشایش پیشنهادها در اسناد مناقصه قید می‌گردد.
نشانی محل اعلام آمادگی و دریافت اسناد: اهواز، کوی فدائیان اسلام، ساختمان پنج طبقه، بلوک یک، طبقه اول، امور حقوقی و قراردادها، اتاق ج ۱۴۱ و یا تهران، میدان آرژانتین، ابتدای خیابان بیهقی، پلاک ۲۸، ساختمان مرکزی یازدهم، شرکت ملی نفت ایران، طبقه دوم، دفتر هماهنگی امور حقوقی و قراردادهای مناطق نفت‌خیز جنوب.

روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب
WWW.NISOC.IR
WWW.SHANA.IR
HTTP://IETS.MPORG.IR

اقتصاد

صمت

۵
۶
۲۷
۲۸

economy@smtnews.ir

شنبه ۱ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۶شوال ۱۴۳۵- ۲۳ آگوست ۲۰۱۴

- اول ثبات اقتصادی، بعد تثبیت نرخ ارز
- رونق تولید از طریق بازار سرمایه
- فروش اموال مازاد بانک‌ها در بورس کالا

اقدامات دولت برای خروج از رکود تورمی

اقتصاد در مسیر رشد

سمیرا کرمی - گروه اقتصاد: یک ساله شدن دولت یازدهم، موج وسیعی از تحلیل‌های اقتصادی را درخصوص عملکرد دولت در این مدت با خود همراه کرده است، به‌طوری که کارشناسان این حوزه به تحلیل و تجلیل از شاخص‌های اقتصادی و بازگشت اقتصاد به مسیر ثبات و تعادل پرداختند و اقدامات دولت را دراین راستا مثبت ارزیابی کردند. البته آمارهای اقتصادی هم در این بازه زمانی موید همین موضوع است. رشد اقتصادی که در دولت نهم و دهم منفی ۵/۸ درصد اعلام شده بود و دولت یازدهم این نرخ را ۶/۸ درصد اعلام کرده، اما به اعلام بانک مرکزی این نرخ در حال حاضر به منفی ۱/۱ دهم درصد رسیده است .

آنطور که کارشناسان می‌گویند اعتماد به دولت و بازگشت آرامش به بازارهای موازی از جمله فاکتورهای رسیدن به این رشد بوده است. ضمن اینکه زمزمه‌های کاهش‌های بیشتر نرخ تورم و لغو تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، فضای رونق را به بستر سرمایه‌گذاری کشور بیش از گذشته فراهم کرده و این امیدواری به وجود آمده است که تا پایان سال کشور به رشد اقتصادی بیشتری دست یابد. موضوعی که در روزهای پایانی هفته گذشته از رییس دولت گرفته تا مشاوران رییس‌جمهوری و معاون وزیر اقتصاد از آن سخن می‌گویند. یعنی مثبت شدن رشد اقتصادی تا پایان امسال .

دستیابی به رشد مثبت اقتصادی تا پایان سال

دکتر حسن روحانی رییس‌جمهوری درخصوص رشد اقتصادی امسال گفته: دولت امیدوار است و انشاءالله، رشد اقتصادی کشور امسال مثبت خواهد بود البته برای رشد مثبت اقتصادی اقدامات بسیاری باید انجام شود.

مسعود نیلی مشاور اقتصادی رییس‌جمهوری هم درباره رشد اقتصادی کشور اعلام کرده: برآورد رشد اقتصادی براساس بسته خروج غیرتورمی از رکود، دشوار است اما آنچه می‌توان به آن امیدوار بود این است که امسال می‌توانیم به رشد مثبت در اقتصاد برسیم.

شاپور محمدی معاون اقتصادی وزیر امور اقتصاد و دارایی هم در خصوص پیش‌بینی رشد اقتصادی کشور گفته است: رشد اقتصادی در پایان امسال بین یک تا ۲/۵ درصدی خواهد شد. وی همچنین ضمن اشاره به احتمال افزایش موقتی نرخ تورم با توجه به اعمال سیاست‌های خروج از رکود بیان کرده: تورم زیر تاثیر این موضوع قرار نمی‌گیرد و تورم تا انتهای سال روند کاهشی خود را طی خواهد کرد. وی ضمن اشاره به بهبود نرخ رشد اقتصادی، اظهار کرده: آن چیزی که اعلام شد رقمی بین صفر تا منفی یک بود که طبق آمار بانک مرکزی نرخ رشد اقتصادی در حال حاضر ۱/۱- است. وی همچنین درباره نرخ رشد اعلام شده توسط مرکز آمار اظهار کرده، آمار بانک مرکزی قابل بازبینی است.

محمد نهاوندیان رییس دفتر ریاست‌جمهوری نیز در خصوص رشد اقتصادی اظهار کرده: تا پایان امسال سعی داریم تا به رشد مثبت در کشور دست پیدا کنیم تا غول رکود و تورم شکسته شود.

عوامل تاثیرگذار بر مثبت شدن رشد اقتصادی

البته این اظهار نظرهای امیدوار کننده در حالی از سوی متولیان اقتصادی مطرح می‌شود که تا پیش از این همه اظهار نظرها حول و حوش رشد اقتصادی مثبت تا پایان سال ۹۵ بود، حال چه اتفاقی رخ داده که این طور سران اقتصادی دولت را به مثبت شدن رشد اقتصادی امیدوار کرده است ؟ توفیق دولت یازدهم در بازگرداندن رشد اقتصادی به کشور چگونه رخ داده و آیا این اظهار نظرها درخصوص مثبت شدن رشد تا پایان سال، تزریق جو روانی مثبت به فضای کشور است یا اصلاح پیش‌بینی‌های پیشین آنها؟ در خصوص این امیدواری و پیش‌بینی‌ها، کارشناسان دلایل متفاوتی را عنوان می‌کنند. آنان براین باورند که فارغ از این مسائل، نمی‌توان از اقدامات مثبت دولت تدبیر و امید،در کاهش تورم و حرکت رو به رشد اقتصاد به راحتی گذشت.

> صدرایی: ادامه روند کاهشی نرخ تورم در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ یکی از اهداف کلیدی برنامه اقتصادی دولت است که برای دستیابی به این هدف چگونگی تنظیم و اجرای سیاست‌های پولی از اهمیت زیادی برخوردار است

انضباط پولی دولت

در همین راستا محمد حسین صدرایی مدرس اقتصاد در گفت و گو با صمت در بررسی عوامل حرکت رو به رشد اقتصادی، می‌گوید: در حال حاضر مواردی در بسته خروج غیرتورمی از رکود آمده که اجرای آنها می‌تواند اقتصاد را به سمت رشد اقتصادی تا پایان سال هدایت کند .

به گفته او در بسته سیاستی، دولت یازدهم، اولویت نخست را، کنترل تورم فزاینده قرار داده تا از این طریق با ایجاد ثبات بیشتر در فضای اقتصادی کشور شرایط مساعدتری برای پیگیری سیاست‌های خروج از رکود فراهم کند.

وی اقدامات بانک مرکزی در راستای «انضباط پولی» و «کنترل رشد پایه پولی» در مدت اخیر را مورد ارزیابی قرار داد و گفت: دستاورد مهم این اقدام کاهش تورم ۱۲ ماهه و تورم نقطه به نقطه به ترتیب از ۳۷/۵ و ۴۴/۰درصد در تیر ماه سال ۱۳۹۲ تا ۲۷/۷و ۱۴/۶ درصد در خرداد امسال بود که چنین کاهشی در تورم نقطه به نقطه در تاریخ ایران بی‌نظیر است.

او تصریح کرد: ادامه روند کاهشی نرخ تورم در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ یکی از اهداف کلیدی برنامه اقتصادی دولت است که برای دستیابی به این هدف چگونگی تنظیم و اجرای سیاست‌های پولی از اهمیت زیادی برخوردار است.

نقش سیاست‌های پولی در رشد اقتصادی

این کارشناس اقتصادی نقش سیاست‌های پولی در درمان، همزمان با رکود و تورم و مثبت شدن رشد اقتصادی را بسیار مهم دانست و گفت: چنانچه که در بسته سیاستی می‌بینیم برنامه ریزان ترجیح داده‌اند تا سیاست‌های پولی را در صدر این برنامه قرار دهند تا نقش پررنگ بخش پولی را در وضعیت کنونی اقتصاد مورد توجه قرار دهند. بنابراین می‌توان گفت که در شرایط فعلی اقتصاد و برای رسیدن به اهداف مورد نظر، توجه به سیاست‌های پولی و اصلاح آن بسیار ضروری است، چراکه ساماندهی این بخش هم در مهار تورم موثر است هم می‌تواند مسیر بازگشت رونق را برای بنگاه‌های اقتصادی هموار سازد.

> مسعود نیلی مشاور اقتصادی رییس‌جمهوری: برآورد رشد اقتصادی براساس بسته خروج غیرتورمی از رکود، دشوار است اما آنچه می‌توان به آن امیدوار بود این است که امسال می‌توانیم به رشد مثبت در اقتصاد برسیم

اعتمادسازی دولت برای بخش خصوصی و رونق کسب‌وکار

صدرایی، توجه ویژه دولت به بخش خصوصی را از دیگر عوامل بهبود فضای کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در کشور دانست و گفت: خواسته بخش خصوصی برای فعالیت، اطمینان از حمایت‌های دولتی و ثبات تصمیم گیری دولت است که رویکرد اخیر دولت این اطمینان را برای بخش خصوصی ایجاد کرده و می‌توان امیدوار بود با رونق این بخش، اقتصاد از رکود خارج شود و رشد اقتصادی تا پایان سال محقق شود. وی مهم‌ترین مسئله اثرگذار در رشد مثبت اقتصادی کشور را بهبود فضای کسب‌وکار دانست و اظهار کرد: دولت در این راستا اصلاح بخش نامه‌ها و قوانین را در دستور کار خود قرار داده و این موضوع به تدریج در حال انجام است، هرچند که به گزارش بانک جهانی، دراین مدت شاهد سقوط رتبه ایران در انجام کسب‌وکار بوده‌ایم اما به جرات می‌توان گفت که تلاش‌های دولت در زمینه اصلاح ساختارها و قوانین حوزه کسب‌وکار منجر به ایجاد فضای مثبت دراین بخش خواهد شد.

افزایش تولید نفت

این کارشناس مسائل اقتصادی با تاکید بر نقش اثرگذار نفت در اقتصاد کشور گفت: اگر چه هدف دولت یازدهم جدا کردن اقتصاد از نفت است اما بنا به دلایلی تحقق این هدف میسر نشده و دولت افزایش تولید نفت را در کشور را در دستور کار قرار داده و تولید نفت را از روزانه ۱/۸ میلیون بشکه به ۲/۳ رسانده و اخیرا وزیر نفت از هدف‌گذاری ۵ میلیون بشکه نفت در روز خبر داده که با توجه به بهبود روابط کشور در سطح بین‌المللی و رشد بخش صنعت در حوزه نفت چنین هدفگذاری منطقی به نظر می‌رسد. به هر حال با توجه به سیاست‌ها و اقداماتی که در دولت یازدهم در حال انجام است امید می‌رود که هدفگذاری دولت برای رشد اقتصادی کشور تا پایان سال محقق شود.

بساط جعل ضمانت‌نامه‌های بانکی برچیده شد

وزیر امور اقتصادی و دارایی، استفاده از شیوه‌های الکترونیکی را موجب افزایش کارآیی و کارآمدی نظام بانکی دانست و اظهار کرد: ابزارهای الکترونیک بهترین روش برای مقابله با مفاسد احتمالی است. به‌عنوان نمونه از زمانی که سامانه صدور ضمانت‌نامه‌های بانکی توسط بانک مرکزی راه‌اندازی شد، بساط جعل این ضمانت‌نامه‌ها نیز برچیده شده است.

علی طیب‌نیا در حاشیه بازدید از نمایشگاه دستاوردهای بانک مرکزی در هفته دولت با تقدیر از حرکت پرشتاب این بانک در راستای گسترش بانکداری الکترونیک، درخصوص سامانه نسیم افزود: سامانه حساب‌های یکپارچه دولتی کمک قابل ملاحظه‌ای به ساماندهی حساب دستگاه‌های دولتی کرده و باعث خواهد شد خزانه‌داری و بانک مرکزی اشراف کاملی نسبت به موجودی و تبادلات مالی این دستگاه‌ها داشته باشند.

وی افزود: این سامانه به دولت کمک می‌کند نسبت به اطلاع از موجودی و استیفای حقوق خود به‌طور موثر و مناسبی عمل کند.

وزیر اقتصاد همچنین با تقدیر از خودکفایی کشور در صنعت چاپ اسکناس که با همت بانک مرکزی حاصل شده است، تصریح کرد: در زمینه تولید کاغذ و چاپ اسکناس پیشرفت‌های خوبی داشتیم و این مایه افتخار است که امروز می‌توانیم به‌طور کامل و خودکفا این مراحل را در داخل کشور و غیرقابل جعل انجام دهیم.

لایحه رهایی از رکود، مهر ماه در مجلس

لایحه رهایی از رکود اقتصادی تقدیم مجلس شده و این لایحه مهرماه به صحن مجلس می‌آید.

غلامرضا تاجگردون افزود: من اعتقاد دارم دولت باید اولویت اول اقتصادی خود را به تلاش در راستای جلوگیری از رشد فزاینده نرخ تورم در کشور اختصاص دهد.

وی با اشاره به اینکه بالا بودن نرخ تورم سبب شده که با شرایط اقتصادی نامناسبی روبه‌رو باشیم، افزود: دولت در نخستین سال فعالیت خود تلاش خود را در جلوگیری از رشد تورم به کار بست و در همین زمینه توانست نرخ تورم را تا حدودی پایین بیاورد.

غلامرضا تاجگردون در گفت‌وگو با تسنیم ضمن اشاره به اولویت‌های اقتصادی دولت یازدهم، اظهار کرد: دولت باید اولویت دوم را به رهایی از رکود اقتصادی اختصاص دهد، لایحه رهایی از رکود اقتصادی تقدیم مجلس شده و این لایحه مهرماه به صحن مجلس می‌آید. وی همچنین تأکید کرد: یکی از برنامه‌هایی که دولت باید با جدیت در سال دوم فعالیت خود و سال‌های پس از آن دنبال کند، رهایی از رکود اقتصادی است.

اقتصاد محاوره‌ای

ارزش افزوده چیست؟

برای تعریف ارزش افزوده به زبان ساده باید گفت، تولید یک کالا مراحل مختلفی دارد و نهاده اولیه وقتی در مسیر و فرآیند تولید قرار می‌گیرد، در هر مرحله ارزشی را برای تولیدکننده خود ایجاد می‌کند. ساده‌ترین مثال تولید نان است. وقتی کشاورز ۱۰۰ ریال گندم را تولید کرده و به مبلغ ۱۳۰ ریال می‌فروشد ارزش افزوده‌ای معادل ۳۰ ریال ایجاد کرده است و وقتی آسیابان ۱۳۰ ریال گندم را به آرد تبدیل کرده و به مبلغ ۲۰۰ ریال می‌فروشد یعنی ۷۰ ریال ارزش افزوده تولید کرده است و به این ترتیب در تمام مراحل تولید کالای نهایی ارزش افزوده‌ای خلق خواهد شد. بنابراین ارزش‌افزوده عبارت است از مابه‌التفاوت ستانده و داده. به عبارت ساده‌تر و در عمل ارزش افزوده یعنی: فروش منهای خرید.

داده - ستانده = ارزش‌افزوده
یا
خرید - فروش = ارزش‌افزوده

خبرخوان

تداوم سیاست‌های پولی انبساطی کشورها

تحلیلگران بین‌المللی معتقدند وضعیت اقتصادی جهان به رغم تزریق گسترده نقدینگی بهبود نیافته و رشد اقتصادی چین در حال کند شدن است، اقتصاد منطقه یورو همچنان بدون رشد است، ژاپن با کاهش رشد مواجه شده و انگلیس نیز حال و روز بهتری ندارد.

به گزارش رویترز، رشد اقتصادی چین در حال کند شدن است. رشدی در اقتصاد حوزه یورو مشاهده نمی‌شود. ژاپن برای دومین دوره سه ماهه متوالی با کاهش رشد مواجه شده است و در انگلیس سطح دستمزدها کاهش یافته است.

در جهانی که گرفتار بحران‌های ژئوپلیتیک در نقاط مختلف از اوکراین گرفته تا عراق و غزه و بحران شیوع ابولا در غرب افریقاست، ظاهرا اقتصاد جهانی به موضوعی کم اهمیت‌تر تبدیل شده است. اما به رغم پایین بودن نرخ بهره در جهان و وجود نقدینگی فراوان در بازارهای مالی، نشانه‌های رو به افزایشی از بروز مشکل در اقتصاد جهانی به چشم می‌خورد. رکودهای به وجود آمده در اقتصادهای کشورهای مختلف، زمان شروع فرآیند عادی سازی سیاست پولی توسط بانک‌های مرکزی را به عقب انداخته است. در حقیقت، در بسیاری از مناطق، احتمال انبساطی‌تر کردن سیاست‌های پولی توسط بانک‌های مرکزی بیشتر از انقباضی کردن آن است.

بسیاری از سیاستگذاران در کشورهای مختلف جهان می‌خواهند از این سیاست پولی شدیدا انبساطی که برای بیرون کشیدن اقتصاد کشورهایشان از ورطه بحران مالی در پیش گرفته بودند، رهایی یابند. اما وضعیت اقتصادی کشورها اجازه این کار را به آنها نمی‌دهد.

رکودهای به وجود آمده در اقتصادهای کشورهای مختلف، زمان شروع فرآیند عادی سازی سیاست پولی توسط بانک‌های مرکزی را به عقب انداخته است. در حقیقت، در بسیاری از مناطق، احتمال انبساطی‌تر کردن سیاست‌های پولی توسط بانک‌های مرکزی بیشتر از انقباضی کردن آن است.

رقم واقعی مطالبات معوق بانک ها

مشاور رییس‌جمهوری رقم واقعی مطالبات معوق بانکی را فاش کرد. اکبر ترکان گفت: وقتی ما وضع بانک‌ها را بررسی می‌کنیم، می‌بینیم که ۸۲ هزار میلیارد تومان مطالبات معوق دارند. معادل همین مقدار هم مطالباتی دارند که ذاتش معوق است اما در دفاتر معوقه ثبت نشده است.

وی با بیان اینکه بانک‌ها بخشی از مطالبات افراد را با پرداخت وام‌های جدید جایگزین کرده‌اند افزود: بخشی از مطالبات مربوط به مبالغی می‌شود که بانک به بدهکار وام جدید برای تسویه بدهی اش پرداخت می‌کند. این یعنی اینکه رقم واقعی مطالبات معوق، ۲ برابر این رقمی است که به‌طور رسمی اعلام شده است!

یادداشت

خروج از رکود با رونق تولید

عباسعلی نورا
استاد دانشگاه

خروج اقتصاد کشـور از رکود این روزها تا آنجا اهمیت پیدا کرده که نه‌تنها دولت، بلکه دستگاه‌های اجرایی هم بـرای آن به‌صـورت جداگانه نسـخه می‌پیچند و در این بین تیر نگاه‌ها باز هم به سـمت بانک‌ها روانه شده است و بسـیاری‌ها بر این اعتقادند که برای افزایش رونق تولید و خروج از رکود باید تسهیلات‌دهی بانک‌ها تقویت شود.

هرچند کـه افزایش قدرت اعتباردهـی بانک‌ها اثرات مثبتـی در اقتصاد خواهد داشـت، اما این اسـتدلال که بانک‌ها به دلیل کمبود منابع، تسهیلات لازم را در اختیار بخش تولید و صنعت قرار نمی‌دهند، اشـتباه است؛ چون عملکرد بانک‌ها در سـال‌های گذشـته نشـان می‌دهد که درصورت داشـتن توانایی پرداخـت وام به واحدهای تولیـدی، باز تمایلی بـه تخصیص منابع بـه این بخش ندارند.

تمایـل نظام بانکی فعلی سـوق دادن منابع به سـمت فعالیت‌های غیرمولد، بازرگانی، خدمات، واسـطه‌گری، سـرمایه‌گذاری در بخش مسکن و... اسـت و سودی که از این بخش‌ها عاید بانک‌ها می‌شـود سبب شده که طی این سـال‌ها گرایش‌شان برای اعطای تسهیلات بیشتر به سـمت این بخش‌ها باشد و دسـت بخش تولید و صنعت که به‌دلیل مشـکلات اقتصادی نیاز شدیدی به نقدینگی دارد، از منابع بانکی خالی بماند.

در چنین شـرایطی بانک‌هـا به جای حمایـت از این بخش‌ها، نرخ‌های سـود بالای ۳۰درصـد را برای اعطای وام به تولیدکنندگان و صنعتگران اعمال می‌کنند که در اینجا این سوال مطرح می‌شود که کدام فعالیت اقتصادی و تولیدی اسـت که در شرایط فعلی توان بازپرداخت سود ۳۰درصدی را داشته باشد؟

به نظر می‌رسد که حل این مشکلات، نیاز به شناسایی مشـکلات و پـس از آن فراهم کـردن بسـترها و تغییر سـاختارها دارد. به این صورت ابتدا باید ریشـه‌یابی شود که چرا نقدینگی‌های گردش در جامعه به سـمت تولید نمی‌رود یا چرا بخش خصوصی تمایلی به سرمایه‌گذاری در بخش تولید و صنعت ندارد؟ اینکه چرا هر روز به تعداد بانک‌ها و موسسـات مالی افزوده می‌شـود، اما این تعداد بانک‌ها هیچ‌گونه تلاشـی برای رفع نیـاز بخش تولید و صنعـت نمی‌کنند؟ چرا وام‌هایی کـه از بانک‌ها دریافت می‌شـود در جـای خودش صرف نمی‌شـود؟ اینکه چرا بانک‌های سـایر کشـورها می‌توانند با نرخ سود ۳درصد تسهیلات‌شان را در اختیار تولید قرار دهند، اما این امر در کشور ما امکانپذیر نیست؟

به نظر می‌رسد، اگر پاسـخی برای تمامی این سوالات داشته باشیم، توانسـته‌ایم مشکلات را شناسایی کنیم و برای آن نسـخه بپیچیم و درنهایـت دارو تجویز کنیم تا مراحل درمان طی شود و هر کدام از این مشکلات برطرف شود.

بـه نظر می‌رسـد اگر عملکرد بانک‌ها بـا نظارت کافی همراه باشد، درصورتی که نرخ سود بانکی معقول‌تر شود، بخش تولید از جذابیت بیشـتری برخوردار شود، شرایط سـهل‌تری پیش روی سرمایه‌گذاران قرار گیرد و اقتصاد کشـور هم از ثبات بیشـتری برخوردار باشـد. در چنین شـرایطی می‌توان امیدوار بود کـه بخش تولید و صنعت از رونق بیشـتری برخوردار شـود و اقتصاد کشـور هم از رکود فعلی خارج شود؛ ضمن اینکه باید توسعه موسسات مالی تخصصی در بخش تولید و صنعت نیز در دستور کار قرار گیرد تا منابع راحت‌تر و با نرخ سود پایین‌تر به دست تولیدکنندگان و صنعتگران برسد تا این امر به بهتر شدن اوضاع این بخش بینجامد.

خبر

بانک‌ها به اجرای سود بانکی پایبند باشند

کاهش نرخ سود تسـهیلات و سپرده‌های بانکی در حالی در دسـتور کار بانک مرکزی قرار گرفته است که برخی از صاحبنظران حـوزه اقتصاد، از رعایت نکردن بانک‌ها نسـبت به قوانیـن گله‌مند هسـتند و براین باورنـد که بانک‌ها طبق مصوبـات بانک مرکزی عمل نمی‌کننـد. غلامرضا تاجگردون، رییس کمیسـیون برنامـه، بودجـه و محاسـبات مجلس در ایـن رابطه با بیان اینکه خبرهای رسـیده حاکی از آن اسـت که بانک‌هـا مصوبـه نرخ سـود بانکی را به درسـتی اجرا نمی‌کنند، گفت: به نظر می‌رسـد نرخ سـود بانکی با توافق بانک‌ها تعیین شده است از این‌رو انتظار می‌رود که به درسـتی اجرا شـود و نظارت‌ها هم کافی باشد.

وی گفت: از کمیسیون اقتصادی مجلس می‌خواهیم که به این موضوع رسیدگی کند و البته از بانک مرکزی انتظار می‌رود که بر نحوه اعمال دستورالعمل نرخ سود بانکی نظارت کند. رییس کل بانک مرکزی هم دراین باره در خصوص بحث پایبندی بانک‌ها به سود سپرده‌ها و سود تسـهیلات گفت: یکی از الزامات تحقق اهداف پیش‌بینی شـده در برنامه‌های خروج از رکود، برخورد انضباطی با این بانک‌هاست و بانک مرکزی هم به هیچ وجه کوتاه نمی‌آید و مصمم است که حتما بانک‌ها تمام ضوابط بانکی را رعایت کنند و خوشـبختانه قدم‌های خوبی هم در این ارتباط برداشـته‌اند و اگر لازم باشـد ابزارهایی را که در اختیار دارد، استفاده خواهد کرد.

پیش نیازهای یکسان‌سازی نرخ ارز از دیدکارشناسان:

اول ثبات اقتصادی، بعد تثبیت نرخ ارز

زهره محسـنی شاد: بازار ارز در سال های گذشته همواره موردتوجه بوده و کنترل این بازار از اولویت‌های اقتصادی دولت‌ها به شـمار می‌رود.در این سال‌ها بازار ارز در کشور با مشکلات فراوانی روبه‌رو شد و نرخ ارز در بازار آزاد حدود ۳ برابر افزایش یافت و این موضوع تاثیر بسزایی بر سـایر بازارها گذاشت، به طوری که موجب افزایش قیمت بسـیاری از کالاها در کشور شد. به این ترتیـب همزمان با اوج گیری قیمت‌ها و افزایش فاصله نرخ ارز در بازار آزاد و دولتی در سـال ۹۱، متولیان امر به صرافت افتادند که به این بازار سرو سامان دهند که البته این هدف محقق نشـد و بازار با چند نرخی شدن ارز مواجه شـد. در همان زمـان این موضوع انتقادهای فراوانی را از سـوی کارشناسان با خود همراه کرد، آنها معتقـد بودند که ارز در کشـور باید تک نرخی شـود، سیاسـتی که جزو اهداف جـدی دولت یازدهم و بانک مرکزی قرار گرفت و براسـاس این هدف قرار شـد که در نیمه دوم سال ۹۳ عملیاتی شود. هرچند که دولت یازدهم عزم خود را برای اجرای این سیاست جزم کرده اما آنطور که به نظر می‌آید اجرای این سیاست در سال ۹۳ محقق نخواهد شد.

۹۳، سال تک نرخی شدن ارز نیست

آن طـور کـه رییـس کل بانک مرکـزی می‌گوید بانک‌مرکزی به دنبال یکسـان سازی نرخ ارز است اما، فعلا شرایط برای این کار فراهم نیست. به گفته ولی الله سـیف مهم ترین پیش نیاز اجرای این سیاست شرایط بین‌المللی است. اکبر کمیجانی قائم مقام بانک مرکزی هم با بیان این که باید شرایط این امر مهیا باشد تاکید دارد که اگر به سـمت یکسان‌سـازی نـرخ ارز حرکت کنیم، اما قیمت‌ها دوباره شروع به نوسان کند پس بهتر اسـت که چنین سیاستی فعلا اتخاذ نشود. فرهاد نیلی رییس پژوهشکده پولی هم با بیان اینکه یکسان‌سازی نرخ ارز در سـال ۹۳در دستور کار بانک مرکزی نیست ،یادآورشـد: این طرح قطعا در زمانی انجام می‌شود که منابع ارزی کافی در اختیار بانک مرکزی باشد تا مجددا وضعیت ارز دو نرخی به وجود نیاید.

بـه هر حـال تـک نرخـی کـردن ارز در حالی این روزهـا بحث‌هـا و نظرات مختلفـی را با خـود همراه کرده اسـت و متولیان اقتصادی اجرای این سیاسـت را بـه زمان دیگـری موکول می‌کنند که کارشناسـان هم‌نظـر با آنان، اجرای این سیاسـت را نیازمند برخی پیش نیازها می‌دانند و براین باورند که یکسـان سازی نرخ در یک شرایط باثبات است که می‌تواند آثار مثبتی بر اقتصاد داشته باشد .

اول ثبات اقتصادی، بعد ارز تک نرخی

حمید رضا کاهدی از کارشناسان اقتصادی در گفت و گو با صدا و سیما با بیان این که شرایط برای یکسان‌سازی نرخ ارز چندان فراهم نیسـت اما بـا این وجود این امر بسـتگی به سیاسـت دولت در اجرای ایـن طرح دارد اظهار کرد: در حال حاضر فاصله قابل توجهی بین نرخ مبادلـه‌ای و نرخ آزاد ارز وجود دارد و تک نرخی کردن ارز در چنین شرایطی ممکن است تبعاتی نامطلوبی را به وجود آورد.

وی با بیان این که برای اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز ابتدا باید نرخ تورم را مهار کرد تا در یک فضای باثبات تر این هدف محقق شود افزود: چون در غیراین صورت این امر موجب تشدید تورم خواهد شد و کالاها با افزایش قیمت مواجه شـوند که این اصلا به نفع اقتصاد فعلی کشور نیست .

او با بیان این که یکسان‌سـازی نرخ ارز در شرایط کنونی اقتصاد، صنایعی را کـه با نرخ ارز مبادله اقدام به خرید قطعات شان می‌کنند ،متاثر می‌کند، افزود: در این شـرایط ممکن است با یکسان‌سـازی نـرخ ارز قیمـت تمام شـده این دسـته کالاها افزایش یابد و بار دیگر، شـرایط نابسامانی را ایجاد خواهد کرد.

کاهـدی با تاکید براینکه سیاسـت فعلـی دولت مهـار نرخ تورم اسـت و تاکنـون اقدامـات خوبـی هـم در ایـن راسـتا صـورت گرفتـه ، گفت: بنابراین بهتر است که تورم مهار شـود، اقتصاد از رکود خارج شـود و در نهایت به سراغ یکسان‌سازی و تثبیت نرخ ارز برویم که به نظر می‌رسد اگر با این روند پیش برویم بتوان این سیاسـت را سال آینده اجرایی کرد.

این کارشـناس اقتصادی براین باوراسـت که اگر ارز در یک شرایط مسـاعد تک نرخی شود، آثار مثبت آن ،شـامل تمامی بخش های اقتصادی خواهد شد، چون هم تکلیف واردکننده مشخص می‌شود هم تولیدکننده کـه با چه نرخـی باید فعالیت کنـد . وی البته نتیجه مذاکـرات ۱+۵را در زمان اجرای سیاسـت تک نرخی شدن ارز بسیار مهم دانست.

> اگر ارز در یک شرایط مساعد تک نرخی شود، آثار مثبت آن شامل تمامی بخشهای اقتصادی خواهد شد، چون هم تکلیف واردکننده مشخص می‌شود هم تولیدکننده که با چه نرخی باید فعالیت کند.

فعلا با ارز ۲ نرخی پیش برویم

علی دینـی ترکمانـی از دیگر کارشناسـان اقتصادی هم دراین بـاره در گفـت و گـو با صدا و سیما صمت با تاکید براین که شـرایط حال حاضر، موقعیت خوبی برای طرح موضوع یکسـان سازی نرخ ارز نیسـت اظهار کرد: از آنجا که در اجرای سیاسـت تـک نرخی شدن ارز باید ارز دولتی به ارز آزاد نزدیک شـود، بنابراین در چنین شرایطی ممکن است این امر بازار را دوباره متلاطم کند .به گفته او ؛بهتراسـت که فعلا بازار با همین ارز ۲نرخـی پیـش رود تا اوضاع اقتصاد بهتر شـود و تحریم‌ها به مرور رفع شـود چون در غیراین صورت ممکن است بار دیگر بازار دچار شـوک شود و قیمت‌ها بار دیگر نوسان پیدا کند. او با بیان این که اقتصاد باید به یک ثبات نسـبی برسد تا امکان یکسان سـازی نرخ ارز فراهم شود، به مزایای ارز تک نرخی در کشـور اشـاره کرد و گفت: تثبیت و یکسان‌سازی نرخ ارز می‌تواند آثار مثبتی در بخش‌های اقتصادی داشته باشد، چون این امر موجب می‌شود که تکلیف واردکنندگان و صادرکنندگان مشـخص شود و آنهـا را از بلاتکلیفی خـارج کند. به گفته وی، با حذف نوسانات و تک نرخی شدن ارز، رانت به واسطه ارز ارزان از بیـن می‌رود اما باید توجه داشـت که این سیاسـت شتابزده صورت نگیرد چون بار دیگرشرایط سفته بازی را فراهـم خواهد کرد و شـکاف قیمتی افزایش خواهد یافت . به گفته دینی ترکمانی این امر منوط به آرامش و ثبات در اقتصاد اسـت و در چنین شـرایط است که می‌توان آثار مثبت این سیاست را شاهد بود .

یکسان سازی نرخ ارز با چه نرخی

داوود دانش‌جعفـری اسـتاد اقتصاد دانشـگاه علامه طباطبایی هم دراین رابطه در گفت و گو با صدا و سیما با بیان این که حرکت به سمت تک نرخی شدن ارز برای اقتصاد ما بسـیار دارای اهمیت استتصریح کرد: اما این سیاست زمانی اثرات مثبت خود را نشان خواهد داد که در یک شـرایط مناسب صورت گیرد . البته این نرخ در چه محدوده‌ای به تثبیت شـود نیز از دیگر فاکتورهای مهمی است که باید به آن توجه ویژه شود . به گفته او؛ یکسان سازی نرخ ارز یک بحث است، اما اینکه این نرخ در چـه محدوده‌ای قرار گیرد بحث مهم‌تری اسـت. به گفته دانش جعفری ؛پیاده کردن سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز برای اقتصاد کشـور اتفاق بسیار خوبی خواهد بود اما چالشـی کـه دراین بین وجود دارد این اسـت کـه این نرخ چقـدر تعیین شـود و در چه محدوده‌ای تثبیت گردد .

وی براین باوراسـت که اگر ایـن نرخ منطقی تعیین نشود ممکن است اثرات نامطلوبی را بر اقتصاد کشور به جای بگذارد و شرایط نابسامانی ایجاد کند.

هفته‌ای که طلا از سکه افتاد

گـروه اقتصـاد: قیمت طـلا که چنـدی پیش در بازارهـای جهانی بـه بـالای ۱۳۰۰ دلار در هر اونس رسیده بود اما هفته گذشته را با کاهش قیمت آغاز کرد و بهـای هر اونس طلا در این بـازار به زیر ۱۳۰۰ دلار رسید، به طوری که قیمت نهایی آن در روز دوشنبه در بازار نیویورک ۱۲۹۷ دلار برای هر اونس قیمت خورد. به این ترتیب روند نزولی قیمت طلا در روز سه‌شـنبه ادامـه یافت تا جایی که ارزش هـر اونس طلا حتی تا ۱۲۹۴ دلار هم پایین آمد.

البته در این روز بهای طلا شرایط پرنوسانی را تجربه کرد، به طوری که برای مدتی این روند افزایشـی شد و مـرز ۱۳۰۰ دلار را رد کرد و به کانال ۱۳۰۲ دلار برای هر اونس نیز نزدیک شد . به هرحال روند افزایشی طلا در روز سه‌شـنبه انتظار می‌رفـت ادامه یابد، اما در روز چهارشـنبه این نرخ بار دیگر به مدار ۱۲۹۴ دلار رسید و در نهایت روز جمعه به پایین‌ترین حد خود در ۲ ماه گذشـته، یعنی ۱۲۸۰ دلار در هر اونس نزدیک شد که کاهش ۱۵ دلاری نسبت به چهارشنبه گذشته را نشان می‌دهد.

بـازار داخل هم متاثر از این جریـان، هفته نزولی را طـی کـرد و آن طور که رییس اتحادیه کشـوری طلا و جواهـر می‌گویـد، در طول هفته اخیـر قیمت طلا بیشـتر میل به نزول یا ثبات قیمت داشته و پیش‌بینی می‌شود روال کاهشی در قیمت طلا و سکه تا چند روز آینده ادامه داشـته باشـد. وی اظهار کرد: در چند ماه اخیر به دلیل بحـران اوکراین و خاورمیانه هیچ تحول خاصی در قیمت‌ها اتفاق نیفتاد، بنابراین ارزش سـهام و ارزهای عمده نیز در جهان تغییر محسوسی نداشت، البته گرایش بیشـتر به کاهش قیمت بود. کشتی‌آرای همچنین بـا بیان اینکه در طول هفته گذشـته اونس جهانـی حـدود ۱۱ دلار کاهش قیمت داشـته، افزود: اونـس جهانی اوایل هفتـه ۱۳۰۵ دلار بود که تا اواخر هفته به ۱۲۹۴ دلار کاهش یافت و در نهایت روی نرخ ۱۲۸۰ تثبیت شد. رییس اتحادیه طلا و جواهر با بیان اینکه قیمت سکه در ۱۰ روز اخیر حدود ۸ هزار تومان کاهش داشته است افزود: در این مدت به طور میانگین نیم سـکه ۳ هـزار تومان، ربع سـکه ۳ هـزار تومان، سـکه‌های یک گرمی ۴ هزار تومـان و هر گرم طلای ۱۸ عیار حدود ۵۰۰ تومان کاهش قیمت داشته است.

وی در عیـن حال تصریح کـرد: البته یکی از عواملی که به کاهش قیمت کمک کرد بحث کاهش ۱۵ تا ۲۰ تومانی قیمت ارز بوده است .

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)
دلار امریکا	۳۰۸۹۰	۳۱۰۴۰
یورو	۴۱۲۴۰	۴۱۴۴۰
پوند انگلیس	۵۱۲۰۰	۵۱۴۰۰
فرانک سوئیس	۳۴۳۱۰	۳۴۴۸۰
لیر ترکیه	۱۴۶۰۰	۱۴۷۰۰
ریال عربستان	۸۲۰۰	۸۳۵۰
رینگت مالزی	۹۷۳۰	۹۸۸۰

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۴۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۲۰,۰۰۰	۲,۵۸۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۵۰,۰۰۰	۴,۷۱۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۳۱۵,۰۰۰	۹,۳۵۵,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۲۷۰,۰۰۰	۹,۳۴۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۳۸,۴۰۰	۹۵۸,۴۰۰
۱ مثقال طلا	۴,۱۲۰,۰۰۰	۴,۱۵۰,۰۰۰

باجه خبر

باتوجـه به حضـور موفق پسـت بانک ایـران در عرصه بین‌المللی می‌توانیم از ظرفیت‌هـای اتحادیـه جهانی پسـت (UPU) بـرای خدمت‌رسـانی و مـراودات مالی استفاده کنیم. این را حسن‌زاده رییس هیات‌مدیره پسـت بانک ایران در نشست اعضای هیات‌مدیره این بانک با بشار حسـین دبیرکل اتحادیه جهانی پست (UPU) می‌گوید.

نظارت مالی بیمـه مرکزی اعلام کرد، براساس اطلاعات واصله از شرکت‌های بیمـه و در اجرای مصوبه هیات وزیران، تاکنون ۹ شرکت موفق شده‌اند سرمایه ثبت‌شده خود را برای سـال ۱۳۹۲ طبق برنامه زمان‌بندی مصوب شورای عالی بیمه افزایش دهند.

همزمان با آغـاز هفته دولت، بازدید از خزانه جواهرات ملی ایران رایگان اعلام شـد. بر این اسـاس، به منظور آشنایی هرچه بیشـتر علاقه‌مندان با تاریخ، فرهنگ و هنر ایرانی، بازدیـد از خزانه جواهرات ملی در روزهای دوم تا چهارم شهریور برای عموم رایگان است.

کمیسـیون اقتصادی مجلس شورای اسـلامی در جلسـه هفتـه آینده خود اعضـای هیـات تحقیـق و تفحص از عملکرد صنعت بیمه کشور را انتخاب می‌کنند. انتخاب اعضای کمیسیون اقتصادی برای عضویت در کمیسـیون مشترک رسـیدگی به لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشـور و همچنین انتخاب عضو کمیسـیون در شـورای مرکزی زکات جهت نظارت در این شورا در دستور کار هفتـه آینده کمیسـیون اقتصـادی مجلس خواهد بود.

تجارت
صمت
شنبه ۱ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۶شوال ۱۴۳۵- ۲۳ آگوست ۲۰۱۴
۷
۸
۲۵
۲۶
trade@smtnews.ir

- جواد تقوی: به‌دنبال منطقی کردن قیمت‌ها هستیم
- چرخ‌های تجارت روی ریل تبلیغات می‌چرخد
- بررسی شرایط صدور مجوز برپایی نمایشگاه

ارائه بسته پیشنهادی با هدف ساماندهی تجارت ملوانی

آیا «تــه لنجی‌ها» کــم می‌شود؟!

زهرا طهرانی- گروه تجارت- تجارت ملوانی یا همان ته‌لنجی، مبادلاتی است که هرچند حجم بالایی در هر سفر ندارد اما در سال می‌تواند میزان بالایی را به خود اختصاص دهد. سال‌ها پیش ورود کالاهای قاچاق توسط ملوان‌ها و کارکنان کشتی و لنج بسیار مرسوم بود تا جایی که دولت تصمیم به ساماندهی این نوع تجارت و ارائه تسهیلات به ملوانان گرفت.

مهرمــاه ۸۶، مصوبه کالاهای ملوانی از ســوی رییس ســتاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز به تمامی اســتان‌ها با هدف پایان بخشــیدن به قاچاق کالاهای ته‌لنجی ابلاغ شــد. براســاس این مصوبه باید از زمان ابلاغ بخشنامه بســترهای لازم بــرای اجــرای مصوبه با ســاماندهی واردات کالاهــای ملوانی و برخورد با واردات غیرقانونی از این طریق فراهم می‌شــد. ضمــن اینکه هیات دولت در نشســتی، ضمن اصلاح «ته لنجی» بــه «ملوانی»، تسهیلات جدید شامل افزایش سقف ورود کالا و تعداد دفعــات آن را بــرای ملوانان اعلام کــرد. پیش از وضع ایــن مصوبه برخی از ملوانــان کالاهایی را تحت عنوان ته‌لنجی، سردســتی و... وارد می‌کردنــد که معمولا به دلیل پشتوانه قانونی نداشتن توسط ماموران انتظامی و گمرک، غیرقانونی شــمرده شده و توقیف می‌شد که با این مصوبه این مشکل ملوانان حل شد.

این در حالی اســت که به گفته مشــاور عالی رییس گمرک ایران حجم قاچاق کالاهای ملوانی یا به اصطلاح ته لنجی‌ها تغییری نیافته و همچنان شاهد ورود کالاها به صورت غیرقانونی و ته‌لنجی به کشور هستیم.

محمــود بهشــتیان در گفت‌وگو بــا صمت اظهار کرد: برخی‌ها تجارتی تحت عنوان «ته‌لنجی» را قاچاق می‌دانند و معتقدند باید برای مصرف خاص و برای خود ملوانان وکارکنان باشــد، برخــی دیگر هم آن را قاچاق نمی‌دانند. به گفته وی تجــارت ملوانی هرچند قانونی اســت اما شــرایط خاصی دارد که تا حــدودی به طور کامل اجرا نمی‌شــود، مثل اینکــه کالای موردنظر باید در محل مصرف شــود اما اینگونه نیســت. بهشتیان از ارائه پیشــنهاداتی از سوی ســتاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز خبــر داد و گفت: این پیشــنهادات در راســتای کاهــش تجارت ملوانی یا ته‌لنجی از نوع قاچاق اســت که باید به تایید هیات وزیران برسد. مشاور عالی رییس گمرک ادامه داد: براساس این پیشنهاد باید فعالیت‌های اقتصادی را بیشــتر و کیفی‌تر کنند تا تجارت ملوانی یا ته‌لنجی و قاچاق کاهش یابد.

در همین راســتا، برخــی گمرکات نیــز از ملوانی به تجاری ارتقا یافته‌اند که این امر خود نشانی در کاهش حجم تجارت ملوانی تلقی می‌شــود. این در حالی است که فروردین امســال با تبدیل گمرک‌های نخل تقی و عســلویه از ملوانی به تجــاری، اقتصاد منطقه نیز رونق یافته است.

ضربه به تولید داخل

عضو کمیســیون اقتصادی مجلس نیــز با بیان اینکه حجم بالای ایــن نوع تجارت به تولیــد داخل تحمیل می‌شــود، اظهار کرد: برخــی از این کالاهــا به عنوان ســوغاتی وارد کشــور می‌شــود، امــا در مجموع وقتی تبدیل به میلیون‌ها ســفر می‌شــود، حجم سنگینی را دربرمی‌گیرد.ایــرج ندیمی بــه صمت گفت: زمانی که بازار اشــباع و نیاز هم کاهش یابد طبیعی است که رویکرد تولید داخل و انگیزه ســرمایه‌گذاری کم شود. به گفته وی، متاســفانه در این مــورد آنچنان که باید با اجرای متناســب برخورد نشد و نتوانستیم مقابل این نوع تجارت ملوانی یا ته‌لنجی بایستیم. ندیمی با تاکید بر اینکه مشــکل قانون نداریم بلکه ایراد در اجراســت، افــزود: بخشــی از این نــوع تجارت به طور ناخواســته کاهش یافته که آن هم به دلیل کاهش ســطح روابط با خارج و مسافرت‌های کمتری است که صورت می‌گیرد.

عضو کمیســیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه قانونی وارد شــدن کالاهای ته لنجی به صورت محدود است، تصریح کرد: گاهی ملوانان و کادر کشــتی‌ها و شناورها عاملی برای دیگران می‌شــوند و بــرای دیگری تجارت می‌کنند نه برای خودشان. برهمین اساس باید اقداماتی در راســتای اجرای درست قوانین انجام دهیم تا حجم ورود کالاهــا از طریق تجارت ملوانی یا ته‌لنجی کاهش یابد. از سویی دیگر دلیل گسترش تجارت ملوانی از این حیث اســت که برخی مالکان شــناورها به دلیل اینکه باید برای تخلیه بار و پهلوگیری مدت زیادی را منتظر بمانند (به‌دلیل بوروکراســی‌های موجود) به این نتیجه می‌رســیدند که تجارت سالم فایده‌ای ندارد و در عمل هم بیشــتر مایل به تجارت ملوانی یا ته‌لنجی بودند اما در ســال‌های اخیر زمــان انتظــار از ۳۰ روز به ۳ روز کاهــش یافته که این امر خود عاملی در کاهش تجارت ملوانی از نوع غیرقانونی به شمار می‌رود.

فهرست جدید کالاهای قابل ورود ملوانی

لیست اقلام وارداتی توسط ملوانان خدمه و کارکنان کشــتی‌های زیر ۵۰۰ تن، به شرح جدول می‌آید. لازم به‌ذکر اســت در جلسه ۱۳۹۳/۳/۱۱ کارگروه ماده ۱۲ قانون ساماندهی مبادلات مرزی، موضوع حذف باطری خــودرو تایید گردید و مقرر شــد برنج، روغن و قند و شکر به میزان فهرست قبل، یعنی برنج ۱۶۰ کیلوگرم، روغن ۴۰ کیلوگرم و قندو شــکر ۵۰کیلوگرم برگردد. ماده (۹) آیین‌نامه اجرایی قانون ســاماندهی مبادلات مــرزی ملوانان و خدمه‌ای که دارای کارت شناســایی معتبر صادره از ســازمان بنادر و دریانوردی می‌باشند مشمول این آیین‌نامه می‌شوند.

فهرست قدیمی اقلام وارداتی توسط ملوانان خدمه و کارکنان کشتی‌های زیر ۵۰۰ تن

الف: ارزاق عمومی

۱	برنج خوراکی	۷۰۰کیلوگرم
۲	چای	۱۰ کیلوگرم
۳	قهوه	۲ کیلوگرم
۴	نسکافه	۲ کیلوگرم
۵	روغن خوراکی	۱۵۰کیلوگرم
۶	قند و شکر	۱۵۰کیلوگرم
۷	تمبر هندی	۵ کیلوگرم
۸	انواع ادویه	۵ کیلوگرم
۹	کمپوت آناناس، موز، انبه و میوه‌های گرمسیر	۱۵ کیلوگرم
۱۰	شکلات و شیرینی	۵ کیلوگرم
۱۱	بیسکویت	۵ کیلوگرم
۱۲	کرم کارامل	۵ کیلوگرم
۱۳	پودرکاکائو، ژله و شربت	۱۰ کیلوگرم

ب ـ لوازم خانگی

۱	پتو، تشک و متکی	۲ تخته
۲	چرخ خیاطی	۱دستگاه
۳	کمپرسور یخچال مجاز	۱دستگاه
۴	پنکه سقفی یا دستی	۱دستگاه
۵	چمدان، ساک و کیف	۶عدد
۶	انواع ظروف چینی	۳۰کیلوگرم
۷	موتورژنراتــور برق بــا ۲۰ کیلوگرم وات برق	۱دستگاه
۸	انواع قیچی خیاطی، باغبانی و پشم‌چینی	۳دستگاه
۹	ریش تراش دستی و برقی	۱دستگاه
۱۰	ماشین حساب رومیز و جیبی	۱دستگاه
۱۱	ماشــین‌آلات ریســندگی و بافندگــی خانگی	۱دستگاه
۱۲	جاروبرقی	۱دستگاه
۱۳	چرخ گوشت	۱دستگاه
۱۴	قاشق، چنگال و کارد	۳عدد
۱۵	دستگاه آب شیرین کن	۱دستگاه
۱۶	کولرگازی (اسپیلت)	۱دستگاه
۱۷	اطوبخار	۲دستگاه
۱۸	سرخ کن	۱دستگاه
۱۹	توستر	۱دستگاه
۲۰	قهوه جوش	۱دستگاه
۲۱	ماکروفر و فر برقی	۱دستگاه
۲۲	ساندویچ ساز	۱دستگاه
۲۳	مخلوط کن	۱دستگاه
۲۴	آبمیوه‌گیری	۱دستگاه
۲۵	همزن برقی	۱دستگاه
۲۶	چای ساز	۱دستگاه
۲۷	کتری برقی	۱دستگاه
۲۸	گوشت کوب برقی	۱دستگاه
۲۹	جارو شارژی	۱دستگاه
۳۰	ضبط صوت پرتابل	۱دستگاه
۳۱	سماوربرقی	۱دستگاه
۳۲	ماشین لباسشویی	۱دستگاه
۳۳	ماشین ظرفشویی	۱دستگاه
۳۴	گوشی تلفن	۱دستگاه
۳۵	گل‌های مصنوعی	۲کیلوگرم
۳۶	ظروف کریستال	۲۰کیلوگرم
۳۷	فلاسک چای	۳دستگاه
۳۸	کلمن آب	۳دستگاه
۳۹	یخچال فریزر	۱دستگاه
۴۰	غذاساز	۱دستگاه
۴۱	قطعات یدکی موتور لنج و قایق دریایی	۵میلیون ریال
۴۲	موتورلنج و قایق دریایی	هرکدام ۱دستگاه
۴۳	انواع تخته	۳۰مترمکعب
۴۴	یخچال	۱دستگاه
۴۵	کولرگازی پنجره‌ای	۱دستگاه
۴۶	لوازم یدکی موتور سیکلت	۵۰۰هزار ریال
۴۷	شیرآلات ساختمانی	۵۰۰هزار ریال
۴۸	لوازم صید صیادی	۱میلیون ریال
۴۹	لاستیک خودرو	۴حلقه
۵۰	ابزار آلات دستی	دومیلیون ریال
۵۱	چراغ اضطراری	۱دستگاه
۵۲	چتر	یک عدد
۵۳	باتری خودروسواری	یک عدد
۵۴	دوچرخه	۱دستگاه
۵۵	لوازم یدکی دوچرخه	۱۰۰هزارریال
۵۶	البسه	۵۰۰هزارریال
۵۷	انواع مصنوعات چوبی و کمد	۱دستگاه
۵۸	کفش	۳جفت
۵۹	لوازم دکوری منزل	۵عدد
۶۰	پلوپز برقی	۱دستگاه
۶۱	پوست کن و رنده برقی	۱دستگاه
۶۲	انواع تنور گازی و برقی	۱دستگاه
۶۳	اجاق گاز برقی و گازی	۱دستگاه
۶۴	انواع بخارشوی	۱دستگاه
۶۵	انواع یخ ساز	۱دستگاه
۶۶	لپ تاپ	۱دستگاه
۶۷	دوربین عکاسی و فیلمبرداری	۱دستگاه
۶۸	آب سردکن و آب گرم کن	۱دستگاه
۶۹	انواع عینک آفتابی و طبی	هرکدام یک عدد
۷۰	انواع سی‌دی خام و حافظه جانبی	۵۰۰هزار ریال
۷۱	انواع اسباب بازی	۱میلیون ریال
۷۲	انواع بدلیجات و مهره و منجوق	۱میلیون ریال
۷۳	انــواع لــوازم ایمنــی کار(دســتکش، ماسک، کفش و لباس)	۱۵۰۰هزار ریال
۷۴	انواع لامپ کم مصرف	۱۰عدد
۷۵	پروژکتور کامل	۱عدد
۷۶	انواع چراغ فانوس	۴عدد
۷۷	انواع روسری و شال و جانماز	۱۰عدد
۷۸	انواع زیر انداز: (کفپوش)	۶قطعه
۷۹	انواع لوازم ورزشی	۵میلیون ریال
۸۰	انواع پرده و آفتابگیر خودرو	۱۰عدد
۸۱	انواع تشــک و کفپوش خــودرو و روکش صندلی خودرو	۱۰کیلوگرم
۸۲	انواع پرده منزل	۳۰متر
۸۳	ساعت دیواری و رومیزی	۱عدد
۸۴	انواع ظروف فلزی آشپزخانه	۸کیلوگرم
۸۵	نخ برای ساختن تور ماهیگیری	۱۵کیلوگرم

کوتاه از تجارت

ایسنا- اکبر ترکان، دبیر شورای هماهنگی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفــت: تصویب ۲ منطقه آزاد بوشــهر و جاســک به‌دلیل گســترش حوزه دریایی در دست اقدام است و مناطق مهران و مریوان، بانه نیز نقاط مرزی اســت که به خاطر توســعه تجارت با عراق مورد توجه است و قرار است به شورای عالی ارسال شود.

ایلنا- مدیرکل دامپزشکی هرمزگان از رفع ممنوعیت صادرات دام زنده سبک از بنادر این استان خبر داد و گفت: پیش از این دام زنده از کالاهای ممنوعــه صادراتی بود که با پیگیری‌های ســتاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز این ممنوعیت برداشته شد.

تسنیم- یک گروه ۳ نفره از ایران برای بهره‌گیری از تجارب و تخصص هند در زمینه تولید شکر به این کشور سفر کرد.

ایلنا- معاون بازرگانی داخلی ســازمان صنعت، معدن و تجارت اســتان گیلان از آغاز تحویل ســبوس گندم به دامداران از سوی اتحادیه دامداران با نرخ مصوب ۵۲۰۰ریال خبر داد.

تسنیم- رییس مجمع واردات با اشاره به هدفگذاری تجارت ۳۰ میلیارد دلاری بیــن ایران و ترکیــه گفت: از راه‌های تحقق ایــن هدف ایجاد یک منطقه صنعتی مشــترک در مرز ۲ کشور است که درصورت عدم تاسیس این منطقه شاید سال‌ها طول بکشد تا تجارت ۳۰ میلیاردی محقق شود.

تسنیم- کنیا از ایران خواست مشکلات پیش‌روی صادرکنندگان چای کنیــا به ایران به خصوص در زمینــه انتقال پول محموله‌های چای را حل کند.

روابط عمومی گمرک ایران- امکان اظهار اینترنتی کالا در گمرک از تهران به میرجاوه فراهم شد.

ایرنــا- به گفته مدیرکل گمرک بوشــهر، در اجرای طــرح انتقال کالا از منطقه ویژه اقتصادی ۱ به ۲ بوشــهر، سیســتم جی.پی.اس برای همه کامیون‌های ترانزیت کالا در گمرک بوشهر مستقر شد.

ایرنــا- رییس کمیســیون صادرات اتاق بازرگانی ایران با اشاره به نقش بانــک مرکزی در توســعه صادرات، گفت: ثبات نــرخ ارز مهم‌ترین چالش صادرکنندگان اســت و از بانــک مرکزی می‌خواهیم ضمــن توجه به این موضوع، برنامه‌ریزی بلندمدتی برای ثبات نرخ ارز داشته باشد.

فارس- همایش مشترک بازرگانی صنعتی ایران و ترکمنستان با حضور معاونان روســای‌جمهور ۲ کشور و جمعی از فعالان عرصه تجارت خارجی در عشق‌آباد برگزار شد.

تک خبر

برگزاری بیست‌وسومین نمایشگاه فرش

عصــر امــروز نمایشــگاه بین‌المللــی تهــران میزبان هنــر- صنعت فرش دســتباف ایران اســت. نمایشــگاه بیســت وسوم فرش امســال با حال و هوای متفاوت‌تری گشایش می‌یابد.امسال برخلاف سال‌های گذشته،همزمان با برگزاری این نمایشگاه، رویداد نمایشگاهی دیگری اجرا نمی‌شود و نمایشگاه بین‌المللی تهران تمام قد برای هنر ایرانی قد علم کرده اســت. مراسم گشایش این نمایشگاه امروز ساعت ۱۵/۳۰ با حضور معاون اول رییس‌جمهوری، وزیــر صنعت، معدن و تجــارت و رییس مرکز ملی فرش ایران در سالن خلیج فارس برگزار خواهد شد. خبر دیگر اینکه، استاد حســین علیزاده در آیین گشایش بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران خواهد نواخت. یکی دیگر از برنامه‌های هنری این رویداد، اجرای اپرای فرش در روزهای میانی نمایشگاه به سرپرستی «سعید احمدیان» و در فضای باز نمایشگاه خواهد بود.

دریچه

قانون چه می‌گوید؟

قانون ســاماندهی مبادلات مرزی در ســال ۱۳۸۴ در مجلس شورای اسلامی مصوب و آیین‌نامه اجرایی آن در سال ۱۳۸۵ به تایید دولت رسید. براساس ماده (۶) قانون ســاماندهی مبــادلات مــرزی، ارزش کل کالاهای قابل مبادله در مناطق مرزی برای کل کشــور هرساله معادل ۳ درصــد کل واردات کشــور به ماخذ ســال قبل تعیین می‌شــود که بایــد در مقابل ۳ درصد صــادرات کالاهای غیرنفتی به ماخذ ســال قبل انجام شود. بر همین اساس آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی مبادلات مرزی، وزارت صنعــت، معدن و تجارت را مکلف کرده تا فهرســت، نوع، مقدار و میزان معافیت حقوق ورودی کالاهای قابل ورود توســط مرزنشینان و شرکت‌های تعاونی آنها را به‌صورت منطقــه‌ای تعیین و پس از تایید در جلســه کارگروه ماده (۱۲) قانون مزبور را برای تصویب به هیات وزیران ارســال نماید.بر اســاس مــاده (۸) قانون ســاماندهی مبادلات مرزی نیز ســقف اقلام کالاهــای قابل ورود در اجرای این قانون که شــامل بخشــی از مصارف معیشتی و نیازهای مرزنشینان است و توسط وزارت متبوع تعیین می‌گردد، مشــمول تخفیف حقوق ورودی برای کالاهای خوراکی (ارزاق عمومی) تا ۱۰۰ درصد و برای کالاهای غیرخوراکی تا ۵۰درصد متناسب با محرومیت منطقه پس از تصویب هیات وزیران خواهد بود.

کارت الکترونیکی مرزنشینان و مزایا

صدور کارت الکترونیکی مرزی از سال ۱۳۹۱ جایگزین دفترچه‌های مرزنشینی سابق شد. در حال حاضر براساس کارت‌های الکترونیکی جدید تعداد جمعیت مرزنشینی ۵۶۶۶۴۵۳ نفر می‌باشند. شناسایی مرزنشینان واقعی از طریق ارتباط با ســازمان‌های ذی‌ربط مانند ثبت احوال و پست، شناســایی محل دقیق سکونت مرزنشین، کنترل فرآیند عضویت در شــرکت‌های تعاونی مرزنشــینان از طریق ارتباط با ســایت وزارت تعاون و تخصیص سهمیه ارزی مرزنشینان به شرکت‌های تعاونی از طریق دستگاه pos از جمله مزایای کارت الکترونیکی مرزنشینان است.

بازارچه‌ها و قوانین

براســاس ماده ۴ قانون ســاماندهی مبــادلات مرزی مصــوب ۱۳۸۴/۷/۶ مجلس شــورای اســلامی بازارچه مــرزی محوطه‌ای محصــور واقع در نقاط مرزی اســت که مطابق با اســتانداردهای تعیین شــده توسط دولت، به‌صورت مســتقل یا در قالب تفاهمنامه منعقد شده بین جمهوری اســلامی ایران و کشــورهای همجوار تاسیس می‌شود. در این مراکز با حضور نماینده گمرک، تشریفات ترخیــص کالای مجــاز بــرای مبادلات مــرزی صورت می‌گیــرد و مرزنشــینان می‌توانند کالاهــا و محصولات مجاز را با رعایت مواد این قانون در بازارچه‌های مشــترک مرزی استان مبادله نمایند.

به اســتناد ماده ۱۱ قانون مقررات صادرات و واردات به دولت اختیار داده می‌شــود در هریک از مناطق مرزی که ایجاد بازارچه مرزی را مفید تشــخیص می‌دهد با رعایت اولویت نظیر اســتعداد محلی، ضرورت، اشتغال و توسعه روابط تجاری با کشــور همسایه نسبت به ایجاد آن اقدام نماید. تشــویق پیلــه‌وران به مبادله از طریــق بازارچه‌ها و مرزنشــینان در جهــت رونــد کاهــش قاچــاق، ایجاد زمینه‌های اشــتغال از محل فعالیت بازارچه‌های مرزی، تامیــن نیازهای کالایی مناطق مرزی اعم از معیشــتی یا تجاری، کاهش مهاجرت ساکنین مناطق مرزی، افزایش ضریب امنیت مرزی از طریق حضور مرزنشینان از جمله مزیت‌های ایجاد بازارچه‌های مرزی هســتند. همچنین کمک به رونق اقتصادی منطقه و آشنایی تجار و پیله‌وران مرزی ۲ کشــور هم مرز، در جهت شناخت امکانات بالقوه برای فعالیــت تجاری متقابــل از دیگــر مزیت‌های این مناطق به شمار می‌روند.

مقررات صدور و ورود کالا از بازارچه‌ها

ورود و ترخیص کالا در بازارچه‌های مرزی صرفا با ارائه فاکتور فروش غرفه‌های بازارچه‌های مرزی کشور مقابل امکانپذیر بوده و نیاز به ارائه سایر مدارک از قبیل پروفرما و بارنامه حمل نمی‌باشد و ثبت آماری در محل هر بازارچه توســط نماینــده وزارت صنعت، معدن و تجــارت انجام می‌گیــرد. طبق مقررات صــدور و ورود کالا از بازارچه‌ها ورود هر نوع کالا از طریــق بازارچه‌های مرزی موکول به صدور کالا بوده و ســقف کالاهای قابــل ورود هر بازارچه در هر ســال تعیین می‌گردد. (مــاده ۱۱ آیین‌نامه قانون ساماندهی مبادلات مرزی) به علاوه اینکه کلیه کالاهای مجاز در بازارچه‌های مرزی قابل دادوستد می‌باشند.

در گفت‌وگوی صمت با رییس سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولید کنندگان مطرح شد

به دنبال منطقی کردن قیمت ها هستیم

نگار خسروی- گروه تجارت: «سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده»؛ سازمانی که وظیفه‌اش حمایت از دو قشر در کشور است که گاهی برابر همدیگر قرار می‌گیرند. با این تعریف می‌شود اینطور نتیجه گرفت که سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولید کننده، روی لبه تیغ حرکت می‌کند چرا که هم باید هوای تولیدکننده‌ها را داشته باشد و هم از حق مصرف‌کننده‌ها دفاع کند. سید جواد تقوی، رییس این سازمان است. او معتقد است که تا به امروز عملکرد سازمانش قابل دفاع است و توانسته به خوبی از پس وظیفه اش بربیاید. او می‌گوید خلاف تصورات جامعه، نقش این سازمان منطقی کردن و کارشناسی قیمت هاست، نه تثبیت آنها. خبرنگار صمت با این مقام مسئول گفت و گویی داشته، در رابطه با آنچه که این سازمان از سال تاسیس تا به امروز انجام داده و نقش سازمان در جامعه که در ادامه می‌خوانید.

◉ از سال ۵۴ تا امروز، سازمان حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده توانسته است جایگاه مناسبی در ارکان اقتصادی پیدا کند. می‌توانید اشاره‌ای به عملکردهای این سازمان در طول سال‌های اخیر کنید؟

«سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده» در این سال‌ها با توجه به شرایط اقتصادی و اتفاقاتی که بعد از انقلاب در فضای کشور حادث شد، ماموریت‌های مختلفی را به عهده گرفته که بر اساس قوانین و ضوابطی که در قانون آن آمده، تقریبا یک سازمان نظارتی به حساب می‌آید. یعنی این نظارت و حمایت هم در بخش تولیدکننده‌ها وجود دارد و هم در بخش مصرف‌کننده‌ها؛ به گونه‌ای که نه به بخش تولید فشاری وارد می‌شود و نه به مصرف‌کننده‌ها هزینه اضافی متحمل شود. چرا که وظیفه ما حمایت همزمان از هر دو بخش است.

شاید در این سال‌ها تنها سازمان یا بهتر است بگویم معدود سازمانی که توانسته هم در جهت حمایت از حقوق مصرف‌کننده و هم تولیدکننده حرکت کند، همین سازمان حمایت است. البته سازمان‌های دیگری هم مثل سازمان دارو، سازمان استاندارد و .... هم هستند اما سازمان حمایت در این بین نقش بیشتری ایفا کرده است. بعد از الحاق سازمان بازرسی کشور به سازمان ما، وظیفه مان فراگیرتر شده است، یعنی هم باید نقش نظارتی داشته باشیم و هم نقش مدیریت (بررسی و تحلیل قیمت‌ها).

بحث نظارت، به هر آنچه که در فضای اقتصادی کشور اتفاق می‌افتاد برمی‌گردد. یعنی هر اتفاقی که خارج از عرف و ضابطه رخ دهد از سوی سازمان ما مدیریت می‌شود تا به مسیر قانونی برگردد. علاوه بر نظارت، بحث قیمت هم یکی از مولفه‌های مهم این سازمان است که اولا، به عنوان سازمانی که در حوزه قیمت مسئول کارشناسی است اعمال نظر می‌کند (به کمک هیات تعیین و تصویب) و هم به عنوان نهاد نظارتی اجرایی شدن آن را پیگیری.

این موارد به طور کلی مسئولیت‌های سازمان «حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده» است اما در برخی از برهه‌های زمانی و بسته به شرایط اقتصادی کشور، مثلا در دوران جنگ، بعد از جنگ و حتی در دوران بازسازی و توسعه اقتصادی، سازمان ما وارد عمل شده و پاپای تصمیمات دولتی کمک رسانی کرده است.

اما مهم‌ترین وظیفه این روزهای سازمان حمایت کنترل شرایط بازار بعد اجرایی شدن طرح هدفمندی یارانه هاست. چه در مرحله اول چه در مرحله دوم؛ همه اطلاع دارند که اجرایی شدن این طرح حرکت فوق العاده‌ای بود که نگرانی‌هایی را هم در بر داشت. مثلا بسیاری از کارشناسان حتی تورم ۵۰ یا ۶۰ درصدی را هم پیش‌بینی می‌کردند. برای جلوگیری از چنین اتفاقی، تصمیم گرفتیم که تیم‌های نظارتی تشکیل بدهیم که در حوزه‌های مختلف، خصوصا کالاهای خوراکی بتوانیم قیمت‌ها را کنترل کنیم تا آن شتاب و خیز قیمتی غیرمعقولی که همه منتظرش بودند را مهار کنیم. برآورد ما این بود که اگر افزایش قیمت‌ها با چنین شیب تندی بالا برود، اجرایی شدن قانون دچار مشکل خواهد شد. خوشبختانه توانستیم با سیاست‌گذاری‌های لازم در گام اول هدفمندی، تا حد زیادی خیز قیمتی را کنترل کنیم. البته این به معنای تثبیت قیمت‌ها نیست بلکه ما به دنبال منطقی کردن قیمت‌ها بوده‌ایم. که بتوانیم به گونه‌ای شرایط را کنترل کنیم که قیمت‌ها آهسته آهسته و در چارچوب واقعی اش افزایش پیدا کند.

معتقدم که سازمان توانست وظیفه اش را به خوبی انجام دهد و کسانی که در این قسمت فعالیت می‌کنند با نظر من موافق هستند و موفقیت ما را تایید می‌کنند. چرا که بعد از سال اولی که هدفمندی یارانه‌ها اجرایی شد، بازار تنها ۱۱ درصد تورم داشت و در واقع چنین رقمی خلاف انتظارات بود. ما از همین تجربه برای گام دوم اجرای قانون هدفمندی استفاده کردیم و از اردیبهشت ماه که این فاز کلید خورد توانستیم باز هم قیمت‌ها را کنترل کنیم. این امر به دلیل آمادگی و اولویت‌بندی که در ستاد انجام داده بودیم به ثمر نشست و بازار چه در بخش تامین چه در بخش توزیع شرایط آرامی را سپری کرد.

این آرامش در حالی است که اقتصاد کشور با عوامل دیگری هم درگیر است. به عنوان مثال تحریم‌ها که در سال‌های اخیر فشارهای زیادی را به اقتصاد کشور وارد کرده که از جمله آن رکود تورمی است. اما خوشبختانه دولت برای خروج از این رکود تدارکات خوبی دیده است؛ از یک سو توانسته تا حد زیادی تورم را کنترل کند و از سوی دیگر با ارائه دادن بسته پیشنهاد قصد دارد اوضاع را سامان ببخشد.

حالا و با در نظر گرفتن شرایط سخت اقتصادی، ما در حال اجرایی کردن فاز دوم هدفمندی هم هستیم و این مسئله را هم مدیریت می‌کنیم. خوشبختانه در این فاز در سه ماهه اول توانستیم قیمت‌ها را به خوبی کنترل کنیم اما با شروع ماه تیر، این روند اندکی تغییر کرد. این افزایش قیمت در کالاها منوط به مولفه‌های دیگری از جمله افزایش حقوق کارمندان، افزایش هزینه‌های حمل و نقل، بالا رفتن مالیات و قیمت انرژی هم هست. اما ما با برنامه‌ریزی و زمان‌بندی برای افزایش قیمت‌ها سعی کردیم فشار تورم را تا حد زیادی مدیریت کنیم. به همین دلیل است که می‌گویم آهنگ فضای تورمی در حال حاضر کاملا کاهشی است.

کاری که ما در این بخش انجام می‌دهیم علاوه بر اجرای بسته‌های نظارتی که برای فاز دوم هدفمندی تدارک دیده‌ایم، مدیریت بازار را هم به عهده داریم که خوشبختانه توانسته‌ایم در این مقوله موفقیت آمیز حرکت کنیم. این موفقیت‌مان هم حاصل تحلیل‌های اقتصادی ای است که برای تامین، توزیع، موجودی و قیمت کالاها انجام داده‌ایم. این امر کمک بسیار زیادی به حوزه‌های تصمیم گیر هم می‌کند. البته این را باید گوشزد کنم که بحث من در رابطه با قیمت، کنترل آهنگ افزایش قیمت هاست.

> معتقدم که سازمان توانست وظیفه اش را به خوبی انجام دهد و کسانی که در این قسمت فعالیت می‌کنند با نظر من موافق هستند و موفقیت ما را تایید می‌کنند. چرا که بعد از سال اولی که هدفمندی یارانه‌ها اجرایی شد، بازار تنها ۱۱ درصد تورم داشت و در واقع چنین رقمی خلاف انتظارات بود

اما نکته‌ای که باید روی آن تاکید کنم در رابطه با قیمت هاست. وظیفه سازمان ما جلوگیری از افزایش قیمت‌های غیرمنطقی است نه مقابله با گرانی و تورم. چرا که این دو مورد، معلول عوامل اقتصاد کلان است و اصلا به حیطه کاری ما مربوط نیست.

هر چند ما کمک کننده دولت هستیم اما با آن چیزی برخورد می‌کنیم که تخلف و افزایش قیمت غیرمنطقی باشد. مواردی مثل احتکار، گران فروشی و ...

◉ براساس صحبت‌های شما، فاز اول هدفمندی یارانه‌ها را سازمان حمایت به خوبی کنترل کرده اما با توجه آمار و ارقامی که در حال حاضر در دسترس است، اجرای هدفمندی یارانه اقتصاد کشور را شوک‌زده کرد. یعنی افزایش قیمت‌ها بعد از این طرح اقتصادی به بیش از ۴ برابر رسید. با این اوصاف چطور میتوان گفت بازار کنترل شد؟

اجازه دهید تفاوت این سال‌ها را برای‌تان توضیح بدهم. در سال ۸۹ که اجرای فاز اول هدفمندی‌ها آغاز شد، تمام پیش‌بینی‌ها در رابطه با افزایش قیمت در سال ۹۰ انجام شده بود. اما بعد از آن بود که اتفاقات خاصی در فضای کشور حادث شد (به دلیل تاثیرات تحریم‌ها و غیره) که اقتصاد را به شدت تحت تاثیر قرار داد و قیمت‌ها فرای بحث قانونی تغییر کردند. اصلی‌ترین دلیل شیب تند صعودی قیمت‌ها مربوط به نرخ ارز بود که در بعضی روزها حتی دقیقه‌ای بالا و پایین می‌رفت. اوج این ماجرا در شهریور ماه سال ۹۱ رخ داد که بی‌شک مخرب‌ترین سال اقتصادی ای است که کشور تا به امروز گذرانده است. در آن زمان متاسفانه تصمیمات پولی و مالی دیگری هم در کشور اتخاذ شد که به این بحران‌های قیمتی دامن زد و موجب شد خیز تورم شدیدی را تجربه کنیم.

◉ لطفا در خصوص تاثیر عوامل جانبی مثل نرخ ارز و... در اقتصاد آن روزها بیشتر توضیح دهید

مثلا در ۳ ماه پایان سال ۹۰ قیمت ارز حدود ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ تومان بود اما به یک باره ارز تا ۳۸۰۰ تومان بالا رفت. افزایشی که اقتصاد ایران برای نخستین بار تجربه‌اش کرد. حالا خودتان حساب کنید کالایی را که پیش از این با دلار ۱۰۰۰ تومانی وارد می‌شد باید با دلار ۴ هزار تومانی وارد می‌کردیم. بر همین اساس نباید از افزایش ۳ یا ۴ برابری قیمت‌ها تعجب کنیم. حالا اگر این کالای وارداتی ماده اولیه باشد، دقیقا به همین میزان کالای تولید شده از آن بالا خواهد رفت. علاوه بر این، سیاست‌های دیگر اقتصادی مثل دستمزد، بیمه، مالیات و ... هم به افزایش قیمت دامن زد. حتی این موارد بر اجرای قانون هدفمندی هم تاثیر داشت. یعنی آن آثاری را که دولت قصد داشت با اجرایی کردن هدفمندی یارانه‌ها عاید مملکت کند بی‌اثر دیدیم و دچار پسرفت هم شدیم. جدای از این نوسانات داخلی، واردات کشور هم دچار نوسان شد. اینکه ما به مواد اولیه خوراکی‌ها وابستگی عجیبی داریم کاملا مشخص است. حالا تصور کنید که این اقلام در حالی قرار بود وارد کشور شود که دولت دلاری برای خرید آن‌ها نداشت چرا که هیچ درآمدی از فروش نفت به خزانه وارد نمی‌شد. صحبت‌های شما مربوط به همین دوره‌ای است که به آن اشاره کردم اما آنچه که من در مورد کنترل قیمت‌های بازار بعد از هدفمندی یارانه می‌گویم مربوط به یک سال و چند ماهی بعد از شروع فاز اول هدفمندی هاست که کالاها هیچ افزایش قیمت نداشتند. این توضیحات را دادم که به این نقطه برسم «افزایش قیمتی که در کالاها صورت گرفت به خاطر مسائل کلان بود.»

◉ از سال ۹۱ به بعد که اوج گرانی‌ها بود، نقش سازمان حمایت برای کنترل قیمت‌ها چه بود و چقدر توانست موفق عمل کند؟

من باز هم تاکید می‌کنم که سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده در همه این سال‌ها هیچ وقت به دنبال تثبیت قیمت‌ها نبوده و حتی اگر می‌خواستیم هم نمی‌توانستیم چنین کاری را انجام بدهیم.

◉ اما قبلا سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده چنین عملکردی داشت.

بله. اما این مربوط به قبل از برنامه چهارم توسعه و پیش از الحاق سازمان بازرسی به سازمان حمایت است. البته نه به صورت کامل، بلکه در آن زمان هم فقط می‌توانستیم بخشی از سیاست‌های تثبیت قیمت‌ها را به عهده بگیریم. اما در برنامه چهارم و پنجم توسعه به‌خصوص برنامه پنجم ما مسئولیت منطقی کردن قیمت‌ها را به عهده داشته‌ایم. اگر به طرح تحول اقتصادی نگاه کنید، رویکرد دولت در قیمت‌ها به سمت و سوی منطقی کردن آنهاست. حالا این منطقی بودن به مفهوم این بالا بودن بی‌حد و مرز و پایین بودن بی‌مورد است.

◉ نداشتن امکانات یکی از مشکلات اساسی تولیدکننده است؛ امکاناتی که به آن‌ها اشاره می‌کنم، ناچیزترین یا بهتر است بگویم ابتدایی‌ترین امکاناتی است که تولیدکننده به آن احتیاج دارد. برای مثال کشاورزان هنوز سردخانه برای نگهداری از تولیدات‌شان ندارند.

بخش‌های تولیدی به خوبی وظیفه شان را می‌شناسند و می‌دانند باید برنامه‌ریزی مناسب و سیاست‌گذاری‌های درستی را در دستور کارشان قرار بدهند. متولیان بخش تولید هم به دنبال ارتقا و بهبود شرایط برای تولیدکننده‌ها هستند. اما به هر حال و به خاطر شرایط اقتصادی آن‌ها هم با محدودیت‌های زیادی روبه‌رو هستند.

نکته مهمی که می‌خواهم به آن اشاره کنم این است که اگر ما امروز از زیر ساخت‌های اقتصادی کشور صحبت می‌کنیم یعنی توانسته‌ایم به یک موقعیت خوبی برسیم اما از این نقطه تا رسیدن به موقعیت مطلوب فاصله داریم. حالا باید ببینیم آیا ظرفیت‌های کشور برای رسیدن به این نقطه مطلوب آن هم در زمان کوتاه آماده است؟ پاسخ این سوال منفی است چرا که منابع مالی و ظرفیت‌های‌مان محدود هستند. برای همین است که حوزه‌های تولید هم هیچ راه حلی ندارند مگر اینکه کارهای‌شان را اولویت‌بندی کنند. هر مدیری تمام تلاشش این است که براساس اولویت‌ها حرکت کند. مطمئن باشید اگر متولیان امکانات مالی داشتند هر آنچه که از سوی تولیدکننده‌ها خواسته می‌شد، مهیا می‌کردند. حالا بر می‌گردیم به سوال شما. باید دید که آیا این مباحث در اولویت مدیران قرار دارد یا خیر. در کل آنچه مسلم است، نیازمند بودن بخش تولید به منابع مالی است. متاسفانه این بخش به شدت از کمبود نقدینگی رنج می‌برد. تامین این نقدینگی به بخش تولید آن هم در شرایط فعلی اقتصادی کشور بسیار سخت است علاوه بر این، متاسفانه ما در این بخش درگیر قوانین دست و پا گیر هم هستیم. بهتر است حداقل برای بهبود دادن به شرایط این بخش این موانع را رفع کنیم تا هم انگیزه کافی ایجاد کرده باشیم و هم حرکت تولید را روان‌تر کنیم. اما با قاطعیت می‌گویم که مسئولان این بخش تمام تلاش‌شان را می‌کنند تا از این حوزه حمایت کنند.

◉ راه حل رسیدن به همان نقطه مطلوبی که می‌گویید چیست؟

برای برون رفت از این شرایط هیچ راهی نداریم به جز اینکه سرمایه‌گذاری کنیم. ما باید تلاش کنیم که سرمایه‌گذاری در بخش تولید شکل بگیرد. وقتی چرخ تولید بچرخد کم کم مشکلاتی از قبیل بیکاری حل خواهد شد و از طرفی با رونق یافتن بخش تولید کمک بسیار زیادی به اقتصاد کشور (ورود ارز، ارزش افزوده و ...) خواهد شد.

◉ در این بین نقش سازمان حمایت چیست؟

ما در کنار دستگاه‌ها تلاش می‌کنیم که محدودیت‌های تولید را شناسایی و تحلیل کنیم. بعد از اینکه توانستیم به خوبی شرایط را بررسی کنیم، راه کارهای تازه ارائه می‌دهیم. چرا که ما به صورت مستقیم قادر نیستیم به بخش تولید ورود کنیم اما باید مشکل را تعریف کنیم و بعد راهکاری برای برون رفت از این مشکل را ارائه کنیم. اینکه می‌گویم اراده دولت در بخش تولید قوی است به این منظور است که دولت به دنبال رفع مشکلات بخش تولید، فضای کسب و کار و ... است. برای مثال همین حالا، لایحه حمایت از تولید در دستور کار دولت قرار گرفته که به زودی به مجلس می‌رود. با توجه به همین فعالیت‌هاست که می‌گویم دولت به این موضوع اهمیت می‌دهد؛ فقط کافی است که زمان بدهیم تا همه طرح‌ها و برنامه‌ها اجرایی شود. مسلم است که هر چقدر این مسیر سرعت پیدا کند دسترسی به آن نقطه مطلوب زودتر اتفاق می‌افتد.

◉ با این وجود اما بخش خصوصی همچنان گله دارد و معتقد است دولت اهمیتی به این بخش نمی‌دهد.

شاید چون برنامه‌ها هنوز به مرحله اجرایی نرسیده اینطور به نظر می‌رسد که اتفاق خاصی نیفتاده است. اما همین که دولت تلاش می‌کند قوانین دست‌وپاگیر را اصلاح کنند و به دنبال جایگزینی راه‌های تازه برای بهبود شرایط اقتصادی است یعنی به فکر این بخش است. اما همه کارها را نمی‌شود یک شبه انجام داد. باید فرصت داد.

> این تلفن ۱۲۴ فقط برای شکایت نیست و هدف ما از استفاده از این سامانه در جهت کنترل بازار است. یعنی ما از این سامانه هم برای شنیدن پیشنهادات و انتقادات بهره می‌بریم و هم می‌توانیم از طریق آن گران‌فروشی کالاها را کنترل کنیم

◉ نظر تان در رابطه با طرح‌های تشویقی دولت برای حمایت از تولیدکننده‌های داخلی چیست؟ آیا این طرح را قبول دارید؟

رییس جمهوری در روز صنعت به خوبی به حمایت‌های دولت از تولید اشاره و اعلام کردند این مهم در دستور کار دولت قرار دارد اما به هر حال کمک‌های دولتی باید حدی داشته باشد یعنی انتظارات بخش تولید از دولت باید معقول باشد.

◉ منظورتان چیست؟

این حمایت‌ها تا زمان خاصی باید صورت بگیرد و نمی‌شود بخش خصوصی همیشه به دنبال کمک‌های دولتی باشد. دولت تا زمانی که بخش خصوصی روی پایش نایستاده باشد، حمایت مالی انجام می‌دهد. اما وقتی تولید توانست روی پای خودش بایستد باید وارد فضای رقابتی شود و این طرح‌های تشویقی کنار گذاشته شود

◉ به نظر می‌رسد حمایتی که شما از آن صحبت می‌کنید، حمایت‌های مالی آن هم با رقم‌های بالاست. اما این طرح‌های تشویقی رقم‌های ناچیزی دارند و به گفته تولیدکننده‌ها هیچ کمکی به رفع مشکلات مالی شان نمی‌کند.

من این موضوع را رد نمی‌کنم فقط و فقط می‌گویم این انتظارات باید حدی داشته باشد. منظورم این است که در حمایت‌های دولتی باید محدودیت قایل شویم. اگر این محدودیت‌ها وجود داشته باشد، بخش خصوصی آهسته آهسته مجبور می‌شود حرکت کند و از لحاظ کمی و کیفی رشد کند. به اعتقاد من اگر بنا باشد که دولت همواره طرح‌های تشویقی و چنین برنامه‌هایی داشته باشد نه اقتصاد به نتیجه می‌رسد و نه بخش خصوصی. اگر بخواهم در این رابطه مثالی بزنم، می‌توانم به حوزه‌های مختلف صنعتی از جمله آهن، کاشی و ... اشاره کنم. این حوزه‌ها در ابتدا از کمک‌های دولتی استفاده کردند اما بعد از مدتی و وارد فضای رقابتی شدند و حالا بدون نیاز به منابع مالی دولتی، کارشان را دنبال می‌کنند. کیفیت‌شان هم قابل قیاس با گذشته نیست و شرایط بسیار خوبی دارند.

◉ اما در سال‌های گذشته همین رقم‌های کم هم وصول نشده است.

این موضوع را قبول دارم که وصول نشدن این مطالبات اشتباه است. در واقع این قانون است و باید اجرایی می‌شد اینکه قولی بدهیم (قولی که در قانون به صراحت بیان شد) و اجرایی اش نکنیم اشتباه است. اما خدا را شکر با برنامه‌ریزی‌هایی که در گام دوم هدفمندی یارانه‌ها شده است، امیدواریم که میزان حمایت‌های منطقی افزایش پیدا کند.

◉ شما به عنوان رییس سازمان حمایت از تولید، بسته پیشنهادی بدهید یعنی بگویید چه راهکاری وجود دارد تا رونق به تولید داخلی برگردد؟

همانطور که گفتم یکی از مهم‌ترین کارهایی که می‌توانیم برای ایجاد انگیزه در بخش تولید انجام دهیم حمایت‌های مالی است. بالاخره برای اینکه رونق شکل بگیرد باید بخشی از منابع مالی کشور را به این حوزه تخصیص داد. سرمایه‌گذاری در این بخش کمک بسیار زیادی می‌کند.

◉ اما مشکل بخش خصوصی همین است؛ سرمایه‌گذاری شبیه تکه پازلی شده است که از جورچین اقتصادی برداشته شده و تا زمانی هم که دوباره شکل نگیرد، اوضاع بخش خصوصی همین می‌ماند.

بله اما منظور از سرمایه‌گذاری مربوط به راه‌های تامین مالی است. یعنی سرمایه‌گذاری هم می‌تواند بخشی از راه‌های تامین مالی باشد. اما باید اول به این نتیجه برسیم که تامین نیاز اول بخش تولید داخلی است و بعد به دنبال راه حل‌های آن باشیم.

◉ کمبود منابع مالی که کاملا مشخص است.

درست است اما باید اول خود مشکل را بشناسیم و بررسی‌اش کنیم، بعد از آن به راه حل‌های مشکل بپردازیم. تامین منابع مالی تنها مشکل این بخش نیست بلکه تهیه ارز، مدیریت آن و ... جزو همین دست از مسائل هستند. مهم این است که بتوانیم مشکلات را اولویت‌بندی کنیم. وازرت صنعت و معدن هم به این موارد پرداخته و اولویت‌های کشور را معرفی کرده‌اند. این گام بزرگی است که همه بدانند اولویت تولیدی کشور چیست.

◉ روی ویترین مغازه‌های سطح شهر، شماره تلفن‌هایی به صورت تابلو نصب شده که منتظر شنیدن نظرات و پیشنهادات شهروندان است. آیا واقعا این سامانه کارآیی دارد و از آن استفاده می‌شود؟

این تلفن ۱۲۴ فقط برای شکایت نیست و هدف ما از استفاده از این سامانه در جهت کنترل بازار است. یعنی ما از این سامانه هم برای شنیدن پیشنهادات و انتقادات بهره می‌بریم و هم می‌توانیم از طریق آن گران‌فروشی کالاها را کنترل کنیم.

◉ فرهنگ استفاده از این سامانه در بین مردم وجود دارد؟

بله و اگر بتوانیم فرهنگ استفاده از این سامانه را بیشتر در بین مردم جا بیندازیم، دیگر لازم نیست که سازمان حمایت به صورت مستقیم در بازار حضور داشته باشد.

◉ یعنی نظارت از دور صورت بگیرد.

بله؛ یعنی به نوعی سبب می‌شود نظارت همگانی صورت بگیرد. اگر بخواهم آماری از این همکاری اعلام کنم، می‌شود گفت همکاری مردم در سال‌های اخیر به بیش از ۳ برابر رسیده و این نشان می‌دهد که مردم به این سازمان اعتماد کرده‌اند.

- فروش بیشتر با تبلیغات بیشتر
- ورود سرمایه‌گذاران صنعت نساجی به تجاری‌سازی
- خروش شیرهای تقلبی!

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت از هدف‌گذاری سند راهبردی خبر داد:

جذب سالانه ۳ میلیارد دلار سرمایه خارجی

میترا ممسنی- گروه صنعت: پس از آنکه وزارت صنعت، معدن و تجارت ۲۱۷ اولویت سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی سال‌جاری را در ۱۵ گروه اعلام کرد، توسعه واحدهای موجود که تولید آنها بیش از ۸۵ درصد ظرفیت اسمی بوده و بیش از ۳۰ درصد محصولات خود را صادر کرده‌اند نیز در اولویت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت تا نشان دهد وزارت صنعت، معدن و تجارت عزمی جدی در توسعه سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌های خارجی در این بخش دارد. همان‌گونه که سند راهبردی صنعت، معدن و تجارت نیز بخش وسیعی از اهداف خود را به این موضوع اختصاص داده است. به‌طوری‌که معاون برنامه‌ریزی وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت از هدف‌گذاری سالانه ۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت در سند راهبردی صنعت، معدن و تجارت خبر داد و تصریح کرد: در حال حاضر این رقم به سالانه نیم میلیارد دلار می‌رسد که براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته در سند، در صورت رفع کامل تحریم‌ها این رقم به سالانه ۳ میلیارد دلار خواهد رسید.

حسین ابویی مهریزی با تاکید بر اینکه نقش و جایگاه سرمایه‌گذاری در فرآیند رشد و توسعه به حدی است که سرمایه‌گذاری را موتور محرک رشد اقتصادی می‌نامند، گفت: بی‌شک دستیابی به رشد بلند مدت و مداوم اقتصادی در هر کشور، با تجهیز و تخصیص بهینه منابع سرمایه‌گذاری در اقتصاد ملی آن کشور امکان‌پذیر است.

وی یکی از راه‌های گسترش این بازارها را افزایش سرمایه‌گذاری خارجی دانست و افزود: امروزه سرمایه‌گذاری خارجی به یکی از اصول اولیه در روابط اقتصاد بین‌الملل تبدیل شده و عاملی مهم در تدوین استراتژی توسعه ملی به‌شمار می‌رود. بر این اساس بررسی روند توسعه در کشورهای مختلف از جمله کشورهای در حال توسعه بیانگر اهمیت نقش سرمایه‌گذاری خارجی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل توسعه در این کشورهاست.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت یکی از الزامات جذب موفقیت‌آمیز سرمایه‌های مستقیم خارجی را حرکت به سمت عملکرد بازار، کاهش ملاحظه‌ها و فعالیت‌های دولتی از طریق اجرای سیاست‌های آزادسازی یا به عبارتی مقررات‌زدایی و خصوصی سازی اعلام و تصریح کرد: سرمایه‌گذاران خارجی تمایل دارند که در محیطی شفاف و با ثبات سرمایه‌گذاری کنند و این در حالی‌است که اقتصاد ایران دولتی است و بیشتر فعالیت‌های مهم اقتصادی زیر نظر دولت قرار دارد.

ابویی مهریزی این روند را باعث پایین بودن بهره‌وری اقتصادی در کشور دانست و اظهار کرد: مداخله‌های دولت باعث شده سیستم جذب سرمایه‌های مستقیم خارجی در ایران با سایر کشورهای جهان بسیار متفاوت باشد، بنابراین برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی باید در ابتدا در داخل کشور شرایطی فراهم شود تا سرمایه‌گذار خارجی تمایل به انتقال سرمایه خود به کشور داشته باشد.

به گفته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت؛ حرکت به سمت خصوصی‌سازی و حرکت به سمت آزادسازی اقتصادی، بسترسازی و فراهم آوردن مشوق‌های مربوطه می‌تواند سرمایه‌گذاری خارجی را به سمت توسعه مطلوب حرکت دهد.

وی ادامه داد: یکی از ویژگی‌های مهم اقتصاد جهانی رشد چشمگیر جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است و طیف اثرگذاری این امر بسیار گسترده است مانند تسریع آهنگ رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال، انتقال فناوری و تکنیک‌های تولید، افزایش تحقیق و توسعه، افزایش قدرت رقابت و رشد فناوری ملی که هرکدام به‌نوبه خود دارای پیچیدگی‌هایی هستند بنابراین باید شرایط را در جهت جذب سرمایه‌گذاری به وجود آورد. ابویی‌مهریزی در ادامه از پشتیبانی سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیرساخت ملی براساس سند راهبردی صنعت، معدن و تجارت خبر داد و گفت: به منظور توسعه صنعتی و همچنین معدنی و تجاری لازم است در ابتدا زیرساخت‌های نرم و سخت شناسایی، احصا و به اجرا گذاشته شود که باید در این زمینه اقدامات بیشتری صورت گیرد.

وی با بیان اینکه بخش صنعت، معدن و تجارت بخشی است که دارای توانایی و قابلیت مشارکت حداکثری در تحقق رشد اقتصادی است، اظهار کرد: این بخش بیشترین سهم را در نرخ رشد و تحقق اقتصاد بدون اتکا به صادرات مواد خام، اعم از نفتی و غیرنفتی بر دوش داشته و کانون مهمی برای توجه و برنامه‌ریزی در تحقق اهداف پیش‌بینی شده به‌شمار می‌رود. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه سازگاری، هماهنگی و تناسب سیاست‌ها و اهداف اخذ شده در برنامه‌های بخشی و لایه‌های فرابخشی از الزامات تحقق برنامه‌های توسعه بخش‌های صنعت، معدن و تجارت است، ادامه داد: اجرای سیاست‌های کلان و برنامه‌ها در این مقوله مبتنی بر هماهنگی و تعامل بین بخش‌های مختلف است بنابراین تدوین برنامه آمایش صنعتی، معدنی و تجاری و همچنین آمایش سرزمین از مهم ترین ضروریات به‌شمار می‌رود.

ابویی مهریزی یادآور شد که در اجرای راهبردهای تعیین شده در سند، سیاست‌هایی به‌عنوان بخشی از سیاست‌های مهم و کاربردی تعیین شده که امیدواریم با همکاری همه دست‌اندرکاران بتوان زمینه‌ساز توسعه صنعتی، معدنی و تجاری متناسب و منطبق با آمایش سرزمین شد. هدف‌گذاری سرمایه‌گذاری سالانه ۳ میلیارد دلار در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت در حالی در سند راهبردی این بخش پیش‌بینی شده که چندی پیش و در آخرین روزهای نخستین فصل تابستان، رییس سابق سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های فنی ایران از رشد ۱۰۰ درصدی جذب سرمایه خارجی در بخش صنعت خبر داد و گفت: ۵۱۵ میلیون دلار جذب سرمایه بخش صنعت در سال ۹۱ اکنون به ۱میلیارد دلار رسیده است که رشد ۱۰۰ درصدی را تجربه کرده است. بهروز علیشیری رتبه نخست سرمایه‌گذاری را در بخش معدن اعلام و اظهار کرده بود: رتبه دوم سرمایه‌گذاری به بخش صنعت تعلق دارد به‌طوری‌که این بخش ۹۸۰میلیون دلار را جذب کرده که بالاترین رقم در این بخش به صنایع و تجهیزات حمل‌ونقل و خودروسازی مربوط می‌شود. همچنین رتبه سوم مربوط به بخش آب، برق و گاز است که ۲۴۰ میلیون دلار جذب کرده است. در همین حال وزارت صنعت، معدن و تجارت ۲۱۵ اولویت و فرصت پول‌ساز سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی سال ۹۳ در کشور را در ۱۵ گروه اعلام کرد که فهرست اعلام شده در حالی است که گروه کانی غیرفلزی، گروه تجهیزات پزشکی و گروه فلزات و مصنوعات فلزی به ترتیب در رتبه اول تا سوم اولویت سرمایه‌گذاری قرار دارند.

نگاه روز

صنعت نساجی درگیر و دار دریافت وام از بانک‌ها

در شرایطی که کشور دچار مشکل رکود تورمی است و دولت نیز سیاست‌های انقباضی پولی را در دستورکار قرار داده است، این انتظار از نهادهای تامین مالی خرد همچون بانک‌ها می‌رود که با توجه به اولویت‌های اقتصادی کشور، تسهیلات را به بخش مولد اقتصاد تخصیص دهند. با این حال وقتی پای درد دل تولیدکنندگان در شاخه‌های مختلف می‌نشینیم، متوجه می‌شویم که همه آنها از نحوه تعامل بانک‌ها با بخش تولید و صنعت گله‌مند هستند. صنعت نساجی یکی از همین بخش‌هاست. دبیر انجمن نساجی ایران در حال حاضر مهم‌ترین چالش بین بانک و بخش مولد کشور به‌خصوص در صنعت نساجی را حمایت نکردن بانک‌ها از این بخش‌ها دانست و گفت: در حال حاضر بانک‌ها از نقش اصلی‌شان که همانا تامین مالی بخش‌های مختلف است، دور شده‌اند و خود را درگیر پروژه‌های ساخت‌وساز کرده‌اند. محمد مروج در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بانک‌ها در حال حاضر به شرکت‌های خانه‌سازی و اداری‌سازی تبدیل شده‌اند و نمی‌توان دیگر نام بانک را روی آنها گذاشت.

وی افزود: براساس آمارهایی که اعلام می‌شود، بانک‌ها ۱۴۰ پروژه در حال ساخت دارند که در نتیجه بیشتر منابع آن‌ها به سمت این پروژه‌ها رفته و موجب کم شدن تسهیلات‌دهی بانک‌ها در بخش صنعت و تولید کشور شده است. مروج با بیان اینکه تمامی این عوامل موجب شده که از نظر صنعتگران، بانک‌ها دیگر نقطه اتکایی برای تامین منابع مالی محسوب نشوند، تصریح کرد: بانک‌ها سرمایه‌های مردم را جذب می‌کنند اما به جای آنکه این منابع را صرف سرمایه‌گذاری در امور تولیدی کنند با آن معامله می‌کنند.

وی اظهار کرد: در حال حاضر وقتی برای دریافت وام برای سرمایه در گردش به بانک مراجعه می‌کنیم، حتی با نرخ سود ۳۰درصد نیز عنوان می‌کنند که منابع برای پرداخت وام ندارند که این ادعای بانک‌ها به نظر غیرواقعی می‌رسد.

دبیر انجمن نساجی ایران به مسئولیت دولت در رفع این مشکلات اشاره کرد و افزود: دولت در حال حاضر تلاش دارد که از طریق افزایش سرمایه بانک‌ها به داد بخش تولید و صنعت برسد که به نظر من اگر بخواهد این امر تصویب و اجرایی شود باید با کنترل و نظارت همراه باشد. به گفته وی، افزایش سرمایه بانک‌ها این نگرانی را به وجود خواهد آورد که شاید بانک‌ها باز این منابع را به سمت فعالیت‌های غیرمولد هدایت کنند و سهم ما از منابع بانکی از گذشته هم کوچک‌تر شود. مروج سیاست افزایش سرمایه را در صورتی موفق دانست که بانک مرکزی بتواند بر فعالیت بانک‌ها نظارت داشته باشد.

وی به هر حال بالا بودن نرخ سود بانکی را مهم‌ترین چالش پیش‌روی فعالیت این بخش دانست و بیان کرد: هیچ تولیدکننده‌ای حاضر به دریافت وام با نرخ‌های بالا نیست، چراکه برای این بخش مقرون به‌صرفه نخواهد بود. لازمه بازپرداخت یک وام با بهره ۳۰درصد، سود حداقل ۳۱درصدی تولید است که در شرایط فعلی دستیابی به این میزان سود برای کمتر تولیدکننده‌ای امکان‌پذیر خواهد بود.

مروج با بیان اینکه در این شرایط ریسک بانک‌ها نیز افزایش خواهد یافت، گفت: در نرخ‌های سود بالا، آن دسته از مشتریانی که ریسک فعالیت بالایی دارند و امکان بازپرداخت بدهی‌شان وجود دارد، ممکن است، متقاضی دریافت وام شوند که این موضوع مخاطره بانک‌ها را افزایش می‌دهد. دبیر انجمن نساجی ایران ادامه داد: البته برخی تولیدکنندگان هم هستند که به دلیل نیاز شدید حاضر به دریافت وام با این نرخ سود می‌شوند اما این عمل با معیارهای منطقی و اقتصادی هم‌خوانی ندارد. وی درنهایت رفع مشکلات بخش صنعت را در گرو نظارت دقیق دولت و بانک مرکزی دانست و تصریح کرد: اگر بانک مرکزی بر چگونگی ارائه تسهیلات نظارت داشته باشد و نرخ سود وام‌های پرداختی به بخش صنعت تعدیل شده و کاهش یابد، می‌توان امیدوار بود که مشکلات این بخش از جمله صنعت نساجی کمتر شود.

گپ

بلاتکلیفی تسویه تسهیلات ارزی صندوق توسعه‌ملی

بنفشه بینش: با توجه به اینکه نیل به هدف رشد اقتصادی در کشور در گروی سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و معدن است، اولویت‌های این صنعت را مورد ارزیابی قرار داده‌ایم. ایجاد فضای اطمینان‌بخش‌برای‌سرمایه‌گذاران داخلی و ایرانیان برون‌مرزی نخستین اولویت‌هایی است که باید روی آن برنامه‌ریزی صورت گیرد. در این راستا با مسعود گل‌شیرازی، رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی ایران به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید:

در هدف‌گذاری‌های سال۹۶، در نظر گرفته شده است که در بخش صنعت، سالانه۳میلیارد دلار سرمایه‌گذاری داشته باشیم. البته این امر با در نظر داشتن لغو کامل تحریم‌هاست. به عقیده شما چنین امری امکان‌پذیر است؟

در بحث سرمایه‌گذاری یک مقدمه و یک موخره داریم. مقدمه سرمایه‌گذاری بازگشت فضای اطمینان برای ورود بخش خصوصی به فضای سرمایه‌گذاری کشور است. از آنجا که مسائل بین‌المللی کشور هنوز به ثبات مورد نظر نرسیده، بنابراین نمی‌توانیم متصور باشیم که سرمایه‌گذاری خارجی را به آن مطلوبیتی که در برنامه در نظر گرفته شده داشته باشیم. بلکه باید تمرکز ما برای احقاق این برنامه بر روی جذب سرمایه‌گذاران داخلی و ایرانیان خارج از کشور باشد. منابعی که قرار است در اختیار سرمایه‌گذاران داخلی قرار گیرد منابع صندوق توسعه ملی و فاینانس است. عارضه‌ای که این منابع دارد، موضوع نوسانات نرخ ارز است که پوشش این نوسانات متاسفانه هنوز طراحی نشده است. از آنجایی که افرادی که در دهه ۸۰ از منابع حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی استفاده کرده‌اند، دچار جهش ناگهانی قیمت ارز شده‌اند بنابراین با وجود اینکه مجلس در مصوبه بودجه‌ای سال ۹۳ به موجب بند «ط» تکلیف کرده بود که شورای پول و اعتبار ظرف ۲ماه، این نرخ تسویه این تسهیلات را مشخص کند، اما هنوز این مهم هنوز انجام نپذیرفته و با وجود اینکه وارد ماه ششم سال شده‌ایم هنوز بلاتکلیف است. این موجب می‌شود که فضای سرمایه‌گذاری کشور، فضای اعتماد نباشد. نیاز است که یک بازنگری جدی در این بخش از سوی سیاست‌گذاران اقتصادی کشور انجام گیرد و امیدواریم که این مهم مورد دقت قرار گیرد.

آیا در بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود و لایحه حمایت از تولید، به امر سرمایه‌گذاری توجه شده است؟

در این بسته، دولت به صراحت اعلام کرد فعلا اولویت دولت سرمایه‌گذاری نیست و می‌خواهد منابع خود را به بحث تامین سرمایه در گردش، رشد نرخ فزاینده نقدینگی و به عبارتی استفاده از ظرفیت‌های موجود و همچنین سرمایه‌گذاری در گردشگری به عنوان اهداف خود در سال‌های ۹۳ و ۹۴ تبیین کند. سیاست دولت تعطیلی سرمایه‌گذاری، نیست. دولت حمایت ویژه در بحث تامین نقدینگی بنگاه‌ها در نظر دارد و سرمایه‌گذاری را در اولویت دوم قرار داده است.

چرا در هدف‌گذاری‌ها برای سال ۹۶، میزان سرمایه‌گذاری با رفع کامل تحریم‌ها در نظر گرفته شده است. مگر نه اینکه از سال‌های آغازین انقلاب با تحریم مواجه بوده‌ایم و در چند سال اخیر این تحریم‌ها به اوج خود رسیده است؟

می‌توان با ۲ محور به این موضوع نگریست. یکی نگاه شماست که کمی بدبین به موضوع می‌نگرید و دیگری نگاه مثبت برنامه‌ریز است که اعلام می‌کند می‌توانیم به این اهداف دست یابیم منوط بر اینکه این شرایط مهیا شود. اما اگر این شرایط مهیا نشد باید سیاست‌های اقتضایی در نظر گرفته شود تا به این اهداف دست یابیم. دولت ناگزیر است برای دستیابی به اهداف در نظر گرفته شده در سند ۱۴۰۴ خیز مهم سرمایه‌گذاری برای رفع معضل بیکاری و رشد مدنظر اقتصادی بردارد. راهی به جز این نیست.

به عقیده شما اولویت سرمایه‌گذاری در حال حاضر با توجه به شرایط موجود چه باید باشد؟

اولویت نخست کشور در سرمایه‌گذاری در حال حاضر حوزه گردشگری است که به‌عنوان آسان‌ترین هدفی که می‌تواند ایجاد اشتغال موثر کند در نظر گرفته شده است. پتروشیمی به‌سبب مزیت منابع و حوزه فولاد و صنایع وابسته معدنی به‌عنوان اولویت‌های بعدی مدنظر است.

ویژه

ایسنا- سید محمدعلی سیدابریشمی، مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی کشور گفت: اگر تمامی واحدهای تولیدی در دست ساخت در کشور تکمیل شود، تامین آب این واحدها مشکل خواهد بود. در حال حاضر ۸/۱ درصد از کل آب مصرفی کشور در بخش صنعت مصرف می‌شود که از این میزان ۰/۷ درصد در شهرک‌های صنعتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی نبود نقدینگی در صنعت را یکی از مهم‌ترین مشکلات صنعت دانست و گفت: در سال‌های گذشته تسهیلات حوزه صنعت به جای صنعتگر به کسانی داده شد که در نهایت امروز پرونده‌هایشان رو می‌شود.

بررسی صمت از هزینه ۷ میلیارد دلاری تبلیغات ٤ خودروساز بزرگ دنیا نشان داد

فروش بیشتر با تبلیغات بیشتر

حسن گنجی‌تبار- گروه صنعت: در دنیای امروز که پیشرفت در فناوری و صنایع به تندی صورت می‌گیرد، «سرعت و رقابت» ۲ شاخصه اصلی فعالیت‌های تجاری و اقتصادی محسوب می‌شوند. از این رو هر بنگاه اقتصادی برای اینکه در بحث تجاری با اقبال روبه رو شود باید سطح کیفی و میزان فروش محصولات خود را افزایش دهد. در این راستا ابزارهایی وجود دارند تا شرکت‌های تولیدکننده از طریق آن محصولات خود را به بهترین نحو به فروش برسانند که یکی از راهکارهایی که می‌تواند در زمینه فروش هر چه بهتر محصولات تولیدی راه‌گشا باشد، استفاده از تبلیغات مختلف و ابزارهای وابسته به آن است. اما این نکته قابل ذکراست که در سال‌های اخیر شیوه‌های مختلفی در بحث تبلیغات رایج شده است تا به دلیل افزایش تنوع و کیفیت و همچنین قیمت‌های نزدیک در مورد یک محصول خاص با برندهای مختلف، مصرف‌کننده بتواند از طریق تبلیغات سالم و حقیقی، محصول مورد نظر خود را خریداری کند. اما شیوه‌هایی که در این زمینه مورد استفاده قرار می‌گیرند متفاوت بوده و اگر چه با ارتقای فناوری روز، آن شیوه‌ها دچار دگرگونی و گسترش شدند، اما یک مورد در همه آنها از ابتدا تا به حال ثابت و مورد نظر مدیران بالادست قرار گرفته که آن هم، تمرکز سرمایه در بخش تبلیغات محصولات است.

زمانی بود که یک نوشته زیبا در تبلیغات جواب می‌داد و خریدار را اقناع می‌کرد. اما امروزه چنین نیست و به لطف انقلاب اطلاعات، دنیای امروز مملو از پیام‌های فروش و تبلیغات است و مردم هم یاد گرفته‌اند که چگونه در مقابل بیشترآنها بی‌تفاوت باشند و به هر تبلیغی اهمیت نداده و دیدی تدافعی و مشکوک داشته باشند.

خودروسازان در گذشته بیشتر از رسانه‌های متعارف (به‌ویژه تلویزیون) برای تبلیغ محصولات خود استفاده می‌کردند. اما در سال‌های اخیر شاهد بودیم که شیوه‌های نوینی از تبلیغات رایج شده است که این نوع از تبلیغات، شامل شکل‌های مختلف تبلیغ محصول از طریق موتورهای جست‌وجوگر اینترنتی، ویدئوهای آنلاین و شبکه‌های اجتماعی اینترنتی (فیسبوک، توئیتر و...) است. این در حالی است که پیش از این، خودروسازان با شیوه‌های سنتی تبلیغ در امر فروش با یکدیگر رقابت می‌کردند. با این حال خودروسازان همچنان پایبند به سنن گذشته در خصوص تبلیغات خودرو بوده و هنوز هم از ولخرجی در بحث تبلیغات ابایی ندارند.

در کل به نظر می‌رسد گسترش انواع رسانه‌ها، فرصت‌های جدیدی برای صاحبان کمپانی‌ها در سراسر جهان فراهم کرده است تا همگام با عرضه محصولات جدید، به تأثیرگذاری بر ذهن شهروندان و کسب سود بیشتر اقدام کنند اما روش تبلیغات دچار تحولات زیادی شده است.

بحث تاثیرگذاری تبلیغات در فروش محصولات به اندازه‌ای است که تمرکز در هزینه خودروساز برای جلب رضایت مشتری الزامی است. به زبان ساده‌تر خودروساز خارج از بحث‌های بصری و ایجاد جذابیت‌های دیداری، وارد مقوله رفتار شناسی شده تا با نحوه بازخورد مصرف‌کننده از خرید، آن را بازیابی و برای دوره بعد آن را هدفمندتر کند. در این شرایط است که شرکت‌های بزرگ خودروسازی آنچه در توان دارند در بحث فنی و رفتارشناسی در حیطه تبلیغات گذاشته تا در بازارهای جهانی یکدیگر را کنار زده و در صف نخستین‌ها قرار می‌گیرند.

گذشته از آن، بررسی تیم‌های تخصصی برای بهتر عمل کردن در این حوزه نیاز به نیروی انسانی متخصص و ابزارها و فناوری دارد که به جرات می‌توان گفت هرکدام از آنها با صرف میلیون‌ها دلار بدنه تبلیغات گسترده غول‌های خودروسازی جهان را تشکیل می‌دهند.

در آخرین گزارشی که توسط موسسه عصر تبلیغات « Advertising Age» منتشر شده نشان می‌دهد که شرکت‌های بزرگی چون فیات کرایسلر، تویوتا، فورد و جنرال موتورز در میان شرکت‌های خودروسازی بیشترین پول را برای تبلیغ محصولات شان در بازار امریکا می‌پردازند.

در این گزارش تجمیع هزینه‌های تبلیغات از طریق تلویزیون، مجلات، روزنامه‌ها و اینترنت بررسی شده و در نهایت شرکت جنرال موتورز با ۱ میلیارد و ۸۰۴ میلیون دلار در صدر مبلغان خودرو نشسته است. همچنین شرکت بزرگ تویوتا با ۱ میلیارد و ۲۳۶ میلیون دلار، شرکت فیات کرایسلر با ۱ میلیارد و ۹۱ میلیون دلار و شرکت فورد با ۱میلیارد و ۷۷ میلیون دلار مقام‌های دوم تا چهارم را کسب کردند. با نگاهی دقیق تر می‌توان به این نتیجه رسید که اولا بحث تبلیغات در میان خودروسازان بزرگ از اهمیت بالایی برخوردار است که ما نتیجه آن را در اقبال محصولات آنها در بازارهای جهانی به وضوح لمس می‌کنیم. نکته دوم آنکه بزرگان خودرو در شرایطی هزینه‌های تبلیغات خود را افزایش می‌دهند که شاهد بودیم برخی از آنها در حوزه تولید با مشکلاتی روبه‌رو بودند اما این شرایط آنها را از بحث تبلیغ غافل نکرد. اما مقوله تبلیغات خودروسازان بزرگ به اینجا ختم نمی‌شود و در جدیدترین نوع تبلیغات که از آن با عنوان «تبلیغات منطقه‌ای » نام می‌برند، خودروسازان پا را فراتر گذاشته و مباحثی جدید را در عرصه تبلیغات باب کرده‌اند. هزینه تبلیغات منطقه‌ای به هزینه‌هایی گفته می‌شود که تولیدکنندگان بابت فروش محصولات خود در یک منطقه جغرافیا خاص صرف می‌کنند. به این معنا که نمایندگی‌های فروش در هر منطقه‌ای که قرار دارند باید هزینه‌ای متناسب با حجم تبلیغات صورت گرفته توسط شرکت تولیدکننده در آن منطقه پرداخت کنند. این هزینه‌ها در نهایت روی قیمت تمام شده خودرو کشیده شده و در واقع مشتریان هم متوجه این موضوع خواهند شد. بنابراین هزینه تبلیغات منطقه‌ای هم‌اکنون جزء جدایی ناپذیر هزینه‌های یک خودرو به حساب می‌آید وبیشتر نمایندگی‌ها مجبور به پرداخت آن به شرکت‌های تولیدکننده هستند. این هزینه‌ها قابل رویت در فاکتورهای صادر شده توسط نمایندگی‌ها به هنگام فروش نیز هستند و به طور کلی هنگامی که هزینه‌ای توسط تولیدکننده در فاکتور فروش یک وسیله نقلیه وارد می‌شود به آن معنی است که این هزینه قابل چشم‌پوشی نیست. هنگامی که چنین هزینه‌ای توسط تولیدکنندگان به نمایندگی‌ها ابلاغ شده و در فاکتور فروش وسایل نقلیه دیده می‌شود، خود نمایندگی‌ها حق اضافه کردن مبالغ اضافی مبنی بر تبلیغ را ندارند اما در صورت درج نشدن چنین هزینه‌ای در فاکتور فروش، نمایندگی‌ها می‌توانند هزینه‌هایی به فاکتور فروش مبنی بر تبلیغات خود آنها برای فروش بیشتر محصولات اضافه کنند. به عنوان مثال نمایندگی A می‌تواند خودرویی را با قیمت ۱۰۰۰ دلار بالاتر از قیمت کارخانه به فروش برساند که در فاکتور آن هیچ صحبتی از هزینه‌های مربوط به تبلیغات نیست در حالی که نمایندگی B همان خودرو را ۸۰۰ دلار بیشتر از قیمت کارخانه می‌فروشد و ۲۰۰ دلار نیز به عنوان هزینه‌های تبلیغات منطقه‌ای برای مشتری در نظر می‌گیرد. در هر ۲ صورت قیمت تمام شده خودرو یکسان است حال آنکه در حالت نخست تولیدکننده متولی تبلیغات بوده و هزینه‌های مربوطه را از نمایندگی می‌گیرد ولی در حالت دوم نمایندگی خود هزینه تبلیغات را بر عهده گرفته و از مشتری می‌ستاند. این روند نوعی سیاست انعطاف‌پذیر است که توسط تولیدکنندگان در پیش گرفته می‌شود تا به کمک آن تعداد مشتریان خود را افزایش دهند. به طور مثال برخی خودروسازان بزرگ، ایالات متحده امریکا را به ۱۵ منطقه دسته بندی کرده و تبلیغات مخصوص به هر کدام را برای محصولات خود به نمایش می‌گذارند.

در جدول کناری میزان هزینه‌های تبلیغات منطقه‌ای برای برخی خودروسازان بزرگ را داریم که حدود تغییرات این هزینه‌ها را از منطقه‌ای به منطقه دیگر به نمایش می‌گذارد.

حدود تغییرات هزینه مربوط به تبلیغات منطقه‌ای برخی خودروسازان بزرگ

شرکت	حدود تغییرات(دلار به ازای هر وسیله نقلیه)	شرکت	حدود تغییرات(دلار به ازای هر وسیله نقلیه)
آکورا	۳۵۰-۳۰۰	کیا	۳۲۷-۱۲۱
آ او دی	۳۹۲۴-۳۳۱	لندرور	۹۰۰-۵۰۰
بی ام و	۵۸۰-۲۰۰	لکسوز	۱۶۸۴-۴۳۷
کادیلاک	۱۷۶۹-۳۴۶	مزدا	۴۳۲-۱۰۰
شورولت	۲۲۳۱-۱۷۹	مرسدس بنز	۶۵۰-۵۰۰
فورد	۸۶۰-۲۷۵	میتسوبیشی	۲۰-۲۰
هوندا	۴۳۵-۱۵۱	نیسان	۲۰۰-۲۰۰
هیوندا	۶۵۴-۱۰۷	سوزوکی	۴۱۷-۱۹۴
جگوار	۷۵۰-۳۵۰	تویوتا	۲۱۳۳-۱۹۹
جیپ	۶۰۶-۴۵۰	ولوو	۵۰۰-۲۵۰

اعلام آمادگی خودروسازان برای نوسازی وسایل نقلیه عمومی

تولید «ون» در دستورکار خودروسازان

شاتا- به گفته سخنگوی شورای سیاستگذاری خودرو شرکت‌های خودروسازی آمادگی خود را برای نوسازی و جایگزینی وسایل نقلیه عمومی در بخش بار و مسافر (انواع اتوبوس، کامیون و تاکسی) اعلام کردند و مقرر شد تولید ون به‌طور جدی در دستور کار آنها قرار بگیرد. در نشست شورای سیاستگذاری خودرو که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و ساسان قربانی تشکیل شد، برنامه‌های صادراتی شرکت‌های خودروساز درخصوص خودروهای سبک و سنگین مطرح شد و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر شد کمیته صادرات در ۲هفته تبیین دقیق سیاست‌های توسعه صادرات و راهکارهای اجرایی را در دستورکار قرار دهند. وی افزود: همچنین به منظور کاهش آلایندگی و مدیریت مصرف سوخت مقرر شد که استفاده از گاز طبیعی در سوخت خودروهای عمومی اولویت داشته باشد. وی ادامه داد: در این نشست وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن اشاره به لزوم تولید خودروهای کم‌مصرف با آلایندگی بسیار کم تاکید کرد که خودروسازان تولید موتور خودرو با فناوری روز دنیا را در اولویت کاری خود قرار دهند. وی اضافه کرد: از نکات حائز اهمیت در این نشست پیگیری تلفنی مشکلات پیش آمده بر صنعت خودروسازی از سوی وزیر در طول جلسه بود که پس از هر تماس تلفنی وزیر با مسئولان ارگان‌ها و نهادهای ذی‌ربط وی خبر خوش رفع مشکل را به اطلاع اعضا شورا می‌رساند. قربانی گفت: وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن تاکید و یادآوری پیگیری بی‌وقفه امور تا حل نهایی آن به تمامی اعضای شورا تصریح کرد که ضروری است خودروسازان بی‌وقفه برای رفع مشکلات تا حصول رضایتمندی کامل مشتریان تلاش کنند و هیچ عاملی نباید مانع تحقق این مهم شود. گفتنی است، شورای سیاستگذاری خودرو با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، مدیران عامل گروه‌های خودروسازی، انجمن خودروسازان و مسئولان مربوط در این وزارتخانه به‌طور منظم هر ۲ هفته یکبار برای حل مشکلات این صنعت تشکیل جلسه می‌دهد.

روی خط خبر

ایرنا- سفیر اندونزی در ایران گفت: بر اساس مذاکرات صورت گرفته با رییس کارخانه تویوتا در اندونزی، موافقت مونتاژ خودروهای این شرکت در منطقه آزاد ارس حاصل شده است.به گزارش سازمان منطقه آزاد ارس، «دیان ویرنگ جوریت» در دیدار با رییس هیات مدیره و مدیر عامل این منطقه، با اشاره به تولید یک میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو در ایران افزود: امکان واردات مواد اولیه و لاستیک از اندونزی بدون واسطه وجود دارد.

ایسنا- تولید انواع سواری‌های دوگانه‌سوز در کشور افزایش یافته است. براساس جدیدترین آمارهای رسمی تولید پژو ۴۰۵ دوگانه‌سوز در تیر ماه امسال با افزایش ۲/۲ درصدی از ۱۲۵۶ دستگاه در تیر ماه ۱۳۹۲ به ۱۲۸۴ دستگاه افزایش یافته است.

سایپا نیوز- خودرو جدید تیبا۲ با قیمت بیش از ۲۸ میلیون تومان در کشور آذربایجان به فروش خواهد رسید. با توجه به قیمت مناسب و ظاهر زیبای این خودرو پیش‌بینی می‌شود، تیبا ۲ از بازار صادراتی مناسبی بهره برده و استقبال خوبی از آن در سایر کشورها شود. شایان ذکر است خودرو تیبا در کشور آذربایجان به صورت نقدی به قیمت ۷۳۰۰ منات معادل ۹۳۵۰ دلار به فروش می‌رسد که با احتساب دلار ۳ هزار تومان قیمتی بالغ بر ۲۸ میلیون تومان داشته و تاکنون ارز آوری مناسبی برای شرکت سایپا در بر داشته است.

یادداشت

تبلیغات ایرانی

حسین علیزاده
روزنامه‌نگار

برآوردها نشان می‌دهد در حال حاضر سالی یک میلیون و ۲۰۰ هزار تقاضا برای خرید خودرو در ایران وجود دارد. شاید بتوان گفت بخش عمده این تقاضا مربوط به مصرف‌کنندگان متوسط جامعه است که تنها توان خرید خودروهای سواری با قیمت متوسط و پایین را دارند و به اجبار از آنچه در بازارهای ایران با هر مدل و هر کیفیت موجود است، استقبال می‌کنند اما آن بخش دیگر از خریداران که از توانایی بالایی برای خرید خودرو برخوردارند، مطابق با آنچه در بازارهای جهانی خودروهای لوکس عرضه می‌شود با دست و بال باز و قدرت انتخاب بالا، خودروهای مورد نظر خود را خریداری می‌کنند. البته با این تفاوت که برخی برندهای بزرگ در ایران به دلیل تحریم‌های بین‌الملل یا قطع ارتباطات سیاسی حضور ندارند اما تا به این اندازه می‌توان گفت که بازار خودرو ایران چیزی از بازارهای دیگر جهان کم ندارد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که بازار خودرو ایران توان گنجایش همه نوع خودرو با همه طیف کیفیت و قیمت را دارد. نکته قابل تامل در این خصوص ابزارهای معرفی محصولات خودروسازان بزرگ جهان و خودروسازان داخلی در بازارهای داخلی برای فروش است.

با توجه به اینکه سال‌های گذشته نرخ ارز با افزایش مواجه شد، موجب نشد تا لوکس‌ها راه خود را به بازار ایران باز نکنند. اینکه چرا به یکباره شاهد چنین هجومی از خودروسازان معروف دنیا به بازار ایران هستیم دلایل متعددی دارد. اما آنچه مورد توجه ما است، نحوه اطلاع‌رسانی و تبلیغات برای فروش یک خودرو است که نسبت به نوع و قیمت آن و داخلی بودن و وارداتی بودن آن با یکدیگر متفاوت است. در حال حاضر کشورهای آسیایی به‌خصوص چین خودروهای بی‌کیفیتی را از طریق نمایندگی‌ها وارد بازار ایران کرده که به مدد تبلیغات گسترده، این شرکت‌ها در بازار ایران جا باز کردند. تفاوت ساختاری تبلیغات در خودروهای وارداتی نیز با یکدیگر به گونه‌ای دیگر است. به طور مثال خودروهای اروپایی با برندهای معتبر که طرفداران خاص خود را در بازار ایران دارد، به اندازه تقاضای آن وارد شده و به دلیل محدود بودن آن، در بحث معرفی محصول و اطلاعات فنی برای فروش تنها به روزنامه‌ها و شبکه‌های مجازی و سایت‌های اینترنتی اکتفا می‌کند اما برخی خودروسازان کم سابقه به دلیل اشباع بازار ایران از محصولات خود، رقابت را از همین بازار شروع کرده و میدان تبلیغات خود را از جراید به بخش‌های دیگر گسترش داده‌اند.

به طور مثال می‌توان به نوروز امسال اشاره کرد که با آغاز سریال‌های نوروزی صدا و سیما و اکران نوروزی سینماهای کشور شاهد حضور پررنگ خودروسازان خارجی در غیاب دیگر خودروسازان داخلی بودیم. سریال «خوب، بد، زشت» که هر شب از شبکه دو سیما پخش می‌شد و فیلم «طبقه حساس» در سینماهای کشور که حضور خودروهای «نیواکتیون»، «اکتیون» و «رکستون W » در سریال و فیلم سینمایی فوق به چشم می‌آمد. البته حضور خودروهای سانگ یانگ ساخت کره جنوبی نوروز سال قبل نیز در سریال «دست بالای دست»، پس از آن در سریال «ماتادور» و در همین سال در فیلم‌های سینمایی «یکی می‌خواد باهات حرف بزنه»، «هیس دخترها فریاد نمی‌زنند» و «پل چوبی» و... حضور چشمگیر و فعالی داشته است. اما نکته‌ای که باید به آن اشاره کرد تفاوت تبلیغات در صنعت خودرو ایران با دیگر خودروسازان بزرگ است که بودجه بسیار کمی از سوی خودروسازان در این خصوص اعلام می‌شود. کارشناسان بدنه خودروسازی نیز در این خصوص اذعان می‌دارند که اعتبارات این بخش شاید به کمتر از یک درصد درآمد خودورسازان برسد، که با توجه به هزینه بالای تبلیغات دیگر خودروسازان بزرگ جهان ناچیز است. این درحالی است که خودروسازان ما به دلیل محدود بودن محصولات خود بیشتر در بحث فروش نقدی یا معرفی محصولی جدید آن هم با تحویل محصول پس از موعد تعیین شده، نوع جدیدی از تبلیغات را باب کردند که تنها مصرف‌کننده ایرانی با این نحوه تبلیغات و فروش ارتباط برقرار کرده است.

بازار

قیمت برخی خودروهای داخلی

پژو ۴۰۵ GLX یورو ۴، ۲ ایربگ، داشبورد جدید	۲۹میلیون و ۳۰۰هزار تومان
پژو پارس سال یورو۴، ۲ایربگ، داشبورد جدید	۳۷ میلیون و ۳۰۰هزار تومان
پژو ۲۰۶ تیپ ۵	۳۷میلیون و ۱۰۰ هزار تومان
پژو ۲۰۶ صندوقدار V۸	۳۷میلیون و ۳۰۰هزار تومان
رانا LX	۳۲میلیون و ۳۰۰ هزار تومان
تندر ال ۹۰ ایران‌خودرو	۲۸میلیون و ۲۰۰هزار تومان
سایپا ۱۳۲ SE	۱۹میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
سایپا ۱۱۱ SE	۲۰میلیون و ۷۰۰ هزار تومان
تیبا SX یورو۴	۲۴میلیون و ۱۰۰هزار تومان
لیفان X۶۰	۶۴ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
مزدا۳ تیپ ۴ صندوقدار	۱۲۷میلیون تومان

بین‌الملل

سقوط جنرال‌موتورز در جدول سود و میزان فروش

موج- جنرال‌موتورز، به‌عنوان بزرگ‌ترین خودروساز جهان در سال‌های نه‌چندان دور، باز هم در جدول فروش و سود در میان شرکت‌های خودروسازی جهان سقوط کرد. ارائه آمار مالی و اقتصادی خودروسازان جهان در نیمه نخست سال جاری میلادی، حاکی از آن است که شرکت جنرال‌موتورز در جدول میزان سود با سودی معادل ۳۹ میلیارد دلار، پس از فولکس واگن (۶۸ میلیارد دلار)، تویوتا (۶۲میلیارد دلار) و دایم لر (۴۲میلیارد دلار) در جایگاه چهارم قرار گرفت.

اعتصاب کارگران ۲ شرکت خودروسازی کره‌جنوبی

خبر خودرو- کارگران ۲ شرکت بزرگ خودروسازی کره‌جنوبی جمعه با برپایی اعتصاب خواستار افزایش دستمزدهای خود شدند. کارگران شرکت‌های خودروسازی هیوندای موتور و کیاموتورز در اعتراض به پایین بودن دستمزدهای شان به مدت ۴ساعت دست از کار کشیدند. سخنگوی اتحادیه کارگران شرکت هیوندای موتور اعلام کرد، ۱۷ دور گفت‌وگو برای افزایش دستمزد کارگران که در ۲ ماه گذشته برگزار شد، نتیجه‌ای نداشته و هیچ توافقی حاصل نشده است این اعتصاب برای شرکت هیوندای و کیاموتورز حدود ۶۴ میلیون دلار زیان مالی در برخواهد داشت.

معدن

صمت

شنبه ۱ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۶شوال ۱۴۳۵- ۲۳ آگوست ۲۰۱۴

mine@smtnews.ir

۱۱
۱۲
۲۱
۲۲

- مس، فولاد، آلومینیوم و سیمان در هفته ای که گذشت
- صادرکنندگان محصولات معدنی به‌بازار مصرخوشبین نیستند
- واسطه‌های معدنی عامل رونق یا نابودی؟

بررسی صمت از برنامه‌های توسعه معادن؛

«لایحه ضد رکود» کمتر از «طرح حمایت از تولید» نیست

حامد شایگان- گروه معدن: پس از اینکه لایحه ضد رکودی دولت با محوریت بهبود فضای کسب و کار، ایجاد تقاضای موثر و رونق بازار سرمایه به مجلس ابلاغ شد، احمد پورفلاح رییس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی تهران در اظهارنظری اعلام کرده بود از آنجایی که در ۱۷۷ بند این لایحه بخش‌هایی از بسته حمایت از تولید آورده شده از این رو بسته حمایت از تولید منتفی و به تولیدکنندگان ظلم خواهد شد، با این حال گرچه نمایندگان مجلس نیز معتقدند طرح جامع حمایت از تولید ملی چندسالی است که در مجلس مورد واکاوی قرار گرفته و شاید از نظر حمایتی قوی تر از لایحه ضد رکودی دولت است اما در ادامه بررسی لایحه ضد رکودی کمیسیون‌های مربوطه همچون صنایع و معادن با شناسایی کاستی‌های آن در قالب مصوبه‌ای پیشنهادات خود را برای اضافه شدن در لایحه ضد رکودی ارائه و درصورتی که موافقت حاصل نشود در صحن علنی مجلس مطرح خواهد شد. به گفته کارشناسان در بخش معادن و صنایع وابسته کارکرد لایحه ضد رکودی کمتر از بسته حمایت از تولید نیست، چرا که بیشترین مشکل این بخش به محدودیت‌ها و مقررات دست و پاگیر بر می‌گردد که می‌توان با صدور آیین نامه آن را مرتفع و سرمایه‌گذاری بخش معدنی و صنایع وابسته را فعال کرد. از سوی دیگر موانع صادراتی و کمبود سرمایه درگردش که از دیگر محدودیت‌های معدنی بود بهبود آنها در لایحه ضدر رکودی پیش‌بینی شده است.

لایحه کوچک‌تر از بسته نیست

ایرج ندیمی، نایب رییس کمیسیون اقتصادی مجلس در پاسخ به این سوال که آیا لایحه دولت همه موانع تولید را برطرف خواهد کرد، به صمت گفت: این‌که گفته شود این لایحه همه مشکلات خروج از رکود و تولید را از بین می‌برد توهم است، چراکه این لایحه کلیدی برای ورود به درآمدزایی در بخش‌های مختلف به صورت کلان ارائه شده است. به همین دلیل مجلس با اضافه کردن بخش‌هایی برای رونق تولید و اشتغال تلاش خواهد کرد که این موضوع با تلفیق لایحه و طرح و همچنین هم‌اندیشی با کارآفرینان و بهبود فضای کسب و کار محقق شود.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت اصفهان در خصوص نقش بسته حمایت از تولید و لایحه ضد رکودی در توسعه معادن و صنایع وابسته به صمت اظهار کرد: سرمایه در گردش مهم‌ترین مشکل معادن و صنایع است که به خوبی در لایحه دیده شده که اگر برای اجرا منابع لازم پیش‌بینی شود، به طور قطع تفاوت چندانی با بسته حمایت از تولید نخواهد داشت، شاید تنها در شکل اجرا بین لایحه و بسته تفاوت‌هایی دیده شود.

> رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت اصفهان: دولت با ارائه آیین‌نامه و بخشنامه می‌تواند مشکلات معادن را مرتفع کند بنابراین می‌توان ادعا کرد که لایحه تقویت شده در بخش معادن و صنایع می‌تواند حتی کارگشاتر از بسته حمایت از تولید عمل کند

اسرفیل احمدیه با تایید این موضوع که این بسته در راستای حمایت از تولید است، افزود: یکی از راهکارهای برون‌رفت از بحران اقتصادی تقویت صادرات است و از آنجایی که تولید و صادرات لازم و ملزوم یکدیگرند به صراحت می‌توان گفت که لایحه از بخش تولید حمایت کرده است، اما آنچه در اجرا اهمیت دارد ایجاد بازارهای جدید برای صادرات است، چرا که هم‌اکنون مشکلی در صادرات وجود ندارد بلکه محدودیت تقاضا وجود دارد. البته دولت جدید با گسترش فعالیت‌های دیپلماتیک و افزایش مذاکرات رایزنان و سفرا در این مسیر به خوبی گام برداشته است. او ادامه داد: بخشی از مشکلات سرمایه‌گذاری در معادن و صنایع وابسته، به محدودیت قوانین و مقررات برمی‌گردد که دولت با ارائه آیین‌نامه و بخشنامه می‌تواند این مشکلات را مرتفع کند. بنابراین می‌توان ادعا کرد که لایحه تقویت شده در بخش معادن و صنایع می‌تواند حتی کارگشاتر از بسته حمایت از تولید عمل کند.

اضافه شدن بندهای جدید به لایحه

نایب رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان این‌که مجلس نیز همچون دولت دغدغه خروج از رکود دارد، می‌گوید: از آنجایی که نمایندگان مجلس و کمیسیون‌های مربوطه طرح حمایت از تولید را به‌صورت کارشناسی بررسی کرده‌اند در ارتباط با لوایح ضد رکودی از قدرت عمل لازم برخورداند. به همین دلیل برای تقویت لایحه پیشنهادات خود را اضافه می‌کنند یا به‌صورت مصوبه کمیسیونی در صحن علنی مجلس مطرح خواهد شد. ایرج ندیمی با اشاره به همسو بودن خواسته‌های دولت با پیشنهادات نمایندگان مجلس می‌افزاید: موضوعاتی چون پرداخت بدهی‌های دولت، افزایش اعتبارات بانک‌ها با فروش سرمایه‌های خود، حمایت از صندوق توسعه ملی برای رفع بحران تحریم و ... از پیشنهادات مجلس بود که خود دولت نیز در آن پیش‌قدم شده است.

علی اکبر ناصری، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با تایید این موضوع که در کمیسیون لایحه چکش‌کاری خواهد شد به صمت می‌گوید: درست است که طرح حمایت از تولید ملی جامع‌تر بود اما لایحه در کمیسیون‌ها مورد بررسی و چکش‌کاری قرار خواهد گرفت که در نتیجه آن، بخش‌هایی از حمایت از تولید در آن اعمال خواهد شد و پیگیری طرح حمایت از تولید متوقف خواهد شد.

یادداشت

برای فرآوری مواد معدنی مزیت نسبی کافی نیست

مهرداد اکبریان

رییس انجمن تولیدکنندگان سنگ آهن

برخی معتقدند ایران به دلیل مزیت نسبی که برای تولید فولاد دارد باید فرآوری سنگ‌آهن را با ایجاد واحدهای کنستانتره سازی و گندله افزایش دهد، اما آنچه که واقعیت دارد این است که تنها یکی از مواد اولیه فولاد سنگ آهن است و تولید این محصول به انرژی همچون برق و آب به مقدار فراوان نیاز دارد. از آنجایی که ایران در سال‌های اخیر با کمبود آب مواجه است نمی‌توان ادعا کرد در تولید فولاد از مزیت نسبی برخورداریم.

با نگاهی به تولیدکنندگان بزرگ فولاد و سنگ‌آهن پی‌خواهیم برد که داشتن مزیت نسبی در یکی از مواد اولیه صنایع وابسته به آن شکل نگرفته است. برای نمونه ترکیه از نظر ذخایر سنگ آهن بسیار ضعیف است اما سالانه نزدیک به ۴۰ میلیون تن فولاد تولید می‌کند در مقابل کشورهایی هستند که سنگ‌آهن زیادی تولید می‌کنند اما وارد صنعت فولادسازی نشده‌اند بنابراین سرمایه‌گذاری و توسعه یک بخش تنها نباید بر مبنای مزیت نسبی صورت گیرد. در بخش فرآوری سنگ‌آهن نیز جزئیاتی وجود دارد که نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد، زیرا انواع سنگ‌آهن در ایران استخراج می‌شود که شامل هماتیت‌کم‌عیار، هماتیت پرعیار، مگنتیت کم عیار و پرعیار است که هر یک از آنها برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری خاص خود را طلب می‌کند، به عنوان مثال در منطقه خاف که سنگ‌آهن آن با عیار ۶۰ درصد استخراج می‌شود، ایجاد واحد تولید گندله یا کنستانتره سازی اقتصادی نیست، زیرا سرمایه‌گذار تنها می‌تواند ۱ تا ۲ درصد به عیار سنگ‌آهن آنجا بی‌افزاید که اقتصادی نیست. به همین دلیل اگر قرار است تولیدکنندگان سنگ‌آهن به سمت فرآوری روی بیاورند باید مطالعات دقیقی انجام گیرد و براساس نوع‌وعیار سنگ‌آهن هر منطقه شرایط سرمایه‌گذاری مساعد شود، زیرا هم‌اکنون چندین واحد تولید گندله و سنگ آهن در حال ساخت هستند که به دلیل کمبود نقدینگی و نبود اعتبارات، روند تکمیل آنها با کندی صورت می‌گیرد. چشم‌انداز سال ۱۴۰۴ ایران تولید ۵۵ میلیون تن فولاد است که نیازمند تولید ۸۵ میلیون تن سنگ‌آهن است. این درحالی‌است که در شراط کنونی ما قادر به تولید ۵۰ میلیون تن سنگ‌آهن هستیم. بنابراین ما علاوه بر این‌که باید فرآوری گندله و سنگ‌آهن را توسعه دهیم باید معادن سنگ‌آهن را نیز فعال کنیم که لازمه آن این است که از صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های دولتی که رکود معادن را تشدید می‌کنند، جلوگیری شود و از سوی دیگر با ارائه تسهیلات و ایجاد زیرساخت مورد نیاز که همان دسترسی به انرژی و تسهیل حمل و نقل است سرمایه‌گذاری در معادن را تقویت کنیم تا بتوانیم به چشم‌انداز سال ۱۴۰۴ و تولید ۸۵ میلیون تنی سنگ‌آهن است، دست یابیم، در غیراینصورت مشکلاتی که هم‌اکنون بر سر راه تولید فولاد کشور وجود دارد در سال‌های آتی نیز باقی خواهند ماند.

به دنبال گزارش هیات دولت در خروج از رکود

۶ پله تا توسعه معدنی کشور

با توجه به جایگاه معدن و صنایع معدنی در تامین مواد اولیه مورد نیاز تولیدکنندگان پایین دستی و نقش آن به‌عنوان یکی از پیشران‌های خروج از رکود، وزیر صنعت، معدن و تجارت با ارائه گزارشی به هیات دولت ۶ الزام برای توسعه این بخش را تشریح کرد.

بر اساس این گزارش در حال حاضر ۶۸ نوع ماده معدنی در حال بهره‌برداری در کشور وجود دارد و ایران از این لحاظ جزو ۱۰ کشور برتر معدنی به لحاظ تنوع مواد معدنی محسوب می‌شود.

بر اساس آمارهای موجود، تولید مواد معدنی در سال گذشته بالغ بر ۴۲۰ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود میزان تولید مواد معدنی در پایان برنامه پنجم توسعه به ۵۰۰ میلیون تن برسد. از سوی دیگر، عملیات معدنی در سال ۹۲ در حدود ۱ میلیارد تن بوده و سهم استخراج از ذخایر قطعی نیز ۶۸ درصد است. بر اساس آمار موجود، در حال حاضر سهم ارزش افزوده بخش معدن در تولید ناخالص داخلی کشور حدود ۱ درصد و سهم ارزش افزوده بخش صنایع معدنی در تولید ناخالص داخلی کشور نیز حدود ۴ درصد است. در حوزه سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی نیز سهم این بخش حدود ۳۰ درصد است. در حوزه اشتغال صنعتی و معدنی نیز سهم معدن ۶ درصد و صنایع معدنی ۱۹ درصد است.

بر اساس آمار اعلام شده از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت سهم صادرات محصولات بخش معدن و صنایع معدنی حدود ۳۲ درصد از صادرات غیرنفتی است، به‌طوری‌که صادرات سالانه مواد معدنی خام ۲۴۴۰ میلیون دلار و صنایع معدنی ۴۶۰۰ میلیون دلار است.

مقایسه آمار تولید محصولات منتخب صنایع معدنی در ایران و جهان بر اساس آمار سال ۲۰۱۲ میلادی نشان می‌دهد که تولید فولاد خام ایران در این سال ۱۴/۹ میلیون تن بوده است، این در حالی است که در این مدت چین ۷۱۶ میلیون تن فولاد خام تولید کرده و این آمار در کل جهان نیز ۱۵۰۰ میلیون تن بوده است. بر این اساس سهم ایران از تولید جهانی فولاد تنها ۱ درصد بوده است.

تولید مس کاتد ایران نیز در این سال ۰/۲ میلیون تن بوده که سهم ۱/۱ درصدی از میزان تولید جهانی دارد. در این مدت تولید مس کاتد در جهان نیز ۱۷ میلیون تن بوده است. سهم تولید آلومینیوم ایران در سال ۲۰۱۲ میلادی نیز ۷ درصد بوده، به طوری که تولید این محصول معدنی در این سال ۳ درصد میلیون تن بوده است. در این مدت تولید روی نیز ۱۶ درصد میلیون تن بوده که سهم ۱/۲ درصدی از تولید جهانی را دارد. میزان تولید سرب در سال ۲۰۱۲ میلادی نیز ۲۰ هزار تن بوده که سهم ۴ درصدی در تولید جهانی دارد. در این مدت میزان تولید سیمان نیز با سهم ۱/۹ درصدی از تولید جهانی به ۷۰ میلیون تن رسیده است. از سوی دیگر میزان تولید کاشی نیز ۲۹ درصد میلیارد مترمربع بوده که سهم ۲/۸ درصدی از تولید جهانی را دارد.

با توجه به این آمار و جایگاه این بخش در رشد اقتصادی بدون اتکا به نفت، وزیر صنعت، معدن و تجارت الزامات توسعه این بخش را در چند محور به هیات دولت ارائه کرده که شامل موارد زیر است:

۱- اجرای کامل تبصره‌های ۴ و ۶ ماده ۱۴ قانون معادن در مورد اختصاص حداقل ۶۵ درصد و ۱۵ درصد از حقوق دولتی اخذ شده از معادن برای توسعه بخش معدن و ایجاد زیرساخت معدنی کشور

۲- تامین تسهیلات ارزی و ریالی برای تکمیل زنجیره‌های تولید و در نتیجه جلوگیری از خام‌فروشی

۳-همکاری سازمان محیط زیست و منابع طبیعی در مورد تسهیل عملیات اکتشافی و معدنی

۴-بررسی و رفع تعارضات قوانین و مقررات مربوط به معادن و منابع طبیعی

۵-تبدیل فعالیت‌های کوچک مقیاس معدنی به فعالیت‌های بزرگ مقیاس فنی و اقتصادی

۶-تسهیل حضور شرکت‌های بزرگ معدنی دنیا برای انجام اکتشافات سیستماتیک برای کشف ذخایر جدید و بهره‌برداری مستقیم از آنها.

در ادامه این گزارش از هیات دولت خواسته شده که اصلاحاتی را در مصوبات دولت اعمال کنند تا امکان استفاده از ۶۵ درصد و ۱۵ درصد از حقوق دولتی اخذ شده از معادن که موضوع تبصره‌های ۴ و ۶ ماده ۱۴ قانون معادن است، محقق شود.

از سوی دیگر، اجرایی کردن کامل تبصره ۱۰ قانون بودجه ۹۳ در مورد پرداخت سهم ایمیدرو و سازمان زمین‌شناسی کشور به صورت تخصیص یافته و اصلاح قانون، برابر بودجه ۹۲ به ۶۰ درصد وصولی، پرداخت ۷۰ درصد منابع حاصل از فروش شرکت‌های وابسته به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) برابر قانون اصلاح تبصره (۵) بند (الف) ماده ۳ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و الحاق ۲ تبصره به آن، امکان استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی برای مشارکت‌های تا ۴۹ درصد سازمان ایمیدرو در اجرای طرح‌های مستقر در مناطق کمتر توسعه یافته از جمله درخواست‌های وزیر، از هیات دولت است.

در پی تفاهم دانشگاه آزاد و سازمان زمین‌شناسی صورت گرفت؛

اکتشافات علمی می‌شود

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد تفاهمنامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی امضا کرد.

به گزارش ایسنا، این تفاهمنامه با هدف استفاده بهینه از توانایی علمی، آموزشی، پژوهشی و گسترش تبادلات علمی و آموزشی در راستای تعمیق و توسعه همکاری‌های فعال و برطرف کردن نیازهای متقابل و تربیت نیروی متخصص میان واحد علوم و تحقیقات با سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور به مدت ۳ سال منعقد شد.

براساس این تفاهمنامه، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و واحد علوم و تحقیقات در زمینه‌های تبادل داده‌ها، اطلاعات، اسناد و مدارک علمی، آموزشی و پژوهشی و همچنین انجام طرح‌های پژوهشی در جهت رفع مشکلات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و چاپ مقالات مشترک، همکاری می‌کنند.

از سوی دیگر قرار است در برپایی نمایشگاه‌های علمی، تحقیقی و فناوری مشترک، برگزاری دوره‌های آموزشی، بازدیدهای علمی آموزشی و پژوهشی مشترک، تعریف و اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک در بخش‌های گوناگون علوم زمین، ارائه خدمات و بهره‌گیری متقابل از امکانات سخت‌افزاری و آزمایشگاهی و تجهیزات کارگاهی مورد نیاز سازمان و واحد علوم و تحقیقات با اولویت‌بندی همکاری در این تفاهمنامه انجام شود.

همچنین در این تفاهمنامه، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و واحد علوم و تحقیقات درخصوص تبادل استاد و دانشجو، استفاده مشترک از کتابخانه‌ها و پایان‌نامه‌ها، استفاده از آزمایشگاه‌های طرفین با تخفیف ۳۰ درصد به پروژه‌های پژوهشی و ۵۰درصد پروژه‌های دانشجویی و تهیه تدوین و تعریف دوره‌های آموزشی مورد درخواست سازمان و ارائه سرفصل درس با یکدیگر تعامل متقابل برقرار می‌کنند.

روی خط خبر

افزایش ۱۱/۴ درصدی تولید فولاد خام ایران

انجمن جهانی فولاد در تازه‌ترین گزارش ماهانه منتشر شده، رشد ۱۱/۴ درصدی را برای تولید فولاد خام ایران به ثبت رساند.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به نقل از انجمن جهانی فولاد در تیر۱۳۹۳، ایران ۱ میلیون و ۴۵۰ هزار تن فولاد خام تولید کرد اما این رقم در مدت مشابه سال گذشته میلادی، یک میلیون و ۳۰۲ هزار تن بود. همچنین میزان تولید فولاد خام ایران در ۷ ماهه سال ۱۳۹۳با ۹/۳ درصد افزایش به ۹ میلیون و ۴۶۵ هزار تن رسید. در حالی که میزان تولید فولاد خام ایران در مدت مشابه سال گذشته، ۸ میلیون و ۶۶۲ هزار تن بود.

بنا بر این گزارش، ۶۵ کشور فولادساز جهان در تیر ماه ۱۳۶ میلیون و ۸۱۹ هزار تن فولاد خام تولید کردند که نسبت به میزان تولید مدت مشابه سال قبل (۱۳۴ میلیون و ۵۲۹ هزار تن)، ۱/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین این کشورها در ۷ ماهه جاری با ۲/۴ درصد افزایش، ۹۵۹ میلیون و ۶۸۷ هزار تن فولاد خام تولید کردند. میزان تولید ۷ ماهه جهانی در سال ۱۳۹۳، ۹۳۶ میلیون و ۸۵۷ هزار تن بود. چین (با تولید ۶۸ میلیون و ۳۲۴ هزار تن)، ژاپن (۹میلیون و ۲۹۵ هزار تن)، امریکا (۷ میلیون و ۶۰۹ هزار تن)، هند (۶ میلیون و ۹۶۰ هزار تن) و روسیه (۶ میلیون و ۲۰۳ هزار تن) به ترتیب ۵ کشور نخست جهانی در تولید فولاد خام طی ماه جولای بودند.

افتتاح ۱۸۰ طرح صنعتی و معدنی در هفته دولت

معاون توسعه مدیریت، منابع و امور استان‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت از افتتاح ۱۸۰طرح صنعتی و معدنی در هفته دولت خبر داد.

به گزارش شاتا؛ علی یزدانی با اعلام این خبر افزود: این طرح‌ها با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲۴ هزار و ۱۵۸ میلیارد ریال و اشتغالزایی بیش از ۹ هزار و ۷۰۰ نفر به بهره‌برداری خواهد رسید. به گفته یزدانی بیشترین واحد صنعتی و معدنی قابل افتتاح مربوط به استان خراسان رضوی است که ۲۳ طرح صنعتی و معدنی با سرمایه‌گذاری بالغ بر۴ هزار و ۶۱۹ میلیارد ریال و اشتغالزایی برای ۲ هزارو ۵۱۴ نفر است. معاون وزیرصنعت، معدن و تجارت افزود: استان گلستان از لحاظ تعداد طرح داشته ۲۰ طرح صنعتی و معدنی با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۳۲۹ میلیارد ریال و اشتغالزایی برای ۳۰۴ نفر دارد.

وی تصریح کرد: از جهت نوع تولیدات واحدهای مورد نظر، ۳۰ طرح در بخش صنایع غذایی و آشامیدنی، ۲۸ واحد در بخش صنایع غیرفلزی، ۱۹ طرح در بخش صنایع شیمیایی، ۱۸ واحد در صنایع فلزی، ۱۶ طرح در صنایع لاستیک و پلاستیک، ۲۵ واحد در بخش معدن و صنایع معدنی، ۲۱ طرح در بخش صنایع نساجی و پوشاک در این هفته افتتاح می‌شود.

به‌کارگیری متخصصان زمین‌شناسی در معادن لرستان

رییس سازمان زمین‌شناسی استان لرستان گفت: بیشتر فارغ‌التحصیلان رشته‌های زمین‌شناسی در لرستان بیکار هستند و معمولا افراد غیرمتخصص در معادن این استان به‌کارگیری می‌شوند.

به گزارش دنیای معدن، احد فاضلی اظهار کرد: لرستان یک استان معدن‌خیز است و در این حوزه دارای ظرفیت‌ها و قابلیت‌های خوبی است اما متاسفانه این استان را در تریبون‌ها به عنوان یک استان محروم می‌شناسند. واقعیت این است که ما محروم نیستیم، بلکه مغفول مانده‌ایم.

وی گفت: اکتشافات معدنی یکی از زیرساخت‌های رفع محرومیت‌ها در لرستان است.

رییس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی با بیان اینکه اکتشافات معدنی هزینه‌های زیادی در بر دارد، افزود: درخصوص فرآوری مواد معدنی در لرستان ایده‌هایی مطرح شده که نیاز به حمایت دارد.

فاضلی ادامه داد: برای اجرای این ایده‌ها به آزمایشگاه پایلوت نیاز داریم که متاسفانه بودجه پژوهشی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در استان جوابگوی این کار نیست یا به این سمت سوق داده نمی‌شوند. وی اظهار کرد: اگر به طور عمده در حوزه فرآوری مواد معدنی کار کنیم می‌تواند خیلی موثر واقع شود. رییس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی لرستان بیکاری را یکی از مشکلات فارغ‌التحصیلان رشته‌های زمین‌شناسی در لرستان برشمرد و گفت: به‌رغم اینکه لرستان یک استان معدن‌خیز است، اما متاسفانه فارغ‌التحصیلان رشته‌های زمین‌شناسی در این استان بیکار هستند و معمولا افراد غیرمتخصص در معادن به‌کارگیری می‌شود.

گام به گام با مس، فولاد، آلومینیوم و سیمان

محبوبه ناطق- گروه معدن: مس، فولاد، آلومینیوم و سیمان از مهم‌ترین فلزات و محصولات معدنی هستند که جزو محصولات پایه معدنی قرار می‌گیرند و جذابیت زیادی بین سرمایه‌گذاران دارند. با توجه به ویژگی‌های خاص فیزیکی و فنی این فلزات و مواد معدنی، تنوع سرمایه‌گذاران در اقصی‌نقاط جهان بر این محصولات و رابطه ذاتی آنان با ویژگی‌های اقتصاد و شرایط حاکم بر جهان، شرایط به گونه‌ای رقم می‌خورد که پیگیری و رصد نوسان‌های پی در پی آنها، جهت‌گیری و شدت و ضعف رخدادهای اقتصادی دنیا را نشان می‌دهد. توجه به این رخدادها و تحلیل اتفاقات هفته، تا حد زیادی شرایط آینده چه در کوتاه‌مدت و چه در بلندمدت را نشان می‌دهد و قدرت تحلیل و تصمیم‌گیری را افزایش می‌دهد. قرار است از این پس شنبه‌ها، بر عمده‌ترین تحرکات و تغییرات و اخبار بازار صنایع معدنی پایه نظیر فولاد، سیمان، مس و آلومینیوم مروری داشته باشیم و آنها را مورد بررسی قرار دهیم. اعلام ارقام و آمار صادرات در این ۴ حوزه از مهم‌ترین اخبار در این هفته به‌شمار می‌رود.

مس؛ عقب گردی برای دورخیز مجدد؟

قیمت مس و دیگر فلزات اساسی تحت تاثیر خبرهای منفی و غیرمنتظره از وضعیت اقتصادی امریکا، منطقه یورو و چین در روزهای اخیر کاهش یافته است. قیمت هر تن مس با بیش از ۱درصد کاهش به زیر ۶۹۰۰ دلار رسیده که پایین‌ترین میزان در حدود ۲ ماه اخیر است. مهم‌ترین دلیل افت قیمت مس در بازارهای جهانی، صفر شدن رشد اقتصادی سالانه اروپا است. رشد اقتصادی آلمان منفی ۰/۲درصد، ایتالیا منفی ۰/۲درصد، فرانسه صفر درصد و ژاپن منفی ۱/۷ درصد بوده است. البته رشد تولیدات صنعتی چین ۹درصد افزایش داشته ولی رشد ۹درصدی در مقابل رشد ۷/۵ درصدی رشد اقتصادی چین خیلی کم است ولی تحلیلگران بازار پیش‌بینی می‌کنند وضعیت به این صورت نمی‌ماند و سیر کلی قیمت مس به سمت صعودی پیش خواهد رفت و این روند صعودی با وجود یک فاز وقفه ادامه پیدا می‌کند و اگرچه با نوساناتی با متوسط ۷۰۰۰ دلار همراه است اما دوباره بالا خواهد رفت. در داخل نیز اخبار مسی نشان می‌دهد توجه مدیران و مسئولان به تغییر و تحولات و ظرفیت‌ها و داشته‌های کشور رو به افزایش است. در همین هفته معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت، اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس به همراه مدیرعامل شرکت مس، امام جمعه، فرماندار و نماینده شهر بابک از کارخانه ذوب مس خاتون‌آباد و مجتمع مس شهربابک و شهرک صنعتی این شهرستان بازدید کردند. طی این بازدید، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران اعلام کرد از ۵۴ پروژه‌ای که در شرکت ملی صنایع مس ایران تعریف شده، ۱۷ پروژه اولویت‌دار است. وی با بیان اینکه اولویت با توسعه شهرک‌های صنعتی موجود است نه احداث شهرک جدید، اظهار کرد: از ۶۰ واحد واگذار شده در شهرک صنعتی شهربابک، ۱۷ واحد آن فعال است که خود اخطاری به‌شمار می‌رود.

سیدابریشمی با اشاره به ضرورت احداث شهرک تخصصی مس در شهربابک، افزود: پست فوق توزیع برقی که در کرمان احداث شده است باید به شهربابک انتقال داده شود و این یک نیاز اساسی شهرک‌های شهرستان شهربابک است.

حال آلومینیوم خوب است

براساس تازه‌ترین آمار گمرک ایران در ۴ ماهه اول سال‌جاری ارزش صادرات آلومینیوم به‌صورت کار نشده، غیرممزوج از کشور به ۹۷/۴ میلیون دلار رسید.

این میزان صادرات شمش آلومینیوم کشور، در مدت زمان یادشده از نظر وزنی و ارزشی نسبت به ۴ ماهه ابتدایی سال قبل به ترتیب ۱۷/۵ و ۲۰/۱۸ درصد کاهش یافته است.

قیمت متوسط ۱ کیلو شمش آلومینیوم صادراتی در ۴ ماهه ۱۳۹۳ معادل ۱/۸ دلار بود. این محصول در مدت زمان یادشده ردیف ۲۱ فهرست صادرات غیرنفتی را از آن خود کرد. ایران در ۴ ماهه امسال شمش آلومینیوم خود را به ۸ کشور دنیا صادر کرد که در این بین بیشترین میزان صادرات به هند به میزان ۲۹/۳ هزار تن، به ترکیه به میزان ۱۱/۷هزار تن و تایوان به میزان ۱۱/۵ هزار تن انجام شد.

همچنین ایتالیا، چین، امارات، جمهوری آذربایجان و عراق نیز در رده‌های بعدی بزرگترین بازارهای صادراتی شمش آلومینیوم ایران قرار گرفتند.

قیمت هر تن آلومینیوم در بورس لندن با ۱درصد افزایش به بالای ۲۰۲۰ دلار رسیده است. تحلیلگران بازار آلومینیوم معتقدند در کوتاه‌مدت عرضه آلومینیوم با محدودیت‌هایی مواجه خواهد بود و به همین دلیل می‌توان انتظار داشت قیمت‌ها رشدی تدریجی داشته باشند. از اواخر ماه می قیمت این فلز ۱۶درصد افزایش یافته است زیرا سرمایه‌گذاران به این باور رسیده‌اند که کاهش تولید و رشد قابل ملاحظه تقاضا سبب خواهد شد امسال بازار به سمت کسری عرضه نسبت به تقاضا حرکت کند. همچنین در صنایع پایین‌دستی آلومینیوم خبردار شدیم در راستای اجرای حکم دادستانی مبنی‌بر تعطیلی دیگ‌های کارگاه احیای قدیم شرکت ایرالکو، پایان آبان‌ماه ۷۰ دیگ دیگر آلومینیوم تعطیل می‌شود.

آهن و فولاد؛ افزایش قیمت و تقاضا

بازار فولاد نیز طی هفته گذشته وضعیت ثابتی داشت تا اینکه شمش فولاد در آخر هفته با رشد تقاضا و قیمت روبه‌رو شد.

در هفته‌ای که گذشت قیمت فولاد نوسان چندانی را تجربه نکرد و تقریبا ثابت بود، ولی به دلیل رکودی که هفته گذشته در بازار فولاد بود، عرضه‌های شمش در روز چهارشنبه با رشد قیمت و تقاضا روبه‌رو شد. قیمت شمش در روز چهارشنبه به دلیل بالا بودن تقاضا و رقابتی که ایجاد شد رشد کرد.

خبر دیگر در بازار داخل نشان می‌دهد دولت اعمال مالیات ۱۰ درصدی بر صادرات سنگ‌آهن خام را تا سال آینده به تعویق انداخته زیرا در حال حاضر بازار بسیار ضعیف است و دولت مایل نیست با معرفی این مالیات، بازار را از دست دهد. هدف این طرح که قرار بود ابتدا امسال اجرا شود، افزایش تدریجی مالیات بر صادرات به ۲۰ درصد است.

آمار صادرات نیز نشان می‌دهد در ۴ماهه ابتدایی سال‌جاری ارزش صادرات سنگ‌آهن هماتیت دانه‌بندی با خلوص آهن کمتر از ۴۰ درصد با افت ۱۶/۷۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۲ بالغ بر ۳۴۹/۷ میلیون دلار شد.

ایران در مدت زمان مشابه در سال گذشته حدود ۶ میلیون و ۶۵۸ هزار تن سنگ‌آهن به ارزش تقریبی ۴۲۰ میلیون دلار صادر کرده بود.

خبر دیگر در حوزه فولاد این بود که دولت با توجه به رکود بازار فولاد و برای حمایت از تولید داخل، ثبت سفارش واردات برخی محصولات فولادی را براساس ارز مبادله‌ای محدود کرد.

از این پس، ارز مبادله‌ای در اختیار واردکنندگان شمش و محصولات فولادی قرار نمی‌گیرد. این در حالی است که در راستای حمایت از تولید داخل، واردکنندگان برای آهن قراضه و گندله می‌توانند از ارز مبادله‌ای بهره‌مند شوند.

این تصمیم در حالی جنبه اجرایی به خود گرفته است که برخی واردکنندگان معتقدند نمی‌توان برای همه محصولات فولادی چنین تصمیمی گرفت و در مورد ورق ۲ میلی‌متری که تولید آن در داخل کمتر از نیاز داخلی است، باید استثنا قائل شد.

همچنین میزان واردات گندله سنگ‌آهن ایران در ۴ماهه نخست سال‌جاری از مرز ۶۵۵ هزار تن گذشت. سرقینی از کمبود شدید گندله موردنیاز کارخانه‌های داخلی خبر داد و گفت: اگر کارخانه‌ها بخواهند با ظرفیت قابل قبول کار کنند باید ۸/۵ میلیون تن گندله وارد کنند.

عرضه سیمان بر تقاضا پیشی گرفت

اولین خبر درباره سیمان نیز اعلام آمار صادرات سیمان در ۴ ماهه منتهی به تیرماه امسال بود که به ۶ میلیون و ۶۲۰ هزار و ۹۵۸ تن رسید. میزان سیمان توزیع شده برای مصرف داخلی در ۴ ماهه گذشته نیز بالغ بر ۱۸میلیون و ۷۱۹ هزار و ۵۲۳ تن بوده است. دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان ایران در همین هفته اعلام کرد: تولید سیمان در۴ ماهه نخست امسال به ۲۳ میلیون و ۸۰۳ هزار و ۷۰۹ تن رسید.

این بدان معناست که سه برابر صادرات سیمان، مصرف داخلی داشتیم. البته تمامی ۱۸ میلیون و ۷۱۹ هزار تن سیمان تولیدی، به مصرف داخل نرسیده و هم‌اکنون انبارهای سیمان پر است و تقاضایی به آن صورت وجود ندارد. اگرچه آمار قطعی از میزان سیمان دپو شده اعلام نشده است ولی مسئولان و دست‌اندرکاران این صنعت امیدوار به بهبود وضعیت داخلی عراق به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازارهای هدف سیمان هستند و همچنین چشم به راه‌اندازی پروژه‌های عمرانی دولت با کمک فاینانس‌های چینی دارند.

شنیده‌ها حاکی از آن است که تا اواسط مهرماه وارد شدن یا نشدن سیمان به بورس کالا اعلام شود. دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در این رابطه اعلام کرده بود: تا زمانی که کار کارشناسی در این راستا انجام نشود سیمان را وارد بورس کالا نمی‌کنیم؛ چرا که سیمان تنها کالایی است که با وجود اینکه با حجم بالا تولید می‌شود اما در بورس‌های دنیا معامله نمی‌شود از این رو برای ورود این محصول به بورس باید با یک کار کارشناسی دقیق، معایب و مزایای این اقدام را بررسی کنیم.

در سال ۸۹ سیمان وارد بورس کالا شد اما موفقیتی کسب نکرد و در سال ۸۹ بیش از ۳۰ شرکت تولیدی سیمان برای ورود به بورس کالا پذیرش شدند اما تنها ۲۵ شرکت اقدام به معامله آن هم با حجم بسیار ناچیز کردند.

کارشناسان معتقدند این مسئله به این دلیل بود که دولت اقدام به تعیین سقف قیمت کرده و این موضوع انگیزه‌ای برای فعالیت شرکت‌ها باقی نگذاشته بود. عرضه و تقاضای سیمان در آن سال متعادل بود و در صورت تداوم حضور در بورس کالا قطعا معاملات سیمان با سازوکار خوبی مواجه می‌شد اما اکنون تولید مازاد بر عرضه است و نیاز به تعیین سقف قیمت نیست و همچنین به نظر می‌رسد دولت دخالتی در تعیین قیمت سیمان در بورس کالا ندارد.

خبرهای دیگر در این حوزه نیز حاکی است تولید سیمان زیر ۱درصد افزایش داشته است. تولید سیمان نسبت به تقاضا افزایش یافته ولی در بازار با مشکل عرضه مواجه است که این موضوع به دلیل رونمایی نشدن پروژه‌های عمرانی دولت، کاهش صادرات به عراق و کاهش مصرف داخلی است.

گزارش
صمت
۱۳
۱۴
۱۹
۲۰
report@smtnews.ir
شنبه ۱ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۶شوال ۱۴۳۵- ۲۳ آگوست ۲۰۱۴

- بازاریابی خیابانی، شغلی میان شغل‌ها
- سرمایه‌هایی که در یک شب بر باد می‌رود
- دغدغه تصفیه شدن فاضلاب کارخانه‌ها!

شوخی نیست! مصرف را کم کنید! وگرنه آب جیره‌بندی می‌شود!

در دور دست «انگار» کفتری می‌خورد آب

هشدار! پیش از این هم گفته بودیم، آب پشت سدهای لار و لتیان در حال پایان یافتن است و اینک زمان،زمان صرفه‌جویی است، زمانی است که دیگر تعارفی وجود ندارد. دیگر قطره‌ای آب از شیرها و لوله‌های خانه‌ها، نعمتی است و جز صرفه‌جویی راهی نیست، آب را هدر ندهیم، زنگ هشدار با پژواک هر چه بلندتر به صدا درآمده است. دیگر جز کاهش مصرف چاره‌ای نیست وگرنه با جیره‌بندی آب، همه رویاهای آبی‌مان از بین می‌رود. این گزارش را بخوانید.

یک

توجه! توجه!

در تصویربرداری از بالای شهر تهران در کمال تعجب مشاهده شده تعداد بسیار زیادی بشکه‌های آب بر روی گاری‌های اسبی تعبیه شده و در حال تمیزکاری و رنگ‌آمیزی است و این اسب‌های خوشگل سیاه و سفید جوال‌های کاه به گردن دارند و پای بر زمین می‌کوبند برای بیرون رفتن از فضای یک میدان اسب‌دوانی، طبق اطلاع رسیده هر چند بشکه آب و گاری مربوطه قرار است با ته‌مانده چاه‌های آب ۳۰ متری در اطراف شهر پر شود، اما شایان توجه اینکه به علت از دست رفتن جوی‌های آب و قنات‌های قدیمی امکان استفاده از آب تصفیه شده و کلرزده به‌ویژه برای شست‌وشوی اتومبیل‌های گران‌قیمت و نیز اتومبیل‌های برنده شده در توزیع برنج یاران و برنج ماهان و روغن خواهان وجود ندارد! بله دارندگان بنزهای یک‌میلیاردی و ماشین‌های رولزرویس زردرنگ با برند بیژن خودمان و پایه بلندهای هشت و دوازده سیلندر، می‌توانند با استفاده از رانت دوستی و رفاقت با تولیدکنندگان آب شهر درون بطری، برای هر یک روز، یک بطری آب معدنی از مرکز آب و دوغ آبعلی دریافت و با لطافت و آرامش نسبت به شست‌وشوی روزانه به‌صورت صبح زود، ظهر دیر و عصر زود اقدام کنند و اضافه قطرات به دست آمده را برای روز مبادا کنار بگذارند، البته این برنامه تا تمام نشدن سهمیه یک بطری در روز بطری‌های آبعلی قابل اجراست.

دو

تا آماده شدن جوی‌های آب و لایروبی رودهای درون شهری از گل و لای و اقدام عمومی شهروندان به تمیزکاری حوض‌های قدیمی و آب‌انبارهای متروکه، در مقابل هر کوچه یک تانکر آب تصفیه نشده برای شست‌وشوی ظروف و شستن موهای سر قرار داده می‌شود که همکاری مجدانه همشهریان و به‌ویژه مصرف‌کنندگان خودخواه آب را می‌طلبد.

و توجه داشته باشید فعلا در این برهه زمان، امکان بازگشت به روزهای خوش گذشته که هر شهروند می‌توانست زیر دوش آب تصفیه‌شده، بی‌محابا ترانه بخواند و سوت بلبلی بزند، وجود نداشته و به هیچ‌وجه در لوله‌های پلاستیکی آب، قطره آبی هم جاری نخواهد شد.

سه

طبق اطلاع رسیده، تعدادی از عزیزکرده‌های شهری و حتی روستایی، اقدام به ذخیره آب‌های معدنی کرده و بی‌خیال خود فعلا یک‌شش ماهی را با این آب‌های فرح‌بخش سر می‌کنند تا به اذن الهی، بارانی و برفی یکماهه ببارد تا شاید نتیجه‌اش پر شدن سدها و جاری شدن سیل در معابر و کوچه و خیابان‌ها باشد و همه عزیزان دست‌به‌دست یکدیگر داده و با ریختن کیسه‌های پلاستیکی صد سال ماندگار، پس‌مانده‌ها و فست‌فود ساندویچ‌فروشی‌ها که دیگر قابل مصرف گربه‌ها هم نیست و بطری‌های خالی آب و سکنجبین و شربت سینه و ماءالشعیر نسبت به هر چه بیشتر آلودن این آب‌های «ابر» بارش، مفت رایگان اقدام عاجل به عمل آورده و برای یکسال دیگر با همین اوضاع کنار بیایند.

> به خاطر حفظ ارزش‌های زندگی و احترام به تک‌تک افراد جامعه از ارائه آب چه به صورت یک لیوان در هفته، آب مصنوعی، آب فرآوری شده و برفاب‌های آنسوی کره خاکی به افراد بالاتر از ۷۰ سال عمر معذوریم

چهار

مسئولان سرشناس و درجه اول شهرهای بزرگ و کوچک ایران که تا چند ماه گذشته با استفاده از رودخانه‌ها و آب‌بندها و آبخیزداری‌ها، اقدام به راه‌اندازی انواع قهوه‌خانه‌های سنتی و پلاژهای حصیری کنار آب و درخت و تخت و فرش و سماور و پشه بند و حتی ارائه قلیان کرده‌اند حالا که آبخیزداری‌ها خشک شده، رودخانه‌ها از حرکت باز ایستاده و آب‌بندهای صخره‌ای، محلی برای استفاده ندارد، ضمن جمع‌آوری بساط قلیان و سماور و استکان نعلبکی و لیوان‌های هشت ترک و سماورهای روسی و حتی گونی‌های زغال، با چسبانیدن پوسترهای خوش چاپ و خوش‌رنگ از آب و دریا و رودخانه و حوض آب و تلمبه سر حوض، به یاد مردم بیاورند که روزی روزگاری در حوض‌ها، در لوله‌های بزرگ و کوچک، در لوله فواره‌ها و آب‌پاش‌های الکترونیکی، آب‌خنک جریان داشته و آنچه را که در موزه‌ها می‌بینند مربوط به زمانی است که آب‌ها خوش‌خوراک و به اصطلاح شیرین بوده نه مثل حالا شورو نمک‌سود.

و ... پنج

و اینک با خواندن فاتحه برای آن آب‌های زلال و خوش‌خوراک، ترتیبی داده‌ایم تا همه ملت عظیم و عزیز در هفته یک بار یک لیوان آب فرآوری شده از تصفیه‌خانه کهریزک دریافت و به صورت قطره‌ای مورد استفاده قرار دهند، در ضمن برای برگزاری هر چه بهتر مراسم جشن و خواستگاری و عروسی، در صورتی که از ۳ ماه قبل‌تر با ارائه کارت عروسی به مرکز برگزاری جشن‌های خانوادگی و ملی ،روز و ساعت اجرای برنامه را اعلام کنند، به اندازه کافی آب مصنوعی بازیافت شده، در اختیارشان قرار می‌گیرد تا ما را هم در شادی خود شریک کنند.

و بالاخره اینکه

به خاطر حفظ ارزش‌های زندگی و احترام به تک‌تک افراد جامعه از ارائه آب چه به صورت یک لیوان در هفته، آب مصنوعی، آب فرآوری شده و برف‌آب‌های آنسوی کره خاکی به افراد بالاتر از ۷۰ سال عمر معذوریم و این افراد می‌توانند با ابداعات و اختراعات شخصی نسبت به تولید آب مصرفی خود اقدام کرده و به طور خودکفا، زندگی خود را بچرخانند، در ضمن تمامی خانواده‌ها به‌ویژه کدبانوهای محترمه، از این پس می‌توانند با استفاده مستقیم از آب دریا نسبت به پخت انواع راگو ـ آبگوشت، آش و خورش‌های مصرفی اقدام کرده و نمک غذا را از آب دریا تامین کنند، به‌هر حال وقوع بی‌آبی باعث تعطیلی حمام‌های عمومی و خصوصی شده و قهوه‌خانه‌ها نیز از این قاعده مستثنا نخواهند شد، مگر اینکه آب مصنوعی به اندازه لازم فراهم شود، یا دارندگان و زحمتکشان بخش‌های مختلف ارسال ماهواره‌ها به کرات دیگر و نیز با بکارگیری لوله‌های ضخیم چند اینچی از جنس لاستیک چندلایه نرم و قابل انعطاف، به طور دائم آب به زمین تشنه و خشک جاری کنند.

و حالا همه با هم روبه درگاه خداوند سبحان و رحیم و بخشنده آورده و ضمن اظهار پشیمانی و پریشانی از این بریز و بپاش و ریختن آب به سر و روی ماشین‌ها، شستن کف حیاط و پشت‌بام‌ها، لجبازی با مسئولان بینوای شرکت آب و فاضلاب ایران و دیگر شرکت‌های اقماری ... تقاضا داریم این گناه بزرگ آب‌ریزش و مصرف بی‌رویه و دیگر بی‌رویه‌ها، که نتیجه‌اش افتادن در ورطه آتش‌خیز و جهنمی بی‌آبی است و بی‌آبی یعنی دوری و قطع همکاری با خوشی و شادی و لذت و درخت و میوه و زندگی مفرح، ما را بخشیده و بار دیگر بوی آب و شتک آب و بارش و پر شدن سدها و سر برآوردن گل‌ها و سبزی‌ها و سبزه‌ها را بر ما حلال بدار که تو بخشنده‌ای و ما گنهکار ... آیا شود که دعای ما مستجاب کنی...!

و ترس از خواب با تشنگی و بیداری به لطف حضرت حق لازم می‌آید تا بگوییم:

در صورت مصرف بی‌رویه و دامنه‌دار آب، این مهریه گران قیمت مادرمان «حوا» چنین کابوسی دور از انتظار نیست.

> تا آماده شدن جوی‌های آب و لایروبی رودهای درون شهری از گل و لای و اقدام عمومی شهروندان به تمیزکاری حوض‌های قدیمی و آب‌انبارهای متروکه، در مقابل هر کوچه یک تانکر آب تصفیه نشده برای شست‌وشوی ظروف و شستن موهای سر قرار داده می‌شود

***

اینها همه از کابوسی است که شب‌های شما دست به جانمان نشسته، کابوس تشنگی، بی‌آبی، نبود جایی برای آبتنی بچه‌ها، ندیدن آبشار فروآمده از کوه‌ها، ندیدن برف، باران، ابر، ندیدن برف از میان چراغ‌ها در شب، نخوردن یک لیوان آب زلال و خنک و شیرین و قبول رنجی که پایانی بر آن متصور نیست. حالا باور کردید در نبود آب چه دردی نهفته است؟

***

شما را به جان عزیزانتان
شما را قسم به‌خود آب
قسم به واقعیت آیینه و از
قطره‌قطره آب

***

آقا، خانم، دخترم، پسرم، پدرم، مادرم
مواظب باشید
زمین بی‌آب می‌شود خرده‌سنگ ذوب شده
خب، مصرف بی‌رویه نکنید دیگر
شیلنگ آب را روی ماشین نگیر
باغ و زمین باغ را خیس نکن
غیرت مثل آب با ارزش است
و کسی که بی‌توجه به دیگران آب را هدر می‌دهد
... خب .... معلومه کیست...
اندیشه‌تان را، وفایتان را و جفایتان را شکر
درست مصرف کنید.

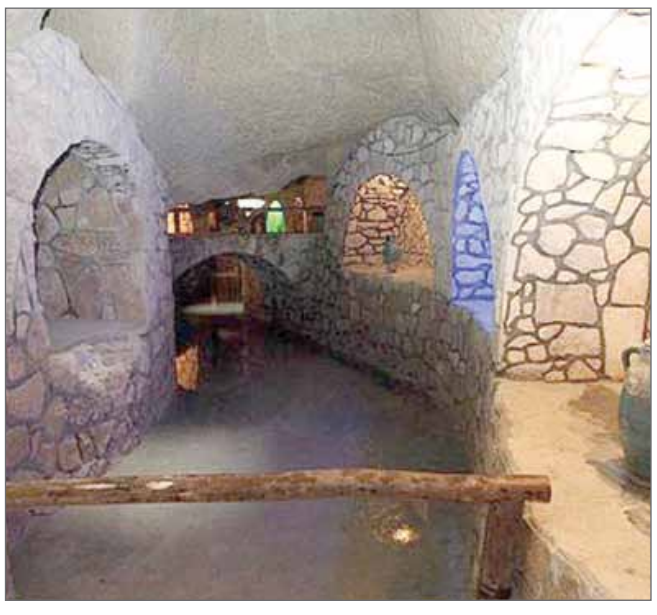

نگاه روز

به آب بی احترامی نکنیم

محمدعلی عرفی‌نژاد
گروه گزارش

شب که از راه می رسید، نوبت یک محله بود تا از آب تمیز قنات که در جوی جاری می شد و خانه به خانه جلو می رفت، به اندازه یک آب انبار پرکند و یک حوض ساروجی آبی رنگ به هر خانه می رسید، برای مصرف حداقل یک ماه. آب ارزشی داشت غیرقابل توصیف، حوض و آب حوض پیوسته باید تمیز می بود و به همه اهل خانه تمیزی و خنکی را هدیه میداد، آب‌انبار محلی بود برای نگهداری آب که هر وقت لازم میشد با تلمبه ای به حوض سرازیر میشد و این حوض که با «چوبک» خوب شسته و تمیز شده بود بعد از خشک کردن مثل یک لیوان بلوری، آبی به زلالی باران در آن جاری می شد، و چه لذتی می بردند بچه ها که به نوبت دسته تلمبه را می زدند و از شِتَکهای آب لذت می‌بردند و جیغ و داد می کردند. میراب محله که در خدمت شهرداری هم بود، یک سقای منصف به شمار می آمد، آب را از سر قنات دنبال می کرد و با همکاری ۲ نفر از رفتگران ورزیده جوی را از برگ خشک و لای و پوست میوه خوب پاک می‌کردند و آب که از بالا سرازیر میشد همه محله و محله های پایین دست می فهمیدند، امشب آب زلال و گوارا به خانه می آید. خانه های بالا دست آب اول را می گرفتند، هر خانه یک «جلو بست» در جوی داشت که طبق چدنی یا آهنی از بالا در آن جای میگرفت و آب را به خانه ها هدایت میکرد، خانه های بعدی از همان نم آب که از کنار دریچه بیرون می زد آب برمی‌داشتند، جلوی هر خانه فرشی پهن می شد و گاه سماوری و قوری و استکان نعلبکی تا صاحبخانه و میراب و همسایه های بالا و پایین چای بنوشند و کلوچه ای بخورند و حرف از دیروز و امروز و احیانا فردا بزنند، میراب برای هر محل های قصهای داشت؛ سال ها رفت و آمد و فعالیت و آبرسانی، جایش را نزد همه اهل محل باز کرده بود، میراب خود همسر و بچه هایی داشت و هر صبح که عازم خانه میشد، با کیسه‌ای همراهی‌اش می کردند از قند و شکر و گاه برنج و سوغات روستا و دهات، تشکری می کرد و کیسهای را که توسط اهالی محله پر شده بود می گذاشت روی ترک دوچرخهاش و سنگین و رنگین راهی میشد، صدایش در گوش ها می پیچید که آب به رویتان، حرفتان به صافی آب، زندگی‌تان روان و جاری مثل آب و هر چه را که می گفت پشت بندش آب بود. مادرم که خدایش بیامرزد، همیشه می گفت: دوست داشتم آدم به درد بخوری بشوی، بتونم بهت افتخار کنم، بتونم بگم این پسر منه، پدر نوه‌هامه... مردم دوستش داشته باشند و شکر خدا شدی سقا... سقای محله به محله، همه دعایت می‌کنند و من دعایت می کنم و زمانی که راهم را کشیدم و رفتم، آن دنیا، خود سالار شهیدان لب تشنه سلامم را جواب بدهد. ارزش آب درست برابر گندم بود و آردگندم و نان، آب به زلال جاری‌اش، به آرامش بخشیدن همیشگی اش زندگی را برای تک‌تک آدمیان معنا می‌کند، بهشت پر است از درخت و چمن و آب در جوی و نهرهای روان، بهشت بی‌آب نمی‌شود.

این را سقای محله ما می‌گفت، همان پیام‌آور دوستی و صفا، پیام‌آور سبزی و جنگل و درخت، پدر همان زمان که آب به خانه راه می‌داد، با کاسه‌ای مسی هم پای درخت‌ها و نهال‌های تازه‌رس را خوب می‌شست و لذت می‌برد از آب‌پاشی، مردان دیگر هم،پدرهای دیگر هم،و بالاتر از همه «میراب»که چه مهربان با همه دل می‌داد و مهربانی می‌گرفت و زنجیره پیوند همه حرف‌ها و نظرها و برنامه‌ها فقط آب بود و مهم‌تر از همه اینکه تنها شبی بود که هیچ‌کس خسته نمی‌شد، آبرسانی تا خود سحر و اذان سحری ادامه می‌یافت و بعد از خداحافظی از میراب، مردهای محله همانجا کنار آب جاری و روی فرش‌های انداخته شده کنار آب، نمازشان را با وضوی آب زلال می‌خواندند و خانم‌ها نیز درون خانه یا روی فرش کنار حوض به نماز می‌ایستادند و همانجا هم رختخواب پهن می‌کردند، با بوی آب و بادی که لای برگ‌ها و شاخه‌ها می‌پیچید و آب را به خواب می‌بردند، آن آب آوردن به خانه‌ها، آن حوض و آب انبار و انداختن شاخه‌ای «شبیدی» بر وسط حوض و آب‌انبار برای گرفتن احتمالی «خاکشیر» (ذرات ریزی که در تاریکی درون آب‌انبار شکل می‌گرفت) زندگی را معنی می‌کرد، چه بسیار قول و قرارهای خوشبختی که کنار همین حوض‌ها و در نور «زنبوری» گذاشته می‌شد و با بزرگ شدن ماهی‌های قرمز، عقد و ازدواج‌ها صورت می‌گرفت، چه سفرها که با ریختن کاسه آبی پشت سر عروس و داماد آغاز می‌شد و چه باغچه‌هایی که با نم آب، گیاه و درخت را می‌پرورانید. آب موسیقی آرامش‌بخش زندگی بود و حالا در کمبود آب و باران و ابر و خنکای هوا، همین آب شده است یک معضل، یک مشکل، آن روزها کنار آب خدا را سجده می‌کردند و امروزه روز با آب ماشین می‌شویند و به آن بی‌احترامی می‌کنند و آب و کف کثیف را نثار باغچه‌ها می‌کنند.

حقمان نیست چنین لهله بزنیم؟ وقتی قدر نمی‌دانیم، وقتی به آب بی‌احترامی می‌کنیم؟

فکری باید کرد!

نگاه

جمعه‌ای برای کار

روزهای جمعه برای سر کار رفتن روزهای عجیبی است. از مترو که بیرون بزنی هفت‌تیر رنگ و بوی دیگری دارد تنها آن زمان است که تفاوتش را با روزهای دیگر درک می‌کنی. عجله‌ای در کار نیست. به بیرون از مترو می‌آیی. خیابان از مترو خلوت‌تر است. تنها راننده‌های تاکسی هستند و مردی که هر روزه از او تراکت تبلیغاتی‌اش را می‌گیری بر سر جای همیشگی‌اش ایستاده و تعدادی تراکت در دست دارد. برعکس هر روز که شلوغی‌ها مانع می‌شوند به موقع سر کار برسی به خاطر خلوت بودن زمان اضافه آورده‌ای به سمت تراکت پخش‌کنی که همیشه در یک جای مشخص ایستاده و به کارش مشغول است می‌روی اندکی صبر می‌کنی. تردید داری که سر صحبت را باز کنی یا نه. با این جمله شروع می‌کنی «من هر روز شما را این جا می‌بینم و از شما تراکت‌های تبلیغاتی را می‌گیرم» مرد از صحبت تو اندکی شوکه می‌شود. چرا که برخلاف تو که گویا همیشه کاری عجیب انجام داده‌ای و هر روز حرکتی داشته‌ای که برای تو خاص بوده، برای او امری عادی است و حتی چهره تو را به یاد ندارد. چراکه تو چهره‌ای هستی میان هزاران چهره که هر روز یا از کنار او بی‌تفاوت می‌گذرند یا تبلیغاتش را می‌گیرند و به راه خود ادامه می‌دهند. همین‌طور که نگاه عجیب تو را می‌بیند برای آنکه فضای سنگین پیش آمده را تعدیل کند می‌گوید: شما هر روز از این جا رد می‌شوی؟ و تو که دری را باز می‌بینی که حرف زدن را ادامه دهی با هیجان شروع می‌کنی به حرف زدن. بله، محل کار من خیابان قائم‌مقام است و هر روز با مترو به محل کار می‌آیم. پنجشنبه‌ها روز تعطیل من است و امروز که جمعه است و همه تعطیل هستند من سرکار می‌روم. فکر می‌کردم که فقط ما روزنامه‌نگارها جمعه بر سر کار می‌رویم اما گویا شما هم جمعه کار می‌کنید؟ با آرامش جواب داد نه همیشه این طور نیست. روزهای جمعه ما هم تعطیل هستیم اما امروز را من استثنا سرکار آمده‌ام. تنها فرصت و نقطه اشتراکی را که می‌توانستی با مردی که بسیار کم حرف است غنیمت شمری و با هوشمندی بیشتری از آن استفاده کنی از دست داده‌ای. راهی نداری جز اینکه بگویی می‌شود یکی از تراکت‌هایت را به من بدهی؟ که به راحتی یکی از آنها را به تو می‌دهد. مسیرت را ادامه می‌دهی و به تاکسی‌های خطی می‌رسی و در طول راه کوتاه تا محل کارت فکر می‌کنی که تنها فقط روزنامه‌نگارها هستند که جمعه‌ها بر سر کار می‌روند...

بازاریابی خیابانی، شغلی میان شغل‌ها

خیابان انقلاب پر است از کاغذهایی که روی زمین پخش شده و رنگ‌های زرد و صورتی و سبزش در ذوقت می‌خورد، نوشتن پایان‌نامه و خدمات کامپیوتری معمولا ۲ موضوعی است که روی این برگه‌ها مرتب تکرار می‌شوند.

پسری جوان کنار پیاده‌رو ایستاده است و همزمان که تراکت‌ها را پخش می‌کند، داد هم می‌زند، زمانی که کمی بیشتر نگاه می‌کنی می‌بینی که قدم‌های عابران وقتی به کنارش می‌رسند، تندتر می‌شود. ۱۰ قدم جلوتر مردی میانسال ایستاده که به آرامی سعی می‌کند از حجم برگه‌ها بکاهد. یکی‌یکی به افرادی که از کنارش رد می‌شوند، لبخند می‌زند و به نظر می‌رسد که خیلی طول نکشد تا حجم انبوهی که از کاغذ دارد، تمام شود. یکی از برگه‌هایش را از او می‌گیرم، این بار خرید کتاب‌های قدیمی و کتابخانه به من رسیده است. چند بار خیابان را بالا و پایین می‌کنم، اما از زنان خبری نیست، هر چه‌قدر هم بیشتر به ذهنم فشار می‌آورم، کمتر به خاطر می‌آورم که زنی را در نقش تراکت پخش‌کنی دیده باشم. جست‌وجو در مورد مسائل آنها، چند وقتی است، باعث شده که به راحتی از کنارشان عبور نکنم.

کسب و کار کوچک و...

برای یک کسب و کار کوچک اغلب بسیار دشوار است که پیام تبلیغاتی خود را از طریق اشکال مختلف رسانه‌های سنتی یا رسانه‌های فراگیر اعم از تلویزیون، بیلبورد و... به گوش مخاطبان برساند. هیچ تضمینی وجود ندارد که یک فرد به پیام‌های بازرگانی رادیویی گوش دهد یا برای تماشای تبلیغات تلویزیونی به اندازه کافی روی یک کانال بماند. یکی از گزینه‌ها، رویکرد ارتباط مستقیم است.

یکی از بازاریابان در این زمینه می‌گوید: «روش‌های مختلفی برای بازاریابی خیابانی وجود دارد. البته توجه داشته باشید که بازاریابی خیابانی یک استراتژی قدیمی است، قدمت آن به بازرگانانی در گذشته برمی‌گردد که با دوره‌گردی اجناس خود را در خیابان می‌فروختند. اما امروزه استراتژی تبلیغات در خیابان‌ها تکامل یافته است و می‌توانند استادانه و مبتکرانه باشند. البته متاسفانه باید بگویم که در ایران این نوع از تبلیغات با محدودیت‌های بسیاری اعم از مجوزهای لازم از شهرداری‌ها روبه‌روست. کسب و کارها برای اجرای یک کمپین بازاریابی خیابانی، نیازمند به اصطلاح درست کردن «تیم‌های خیابان» هستند که معمولا از کارکنان جوان، آراسته، دارای روابط عمومی بالا و پر انرژی تشکیل می‌شوند.

بازاریابی خیابانی شغل است؟!!

یکی از شغل‌های متداول این روزها بازاریابی است، این شغل فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هم دارد، کسانی که به شکلی تخصصی ویژگی‌های بازار و شیوه‌های جذب مشتری و در دست گرفتن بازار را می‌آموزند. بازاریابی البته شاید در جامعه امروز ما کمی از حقیقت وجودی خود فاصله گرفته و کمی تغییر شکل داده باشد.

> روش‌های مختلفی برای بازاریابی خیابانی وجود دارد. البته توجه داشته باشید که بازاریابی خیابانی یک استراتژی قدیمی است، قدمت آن به بازرگانانی در گذشته برمی‌گردد که با دوره‌گردی اجناس خود را در خیابان می‌فروختند

ظاهرا بازاریابی نوعی شغل است اما به شرایط اقتصادی و اجتماعی بازاریاب‌های خیابانی، تاکنون توجه چندانی نشده است، اینکه این شغل چقدر به‌صورت گسترده در سطح شهر دیده می‌شود و هنوز هم چقدر قابلیت جذب مشتری را دارد از مباحث مهمی است که تاکنون شاید نتیجه قطعی‌ای درباره آن گرفته نشده است. اما به نظر می‌رسد که این فرآیند پخش تراکت به‌صورت ساده و بدون نظر گرفتن خلاقیت‌های لازم، جوابگوی نیازهای بازاریابی در زمان کنونی نیست.

تراکت پخش‌کن‌ها را اقشار متفاوتی تشکیل می‌دهند، از کسانی که تنها منبع درآمدشان همین راه است گرفته تا دانشجویانی که برای کمک به تامین هزینه‌های زندگیشان به این کار می‌پردازند.

شرکت‌های مختلفی، سال‌هاست که با استخدام افرادی، به‌صورت ساعتی یا ماهیانه یا حتی هفتگی، افرادی را برای پخش تراکت‌های شرکت‌های مختلف می‌پذیرند.

وقتی بیشتر جست‌وجو می‌کنم،دستمزدها واضح‌تر و شفاف‌تر می‌شوند، از روزی ۲۰ هزار تومان تا ۳۰ هزار تومان.

اما مشکل جدی‌تری بر سر راه این افراد وجود دارد،اینکه برگه‌ها باید به تمامی به دست مخاطبان برسد و تا تمام نشدن آنها،خیلی وقت‌ها از حقوق خبری نیست. خلاص شدن از دست تراکت‌ها و دور زدن کارفرما هم به این سادگی‌ها نیست،ساز و کارهایی که هر شرکتی تعبیه می‌کند،مانع از این می‌شود که این امر به راحتی محقق شود.

استخدام بازاریاب

در مورد استخدام دیگر بازاریاب‌ها هم وضع از این بهتر نیست، وقتی که شغلی تبدیل می‌شود به کاری که به تخصص ارتباطی ندارد،معضلات زیادی با خود به همراه دارد: یکی از این شرکت‌ها بلافاصله بعد از شنیدن این سوال که فقط بازاریاب حرفه‌ای استخدام می‌کنید، می‌گوید: نه، غیرحرفه‌ای هم قبول می‌کنیم. کار را می‌توانید در حین کار یاد بگیرید. دوره کارآموزی داریم. حقوق ثابت هم ماهی ۵۰۰ هزار تومان است. این در حالی است که شرکت مورد نظر در ابتدای کار مدعی می‌شود بازاریاب‌های این شرکت حداقل ۱۰۰۰۰۰۰ تومان درآمد دارند.

تبلیغات روزنامه همشهری را باز می‌کنم،تبلیغات متعدد برای نیاز به تراکت پخش کن‌ها به چشم می‌خورد: «کارت پخش کن آقا، نیمه وقت نظافتچی، محدوده تجریش - نیاوران ». «کار از ۴ عصر تا ۱۰ شب، روزی ۲۰ هزارتومان، مراجعه با شناسنامه یا کارت ملی.» «یک فرصت جدید شغلی، تعدادی تراکت پخشکن و تحصیلدار، حقوق ثابت+بیمه+پاداش». به تعدادی تراکت پخشکن، «ماهر با حقوق مکفی، جهت کاردر موسسه حقوقی نیازمندیم.» «تراکت پخشکن و سرایدار، با جای خواب»...

دلزدگی ناشی از اقتصاد پولی

فرشته طوسی - گروه گزارش: در شهرها و کلانشهرها روابط اجتماعی انسان‌ها با محیط اطراف و هم‌نوعان‌شان بسیار متفاوت است. فضاهای شهری پر از نمادها، تصاویر و علائمی هستند که بخش عظیمی از این علائم مربوط به تبلیغات خیابانی است. در این میان نوع مواجهه و پاسخ فرد به این حجم عظیم از محرک‌های بیرونی یکی از مهم‌ترین مباحث شهری است که از منظر جامعه‌شناس کلاسیک زیمل با عنوان «دلزدگی» تعریف شده است.

باتوجه به حجم فزاینده جمعیت شهر تهران و دیگر شهرهای ایران که جزو شلوغ‌ترین شهرها می‌باشند، تجربه احساس دلزدگی یکی از ساده‌ترین اتفاقاتی است که هر کدام از شهرنشینان ایرانی در طول روز بارها و بارها با آن روبه‌رو می‌شوند. هدف این مطلب بررسی نوع و میزان دلزدگی در قالب سنجش نوع واکنش افراد به یکی از این محرک‌ها یعنی همان بازاریاب‌های خیابانی است.

در شهر مجموعه عظیمی از معنا در قالب نماد، صدا، تصاویر، ایما و اشارات و.... شهرنشینان را مورد هجمه خود قرار می‌دهد، این درحالی است که یک فرد انسانی تنها ظرفیت پاسخگویی به بخش کوچکی از این علائم را دارد. این مسئله باعث می‌شود او با استفاده از عقل خود راه‌حلی برای منطبق شدن با شرایط جدید پیدا کند.

تکرار این روند سبب می‌شود فرد به آرامی شیوه زندگی کردن خود را با استمداد از عقل خود ادامه دهد و قلب را به حاشیه براند، به این ترتیب او به بسیاری از احساساتی که در واکنش به خیلی از این محرک‌ها باید به عمل درمی‌آمد را بدون واکنش طی می‌کند و احساسات سرکوب می‌شوند و سیستم عصبی بعد از مدتی حالتی از بی‌حسی یا دلزدگی را پیش می‌گیرد.

به نظر می‌رسد که افراد به سبب برخورداری از موقعیت‌های اجتماعی گوناگون نظیر سن، جنس، طبقه اجتماعی و... دارای تجربیات اجتماعی متفاوت و تجربه میزان متفاوتی از احساس دلزدگی باشند.

تاثرات پایدار آن دسته از تاثرات هستند که در نسبت با نوع ناپایدار از تفاوت‌های اندکی با یکدیگر برخوردارند. به واقع یکی از مشخصه‌های آنها روال موزون و بدون افت و خیزشان است که همین ویژگی باعث می‌شود ذهن آدمی در موقع رویارویی با آنها تحریک عصبی کمتری متحمل شود.

در مقابل تاثرات ناپایدار که زاییده کلانشهری است، از این حیث که دارای ویژگی‌هایی همچون تنوع، تفاوت، ناهمگونی و ناپیوستگی هستند. تحرکات عصبی ذهن آدمی را به بالاترین میزان خود می‌رسانند. فرد در هجوم همه جانبه تصاویری که هر روزه در کلانشهرها با آنها روبه‌رو می‌شود، یارای آن را ندارد که به تمامی آنها واکنش نشان دهد. در طول روز ممکن است با صد هزار نفر در خیابان‌ها روبه‌رو شود که اگر بخواهد صرفا چهره تعدادی از آنان را به خاطر بسپارد، تردیدی نداشته باشید که دستگاه عصبی‌اش از کار خواهد افتاد و وی نقش بر زمین می‌شود.

این مسئله جدای از میلیون‌ها محرک دیگری است که در کنار سیمای افراد، فرد با آنها روبه‌رو می‌شود. از صدای بوق ماشین‌ها گرفته تا تراکت‌های تبلیغاتی که بر در و دیوار نصب می‌شود و در سطح شهر پخش می‌شود. همگی محرک‌هایی‌اند که باز هم اگر فرد بخواهد صرفا به بعضی از آنها واکنش نشان دهد، سرنوشتی همچون اولی در انتظارش خواهد بود. از این رو سیستم عصبی فرد،خود به خود و به شکلی طبیعی شیوه‌ای را اتخاذ می‌کند که هیچ‌گونه تمایلی در فرد برای برقراری رابطه با این محرک‌ها برنمی‌انگیزد.

انسان کلانشهری با مغز خود واکنش نشان می‌دهد به این ترتیب در زندگی کلانشهری با سلطه عقل روبه‌رو هستیم که درنهایت به سلطه اقتصاد پولی می‌انجامد.

روابط و علایق نوعی کلانشهری چنان متنوع و پیچیده است که بدون وقت‌شناسی دقیق در قرارها و ارائه خدمات تمامی ساختار آن در هرج و مرج چاره‌ناپذیر فرو می‌پاشد.

نگاهی که از اقتصاد پولی منبعث می‌شود معادل این است که تمام چیزهای متفاوت را به شکل یکسان می‌سنجد. بنابراین او تمام اشیا مختلف را بدون هیچ فرقی می‌بیند تنها تفاوت در میزان پولی است که با آن مبادله می‌شود. به این ترتیب اشیای از محتوا خالی می‌شوند و همه چیز باهم قیاس‌پذیر می‌شود.

«پولی که معادل تمامی چیزهایی متفاوت به شیوه‌ای یکسان است. به یکسان‌کننده ترسناکی مبدل می‌شود، زیرا که پول تمامی تفاوت‌های کیفی را با پرسش «چقدر» می‌سنجد و با بی‌رنگی و بی‌اعتنایی خاص خود به سنجه مشترک تمام ارزش‌ها مبدل می‌شود و به شکل جبران‌ناپذیری اشیا را تهی می‌سازد و فردیت و ارزش‌های خاص و قیاس‌ناپذیر بودن آنها را از میان می‌برد. همه چیزها با وزن برابری درجریان مستمر پول شناور می‌شوند. تمام چیزها در یک سطح قرار می‌گیرند و فقط با حجم جایی که اشغال می‌کنند با همدیگر تفاوت پیدا می‌کنند».

منبع فیزیولوژیک نگرش دلزدگی کلانشهری با منشا دیگری که ناشی از اقتصاد پولی است، گره می‌خورد. جوهر نگرش دلزدگی را باید در کند شدن قوه ممیزه جست‌وجو کرد.

نگاهی به یک تحقیق

در این رابطه، تحقیقی که در دانشگاه علامه طباطبایی انجام دادیم ما را به نتایج جالبی رساند. این پژوهش که در زمره تحقیقات کمی است، به بررسی همبستگی بین دلزدگی از شهر با جنس و تیپ اجتماعی آنها می‌پردازد. این تحقیق، بیش از آنکه به معنای دقیق کلمه توصیفی و یا تبیینی باشد، در زمینه همبستگی بین متغیرها نگاشته شده است.

نمونه مورد تحقیق افرادی بودند که در خیابان انقلاب از کنار تراکت پخش‌کن‌ها عبور می‌کردند و این افراد طی ۷ روز متوالی مشاهده شده‌اند. نمونه‌گیری به شیوه در دسترس یا اتفاقی انجام شد، چرا که با توجه به نبودن چارچوب جامعه آماری، نمونه‌گیری تصادفی مقدور نبود. از طرف دیگر نیازی به کنترل نمونه از جهات خاص وجود نداشت و نمونه‌گیری اتفاقی، مناسب قلمداد می‌شد. حجم نمونه پژوهش حاضر ۹۷۲ نفر گرفته شد، که با در نظر گرفتن محدودیت زمانی موجود و تعداد مشاهده‌گران، بتواند پاسخگوی فرضیه‌های تحقیق باشد.

متغیر وابسته این تحقیق «میزان دلزدگی افراد نسبت به شهر» بوده که با شاخص‌های زیر اندازه‌گیری شده است:

۱ـ وضعیت بر اساس دریافت یا عدم دریافت که در دو مقوله دریافت یا عدم دریافت، تقسیم‌بندی شده است. ۲- میزان توجه یا عدم توجه به اعلان، که با ۲ مقوله توجه به اعلان و عدم توجه به اعلان اندازه‌گیری شده‌است. ۳- دریافت داوطلبان، که با ۲ مقوله داوطلبانه و پیشنهاد کارت پخش‌کن، اندازه‌گیری شده است. ۴- وضعیت دور انداختن اعلان که با ۴ مقوله پرتاب کردن در فاصله ۱۵ متری و پرتاب کردن در فاصله ۱۵ تا ۳۰متری و گذاشتن در کیف و ادامه حمل اندازه‌گیری شده است. ۵ـ رفتار داوطلبان دریافت که با ۴مقوله پرتاب کردن در فاصله ۱۵ متری و پرتاب کردن در فاصله ۱۵ تا ۳۰متری و گذاشتن در کیف و ادامه حمل اندازه‌گیری شده است.

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که زندگی در کلانشهر و در مراکز شهری بزرگ در جهان مدرن موجب تغییری گسترده در زندگی اجتماعی انسان می‌شود و مستلزم توانمندی‌هایی متفاوت با قابلیت‌های شهرهای کوچک و حومه است. در کلانشهرها ما با تاثیرات حسی و دگرگون‌کننده روبه‌رو هستیم. در این شهرها با ترافیک سنگین، فعالیت‌های گوناگون و بی‌شمار، تابلوهای متنوع فروشگاه‌ها، آگهی‌ها و تبلیغات گوناگون و متنوع و.... روبه‌رو هستیم که این اشکال و فرم‌های زندگی کلانشهری باعث جلب توجه ما می‌شود. برای زندگی در این شهر تنها عقلانیت و کاربرد نیروهای عقلانی چون (محاسبه‌پذیری، وقت و نظم) بسیار امکان‌پذیر است. در مقابل در شهرهای کوچک یا حومه زندگی نسبتا کند و آهسته است، پیوندهای عمیق عاطفی با دیگران در سطوح ناخودآگاه امکان‌پذیر است. در اینجا نشان داده شده که فرد مدرن که زندگی در شهر را انتخاب کرده است یا در صورت زندگی در شهر مدرن شده است نسبت به محرک‌های شهری در کلانشهر بی‌تفاوت‌تر و دلزده شده است.

فردی که سنتی است و هنوز قالب‌های مدرن بر تن او به‌ظاهر جا خوش نکرده است، هنوز می‌تواند میزان بیشتری پاسخگوی محرک‌های شهری باشد. در ادامه متوجه این نکته شدیم که جنسیت در زندگی شهری تقریبا به یک میزان(برای زنان کمی بیشتر) بر زندگی زنان و مردان تاثیرگذار بوده است و به نظر می‌رسد که جامعه مدرن و کلانشهر امروزی، همه افراد (چه زن و چه مرد) را در قالب‌های مشخصی بسته‌بندی کرده و تفاوتی در اینکه کدام دسته بیشتر در جامعه تحت سلطه بوده‌اند، وجود ندارد.

و در آخر اینکه همان‌طور که انتظار می‌رفت جوانان به خاطر مواجه شدن کمتر با محرک‌های بیرونی به خاطر مدت زمان زندگی خود و به دلیل حس کنجکاوی بیشتر، میزان دلزدگی کمتری نسبت به فضای شهری دارند، اما جالب اینجاست که بعد از جوانان، سالخوردگان در رتبه دوم و بعد میانسالان قرار می‌گیرند. این طور می‌توان تحلیل کرد که میانسالان به دلیل برخورد با زندگی روزمره و شدت درگیری در کلانشهر، بی‌تفاوتی بیشتری از خود نشان می‌دهند ولی سالخوردگان با توجه به‌گذار از یک دوره‌ای در زندگی و به وجود آمدن حسی که فرصت کمتری برای زندگی دارند و دور شدن از عادت‌ها، به نظر می‌رسد که کمتر از میانسالان دچار سالخوردگی هستند. با توجه به همه این موارد، می‌توان گفت که اقتصاد پولی که مهم‌ترین شاخصه کلانشهری است، به سادگی می‌تواند تمام وجوهات زندگی را تحت تسلط خود قرار دهد.

- مهاجرت به تهران، رویایی که کابوس شد
- از زیان ۲/۷ میلیارد دلاری تا سوختن در آتش اسکانیا
- خصوصی‌سازی و الزامات آن

نگاه روز

جمعیت جهان

جمعیت کنونی جهان	۷,۲۵۵,۴۳۷,۲۴۷
متولدین امسال	۸۸,۹۰۳,۵۸۳
متولدین امروز	۱۷۱,۰۵۸
مرگ‌ومیر امسال	۳۶,۶۸۲,۶۸۴
مرگ‌ومیر امروز	۷۰,۵۸۰
رشد جمعیت در سال جاری	۵۲,۲۲۰,۸۹۸

حکومت و اقتصاد

هزینه‌های بهداشت و درمان توسط کشورهای جهان برای امروز (دلار امریکا)	۴,۷۳۲,۷۷۹,۰۹۰ $
هزینه‌های آموزش توسط کشورهای جهان برای امروز (دلار امریکا)	۴,۱۸۹,۵۶۲,۲۲۲ $
هزینه‌های نظامی توسط کشورهای جهان برای امروز (دلار امریکا)	۲,۱۵۳,۷۲۲,۱۴۴ $
تولید امسال خودرو	۴۳,۳۱۷,۴۳۱
تولید امسال دوچرخه	۸۹,۲۹۸,۸۴۴
رایانه‌های فروخته شده در این سال	۲۲۵,۴۷۴,۴۸۹

جامعه و رسانه

کتاب‌های جدید منتشر شده امسال	۱,۵۹۴,۰۶۵
روزنامه‌های منتشر شده امروز	۲۲۵,۳۸۶,۶۹۲
گیرنده‌های تلویزیون فروخته شده امروز	۲۹۴,۶۶۴
تلفن‌های همراه فروخته شده امسال	۲,۲۹۷,۴۸۴
هزینه صرف شده برای بازی‌های رایانه‌ای برای امروز (دلار امریکا)	۸۳,۵۹۵,۱۴۳ $
کاربران اینترنت در جهان	۲,۹۵۶,۵۵۹,۳۳۳
تعداد نامه الکترونیکی ارسال شده امروز	۹۳,۹۱۳,۱۷۳,۵۴۱
مطالب افزوده شده به وبلاگ‌ها برای امروز	۱,۶۰۶,۰۴۸
تویت امروز	۲۹۲,۴۹۲,۶۰۸
جستجو های انجام شده امروز در گوگل	۱,۷۵۴,۳۱۶,۸۱۶

محیط زیست

جنگل‌های از دست رفته امسال (هکتار)	۳,۳۲۵,۴۴۰
زمین‌های زراعی از بین رفته به دلیل فرسایش خاک امسال (هکتار)	۴,۴۷۶,۹۴۱
دی‌اکسیدکربن متصاعد شده امسال (تن)	۲۲,۵۱۰,۶۵۶,۸۱۸
کویرزایی امسال (هکتار)	۷,۶۷۳,۳۱۶
مواد شیمیایی سمی رها شده در آب و هوا و خشکی توسط صنایع در این سال (تن)	۶,۲۶۱,۶۶۸

غذا

افراد دچار سوء تغذیه جهان در حال حاضر	۸۸۸,۴۷۹,۵۰۴
افراد دارای اضافه وزن جهان در حال حاضر	۱,۵۹۵,۸۴۷,۴۱۵
افراد دچار چاقی جهان در حال حاضر	۵۳۱,۹۴۹,۱۳۹
مرگ و میر ناشی از گرسنگی امروز	۱۳,۷۵۹
هزینه صرف شده برای بیماری‌های ناشی از چاقی در امریکا برای امروز (دلار امریکا)	۲۱۴,۱۰۸,۳۱۰ $
هزینه صرف شده برای کم کردن وزن در امریکا برای امروز (دلار امریکا)	۸۵,۰۵۳,۵۳۷ $

آب

مصرف آب این سال (میلیارد لیتر)	۳.۱۷۰.۱۵۸
مرگ و میر ناشی از بیماری‌های مرتبط با آب در این سال	۱.۱۵۱.۵۰۲
افراد بدون دسترسی به آب آشامیدنی سالم	۷۲۹.۲۱۸.۸۳۱

انرژی

مصرف امروز انرژی در جهان (کیلو وات) از :	۱۷۶,۲۳۷,۷۵۷
ـ منابع غیرقابل تجدید (کیلو وات)	۱۴۲,۷۵۱,۸۰۷
ـ منابع قابل تجدید (کیلو وات)	۳۳,۴۸۵,۹۵۰
انرژی خورشیدی دریافتی امروز زمین (کیلو وات)	۱,۳۱۵,۸۴۱,۱۱۲,۵۰۲
نفت استخراج شده امروز	۳۷,۷۱۵,۳۴۶
نفت باقیمانده (بشکه)	۱,۲۰۵,۳۰۱,۰۶۴,۵۶۴
زمان اتمام نفت (روز)	۱۴,۳۴۹
گاز باقیمانده (واحد)	۱,۱۳۵,۷۱۸,۳۴۷,۹۴۷
زمان اتمام گاز (روز)	۵۹,۷۷۵
زغال‌سنگ باقیمانده (واحد)	۴,۳۷۷,۳۸۸,۰۲۲,۳۱۸
زمان اتمام زغال‌سنگ (روز)	۱۵۰,۹۴۴

سلامت

مرگ‌ومیر در اثر بیماری‌های واگیردار	۸.۳۰۰.۴۹۱
مرگ‌ومیر کودکان زیر ۵ سال	۴.۸۶۰.۱۰۳
سقط جنین امسال	۲۶.۸۶۱.۶۴۷
مرگ‌ومیر مادران هنگام زایمان در این سال	۲۱۹.۸۱۴
افراد مبتلا به ایدز	۳۶.۵۰۹.۱۶۱
مرگ‌ومیر ناشی از ایدز امسال	۱.۰۷۴.۸۶۹
مرگ‌ومیر ناشی از سرطان امسال	۵.۲۵۱.۳۳۱
مرگ‌ومیر ناشی از مالاریا امسال	۶۲۷.۱۷۵
سیگارهای مصرف شده امروز	۶.۸۱۰.۲۵۸.۴۲۳
مرگ‌ومیر ناشی از استعمال سیگار	۳.۱۹۶.۳۷۵
مرگ‌ومیر ناشی از مصرف الکل	۱.۵۹۹.۱۹۶
خودکشی‌های امسال	۶۸۵.۶۵۸
هزینه صرف شده برای مواد مخدر غیرقانونی (دلار امریکا)	۲۵۵.۷۹۰.۶۴۰.۳۸۰ $
تلفات ناشی از تصادفات جاده‌ای امسال	۸۶۳.۱۲۲

چند فرمول ساده؛ راز موفقیت و شکست مدیران

بسیاری از مدیران وقتی از سمت‌شان حذف می‌شوند از بخت بدشان شکایت می‌کنند و می‌گویند من خواستم خوب کار کنم ولی نگذاشتند، آنها از تقدیرشان گلایه می‌کنند یا دشمنان واقعی و فرضی‌شان را گناهکار اصلی اعلام می‌کنند، بعضی‌ها با گفتن اینکه زندگی پستی و بلندی دارد خود را تسکین می‌دهند، آنها هر کار می‌کنند جز آن کار اصلی، یعنی رفتن جلوی آینه و با یک خودآگاهی فعال با عملکردشان روبه‌رو شدن و آن را نقد کردن.

مدیران در مدیریت ۲ نوع می‌توانند کارهای خود را سازماندهی کنند اول از طریق سلیقه‌شان، یعنی هرکس را دوست دارند بر سرکار بگذارند و از هرکس بدشان می‌آید عزل کنند، این نوع مدیریت بیشتر عاطفه، حساسیت و هیجان را وارد سیستم می‌کند و چون هیجان‌ها به ناچار با هم اصطکاک می‌یابند، سطح مرافعه افزایش می‌یابد و چالش‌ها باعث افزایش ناکارآمدی می‌شود و مدیران را در معرض سقوط قرار می‌دهند، این سقوط ناگزیر است.

سبک دیگر مدیریت سازماندهی کار براساس فراگردهاست، یعنی مدیران براساس اهداف سازمانی که دارند شکل‌دهنده‌ها را به خدمت می‌گیرند تا به شاکله‌ای برسند که بیشترین کارآیی را دارد و هر جا به مشکلی برخورد می‌کنند به‌جای آنکه این و آن را متهم کنند به اصلاح فرا گرد می‌پردازند و به همین دلیل خصلت فردی عملکردها را به حداقل کاهش می‌دهند. مدیرانی شکست می‌خورند که مدام اقدام به تنبیه می‌کنند و به‌صورت مداوم به سرکوب کلامی همکاران خود می‌پردازند، در حالی که کلید طلایی موفقیت سپاسگزار بودن است. کارکنان باید بدانند هر کار مثبت‌شان لااقل به اندازه عملکرد منفی‌شان دیده می‌شود. سپاسگزار بودن فرمول بسیار پیچیده‌ای ندارد و حتی متکی بر منابع مالی هم نیست و تنها با چند کلمه ساده قابل انجام است. اما زمانی مشکل ایجاد می‌شود که کارها به‌درستی پیش نمی‌رود کار سخت می‌شود، درست در این موقعیت مدیری که فراگرد را به جای رفتار فردی جدی می‌گیرد تفکیک‌گرا عمل می‌کند، سعی می‌کند نگاهی به فرآیند بیندازد، هر کجا که کار خوب انجام می‌شود سپاسگزار باشد تا قسمت‌هایی که بد کار می‌کنند الگو بگیرند و رفتارشان را تصحیح کنند.

آنها واقعا از خود می‌پرسند «اشکال کار کجاست» و مشکل را سر جای اصلی‌اش حل می‌کنند، اما مدیر سلیقه‌زده همه را یکجا تنبیه می‌کند و با این کار انگیزه کار کردن را از همه می‌گیرد، مدیر فراگردنگر چون می‌داند اصلاح فراگرد می‌تواند مشکلات را کاهش دهد، به‌جای یافتن مقصر نکات تهدید را مورد شناسایی قرار می‌دهد و همان جا را با بهبود فرآیند درمان می‌کند.

مدیری شکست می‌خورد که تمام قدرت را در خود متمرکز می‌کند و به‌جای توزیع قدرت همه آن را نزد خود نگاه می‌دارد، قدرت کامل بی‌خبری می‌آورد چراکه نخستین اتفاق در انحصار قدرت حذف مدیران توانا، شجاع و منتقد است، با حذف آنها هیچ‌کس گزارشی از کاستی‌ها نمی‌دهد و به این دلیل مدیر یکباره چشم باز می‌کند و همه چیز را پایان یافته می‌یابد. در حالی که مدیر فراگردنگر گردش اطلاعات را مهم می‌داند و همیشه براساس داده‌های واقعی عمل می‌کند و هیچ‌وقت با غیرمترقبه‌ها روبه‌رو نمی‌شود و به‌جای بحران با کاستی دست و پنجه نرم می‌کند که ضرورت هر سیستم زنده‌ای است.

۸دلیل شکست افراد در روش بازاریابی

سایت در مسیر موفقیت: «بزرگترین لذت در دنیا انجام کاری است که برای موفقیت بازاریابی انجام می‌شود، جلسه هر فرد با خودش، موثرترین جلسه اوست تا روی کار خودش تمرکز کند و بپرسد: «الان در کجای این کار قرار دارم؟»

۸ دلیل برای شکست افراد در این حرفه وجود دارد:

۱- **جدی نگرفتن کار:** فکر می‌کنند که این یک کار موقت است یا کار کسانی است که شغل دیگری ندارند که انجام بدهند. اما باید توجه داشته باشیم که چیزی به نام تجارت موقت نداریم! بلکه تاجر موقت داریم! اغلب کار را جدی نمی‌گیرند چون همه فکر می‌کنند که برای راه‌اندازی یک تجارت موفق نیاز به سرمایه بالایی است. خیلی‌ها می‌گویند امتحان می‌کنم اگر خوب از آب درآمد آن را جدی خواهم گرفت. داشتن چنین چارچوب ذهنی مثل این است که یک تاجر بگوید من در یک نانوایی سرمایه‌گذاری می‌کنم اگر خوب بود سپس آن را جدی می‌گیرم. پس اول باید جدی گرفت و بعد پول درآورد.

بهترین کود برای یک مزرعه جای پای دهقان است. یعنی باید در آن مزرعه قدم بزند و کار کند و شخم بزند و آبیاری نماید.

۲- **شک (Doubt):** آفت این تجارت است. این کار ایمان می‌خواهد (مثل هر کار دیگری). در این کار با وجودی که هنوز خودتان چکی نگرفته‌اید به خاطر اینکه طرح را دیده‌اید، حس کرده‌اید، شاهد موفقیت دیگران بوده‌اید، سپس ایمان آورده‌اید .

به افراد تازه کار هشدار بدهید که از منفی بافان و رویادزدان دوری کنند. وارد مشاجره نشوید مگر آنکه شما صاحب نفوذ باشید:واقعا از منفی بافان دوری کنید.

این افراد در حقیقت با منفی بافی خود می‌گویند: تو چطور به خودت جرات می‌دهی فکر کنی که می‌توانی برتری داشته باشی درحالی که مثل ما هستی ؟

در عوض به افرادی نزدیک شوید که عاشق این کار هستند. بعد از یک مدت، همه افرادی که به شما می‌گفتند «نه!» وقتی موفقیت‌های شما را ببینند، به شما نگاه می‌کنند و می‌گویند که کار خوبی است .

(توضیح اینکه: دوری از منفی‌بافان خیلی جاهای دیگر هم توصیه شده است. مثلا در تعلیمات مذهبی به مردم کم‌اطلاع گفته می‌شود که از کفار دوری کنید و کتاب‌های ضاله را نخوانید اما از افراد عالم و صاحب نفوذ می‌خواهند که برعکس بیایید و با کفار بحث کنید. پس باید دقت کرد که وارد مشاجره نشوید مگر آنکه شما صاحب نفوذ باشید).

به جای دلسرد شدن به موفقیت فکر کنید. به باور فکر کنید و بگویید چرا فلانی موفقیت را درک نکرد. اگر شما را پس زدند به دلیلش فکر کنید.

شما معیار اصلی شبکه خودتان هستید و چه بخواهید و چه نخواهید روی آن شبکه نفوذ دارید. پس هر چیز منفی را به سمت بالا و هر چیز مثبتی را به سمت پایین هدایت کنید و خیلی مهم است ((Negative UP & Positive Down)اگر زیرمجموعه های تان شما را منفی ببینند، این منفی و ناامید بودن شما به زیرمجموعه‌تان همانندسازی (duplicate) می‌شود. آنها هم زیر مجموعه‌هایشان را دو برابر نا امید می‌کنند.)

۳- **کسانی که برای آموزش دیدن در این تجارت وقت نمی‌گذارند:** برای موفق شدن در این رشته باید تمام جوانب آن را مطالعه کرد. هر چه بیشتر بدانید، مسلط‌ترید. تا آنجا که می‌توانید در مورد شرکت چیز یاد بگیرید. مثلا: چرا شروع به کار کرده؟ ... چرا در هنگ‌کنگ؟ ... مدیرانش چه کسانی هستند؟ ... چطور توانست با ضرابخانه سلطنتی استرالیا همکاری کند و ۳۰۰۰ شرکت در حال حاضر در دنیا از این طریق فعالیت می‌کنند.

هر چه بیشتر بدانید اعتماد به نفس تان بالا می‌رود. پس خود را از منافع و امتیاز آگاهی‌ها محروم نکنید.

۴- **فکر می‌کنند که این کار، راه سریعی برای پولدار شدن است:** اگر یک سازمان بزرگ با چک‌های بزرگ می‌خواهید؛ باید یکسری فداکاری‌ها را انجام بدهید. مثلا از چند تفریح و مهمانی و... چشم‌پوشی کنید. باید بهای موفقیت در این کار را حساب کرد.

در این کار باید دیگران را برای مدیر شدن پرورش داد و این کار زمان می‌برد. پس این حرفه پول‌زاست (۱۰۰درصد) اما نه به سرعت!

۵- **خیلی‌ها هستند که تمرکز ندارند:** تمام افراد موفق تمرکز دارند. قانون اول مبارزه می‌گوید که تمرکز همان قدرت است. Levi Strauss با دوخت شلوار جین به همه جا رسید و فقط جین تولید کرد. البته به تازگی پیراهن هم دوخت اما بعد از حدود ۱۳۰ سال تولید جین! چیز زیادی بلد نیست درست کند اما جین را خوب بلد است!

۶- **نمی‌دانند که چطور دیگران را پرزنت کنند:** اگر نتوانید کارتان را معرفی کنید، کسی شما را جدی نمی‌گیرد. اگر مشتری خودتان را بیاورید در جلسه بدون آنکه خودتان بتوانید معرفی کنید، فکر می‌کند که شما کار را جدی نگرفته‌اید. البته قرار نیست که همان اول بتوانید معرفی کنید اما بعد از چند ماه باید بتوانید و اگر بتوانید، مشتری می‌داند که شما کار را جدی گرفته‌اید.

پس چگونگی معرفی کار را یاد بگیرید و آموزش بدهید. ۷- **آینده را نگاه نمی‌کنند(فقدان آینده‌نگری):** یعنی فقط امروز را می‌بینند. وضع مجموعه را در ۶ ماه آینده در نظر بگیرید. آینده شما در

آینده بستگی به کارهایی دارد که در آینده انجام می‌دهید یا نه؟

۵ سال دیگر بالاخره می‌رسد چه امروز به فکرش باشید و چه نباشید. آینده به شما خیره شده است. شما می‌خواهید چه کار کنید؟

۸- **کسی که شکست می‌خورد بینش ندارد:** به آدم‌های بدون بینش امید نبندید. بدون بینش انسان از بین می‌رود. بینش انسان را به تکاپو وامی‌دارد. بینش به انسان جسارت می‌دهد. بینش کاری که هر روز انجام می‌دهید را متنوع می‌کند. اگر می‌خواهید در کاری موفق بشوید اول مشخص کنید که هدف‌تان چیست و چه چیزی را هدف گرفته‌اید؟

خبر

اعتیاد، بیماری مزمن پیش‌رونده و عودکننده

آمار اعتیاد در کشور در حال تغییراتی است و این‌بار خبرها حاکی از تغییرات در منحنی شیوع اعتیاد در میان زنان است. به گفته معاون کاهش تقاضا و توسعه مشارکت‌های مردمی ستاد مبارزه با موادمخدر کشور نیازمند بازنگری در اقدامات بازدارنده‌ای هستیم که طی سال‌های گذشته تاکنون به شکلی گسترده، انجام شده است و تداوم دارد.

به گزارش ایسنا، بابک دین‌پرست در حاشیه نشست تخصصی کارشناسان فرهنگی و پیشگیری ستادهای مبارزه با موادمخدر استان‌های کشور در شیراز، گفت: برای افزایش اثرگذاری فعالیت‌های پیشگیرانه باید واقعیت‌های اعتیاد را به جامعه منعکس و تصویری دقیق از روند اعتیاد به افراد ارائه داد.

وی ادامه داد: نمی‌توانیم به افراد بگوییم مواد مخدر نشاط‌آور، لذت‌بخش، ارتقا دهنده توان جنسی و ... نیست اما باید آنان را آگاه کرد که این تاثیرات کوتاه مدت خواهد بود و بعد از چندماه مصرف مواد مخدر، فرد اسیر اعتیاد شده و شاهد هیچ یک از این اثرات نخواهد بود.

وی با بیان اینکه ما هنوز تصویر درستی از پایان اعتیاد برای افراد و جامعه ایجاد نکرده‌ایم، گفت: در بیان عوامل موثر بر اعتیاد همواره تاهل، داشتن شغل و میزان تحصیلات را به‌عنوان عوامل بازدارنده مطرح کرده‌ایم اما امروز آمارها نشان می‌دهد بیش از ۲۱ درصد کل معتادان کشور دارای تحصیلات لیسانس و بالاتر هستند، ۶۳ درصدشان متاهل و ۵۳ درصد افراد شاغل هستند.

وی در عین‌حال پدیده اعتیاد و بزه قاچاق موادمخدر را با سایر جرایم و بزه‌های اجتماعی بسیار متفاوت دانست و گفت: در تمام بزه‌ها ما یک بزهکار داریم یک بزه‌دیده، یک متهم یا مجرم داریم و یک‌سمت شاکی و زیان‌دیده، اما در موضوع موادمخدر و خصوصا بحث قاچاق، یک سمت قاچاقچی سودجو قرار دارد و در سمتی اعضای خانواده‌های ما به‌عنوان معتاد که به قاچاقچی کمک می‌کنند.

دین‌پرست اضافه کرد: در جرایم مواد مخدر متاسفانه معتاد مانند ستون پنجم عمل می‌کند حال آنکه بزه‌دیده است. بنابراین فرآیند مبارزه با قاچاق و پیشگیری از اعتیاد، بسیار متفاوت است.

او اضافه کرد: من هم منتقد وضع موجود هستم اما باید واقع‌بینانه به مسئله نگاه کرد، پدیده موادمخدر و اعتیاد را باید به‌درستی شناخت و با دقت شناساند، اعتیاد یک بیماری مزمن، پیش‌رونده و عودکننده است، حتی درکشوری مانند سوئیس با تمام ظرفیت‌هایش، ماندگاری معتادان پس از ترک بین ۲۵ تا ۲۶ درصد اعلام می‌شود.

این مقام مسئول همچنین گفت: به طور میانگین ۴۰ درصد از زندانیان کشور به شکل مستقیم مرتبط با جرایم موادمخدر هستند و ۲۵ درصد نیز به شکل غیرمستقیم با موضوع ارتباط دارند به‌طوری که ۱۰ درصد جرایم مالی، ۵۵ درصد طلاق‌ها یا ۲۰ درصد جرایم منکراتی ریشه در مواد مخدر دارد.

او اضافه کرد: در ایران ۶۳۰۰ مرکز درمان اعتیاد فعال است که ۷۵۰ هزار معتاد را تحت پوشش دارد و ۹۲ درصد از این مراکز توسط سمن‌ها و بخش خصوصی ایجاد شده و اداره می‌شود و ۸۹ درصد کل ۷۵۰ هزار معتاد در این مراکز تحت پوشش هستند.

وی در خصوص آمار اعتیاد و معتادان کشور گفت: براساس اطلاعات آخرین طرح شیوع‌شناسی اعتیاد که در سال ۹۰ توسط جهاددانشگاهی کشور اجرا شد، یک میلیون و ۳۲۵ هزار نفر در ایران معتاد هستند که ۹٫۳ درصد از آنان را زنان و ۹۰٫۷ درصد را مردان تشکیل می‌دهند.

وی ادامه داد: البته تحلیل این آمار و مقایسه آن با آمار سال ۸۶ که درصد اعتیاد زنان را ۵ درصد نشان می‌داد، دلیل بر افزایش دو برابری اعتیاد در زنان نیست زیرا شیوه‌های آمارگیری در دو طرح شیوع‌شناسی اجرا شده، متفاوت است.

دین‌پرست البته اذعان‌داشت که شاهد رشد اعتیاد در زنان و جوانان بوده‌ایم اما تاکید کرد که نمی‌توان به‌صرف وجود اعتیاد در برخی سنین، اعلام کرد که سن اعتیاد از کودکی یا نوجوانی یا جوانی است.

این مقام مسئول با بیان اینکه هم‌اینک قاچاقچیان از قاچاق موادمخدر سنتی سالانه بالغ بر ۳ میلیارد دلار سود به جیب می‌زنند، گفت: تاکنون در ایران ۲۷۰ هزار قاچاقچی دستگیر و بالغ بر ۵۷۰تن موادمخدر کشف شده است اما باید قبول کرد که حداقل ۵۰۰ تن مواد مخدر هم در کشور توزیع و مصرف شده است.

معاون فرهنگی و توسعه مشارکت‌های مردمی ستاد هماهنگی مبارزه با موادمخدر کشور موضوع افزایش گرایش به موادمخدر صنعتی را یکی از دغدغه‌های مهم جامعه دانست و با بیان اینکه هر روز در جهان شاهد ساخت یک ماده مخدر صنعتی جدید هستیم، گفت: امروز NPSها به‌عنوان یک ماده روانگردان معضل اصلی جهان است زیرا مواد تشکیل‌دهنده این ماده هیچکدام ممنوعیت عرضه ندارند.

دین‌پرست گفت: متاسفانه امروز اگر آمار مصرف موادمخدر سنتی در میان معتادان ایران بیشتر است، ما ابراز خوشحالی می‌کنیم، زیرا به عوارض و عواقب بسیار خطرناک موادمخدر صنعتی واقف هستیم.

مردم چرا مهاجرت می‌کنند؟

مهاجرت به تهران، رویایی که کابوس شد

«مهاجرت» از آن مفاهیمی است که هر وقت در موردش سخن گفته می‌شود همه بلافاصله یاد کسانی می‌افتند که چمدان‌هایشان را می‌بندند و با کیف پر پول یا دلی پراز مخاطره جویی سوار هواپیما می‌شوند و راهی امریکا یا کشور اروپایی می‌شوند. اما مهاجران دیگری که از شهرهای دیگر راهی تهران می‌شوند، به‌تنهایی با مشکلاتی کنار می‌آیند که ساکنان همیشگی این غول شهر از پس آن برنمی‌آیند.

گروه آینه: «ا بالزاک» و «استاندال» ۲ غول ادبیات فرانسوی زبان در فرانسه در رمان‌هایشان داستان‌های جوانان بلند پروازی را ترسیم می‌کنند که جذب دنیای افسون زده پاریس می‌شوند، از اقامتگاه مالوف‌شان دل می‌کنند و مخاطراتی را به جان می‌خرند تا به دنیای اشرافی که درهایشان را بر روی طبقه فرودست بسته نگاه می‌دارد رسوخ کنند و از فلاکت شهرستانی بودن رهایی یابند. این مهاجرت خودخواسته به این غول‌ها فرصت می‌دهد تا جهان سودا زده و گریزان از اخلاق و هر شور اخلاقی را به تصویر بکشند. تراژدی مهاجرت آنها به‌خوبی تصویر می‌کنند، تراژدی که هنوز درد زمانه ماست.

«ژولین سورل» را استاندال بر روی قهرمان «سرخ و سیاهش» گذاشت. او نمی‌خواست منطق تقدیرش را بپذیرد و به زندگی شهرستانی قناعت کند.

دست حوادث او را درگیر زندگی پر ماجرایی کرد، به خانه اشراف راه پیدا کرد ولی به‌جای خوشبختی طناب دار بر گردنش گره خورد، در حالی که حتی عشق پرشور زنان اشرافی نتوانست او را از این مرگ برهاند. این نام امروز دالی است که به همه مهاجران دلالت می‌کند.

بالزاک در کمدی انسانی به نوعی دیگر این مهاجرت را روایت می‌کند. او نشان می‌دهد همین میل برای راه پیدا کردن به زندگی اشرافی مقدمه انقلاب فرانسه را چید تا نظم کهنه برای همیشه از جهان رخت بر بندد، اما این نظم خود را نو کرد و به شکل و شمایل دیگری خود را تداوم داد. بسیاری از شهرستانی‌ها از دهه ۴۰ به بعد برای یافتن رویای زندگی بهتر راهی تهران شدند، آنها فریب این توهم را می‌خوردند که پول کف خیابان‌ها ریخته است، آنها در عمل کذب این مدعا را می‌فهمیدند و راهی برای برگشت به محیط مالوف‌شان نداشتند.

در دهه ۴۰ و ۵۰ این رویا بسیاری را به تهران کشاند، اما آنها در عمل دیدند تنها از ما بهتران امکان دسترسی به این امکانات را دارند.

اما حتی با تغییر سبک زندگی در تهران موج مهاجرت به تهران کمرنگ نشد و تهران روز به روز بزرگ و بزرگ‌تر و مبدل به غولی شهری با هزاران مشکل لاینحل شد. یافتن سرپناه و تامین مبلغ اجاره‌خانه در عمل برای آنها معمایی حل نشده شد. کار به جایی رسید که مهاجرت معکوس آغاز شد و بسیاری ترجیح می‌دهند که از تهران خارج شوند و به شهرهای کوچک‌تر پناه ببرند، فهرستی از مشکلات تهران این مهاجرت معکوس را توجیه می‌کند.

میزان دسترسی به امکانات بهداشتی، ترافیک، امکانات رفت وآمد، تامین آب و برق تهران که حلشان به آسانی ممکن نیست و مدیریت شهری در چند دهه اخیر نتوانسته‌اند برای این مجموعه مشکلات تدبیری اساسی بیندیشند و در عمل محقق کنند.

مشکل ترافیک تهران به حدی طاقت‌فرسا شده است که احداث مترو، افزایش پل و ساخت بزرگراه‌ها نتوانسته است از حجم آن بکاهد. دکتر مهدی ریاضی دکترای ترافیک و حمل‌ونقل، در سرمقاله نشریه بهبود ترافیک می‌نویسد: «چالش شهردار برخورد بلندمدت و برنامه‌ریزی شده با مسئله حمل و نقل است که نیاز به برنامه‌ریزی همه جانبه چند وجهی و زمان‌بندی شده و اجرای هماهنگ برنامه‌ها دارد.

سال‌هاست که در تهران، هزاران طرح جامع و مقطعی برای رفع معضلات مختلف نوشته می‌شود و ساعت‌ها کار و هزینه‌های گزاف صرف می‌شوند، اما تنها به این دلیل که طرح‌ها در زمان مناسب انجام نمی‌شوند یا با تاخیر به بهره‌برداری می‌رسند، هیچ کدام گرهی از مشکلات تهران باز نکرده‌اند. تهران، بزرگ‌ترین بازار خودرو در کشور است، روزانه تعداد قابل توجهی خودرو وارد این شهر می‌شود، بدون آنکه بزرگراه‌ها به اندازه ورود خودرو گسترش یابند. خطوط مترو با بیش از ۲ دهه تاخیر به بهره‌برداری رسیده‌اند و کسی عاقبت طرح منوریل را نمی‌داند. مشکل آلودگی هوا و ناهنجاری‌های مختلف به صورت مضاعف مهاجران را آزار می‌دهد. در این میان دانشجویانی که برای تحصیل به تهران می‌آیند و خوابگاهی برای اقامت نمی‌یابند مجبور می‌شوند به صورت گروهی در آپارتمان‌های کوچک زندگی کنند، هر چند که وضعیت خوابگاه دانشجویی وضعیت بدتری دارد و تنها حسن شان نپرداختن اجاره‌بهاست.

این وضعیت نشان می‌دهد تهران دیگر رویای برانگیزنده برای شهرستانی‌ها نیست بلکه برای ساکنانش هم یک کابوس شده است که باید از آن گریخت.

تنها در تهران تفریح امکان‌پذیر است. در دهه ۴۰ و ۵۰ این رویا بسیاری را به تهران کشاند، اما آنها در عمل دیدند تنها از ما بهتران امکان دسترسی به این امکانات را دارند. بعد که حاشیه‌نشینان در انقلاب سال ۵۷ به خیابان‌ها ریختند تا زندگی را برای آنهایی کابوس کنند که جلوی رویایشان سد بگذارند. اما حتی با تغییر سبک زندگی در تهران موج مهاجرت به تهران کمرنگ نشد و تهران روز به روز بزرگ و بزرگ‌تر و مبدل به غولی شهری با هزاران مشکل لاینحل شد. یافتن سرپناه و تامین مبلغ اجاره‌خانه در عمل برای آنها معمایی حل نشده شد

مردم سرگردان در مسیر

امکانات متفاوت تفریحی، جریان داشتن زندگی و تجمع مراکز علمی و فرهنگی در تهران از دلایلی است که نه‌تنها جوانان را از شهرهای دور بلکه از شهری مانند کرج به تهران می‌کشاند.

در اینجا قصد بر این نیست که به مهاجرت از شهرهای دیگر به قصد زندگی در تهران پرداخته شود، بلکه نگاهی خواهیم داشت به سفرهایی که هر روزه هزاران نفر از شهرهای اطراف تهران به بهانه‌های مختلف در پیش می‌گیرند و شب دوباره به شهرهای خود برمی‌گردند، شهرهایی که به‌گمان عده‌ای تبدیل به خوابگاه برای ساکنانش شده‌اند.

تمرکز مراکز برتر علمی و آموزشی کشور در تهران سبب شده تا جوانان ترجیح دهند سفری روزانه را متحمل شوند و با طی نمودن مسافتی، تحصیل در دانشگاه‌های شهر خود را که البته از نظر کمی و کیفی با دانشگاه‌های تهران رقابت‌پذیر نیستند به فراموشی بسپارند.

از آموزش که بگذریم و به اشتغال برسیم، فرصت‌های شغلی کم در شهرهایی مانند هشتگرد، کرج یا دماوند و تمرکز مراکز تجاری و اداری در تهران باز هم سبب شده تا هر روزه خیل عظیمی از مردم شهرهای اطراف با هر وسیله نقلیه‌ای از اتوبوس و مترو گرفته تا خودرو شخصی، شهر خود را به مقصد تهران ترک کرده و روزانه حدود ۴ الی ۵ ساعت را صرف رفت و آمد کنند و ساعت‌ها را چه در ترافیک انسانی مترو و چه در ترافیک تحمل‌ناپذیر بزرگراه‌ها تلف کنند.

همچنین، یکی دیگر از معضلات شهرهای اطراف تهران که سبب مرده بودن فضای این شهرها شده کمبود مراکز تفریحی و فرهنگی است.

شهر کرج با آن قدمتی که دارد تنها از یک مرکز سینمایی با ۳ سالن سینما بهره‌مند است، نه از سالن‌های پرهیاهوی تئاتر خبری است و نه از کنسرت‌ها یا همایش‌های پرشکوه فرهنگی.

با همه اینها این سوال پیش می‌آید که چرا این افراد همچنان پس از هر چند ساعت گذراندن وقت در تهران به شهرهای خود برمی‌گردند و اقامت در تهران را انتخاب نمی‌کنند؟

پاسخ می‌تواند از هزینه‌های بالای زندگی در تهران مانند کرایه‌خانه‌های چندبرابری گرفته تا شلوغی و آلودگی را دربرگیرد.

ترافیک تهران و آلودگی هوا نیز ازجمله عواملی است که باعث می‌شود عده‌ای شهرهای اطراف تهران را برای زندگی انتخاب کنند و حاضر نباشند روزهای تعطیل و زمان استراحت خود را در این شهر شلوغ سپری کنند. تنها اگر یک شب جمعه گذرتان به اتوبان تهران-کرج افتاده باشد می‌توانید هجوم تهرانی‌ها به این شهر برای گذراندن آخر هفته در منطقه‌ای سبزتر و خوش آب و هواتر را ببینید.

روی هم رفته، نگاهی کلی به این ماجرا نشان می‌دهد که نه شهرهای اطراف تهران از لحاظ امکانات و خدمات رفاهی حداقلی قابلیت زندگی دارند و نه تهران شهری است که از لحاظ زیست‌محیطی، امنیت و آرامش مورد انتخاب مردم واقع شود و همین امر باعث شده است که عده زیادی هر روزه جایی میان تهران و شهرهای اطراف آن سرگردان باشند.

۷۲ درصد جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند

رییس شورای عالی استان‌ها اظهار کرد: ۷۲ درصد جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند که این آمار، آمار مناسبی نیست و نشان می‌دهد جمعیت روستایی، رو به کاهش است.

به گزارش ایسنا، مهدی چمران در سومین دوره اجلاس سراسری روسای شوراهای اسلامی استان‌های سراسر کشور که در ارومیه برگزار شد، گفت: با ایجاد اشتغال در روستاها می‌توان جلوی مهاجرت روستاییان به شهرها و گسترش حاشیه‌نشینی در حاشیه این شهرها را گرفت.

وی تصریح کرد: نباید اجازه دهیم، بیکاری و شاغل نبودن روستاییان منجر به مهاجرت بی‌رویه روستانشینان به شهرها شود. وی با بیان اینکه مسیر آبادانی شهرها از روستاها می‌گذرد و اگر روستاها آباد نشوند، شهرها نیز آباد نمی‌شوند، اضافه کرد: باید زمینه‌ای فراهم کنیم تا مهاجرت از روستاها به عنوان مکان‌های تولید به شهرها در کشور حذف شود.

وی افزود: روش آبادانی شهرها این است که روستاها آباد شوند و اگرچه پیشانی کشور شهرها هستند، اما نباید از روستاها غافل شویم.

رییس شورای عالی استان‌ها در رابطه با تدوین قانون برنامه ۶ توسعه کشور گفت: شورای عالی استان‌ها با توجه به اختیارات قانونی که دارد نظرات و دیدگاه‌های خود را در رابطه با قانون برنامه ششم توسعه به دولت ارائه خواهد کرد.

تشکیل خانه فعالان گردشگری

خانه گردشگری استان یزد اولین خانه تشکل‌های گردشگری کشور است که توسط رییس سازمان میراث فرهنگی افتتاح شد، چراکه تا به حال سابقه نداشته برای همه تشکل‌های گردشگری در یک استان خانه‌ای تاریخی در نظر گرفته شود و همگی در یک مکان استقرار یابند.

به گزارش مهر، محسن حاجی سعید رییس انجمن صنفی راهنمایان گردشگری گفت: خانه تاریخی خاندان علیا با ۳۵۰ متر مساحت ۲حیاط دارد که یکی از حیاط‌ها مشرف به گنبد مسجد جامع نو و حیاط دیگر دارای گودال باغچه است. این خانه ۲ طبقه متعلق به دوران صفوی است و سال‌ها پیش در فهرست میراث ملی ثبت شده است. نایب رییس کانون سراسری راهنمایان گردشگری کشور گفت: این خانه که دیوار مشترکی با مسجد جامع نو دارد در تملک سازمان میراث فرهنگی بود ولی یکی از سازمان‌ها مدت‌ها این بنا را در اختیار داشت و حاضر به واگذاری آن نبود چون اجاره آنها از مدت‌ها پیش تمام شده بود و باید خانه را تخلیه می‌کردند، منتها توجهی به نامه‌های مکرر سازمان میراث فرهنگی نداشتند. به همین علت در معرض تخریب سقف چند اتاق و تبدیل آن به مخروبه قرار داشت. حاجی سعید بیان کرد: در چند ماه اخیر با آمدن مسئولان جدید در اداره کل میراث فرهنگی استان یزد مصرانه به دنبال پس گرفتن این بنا شدند تا آنکه بالاخره این بنا از سازمان مورد نظر گرفته شد و آن را در اختیار تمام تشکل‌های گردشگری استان قرار دادند.

ارائه بسته اجرایی اشتغال پایدار زنان

معاون رییس‌جمهور در امور بانوان و خانواده نبود بانک اطلاعاتی زنان را خلاء بزرگی در امور بانوان عنوان کرد و گفت: پورتال جامعه زنان در این زمینه در حال راه‌اندازی است.

به گزارش ایسنا، شهیندخت مولاوردی درجلسه کارگروه بانوان و خانواده استان اردبیل، تصریح کرد: نبود بانک اطلاعاتی زنان در کشور خلاء بزرگی است و زمانی که در مرحله معرفی بانوان برای تصدی پست‌های کلیدی هستیم با مشکل مواجه هستیم که در راستای حل این مشکل پورتال جامعه زنان را راه‌اندازی می‌کنیم که در هفته دولت این پورتال رونمایی خواهد شد. وی افزود: در پورتال یاد شده مشخصات زنان در زمینه‌های مختلف ارائه خواهد شد. وضعیت زنان در شاخص‌های مختلف در پورتال قرار داده می‌شود و همچنین امکان ارتباط بانوان با رییس‌جمهور و معاون امور خانواده و بانوان برقرار خواهد شد.

مولاوردی از تشکیل ستاد ساماندهی امور زنان سرپرست خانوار خبر داد و گفت: این ستاد با هدف یکپارچه‌سازی زنان سرپرست راه‌اندازی شده که به صورت پایلوت در شهر ری در حال اجراست و اگر طرح موفق باشد در کل کشور اجرایی خواهد شد. معاون رییس‌جمهور در امور بانوان و خانواده با اشاره به اشتغال جوانان تصریح کرد: اشتغال پایدار در شورای عالی اشتغال تصویب شده و بسته اجرایی اشتغال پایدار نیز در حال تدوین است که ما نیز در زمینه بانوان در تلاش هستیم که این بسته را به تصویب رسانده و به مرحله اجرا درآوریم.

احتمال می‌رود با افزایش قیمت بنزین در مرز خسارت‌های قاچاق سوخت کاهش یابد

از زیان ۲/۷ میلیارد دلاری تا سوختن در آتش اسکانیا

گروه آینه: آن طور که منابع خبری در روزهای اخیر اعلام کرده‌اند با پیشنهاد شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و موافقت کارگروه سوخت، به منظور مقابله با قاچاق بنزین به عراق، قیمت هر لیتر این فرآورده نفتی به صورت تعادلی از ۲۴۰۰ به ۳۵۰۰ تومان افزایش یافته است.

افزایش قیمت سوخت برای کنترل قاچاق آن به خارج از کشور سناریوی جدیدی نیست اما این برای نخستین بار است که در یک منطقه بهای سوخت بالا می‌رود تا سود قاچاق این کالای اساسی را پایین بیاورد. در حوزه کالاهای قاچاقی که به ایران می‌آید یا از مرزهای کشور خارج می‌شود، اعداد و ارقام درشت بیشتر مربوط به ورود کالاهای قاچاق به کشور است. اردیبهشت امسال رییس کل گمرگ اعلام کرد که سالانه ۲۰ میلیارد دلار کالای قاچاق وارد ایران می‌شود. آن طور که مهدی کرباسیان اعلام کرده، هر یک دلار این ۲۰ میلیارد دلار به معنای ایجاد یک شغل جدید در خارج از کشور و در واقع به معنای از دست دادن یک فرصت شغلی جدید در داخل کشورمان است. بدین ترتیب با محاسبه هر دلار به نرخ۳ هزار تومان سالانه ۶۰هزارمیلیارد تومان کالا از مبادی غیررسمی وارد کشور می‌شود. این درحالی است که تنها ۳ درصد از کل کالاهای قاچاق توسط مراجع ذیربط کشف می‌شود و ۹۷درصد بدون مشکل زیادی وارد شبکه توزیع می‌شود. عمده کالاهایی که به صورت قاچاق به ایران می‌آید لوازم آرایشی، سیگار، لوازم صوتی و تصویری و گوشی تلفن همراه و برنج است.

قاچاق کالاهای تقلبی و بنجل به ایران

در روزهای پایانی سال گذشته معاون پیشگیری و هماهنگی امور استان‌های ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اشاره به اینکه ایران دومین کشور خاورمیانه در مصرف لوازم آرایشی بهداشتی است ،گفت:۲۰ درصد مصرف تولید داخل و ۲۰ درصد واردات رسمی و بقیه به صورت غیررسمی با بار مسافر و یا به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود.

علیرضا بیات تاکید کرد: یک میلیارد دلار ارزش قاچاق و بار مسافر درلوازم بهداشتی است که بیشتر آن جعلی و طبق بررسی وزارت بهداشت تقلبی است. او افزود: برخی کالاهای خارجی مرجوع شده مانند لوازم صوتی ،تصویری و خانگی مجددا به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود. به گفته بیات، در ایران سالانه ۶۰ میلیارد نخ سیگار مصرف می‌شود که ۴۸ میلیارد نخ آن تولید یا واردات رسمی است و بقیه معادل ۱۷ درصد کل حجم مصرف به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود.

او افزود: ۸۰ درصد گوشی‌های همراه موجود در بازار نیز از مجاری غیرقانونی و با مسافر وارد می‌شود. این مقام مسئول تعداد مصرف گوشی همراه در کشور را سالانه ۱۰ میلیون دانست که فقط ۱/۵ میلیون عدد آن واردات قانونی است.

بیات افزود: برخی کالاها که ارتباط مستقیم با سلامت مردم دارد، مانند لوازم آرایشی بهداشتی خارج از مدار تجاری و به صورت قاچاق یا بار همراه مسافر وارد می‌شود. بیات با اشاره به اینکه برنج‌های دارای ۱۰ تا ۲۰ برابر از حد مجاز آرسنیک نیز از جمله کالاهای قاچاق وارداتی به کشور است، گفت: این برنج‌ها هندی و پاکستانی است و علاوه بر مرزهای شرقی و جنوبی از مرزهای عراق نیز به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود.

او با بیان اینکه منشا واردات لباس‌های دست دوم (تاناکورا)به طور دقیق مشخص نیست افزود: قرار شده وزارت بهداشت و اتحادیه اصناف با آن مقابله کند و هیچ واحد صنفی مجاز به عرضه لباس‌های تاناکورا نیست. بیات دلایل وجود قاچاق را وجود مقررات اضافی و گاهی متناقض،دستگاه‌های متعدد صادرکننده مجوز واردات مانند وزارت صنعت، گمرگ و استاندارد و معطلی کالا در مبادی ورودی را حتی گاهی تا ۶ ماه بر شمرد. معاون پیشگیری و هماهنگی امور استان‌های ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: قاچاق در کوتاه ترین زمان و با هزینه کم در مقایسه با ورود قانونی و رسمی انجام می‌شود که باید با آن برخورد شود. او افزود: هر چند معطلی کالا در گمرگ از ۳۰ روز به زیر ۲۵ روز رسیده است اما باید با ساماندهی مبادی ورودی، شناسایی دانه درشت‌ها و جلوگیری از جعل سند و دور زدن قانون با قاچاق کالا مقابله کرد.

۱۰۰ دلار؛ درآمد روزانه قاچاق سوخت

آنچه از ایران به خارج از مرزها می‌رود بیش از همه آثار تاریخی و میراثی و البته سوخت است. هر چند مسعود سلطانی‌فر معاون رییس سازمان میراث فرهنگی به تازگی گفته است: «با ایجاد امکانات و به کارگیری تجهیزات به روز در حوزه حفاظت از موزه‌ها و اشیای گران بها و رصد اشیای تاریخی فضا برای قاچاق این اشیا و عتیقه در کشور بسته می‌شود.» اما، آمار دقیقی درباره میزان قاچاق این اشیا ارائه نداده است. با وجود این، اعداد و ارقام درباره قاچاق سوخت به خارج از مرزها تا حدی روشن و البته نگران‌کننده است. آن طور که حبیب الله حقیقی رییس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۲۴ فروردین امسال اعلام کرده است: سالانه ۲/۷ میلیارد دلار ضرر از قاچاق سوخت به کشور تحمیل می‌شود. برای جبران بخشی از خسارت‌های ناشی از قاچاق سوخت به خارج از مرزها سناریو افزایش قیمت سوخت در شهرهای مرزی عراق اجرا شده است. آن گونه که منابع خبری به تازگی اعلام کرده‌اند، افشین رضایی، فرماندار قصرشیرین با تایید افزایش قیمت بنزین در مرز عراق گفته: این تصمیم با هدف جلوگیری از قاچاق سوخت به ویژه بنزین از ایران به خارج از کشور و منطقه اقلیم کردستان عراق گرفته شده است. خبرگزاری مهر گزارش داده، همزمان با تحولات شمال عراق و حملات شبه‌نظامیان (داعش) میزان قاچاق بنزین به عراق روندی صعودی پیدا کرده و بنا بر آمارهای غیررسمی به روزانه بین ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار لیتر رسیده است. همزمان ایسنا هم از افزایش قاچاق بنزین از ایران به شهر مرزی بیاره در کردستان عراق خبر داده و نوشته تا اواخر تیر «هر یک از ۲۰۰ قاچاقچی فعال در این منطقه با ۴۵۰ قاطر بنزین را از ایران به عراق قاچاق و روزانه دست کم ۱۰۰ دلار درآمد کسب می‌کرد.»

قاچاق سوخت و آتشی که به جان اسکانیا افتاد

«حوالی ساعت ۲۳ شامگاه دوشنبه یک دستگاه اتوبوس اسکانیا که از اصفهان به تهران در حال حرکت بود، در حوالی کیلومتر ۲۸ اتوبان قم - تهران بعد از مجتمع مهتاب به علت ترکیدگی لاستیک جلو از بغل با یک دستگاه سواری هوندا برخورد و پس از آن با شکستن گاردریل وسط وارد مسیر مقابل می‌شود. در این حادثه ۴۴ نفر کشته یا به عبارت بهتر در آتش سوختند و ۳۹ مجروح شدند.»

شهریور سال گذشته قرار گرفتن این خبر روی خروجی خبرگزاری‌ها کافی بود تا موجی از واکنش‌ها که با صدور دستور پیگیری علت آتش سوزی از سوی رییس‌جمهوری شروع شد به واکنش شدید پلیس برای شماره‌گذاری اسکانیا انجامید، راه بیفتد. پلیس معتقد بود اتوبوس اسکانیا استاندارد نیست و این موضوع زمانی اعلام شد که به طور میانگین هر ۸ روز یک اسکانیا آتش می‌گیرد،که منجر به واکنش و به عبارتی افشاگری شرکت عقاب افشان که سازنده ایرانی اتوبوس اسکانیاست ،شد. در گزارشی که تیر امسال بیشتر خبرگزاری‌ها و سایت‌ها آن را منتشر کردند، آمده است : درحالی پلیس راهور بر نقص فنی اتوبوس‌های اسکانیا تاکید دارد و در بررسی‌های سازمان استاندارد کشور ۱۹ استاندارد الزامی خودروها برای اتوبوس‌های اسکانیا تایید نشده که مسئولان شرکت اسکانیا معتقدند که دستکاری غیرمجاز اتوبوس توسط برخی رانندگان پس از تحویل علت اصلی این حوادث است. مشاور مدیرعامل اسکانیا می‌گوید: خودروهای اسکانیا تنها سال اول برای دریافت خدمات به این شرکت مراجعه می‌کنند و پس از آن به مراکز معاینه فنی غیرمجاز می‌روند. علیرضا محمدی علت مراجعه نکردن به شرکت اسکانیا برای معاینه فنی را تغییرات زیادی می‌داند که رانندگان در اتوبوس ایجاد می‌کنند و می‌دانند اگر ما متوجه شویم ممکن است به پلیس ارجاع دهیم. به گفته او، این خودروها گاهی پس از ۵ سال از تاریخ تحویل با بروز مشکلاتی که جای دیگر قابل حل نیست به اسکانیا رجوع می‌کنند. محمدی ادامه می‌دهد: ظرفیت باک سوخت خودروهای اسکانیا ۷۰۰ لیتر است که مطابق با مسافت‌های بین شهری ایران تنظیم شده اما رانندگان با اضافه کردن ۳ تا ۵ باک حدود ۳ هزار لیتر بنزین اضافه با خود حمل می‌کنند که هدفشان قاچاق سوخت است. مشاور مدیرعامل اسکانیا با اشاره به اینکه این شرکت در مقابل تخلفات کاری نمی‌تواند انجام دهد، می‌افزاید: اگر به این رانندگان بگوییم تخلف را به پلیس گزارش می‌دهیم برای شرکت دردسر درست می‌کنند. او راه‌حل را در این می‌داند که پلیس یا وزارت کشور به این شرکت که خدمات فنی ارائه می‌دهد اختیار دهد تا در صورت تخلف خودرو را متوقف کند.

محمدی بیان می‌کند: رانندگان پیش ما می‌آیند، لاستیک اتوبوس آنها به طور کامل از بین رفته است اما اجازه عوض کردن لاستیک را به ما نمی‌دهند و ما هم در برگه می‌نویسیم با مسئولیت خود راننده لاستیک تعویض نشد. به گفته مشاور مدیرعامل اسکانیا اگر اتوبوس شخصی باشد هزینه آن برعهده شخص و اگر در مالکیت تعاونی باشد هزینه‌ها برعهده تعاونی است. او وضعیت اتوبوس‌های شهری را بدتر می‌داند و اظهار می‌کند: شرکت‌های خصوصی اتوبوس‌های شهری با کمترین هزینه می‌خواهند بیشترین سود را داشته باشند و شهرداری نیز هیچ گونه نظارتی بر این اتوبوس‌ها ندارد. محمدی با ذکر مثال شرکت فراترابر مهدی می‌گوید: شیشه‌های اتوبوس‌های این شرکت با چسب، پلاستیک و میخ چسبانده شده و قطعات خودرو را عوض نمی‌کنند. مشاور مدیرعامل اسکانیا اضافه می‌کند: درحال حاضر مراکز پلیس راه بین‌شهری نظارت فنی بر اتوبوس‌ها ندارد، اتوبوس‌ها تنها ساعت می‌زنند و راننده چک می‌شود. او با اشاره به اینکه بررسی کردن مواردی مانند چکش اضطراری، باک و جعبه بار چهار دقیقه طول می‌کشد، می‌افزاید: حداقل کاری که می‌توان کرد این است که باک اضافه اتوبوس برداشته شود تا با ۳۰۰ لیتر بنزین سفر انجام نشود.محمدی در رابطه با حادثه آتش‌سوزی ۲ اتوبوس اسکانیا عنوان می‌کند: در جعبه بار یکی از اتوبوس‌ها تینر حمل می‌شد و اتوبوس با سرعت ۱۲۰ کیلومتر حرکت می‌کرد. به گفته مشاور مدیرعامل اسکانیا، درحالی در سوئد از اتوبوس‌های اسکانیا استفاده می‌شود که در سفرهای بین‌شهری سرعت مجاز ۹۰ کیلومتر است.

> ظرفیت باک سوخت خودروهای اسکانیا ۷۰۰ لیتر است که مطابق با مسافت‌های بین شهری ایران تنظیم شده اما، رانندگان با اضافه کردن ۳ تا ۵ باک حدود ۳ هزار لیتر بنزین اضافه با خود حمل می‌کنند که هدفشان قاچاق سوخت است

مسئولان برای بهینه کردن ۳ درصد مصرف آب تلاش می کنند

بحران‌های زرد و سرخ آبی

بحران کمبود آب آشامیدنی هر روز داغ‌تر از روز گذشته در سطوح مختلف مطرح می‌شود، موضوعی که این روزها آنقدر جدی است که رنگ از روی شاخص‌ها پرانده و بخش‌های زیادی از کشور را به زردی و سرخی کشانده است.

به گزارش ایسنا، اگرچه طی سال‌های گذشته مباحث مربوط به آب و لزوم تدوین و اجرای راهکارهای اجرایی برای مدیریت منابع و مصارف، همواره به‌عنوان یکی از سوژه‌های مسئولان مدنظر بوده و بعضا از سوی رسانه‌ها نیز مطرح شده است اما اکنون و بعد از ۸ سال خشکسالی، چندماهی است زنگ‌های هشدار به‌صدا در آمده و کارت‌های زرد و قرمز برای مردمان برخی استان‌ها سر دست گرفته شده و باز هم مردم مرکز ثقل تمام مباحث شده‌اند.

شاید آن زمان که دریاچه‌های مختلف در استان فارس یک به یک خشک شد، از سال ۸۹ به این سمت که بارها و بارها رسانه‌ها هشدارهایی مبنی بر احتمال بروز مشکلات عدیده را تیتر کردند و گزارش نوشتند و از ابعاد مختلف مسئله را مورد بررسی و تحلیل قرار دادند، آن زمان که کارشناسان مختلف اجرایی و دانشگاهی، در مباحث خود موضوع سدسازی‌ها، حفاری‌ها و برداشت‌های مجاز و غیرمجاز، اتلاف‌ها و مصارف غیراستاندارد را مطرح کردند، باید گوش مسئولان صدا می‌کرد، مسئولانی که تنها سر تکان دادند و باز مسیر حرکتشان را پی گرفتند.

استان فارس اگرچه هنوز کارت زرد را در مقابل چشمان خود می‌بیند اما با شرایط موجود که شاهد تغییر در الگوی کشت نیستیم و هنوز هم در تعداد دستگاه‌های حفاری فعال برای حفر و کف‌شکنی چاه‌های نیمه عمیق، عمیق و حتی فوق‌عمیق رتبه‌دار کشور محسوب می‌شویم و میزان مصرف سرانه آب از مرز ۲۹۰ لیتر در شبانه‌روز هم عبور کرده است، چندماهی بیشتر با کارت قرمز و عواقب آن بیشتر فاصله نداریم. به اعتقاد اکثر کارشناسان، موضوع آب و مشکلات ناشی از آن مبحثی است که باید از نیمه دهه ۸۰ مد نظر مسئولان و برنامه‌ریزان قرار می‌گرفت، اما به‌ظاهر بازهم روش آزمون و خطا، درست جواب نداد و احداث سدهای متعدد که همچنان ادامه دارد، نه‌تنها راه‌حل مناسبی برای تامین آب مورد نیاز در بخش‌های مختلف نبود، بلکه بلای جان آبگیرها و ذخایر آبی طبیعی نیز شد، به‌نحوی که تمام دریاچه‌ها خشکیدند.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای فارس به‌عنوان اصلی‌ترین سازمان در این موضوع، طی ماه‌های اخیر کمترین حضور را در میان خبرنگاران داشته است، سازمانی که در یکی از گزارش‌های خبری برنامه ۲۰:۳۰ در موضوع کشت برنج در اطراف دریاچه سد درود زن و حفر چاه‌های غیرمجاز، به‌نوعی انگشت اتهام به سمت آن نهاد نشانه رفت اما سکوت بلندترین صدایی بود که از این سازمان شنیده شد.

دهقانی البته در گذشته بارها اعلام کرده بود که بخش اعظم آب در استان فارس یعنی حدود ۹۷ درصد اصلی‌ترین منابع، صرف بخش کشاورزی می‌شود، حجمی که البته از سوی رییس سازمان جهادکشاورزی استان چه در گذشته چه اکنون پذیرفته نشده است. جدی‌شدن بحران آب در فارس البته برخی از مسئولان را که کمتر حرف زده و بیشتر عمل می‌کنند، متوجه لزوم برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر در مسیر تبیین راهکارهای اجرایی برای مدیریت منابع و مصارف کرده است. اگر آمار ۹۷ درصدی مصرف منابع آبی در بخش کشاورزی صحیح باشد، چرا تمام زور نهادها و دستگاه‌های مختلف متولی موضوع آب، متوجه فرهنگ‌سازی مصرف در مصارف خانگی که تنها ۲ تا ۳ درصد کل مصارف را شامل می‌شود، شده است.

اخبار

حذف دلالان از توریست‌درمانی

فارس: نایب رییس اتاق اکو کشور گفت: با اجرای طرح گردشگری سلامت ورود توریست درمانی بدون واسطه انجام می‌شود.

احمد اصغری قاجاری با بیان اینکه کشور ترکیه در سال‌های گذشته تلاش‌های بسیاری در زمینه جذب توریست انجام داده، اظهار کرد: مسئولان ترکیه رقابت زیادی برای کسب میزبانی این کنفرانس انجام دادند.

او با اشاره به تلاش‌های داخلی استان‌ها برای دریافت میزبانی کنفرانس افزود: مسئولان استان فارس یک میلیارد تومان برای واریز به حساب اکو اختصاص داده بودند تا بتوانند میزبانی این رویداد بین‌المللی را به دست بیاورند اما تلاش‌های زیادی انجام دادیم تا این میزبانی به استان مازندران واگذار شود.

نایب رییس اتاق اکو کشور با اشاره به ظرفیت‌های بالای گردشگری همچنین شرایط خوب آب و هوایی در مازندران ابراز کرد: این شرایط و حمایت استاندار از میزبانی مازندران تاثیرگذار بود و پس از چندین جلسه در ماه‌های گذشته شهر رامسر برای این اجلاس مصوب شد. اصغری قاجاری گفت: کنفرانس گردشگری سلامت با حضور ۸ کشور عضو افتتاح شد و فقط نماینده کشور ترکمنستان در این نشست حضور نداشت. این مسئول تاکید کرد: باید زیرساخت‌های گردشگری را طوری فراهم کنیم تا حتی یک گردشگر نیز پس از ورود به شهرهای ما برای دریافت خدمات سرگردان نشود.

اصغری قاجاری اظهار کرد: برگزاری این کنفرانس در مازندران ۲ ویژگی داخلی و خارجی برای کشور در بر داشت. او ویژگی بین‌المللی این اجلاس را مراجعه بیماران و گردشگران از کشورهای اطراف و کشورهای عربی برای دریافت این خدمات دانست.

اصغری با بیان اینکه نباید به درآمد نفت متکی باشیم، افزود: این از دغدغه‌های رهبری معظم انقلاب است که بتوانیم از طریق راه‌هایی مانند صدور کالاهای فنی و مهندسی و استفاده از توانمندی‌های کشور و استان از وابستگی به درآمدهای نفتی بکاهیم.

نایب رییس اتاق اکو کشور و مدیر تشریفات کنفرانس بین‌المللی اکو با اشاره به بی‌اطلاعی بیماران خارجی اطراف از امکانات ما افزود:کشور افغانستان در سال‌های گذشته بیش از ۲ میلیون بیمار به هند اعزام کرده است. این مسئول بیان کرد: جذب گردشگر سلامت تا امروز به دلیل نبود تشکل منسجم از طریق واسطه‌ها انجام شده و یکی از پیامدهای این نشست قطع این روند است. اصغری با بیان اینکه کشورهای عضو اکو جمعیتی بالغ بر ۴۵۰ میلیون نفر دارند و وسعتی این کشورها ۷ میلیون کیلومتر مربع است، گفت: مجموع صادرات این ۱۰ کشور از ۳۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ به ۳۱۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ افزایش یافت.

نایب رییس اتاق اکو افزود: واردات ایران در سال ۲۰۱۲ بالغ بر ۵ میلیارد دلار و صادرات بیش از ۶ میلیارد دلار بوده که مهم‌ترین مسئله برای برنامه‌ریزی در مازندران مشخص شدن سهم مازندران از این مبادلات ۱۱ میلیارد دلاری است. او در پایان جذب گردشگران سلامت، ایجاد اشتغال در حوزه‌های گردشگری و بهداشت و درمان استان، جذب گسترده سرمایه‌گذاری در بخش سلامت، جذب متخصصان برجسته داخلی و خارجی، ارتقا و ایجاد درآمد ارزی برای استان، تبادل دانش نوین و به روز در عرصه گردشگری، توسعه همکاری گردشگری در زمینه اکو و آشنایی مردم کشورهای منطقه با ظرفیت‌های موجود کشور از اهداف این کنفرانس است.

سیستم تصفیه فاضلاب اعتبارات مناسبی ندارد

ایسنا: مدیرکل دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست، گفت: برنامه‌های پیش‌بینی شده با اعتبارات درخواستی برای اجرای پروژه‌های شبکه‌های جمع آوری فاضلاب شهری و سیستم‌های تصفیه فاضلاب شهری متناسب نبوده و باعث بروز یکی از جدی‌ترین چالش‌های مدیریت پساب در کشور شده است. حسن پسندیده درباره چالش‌های حاکم بر مدیریت کلان پساب کشور، گفت: برای تمامی هزار و۵۰۰ شهر با جمعیت بالای ۵۰هزار نفر باید پیش‌بینی، طراحی، اجرا و بهره‌برداری از شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب شهری و سیستم‌های تصفیه فاضلاب شهری اقداماتی انجام داد.او افزود: برای ایجاد شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب شهری و سیستم‌های تصفیه فاضلاب شهری نیاز به تامین و تخصیص مبالغ بسیار زیادی از منابع مالی خواهد بود که در قالب تخصیص بودجه جاری سالانه دور از ذهن به نظر می‌رسد.مدیرکل دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست یکی از عملی‌ترین راهکارهای اجرایی را پیش‌بینی فروش اوراق قرضه با سود منطقی و ایجاد تضمین لازم برای بازپرداخت اصل مبلغ اوراق و سودهای متعلقه در مدت برنامه عنوان کرد و افزود: مدیریت بهینه، پاکسازی و احیای تمامی منابع آب سطحی و زیرزمینی و ممانعت از ایجاد هرگونه مخاطرات آلودگی منابع مذکور در آینده نیازمند برنامه‌ای مدون و جدی با پیش‌بینی منابع مالی مورد نیاز و نظارت بر نحوه مدیریت و اجرای دقیق برنامه‌های پیش‌بینی شده خواهد بود.

خصوصی سازی و الزامات آن

گروه آینه: اتوبوس‌های شرکت واحد محل نزاع و دعواست، صبح که به سر کار می‌روی و شب که به خانه باز می‌گردی اعصابت خرد می‌شود، کافی است در مسیر راه‌آهن تا تجریش بروی و برگردی تا بفهمی چقدر یک وسیله نقلیه می‌تواند به‌جای آرامش، مردم را عصبی و خسته کند. سر هر چهارراهی راننده برای اینکه درآمد بیشتری برای به‌دست آوردن لقمه نان داشته باشد مدام سعی می‌کند چراغ سبز را نادیده بگیرد تا باز پشت چراغ قرمز بماند و مسافر بیشتری سوار کند. در این میان مسافرانی که بی‌قرارند زودتر به محل کارشان برسند، صدایشان درمی‌آید و اگر راننده هم بی‌حوصله باشد بلند شدن صدای مرافعه حتمی است.

اگر تعداد مسافران را در کل تهران به‌دست آوریم و زمانی که این‌گونه هدر می‌رود را محاسبه و یک ماشین حساب دست بگیریم می‌فهمیم روزانه میلیاردها تومان به راحتی از وقت مردم تلف می‌شود، این رقم را اضافه کنید به سوختی که بیهوده هدر می‌رود و آلودگی هوایی که جان مردم را می‌گیرد و با به خطر انداختن سلامت‌شان کلی هزینه روی دست آنها، شرکت‌های بیمه و دولت می‌گذارد. در ضمن مرافعه‌هایی که هر روز رخ می‌دهد ممکن است روزی از حد خارج شده و منجر به فاجعه‌ای جبران‌ناپذیر شود.

شاید با خواندن این ۲ پاراگراف بپندارید داریم یک معضل شهری را گزارش می‌دهیم، حتما این‌گونه نیست، ما داریم از خصوصی‌سازی حرف می‌زنیم و از اهمیت آن سخن می‌گوییم، اگر می‌خواهیم این طرح بزرگ ملی به سرانجام برسد باید از تجربه‌های اخیر که در این مورد رخ داده‌اند سخن بگوییم تا بتوانیم با اصلاح روش‌های غلط راه را به موفقیت بکشیم، همانگونه که نمونه بالا را شرح دادیم، از نمونه‌ای یاد می‌کنیم که در همین شرکت واحد موفق‌تر عمل می‌کند.

«بی‌آرتی» میدان آزادی و تهرانپارس هم مشکلات خود را دارد، ولی مردم به‌جای آنکه کرایه‌شان را در هر اتوبوس بپردازند در همان ایستگاه به ماموران دیگر می‌پردازند و به همین دلیل وقتی چراغ سبز می‌شود اتوبوس‌ها به‌سرعت ایستگاه را ترک می‌کنند، معلوم نیست شرکت واحد حاضر نیست از تجربه‌های موفق و ناموفق خود استفاده کند و به اصلاح امور بپردازد. هر ۲ خط خصوصی شده‌اند، باید تدبیری اندیشید که تنها پیمانکاران پشت صحنه سود نبرند و هم راننده‌ها و هم مسافران از خصوصی‌سازی سود ببرند. هرچند مردم از خود می‌پرسند چرا خصوصی‌سازی از جایی شروع می‌شود که با زندگی روزمره‌شان گره می‌خورد؟

گوهر خصوصی‌سازی افزایش کارآیی است و این کارآیی در تئوری‌ها به این دلیل رخ می‌دهد که بخش خصوصی به دلیل آنکه سود بیشتری ببرد خود را کوچک و چابک می‌کند، از اتلاف منابع جلوگیری می‌کند، ولی برای دولتی که دست به خصوصی‌سازی می‌زند هدفش افزایش ثروت کارآفرین‌ها و افزایش ثروت آنها نیست بلکه مقصد اصلی تحقق رفاه عمومی از طریق افزایش ثروت عمومی است، در تعریف ساده خصوصی‌سازی در ویکی پدیا آمده است: خصوصی‌سازی فرآیندی اجرایی، مالی و حقوقی است که دولت‌ها در بسیاری از کشورهای جهان برای انجام اصلاحات در اقتصاد و نظام اداری کشور به اجرا درمی‌آورند: واژه «خصوصی‌سازی» حاکی از تغییر در تعادل بین حکومت و بازار و به نفع بازار است. خصوصی‌سازی وسیله‌ای برای افزایش کارآیی (مالی و اجتماعی) عملیات یک موسسه اقتصادی است؛ زیرا چنین به نظر می‌رسد که مکانیسم عرضه و تقاضا و بازار در شرایط رقابتی باعث به‌کارگیری بیشتر عوامل تولید، افزایش کارآیی عوامل و درنتیجه تولید بیشتر و متنوع‌تر کالاها و خدمات و کاهش قیمت‌ها خواهد شد. این پیش‌بینی به جهت مبانی تئوریک و علمی در سطح اقتصاد خرد و همچنین تجربه سایر کشورها امری پذیرفته شده است و در این صورت چرایی مسئله قابل پاسخ و اثبات است اما نکته غامض و پیچیده چگونگی انجام آن و در پیچیده‌ترین مسئله آن یعنی انتقال مالکیت و نیز شکل‌گیری بخش خصوصی در جامعه است.

باید با این رویکرد راه را به این نکته کشید که آیا خصوصی‌سازی در ایران رفاه عمومی و تولید ثروت عمومی را افزایش داده یا همه چیز معکوس اتفاق افتاده؛ یکی از مدیران سابق اداره کل نان ماشینی وزارت سابق بازرگانی در این مورد به ما گفت: اداره کل نان ماشینی که متعلق به سازمان غله بود سال‌ها قبل به این دلیل تاسیس شد که تولید نان را مکانیزه کند، چراکه برآوردها این بود که با افزایش جمعیت نانوایی‌های سنتی نخواهند توانست از پس آن برآیند، در ضمن تولید صنعتی هزینه‌ها را کاهش می‌دهد و کیفیت محصولی را که با سلامت مردم گره خورده است، ارتقا می‌بخشد، در عمل همین اتفاق هم افتاد ولی وقتی بعد از جنگ بحث خصوصی‌سازی بالا گرفت، خصوصی کردن مراکز تولیدی این اداره کل در اولویت قرار گرفت.

> واژه «خصوصی‌سازی» حاکی از تغییر در تعادل بین حکومت و بازار و به نفع بازار است. خصوصی‌سازی وسیله‌ای برای افزایش کارآیی (مالی و اجتماعی) عملیات یک موسسه اقتصادی است

وی افزود: همین اتفاق افتاد، اما این خصوصی‌سازی منجر به تعطیلی مرکز تولیدی شد، کارگرها بیکار شدند، دستگاه‌ها فرسوده و از رده خارج شدند، از تکلیف زمین‌های این کارخانه‌ها هم که در بهترین نقاط شهر بود بی‌اطلاع مانده‌ام، این نشان می‌دهد خصوصی‌سازی بی‌مطالعه چه آسیب‌های جدی بر جا می‌گذارد. باید با پیگیری سرنوشت این اداره کل در مورد روش خصوصی‌سازی فکری اساسی کرد.

سال‌ها قبل برای نظم و نسق دادن به خصوصی‌سازی سازمانی شکل گرفت که خود این سازمان در سایت خود می‌نویسد: برنامه‌ریزی واگذاری سهام شرکت‌ها مشتمل بر شرایط و نحوه واگذاری سهام در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه پس از تصویب هیات واگذاری، تعیین بانک‌ها، موسسات تامین سرمایه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری جهت تعهد پذیره‌نویسی یا تعهد خرید سهام.

شناسایی و انجام اقدامات اجرایی لازم برای تبدیل تصدی‌های قابل واگذاری دولتی که در قالب غیرشرکتی اداره می‌شوند، به شخصیت حقوقی مناسب و انجام عملیات واگذاری آنها در اجرای ماده (۱۹) قانون.

عرضه هرگونه سهام، سهم‌الشرکه، حق تقدم ناشی از سهام و سهم‌الشرکه و حقوق مالکانه مربوط به بنگاه‌های موضوع ماده ۸۶قانون، پس از تصویب هیات واگذاری.

انجام وظایف دبیرخانه هیات واگذاری.

انجام سایر وظایفی که برای واگذاری سهام و خصوصی‌سازی در چارچوب برنامه‌های توسعه‌های کشور و قانون و سایر قوانین و مقررات مربوطه به سازمان محول شده یا می‌شود.

تبصره- در واگذاری سهام شرکت‌ها، تدابیر لازم در راستای تنظیم بازار، تامین کالا و خدمات، حفظ منافع عمومی و مدیریت و نظارت دولت با رعایت قوانین و مقررات اتخاذ گردد، به نحوی که مسئولیت تحقق موارد مذکور تا واگذاری کامل سهام شرکت‌ها حسب مورد برعهده وزارتخانه مربوطه باشد.

سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی که در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به عنوان سازمان خصوصی‌سازی تعیین شده است در سال ۱۳۵۴ به عنوان یک شرکت دولتی وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی به موجب تبصره (۴) ماده واحده قانون گسترش مالکیت واحدهای تولیدی تاسیس شد و فعالیت خود را عمدتا با هدف سهیم کردن کارگران در مالکیت کارخانه‌ها با اعطای اعتبار و تسهیلات و انجام هرگونه اقداماتی که منجر به گسترش مالکیت واحدهای تولیدی در سطح کشور شود، آغاز کرد.

نگاه روز

صادرات؛ بانکی برای ۷ دهه

بانک صادرات ایران به عنوان یک بانک خصوصی و به صورت سهامی عام با نام «بانک صادرات و معادن ایران» در ۱۵ شهریور سال ۱۳۳۱ طبق قوانین آن روزگار با سرمایه اولیه ۲۰ میلیون ریال که پرداخت نیمی از آن هم با تعهد پرداخت نیمی دیگر، قابل پذیرش اداره ثبت شرکت‌ها با شماره ۳۸۳۲ تاسیس شد.

این سرمایه با خرید ۷۶ سهم توسط ۲ نفر از اعضای هیات موسسین بانک و سرمایه‌گذاری بقیه اعضای هیات مدیره تامین شد و سهامداران با واگذاری سفته به هیات مدیره تعهد کردند ۵۰ درصد بقیه تعهد خود را از محل سود سالانه پرداخت کنند.

بنیانگذاران بانک صادرات ایران با درک صحیح شرایط حاکم بر آن زمان تلاش کردند با جذب حداکثر نقدینگی در دست مردم برای اولین بار در کشور بانکی براساس اصول مشتری‌مداری تاسیس کنند.

استقرار اولین شعبه در بازار تهران به عنوان مرکز معاملات و گردش پولی کشور بسیار مورد توجه موسسان بانک بود. به این ترتیب اولین شعبه بانک در ۲۲ آبان ۱۳۳۱ در یک ساختمان استیجاری به مساحت حدود ۲۰۰ متر مربع با چند اتاق در طبقه دوم سرای بنایی در بازار تهران واقع در کوچه تکیه دولت، کوی مرغی‌ها آغاز به کار کرد. یکی از نخستین اقدامات هیات مدیره انجام تعمیرات و تغییرات در محل استقرار اولین شعبه بانک بود که با برداشتن دیوارهای بین ۳ اتاق از ۷ اتاق، یک سالن معاملات به ابعاد ۱۲×۸ با ۵ باجه برای دریافت و پرداخت، انتقالی چک‌های واگذاری و افتتاح حساب به وجود آمد و تعداد ۴ اتاق برای بایگانی و تدارکات و اتاق مدیر عامل و هیات مدیره در نظر گرفته شد و دقت به عمل آمد که ساختمان بانک جلوه بسیار آبرومندی داشته باشد.

بعدها با بهتر شدن وضعیت اقتصادی بانک، محل مناسب تری برای شعبه بازار خریداری شد و در آبان ۱۳۳۷ شعبه یک بازار به محل فعلی انتقال یافت.آرم اولیه بانک توسط مرحوم ادوارد ژوزف که عضو هیات مدیره و نخستین مدیر عامل بانک صادرات و معادن ایران بود پیشنهاد و تصویب شد و آن تصویر یک اسب بالدار در نگین انگشتری کهنه‌اش بود که از یک مغازه عتیقه فروشی در خیابان ناصر خسروی تهران به مبلغ ۱ هزار ریال خریداری کرده بود و توجیه این بود که اسب نماد سرعت و استقامت و نجابت است و بال‌هایش نماد بلند پروازی و آغوش باز، ولی توجیه تاریخی‌اش آن است که این آرم مشابه مهر نقشین انوشیروان ساسانی پادشاه ایران باستان بود. این آرم پس از پیروزی انقلاب اسلامی و استانی شدن بانک از سال ۱۳۵۸ تاکنون به ۳ طرح متفاوت تغییر نقش داده شد و آرم فعلی بانک که ۲ دست سکه‌ای را در بر می‌گیرد، آرم مشخص بانک شد.

بانک صادرات ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۸ در اجرای مصوبه مجلس، «ملی» اعلام شد و پس از ۳۰ سال در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، در ۱۹ خردادماه سال ۱۳۸۸ به جرگه بانک‌های خصوصی پیوست.

مقاله

دفاع از بازار، دفاع از تفکر لیبرالیسم نیست (بخش دوم)

این مقاله به قلم داوود دانش جعفری در سایت تابناک منتشر شده است که بخش نخست آن روز پنجشنبه در روزنامه صدا و سیما انتشار یافت.

۷- نظریه دولت رفاه و دخالت دولت در اقتصاد:

براساس نظریه دولت رفاه - که بحث نسبتا جدیدی است- دولت موظف است از طریق تامین اجتماعی، ارائه خدمات بهداشتی مجانی و امثال آن امنیت اجتماعی و اقتصادی جامعه را برعهده بگیرد. در اثر این نقش مثبت، اول اینکه دولت طیف وسیعی از خدمات اجتماعی را برای جامعه ارائه می‌دهد، دوم تلاش می‌کند زمینه ایجاد اشتغال کامل را فراهم سازد و علاوه بر آن به عنوان سومین وظیفه تلاش می‌کند تا بدنه اصلی اقتصاد در دست بخش خصوصی قرار گیرد. در عین حال یکسری از صنایع کلیدی را ملی ساخته یا تحت نظارت دولت قرار می‌دهد.

۸- نظریه نهادگرایی:

براساس این نظریه؛ نهادهای اقتصادی تاثیرگذاری عمده را در اقتصاد برعهده دارند. دولت‌ها بیش از همه می‌توانند در ایجاد نهادهای قانونی و نظارتی ایفای نقش نمایند. براساس این دیدگاه اقتصاد از سه نهاد: دولت، بنگاه اقتصادی و بازار تشکیل شده و نمی‌توان هیچ‌کدام از آنها را نادیده گرفت. اما باید توجه داشت که دولت بر دو نهاد دیگر اشراف دارد و می‌تواند هم جانشین و هم مکمل آن دو نهاد باشد. نهادگرایان راه‌حل بهینه‌ای را برای تعامل این سه نهاد مطرح می‌سازند به این ترتیب که: دولت باید فعالیت‌های جانشین فعالیت دو نهاد دیگر را به حداقل برساند ولی فعالیت‌های مکمل آن دو را به حداکثر برساند. دولت باید چارچوبی را ایجاد کند که کارکرد بازارها در محدوده آن امکانپذیر باشد. بازارها نیازمند اعمال قراردادهای کارآمد و موثر هستند و این «ساختار نهادی» قواعد بازی را مشخص می‌سازد و دولت در این زمینه می‌تواند نقش مفیدی داشته باشد.

۹- نظریه سوسیالیسم بازار

نظریه سوسیالیسم بازار در چارچوب نظام اقتصاد دستوری مطرح گردیده- که قائل به نظام برنامه‌ریزی متمرکز دولت است- اما با آن تفاوت محسوسی دارد. براساس این نظریه همانند نظام دستوری زمین و سرمایه (وسایل تولید) متعلق به دولت است و به صورت اجاره بلندمدت در اختیار مردم قرار می‌گیرد اما تصمیمات اقتصادی به صورت غیرمتمرکز و برپایه مکانیسم آزاد قیمت‌ها در بازارهای رقابتی اتخاذ می‌گردد. در نظام‌های مبتنی بر سوسیالیسم بازار، برنامه‌ریزی از طریق مکانیسم بازار صورت می‌گیرد و در نتیجه ضرورت «دستورهای مرکزی» به میزان زیادی کاهش می‌یابد. سیستم اقتصادی کشور چین با این نظام هماهنگی دارد و توانسته است به موفقیت‌های چشمگیر اقتصادی نایل آید.

ب) مقایسه تطبیقی دستاوردهای نظری

اگرچه تفاوت‌های زیادی در میان مکاتب اقتصادی وجود دارد اما در عین حال این مکاتب نظریه‌هایی را به اجماع پذیرفته‌اند، به عبارت دیگر با توجه به دستاوردهای علم اقتصاد زمینه‌های مشترکی در میان اغلب مکاتب اقتصادی حاصل شده و برخی از نظریه‌ها تقریبا در حد اجماع میان اقتصاددانان پذیرفته شده، اگرچه میزان و شدت تاکید مکاتب در برخی موارد متفاوت است. در این قسمت با توجه به پیش‌زمینه‌های لازم برای اجماع نظری و براساس مبانی پذیرفته‌شده و معتبر اقتصادی عمده‌ترین دستاوردهای اقتصادی درخصوص رابطه بهینه دولت- بازار براساس کارکردها و وظایف هر یک به شرح زیر ارائه می‌گردد. فرضیه ما بر این است که این موارد با مبانی نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران نیز قابل تطبیق خواهند بود:

۱- صرفنظر از دیدگاه‌های مختلفی که درخصوص عملکرد بازار و وظایف دولت طی تاریخ تفکر اقتصادی مطرح شده جدیدترین و کامل‌ترین بحث در این زمینه دیدگاه مکتب نهادگرایی است که براساس آن دولت، بازار و بنگاه‌های اقتصادی ۳ نهاد اصلی یک اقتصاد را تشکیل می‌دهند که فعالیت‌های آنها هم مکمل و هم جانشین یکدیگر است، اما نهاد دولت بر ۲ نهاد دیگر اشراف و احاطه دارد. مطابق این دیدگاه، راه‌حل بهینه برای تعامل این ۳ نهاد آن است که در مواردی که بازار و بنگاه‌های اقتصادی به نحو کارا فعالیت می‌کنند دولت باید فعالیت‌های جانشین فعالیت‌های آنها را به حداقل برساند اما در مواردی که این ۲ نهاد قادر به فعالیت کارا نیستند دولت می‌تواند فعالیت‌هایی انجام دهد که مکمل فعالیت‌های دو نهاد بازار و بنگاه‌های اقتصادی است. اصلی‌ترین فعالیت‌های دولت در این حوزه ایجاد امنیت در کشور، برقراری عدالت از طریق نهادهای قانونگذاری و نظارتی و ایجاد تاسیسات و کالاهای عمومی است که یا از عمده افراد و بنگاه‌های اقتصادی خارج است یا رغبتی برای فعالیت در این زمینه‌ها ندارند.

۲- عمده‌ترین وظیفه برای دولت در اقتصاد تعریف حقوق مالکیت بر مبنای محتوای قرارداد اجتماعی پذیرفته شده در جامعه و دفاع و حفاظت از آن است. همچنین دولت باید زمینه اجرای عدالت اجتماعی و عدالت اقتصادی و الزامات توسعه پایدار از جهت اجرای عدالت بین نسلی را فراهم سازد و خود نیز نمی‌تواند از این معیارها تخطی کند.

۳- دولت سالم و کارآمد با انحصارات مبارزه و رقابت را تشویق می‌کند. رقابت، اتلاف منابع را به حداقل می‌رساند. اتلاف منابع به عنوان فرصت سود بهره‌برداری نشده یا امکان از دست رفته ایجاد ثروت تعریف می‌شود و رقابت بین بنگاهی باید بتواند زمینه بهره‌برداری از همه فرصت‌ها را به عمل آورد. برای عملی‌ساختن این راهبرد، دولت به نمایندگی از اراده عمومی جامعه با هرگونه «قدرت» و «انحصار» در جریان فعالیت اقتصادی در بازارها جلوگیری می‌کند.

۴- نهاد بازار طرف‌های عرضه‌کننده و تقاضاکننده را هماهنگ و تعدیل می‌کند و قیمت‌های متعادل و منصفانه فقط در این فرآیند تعیین می‌شوند. این فرآیند به تخصیص بهینه و کارای منابع و عوامل تولید و کالاها و محصولات منجر می‌شود که به عنوان مزیت اصلی نظام بازار به شمار می‌رود و لذا به لحاظ نظری دولت نمی‌تواند جانشین بازار شود، زیرا از توان اطلاعاتی و انگیزشی لازم برای هماهنگ‌ساختن فعالیت‌های اقتصادی برخوردار نیست.

۵- دولت به عنوان نهاد مکمل بازار و بنگاه‌های اقتصادی، مدیریت و مسئولیت «توسعه» را در چارچوب اقتصاد مبتنی بر مکانیسم آزاد قیمت‌ها در بازار بر عهده دارد و در این زمینه نمی‌توان از نیروهای بازار انتظار داشت که برنامه‌های توسعه را سیاست‌گذاری و هدایت کنند. اما نکته مهم این است که قیمت‌های بازار و انگیزه‌های طرف‌های عرضه‌کننده و تقاضاکننده و فرآیندهای مربوط به نحو مناسبی در ارزیابی هزینه اجزای مختلف برنامه‌های توسعه و اجرای عملی آنها و کنترل عملکرد دولت از این طریق به کار گرفته می‌شوند.

ادامه دارد

سرمایه‌هایی که در یک شب بر باد می‌رود

پرستو بیرانوند – عروس و داماد وارد سالن شده‌اند. سکه‌ها بر سرشان ریخته می‌شود. برق سکه‌ها زیر نور لوستر بسیار بزرگ تالار چند برابر شده است. درخشش سکه‌ها با ریخته شدن زیر پای عروس و داماد کمتر شده اما قیمت آنها با زیرپا ماندن‌شان کم نشده است، سکه‌های تمام بهار آزادی.

شاید حتی تصور کردنش برای بسیاری از ما سخت باشد که سکه‌های ریخته شده بر سر عروس و داماد هر کدام نرخ ۱میلیون تومان داشته باشد اما این افسانه که برای ما غیرقابل باور است واقعیت زندگی برخی افراد جامعه‌ای است که ما در آن زندگی می‌کنیم. جامعه‌ای که هر روز با رد شدن از خیابان‌ها و چهارراه‌هایش آنچه می‌بینی با داستان بالا تفاوت‌های بسیار دارد.

هر روز صبح که از خواب بیدار می‌شوی به کار فکر می‌کنی. به قسط وام‌هایی که برای پرداخت آنها باید عادت شب‌زنده‌داری را کنار بگذاری و مانند بیشتر آدم‌هایی که به سن کار رسیده‌اند بیرون از خانه بروی، چند ساعتی کار کنی، شب به خانه برگردی و دوباره برای فردا خودت را آماده کنی.

واقعیت زندگی سکه‌های طلای ریخته شده بر سر عروس و داماد نیست اما بخش کوچک زندگی واقعی تعداد کمی از افراد جامعه ما محسوب می‌شود.

عروسی‌های گرانقیمت نه تنها در این سال‌ها بلکه از زمانی که مصرف‌گرایی به عنوان بخشی از مسیر هویت یافتن افراد در برابر دیگران معنا پیدا کرده در تمامی جوامع خود را نشان داده است. هزینه کردن برای یک شب عروسی که بدون اغراق می‌توان با آن پول، چند کارخانه راه‌اندازی کرد.

▣ حضور در جشن عروسی

به عنوان خواهر عروس با یکی از دوستانم که خود را در نقش نوعروسی جا داده است وارد تالار پذیرایی می‌شویم. راهرویی فرش شده که دیواره‌هایش از گل‌هایی بزرگ بر روی پایه‌های بلند شکل گرفته، در مورد نوع گلی که قرار است در شب عروسی به کار برده شود می‌گوید. کبوترهایی که در شب عروسی از قفس آزاد می‌شوند.

این قیمت‌ها با توجه به شهر محل زندگی شما، کیفیت خدمات، تعداد مهمانان و ... متفاوت است.

عمده‌ترین بخش هزینه‌های برگزاری جشن عروسی، مربوط به پذیرایی از مهمانان است. به شکل معمول تالارهای پذیرایی یا باغ‌ها، مبلغی ثابت با عنوان «ورودی» دریافت می‌کنند که هیچ ارتباطی با تعداد مهمانان، نوع غذا و... ندارد. این مبلغ می‌تواند در روزهای مختلف، متفاوت باشد. به عنوان مثال در روزهای وسط هفته کمتر و در روزهای تعطیل و آخر هفته بیشتر است. همچنین در ایام خاص مثل اعیاد مهم مذهبی می‌تواند بسیار بیشتر از ایام معمولی باشد.

سعید که خود مدتی است درگیر برپایی مراسم عروسی است می‌گوید: باغ‌هایی هستند که ۲میلیون تومان هزینه ورودی هر فرد به باغ است و به منوی غذایی آنجا ربطی ندارد. سعید در مورد منوهای غذایی می‌گوید که از ۱میلیون تومان به بالا است.

تمامی تالارهای پذیرایی عروسی و باغ‌ها، گروه موسیقی یا سرگرمی خود را دارند. به طور متوسط هزینه یک گروه موزیک و ارکسترهای ویژه حتی تا ۷۰میلیون تومان نیز بالا می‌رود و حتی در حرکتی جدید عده‌ای در عروسی‌ها از گروه سیرک و نمایش برای سرگرمی و شاد کردن مهمانان استفاده می‌کنند.

مطابق رسوم بیشتر نقاط ایران، انگشتر «نشان» در شب بله برون، از طرف خانواده داماد به عروس خانم تقدیم می‌شود. حلقه ازدواج نیز باید در مراسم عقدکنان و بعد از جاری شدن خطبه عقد توسط عروس و داماد به یکدیگر اهدا شود. فاطمه از عروسی برادرش می‌گوید: تنها حلقه نامزدی که برادرش برای نامزدی خریده ۳۶میلیون تومان بوده است.

موسسه‌های عکاسی و فیلمبرداری عروسی، خدمات متنوعی را ارائه می‌دهند که با توجه به نوع و کیفیت خدمات، قیمت‌های متفاوت دارد. در حال حاضر حداقل هزینه‌های عکاسی و چاپ ۴میلیون تومان و برای آن سقفی تعریف نشده است. در کنار عکاسی از عروس و داماد در روز عروسی قاب عکسی از عروس و داماد آماده می‌شود که به مهمان‌ها هدیه می‌دهند که شیوا از عروسی که در آن شرکت کرده بود می گوید که عکس عروس و داماد را در قاب طلا به مهمانان هدیه دادند.

حسین در مورد عروسی دوستش می‌گوید که پدرش برای روز مهمانی میوه‌های استوایی از مالزی سفارش داده بود و ۳ آشپز از کشورهای ایتالیا، ترکیه و فرانسه برای پختن شام عروسی به ایران آورده بود. ماشین عروس از جمله مواردی است که برای اجاره‌دهندگان اتومبیل‌ها باعث کسب سود فراوان است. ماشین‌هایی که کرایه آنها ساعتی ۷میلیون تومان است. از لامبورگینی گرفته تا پرشیا، هر مدل ماشینی با راننده و بدون راننده، کرایه‌ای است.

▣ ۸ خیاط برای یک لباس

گران‌ترین لباس عروس اثر یک طراح لباس ژاپنی به نام یومی کاتسورا است. این لباس از طلای سفید دوخته شده و با الماس و مروارید تور عروس تزئین شده و ارزش آن ۸/۵ میلیون دلار است.

دومین لباس عروس گرانقیمت ساخت جواهرسازی به نام مارتین کاتز و طراح و صاحب یک سالن عروسی در بیورلی هیلز به نام رنی استراس است. این لباس عروس مزین به الماس‌هایی به وزن ۱۵۰ قیراط بوده و به مبلغ ۱۲ میلیون دلار ارزش‌گذاری شد.

ولی هیچ عروسی حاضر به پرداخت چنین مبلغ هنگفتی نبوده و این لباس هنوز در موزه باقی مانده است.

خبرهای بالا گزارش‌هایی است که هر روزه در سایت‌های مختلف می‌بینیم. لباس‌هایی که حتی هنوزبه علت گرانی کسی حاضر به خرید و پوشیدن آنها نیست.

تبلیغاتی که هر روز مردم را به سمت خرید این وسایل می‌کشاند. با تماس گرفتن با ۲ مزون برای قیمت گرفتن لباس‌های متفاوت خانمی که پشت خط است از نرخ قیمت‌های ۵میلیون تا ۱۵میلیون تومان اطلاع می‌دهد. از لباس عروس‌هایی می‌گوید که ۸ خیاط به مدت ۲ ماه بی‌وقفه کار کرده‌اند تا آن را آماده کنند.

> تبلیغات تجاری همواره با «پدیده مصرف‌گرایی» و فرهنگ مرتبط با آن همنشین است. این همنشینی و نقشی که در زندگی روزمره افراد و شکل‌دهی به باورها و نگرش آنان در مصرف کالا دارد، سبب شده تا از سوی موافقان و منتقدان مورد سنجش و ارزیابی قرار گیرد

▣ تبلیغات برای جشن ازدواج

تبلیغات تجاری همواره با «پدیده مصرف‌گرایی» و فرهنگ مرتبط با آن همنشین است. این همنشینی و نقشی که در زندگی روزمره افراد و شکل‌دهی به باورها و نگرش آنان در مصرف کالا دارد، سبب شده تا از سوی موافقان و منتقدان مورد سنجش و ارزیابی قرار گیرد.

موافقان تبلیغات تجاری معتقدند این پدیده با اطلاع‌رسانی به مردم و تشویق آنان به خرید کالا در تحریک تولید و افزایش اشتغال و در نتیجه بهبود رفاه جامعه تأثیر قابل ملاحظه‌ای دارد. اما منتقدان، تأثیر منفی تبلیغات تجاری را مدنظر دارند، ترغیب مردم به اینکه برای یک کالا ارزشی فراتر از حد آن قائل شوند یکی از این انتقادات است. محور تبلیغات بر مدار بزرگ‌نمایی و برجسته‌سازی می‌گردد و همین امر موجب می‌شود تا برای ایجاد جذابیت کالا و خدمات، ارزشی بیش از حد به آن داده شود. این مسیری است که بر مبنای نظامی غیرعقلانی و احساسی پیش می‌رود.

در واقع تبلیغات با توسل به احساسات، هیجانات و عواطف فردی مخاطب، تأکیدش بیشتر بر تأثیرپذیری فرد است تا ویژگی‌های کالای مورد نظر. در نتیجه رقابت برای مالکیت کالا به هدف بدل شده و موجب تنزل فرد در حد یک خریدار صرف کالا و خدمات خواهد شد که در نهایت به سطحی‌نگری مخاطب می‌انجامد.

▣ عروسی‌هایی که با خود ارز خارج می‌کنند

ترانه در مورد جشن عروسی دخترعمویش در آنتالیا می‌گوید و توضیح می‌دهد که هزینه بلیت‌های سفر و هتل‌هایی که آنجا رزرو شده بود همگی توسط عمویش پرداخت شده و مهمان‌های زیادی از تهران به آنتالیا رفته و در جشن شرکت کردند.

از او در مورد این که آیا خانواده عمویش آنجا زندگی می‌کنند می‌پرسم که جواب منفی است و می‌گوید آنها ساکن ایران هستند اما جشن عروسی را در آنتالیا برگزار کرده‌اند.

هر دولت برای جلوگیری از خروج پول‌هایی که در کشورش در جریان است محدودیت‌های مالی تنظیم می‌کند.

براساس مصوبه شورای پول و اعتبار ورود و خروج پول رایج کشور توسط هر مسافر (اعم از اتباع ایرانی یا خارجی) حداکثر تا مبلغ پنج میلیون (۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال مجاز است. در صورت رعایت نکردن سقف مذکور، با متخلفان طبق ماده ۴۲ قانون پولی و بانکی کشور و همچنین سایر مقررات موضوعه رفتار خواهد شد.

اما شاهدیم که از راه‌های بسیار دیگر از جمله عروسی‌هایی که با صرف میلیون‌ها دلار در خارج از کشور برگزار می‌شود، سرمایه‌های فراوانی نه از راه‌های غیرقانونی بلکه کاملا قانونی و بی‌سرو صدا در حال خارج شدن از کشور است.

خود بیگانگی و مصرف‌گرایی

مصرف‌گرایی کاذب در جامعه موجب از خود بیگانگی می‌شود

حسین الهامی‌نژاد کارشناس مسائل اجتماعی در مورد مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی مردم می‌گوید: مصرف‌گرایی برمصرف هرچه بیشتر اعم از بادوام و بی‌دوام تاکید دارد. در این فرهنگ، افراد در خرید همیشگی کالا و خدمات جدید درگیر می‌شوند، درحالی‌که هیچ توجهی به نیاز یا نیاز نداشتن به این کالا و خدمات، قابلیت و دوام آنها و مبدا تولید یا پیامدهای مصرف آن ندارند. جامعه‌ای که این فرهنگ بر آن حاکم است، همان جامعه مصرفی خواهد شد که در آن بنا به نظر بودریار، «مصرف مبتنی‌بر خواست مطرح می‌شود، نه فقط مبتنی بر نیاز» از نظر وی امروزه در همه‌جا مصرف و وفور به صورتی خیال‌گونه برجسته شده است، ابژه‌ها انسان‌ها را فراگرفته‌اند و دیگر انسان با انسان سروکار ندارد، بلکه با ادراک و دست‌کاری کالاها و پیام‌ها مواجه است. این فرآیند در دوره‌های مختلف انقلاب صنعتی بر اساس امکانات تولید صنعتی، شکل‌های گوناگونی به خود گرفت و نظریه‌های اقتصادی مناسب آن پدیدار شد، تا اینکه در قرن بیستم فرهنگ مصرف‌گرایی مطابق نیاز جامعه سرمایه‌داری به مصرف بیشتر در غرب منجر شد و به‌تدریج دامنه آن به کشورهای درحال‌توسعه و جهان‌سومی همچون ایران گسترش یافت.

اصطلاحات «جامعه مصرفی» یا «فرهنگ مصرفی»، به جامعه یا فرهنگی اشاره دارند که در آن مصرف به حدی از اهمیت رسیده است که می‌تواند نظم اجتماعی را هم در سطح کنش اجتماعی، و هم در سطح ساختارهای اجتماعی شکل دهد و محقق کند. مصرفی تلقی شدن جامعه و فرهنگ مدرن، همیشه یکی از انتقادهای جدی وارد به دنیای مدرن بوده است. البته، این بدان معنا نیست که در جوامع دیگر، مصرف وجود نداشته؛ چرا که هر جامعه‌ای برای بازتولید خود و حفظ افراد، تعاملات، نهادها و سازمان‌های خود، مجبور است از منابع در اختیار خود استفاده کند. اما وقتی سخن از «فرهنگ مصرفی» می‌رود، بدان معنی است که در جوامع مدرن، مصرف تا آنجا مهم شده که می‌توان آن را تعیین‌کننده هویت‌ها، نهادها و ارزش‌ها قلمداد کرد. این وجه تعیین‌کننده را می‌توان ناشی از رشد سرمایه‌داری و اقتصاد بازار دانست.

وی می‌افزاید: وابستگی روانی به مصرف و به تعبیر دیگر از خودبیگانگی و در تفاسیر اجتماعی امروزی معضل مصرف‌گرایی هم اهمیت بسزایی دارند، «ادوارد فلاتاو» نویسنده و صاحب‌نظر امریکایی، اذعان می‌دارد که بنابر نتیجه پژوهش‌های اخیر، ولخرجی‌های مصرف‌کنندگان در خریدهای‌شان، می‌تواند روحیه مادّی‌گرایی را در آنان تحریک کند. این مطالعه، نشان می‌دهد که هرچه مصرف‌کنندگان، خرید بیشتری انجام دهند، فکر می‌کنند به خریدهای بیشتر و مصرف افزون‌تری نیاز دارند. بدین ترتیب یک دور باطل پرهزینه، در آزمندی و طمع‌ورزی به‌وجود می‌آید.

نگاه روز

پول‌های کلان صرف مخارج بیهوده

مینو بدیعی
دبیر گروه گزارش

اوایل انقلاب، روزهای سختی بود، روزهایی که دخترها با سادگی تمام در دانشگاه، مدرسه و محل کار پا به پای پسران به کار و زندگی می‌پرداختند، آنان با سادگی و بی‌آلایشی در جهت اعتلای جامعه روبه تحول خود می‌کوشیدند وهمراه خانواده‌شان مشکلات اقتصادی ناشی از جنگ را تحمل می‌کردند، درس می‌خواندند و کار می‌کردند و به خانه بخت می‌رفتند.

کمتر خانواده‌ای در آن زمان به فکر این بود که برای دخترش یا دخترانش، جشن عروسی آنچنانی بگیرد و بار هزینه‌های گزاف را نه بر دوش خود بلکه بر دوش جامعه بیندازد. دختران با یک حلقه ساده و با یک صیغه عقد دائم و با کمال سادگی همسر اختیار می‌کردند.

بسیاری از آنها با یک عقد و ازدواج ساده، همسران‌شان راهی جبهه‌ها می‌شدند و برخی از آنان که گاه حتی یک ماه از ازدواج‌شان نمی‌گذشت پیکرهای بی‌جان و مطهر همسران‌شان را تحویل می‌گرفتند یا آنان را مفقود الاثر می‌یافتند و چه داستانی...

کتاب «دا» که به وسیله نماینده نسل قبل زنان ایرانی نگاشته شده از دلاوری‌ها و شهامت‌های بسیار زنانی سخن می‌گوید که بی‌هیچ ادعایی در پشت جبهه یا حتی خود جبهه جنگ حضور یافتند.

در کتاب «دا»، سخنی از مصرف‌گرایی، صرف هزینه‌های کلان برای جشن ازدواج و... نیست، سخن از دلاوری، شهامت، بی‌باکی و حضور مدام برای اعتلای کشوری است که هرگز زیر بار زور نرفته است.

اما معیارها و ارزش‌های امروز به شکل کلی عوض شده و معیارهای اقتصادی، پولی و مالی برای ازدواج و تدارک جشن‌های عروسی گران‌قیمت جایگزین ارزش‌های قبلی شده است.

همه گروه‌ها و قشرهای اجتماعی حتی کم‌درآمدها، برای فرزندان‌شان ازدواج و جشن عروسی مجلل و تشریفاتی می‌خواهند.

وجود نظام اقتصادی دلالی و تجاری، رانت‌خواری گسترده، به برکت درآمدهای نفتی سرشار در چند سال اخیر و خرج کردن‌های بیهوده و اسراف، از طبقات بالای اجتماعی به تمامی گروه‌ها و قشرها تسری یافته است.

دختران این نسل دیگر مانند مادران خود به حداکثر یک حلقه و... یا یک جلد کلام‌الله مجید بسنده نمی‌کنند. این روزها معامله در ازدواج به بالاترین حد خویش رسیده است، در این میان بساط آنانی که بابت ازدواج زوج‌های جوان، دکان پرزرق و برق خود را رونق می‌دهند روز به روز ابعاد گسترده‌ای به خود می‌گیرد.

چندی قبل روزنامه گاردین در گزارشی در مورد هزینه‌های کلان ازدواج در ایران نوشته بود بسیاری از خانواده‌های کم‌درآمد ترجیح می‌دهند که حتی به قیمت فروش کلیه یا گرفتن وام‌های ناچیز با بهره‌های بالا از بانک‌ها، هزینه‌های زاید و روبه افزایش ازدواج را در فضای چشم و همچشمی فراهم کنند.

به راستی آن فرهنگ والای ساده زیستی و قناعت و حرکت به سمت یک زندگی توام با رفاه اقتصادی مطلوب و نه آزاردهنده چه شده است.

روزنامه گاردین در شرایطی که بسیاری از خانواده‌های ایرانی از کمبود درآمد و گرانی نرخ تورم شکایت دارند می‌نویسد: تامین یک جهیزیه کامل برای خانواده‌های ایرانی بین ۴۰ تا۱۰۰ میلیون تومان هزینه دارد. این روزنامه یک بررسی مقایسه‌ای هم در مورد هزینه جهیزیه با متوسط درآمد ایرانی‌ها انجام داده که هزینه تامین جهیزیه با رقمی که به آن اشاره شد ۱۶تا ۴۰ هزار دلار است، این درحالی است که متوسط درآمد یک خانوار ایرانی از ۶۰۰دلار تجاوز نمی‌کند.

در همان حال یک مطالعه تحقیقی در دانشگاه شهید بهشتی حاکی از آن است که افزایش هزینه‌های ازدواج تا بیش از ۷۰ درصد در کاهش تمایل جوانان ایرانی برای تشکیل خانواده و ازدواج موثر بوده است.

به راستی که به قول زیدی این «مالیات بر قمپز» یعنی چه؟ این چه نگرش و فرهنگی است که یک خانواده را حتی به نان شب هم محتاج می‌کند برای اینکه مخارج ازدواج فرزند یا فرزندان‌شان را فراهم کند.

آیا بهتر نیست معیارهای اقتصادی صحیح را متناسب با درآمدمان جایگزین این هزینه‌های تشریفاتی کنیم؟

نکته

روش‌های تصفیه فاضلاب

فاضلاب را بسته به میزان و نوع بار آلودگی با روش‌های مختلف فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی تصفیه می‌کنند که هر کدام از زیرمجموعه‌ها و روش‌های مختلفی تشکیل شده است.

شیوه معمول و رایج تصفیه فاضلاب با نام لجن فعال است که در آن ترکیبی از ۳ روش فوق مورد استفاده قرار می‌گیرد. به این ترتیب که در مرحله اول یا تصفیه اولیه، به وسیله تصفیه فیزیکی و شیمیایی، ذرات جامد موجود در پساب به صورت دستی یا مکانیکی به وسیله آشغال‌گیری‌هایی با شبکه بندی‌های ریز و درشت جدا شده و سپس ذرات شناور باقیمانده در مرحله بعد بر اثراختلاف چگالی (وزن) ته‌نشین و برای ورود به مرحله تصفیه ثانویه یا مرحله بیولوژیکی، به‌وسیله هوادهی و تزریق میکروارگانیسم‌ها به محیط، آماده می‌شود. در بخش دوم، فاضلاب به استخرهای بزرگ ریخته می‌شود و سپس میکروارگانیسم‌های مختلف از جمله باکتری‌ها، قارچ‌ها، مخمرها و پروتوزوئرها در زمان‌های مختلف به سیستم تصفیه تزریق می‌شود. با انجام هوادهی و ایجاد شرایط رشد میکروارگانیسم‌ها، فاضلاب به عنوان ماده غذایی این موجودات مورد تخریب و تجزیه قرار گرفته، آب، آمونیاک و دی‌اکسیدکربن (CO_2) حاصل از این واکنش به محیط وارد می‌شود و توده باقیمانده نیز وارد مرحله تصفیه نهایی شده و پس از گندزدایی به عنوان کود برای مصارف کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد. کلرزنی، تابش پرتو فرابنفش به پساب و سیستم کربن فعال، ۳ طریق عمده برای گندزدایی فاضلاب در مرحله نهایی است و گاز کلر به دلیل ظرفیت بالای اکسیدکنندگی، رشد باکتری‌ها و جلبک‌ها را متوقف کرده و رنگ و بوی پساب را کاهش می‌دهد. تشعشع فرابنفش قابلیت کشتن ویروس‌ها و باکتری‌های موجود در فاضلاب را بدون تولید مواد خطرناک دیگر دارد و کربن فعال نیز در تماس با مواد ارگانیک عامل ایجاد رنگ و بوی آن را به خود جذب می‌کند.

البته در کشورهای پیشرفته مراحل تصفیه فاضلاب و بخش لجن فعال با روش‌های تخصصی‌تری صورت می‌گیرد اما در کارخانه‌های ما این روش معمولا به شکل ناقص انجام می‌شود و تنها تعداد انگشت‌شماری از صاحبان صنایع این شیوه را به طور کامل انجام می‌دهند.

گیاهان تصفیه‌کننده فاضلاب

یکی از راه‌های تصفیه بیولوژیکی، استفاده از گیاهان در تصفیه فاضلاب‌ها به‌ویژه فاضلاب‌های واحدهای صنعتی حاوی فلزات سنگین از جمله جیوه، کروم و سیانید است که در چند دهه اخیر به‌شدت مورد توجه قرار گرفته است.

غلظت فلزات سنگین حاصل از پساب کارخانه‌ها و کارگاه‌ها گاهی به ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون P.P.M می‌رسد.

این فلزات به‌راحتی در محیط‌زیست تجزیه نشده و اثرات زیانباری را حتی در غلظت‌های کم برای انسان و سایر موجودات به همراه دارند. این فلزات با روش‌های بسیار پیشرفته تصفیه نیز به‌سختی تخریب می‌شوند اما با استفاده از گیاهان و کاشت آنها در استخرهای تصفیه و به‌کارگیری تکنیک‌های جدید این شیوه، درصد قابل ملاحظه‌ای از فلزات سنگین جذب گیاهان و از محیط حذف می‌شوند. در حال حاضر کشورهای بی‌شماری از جمله آلمان، کانادا، چین و کشورهای آسیای جنوب‌شرقی به‌طور گسترده از فناوری در کنترل مواد سمی تولیدات صنعتی خود بهره می‌برند. گیاهانی از خانواده نی، پرطوطی و صنوبر دارای آنزیم‌هایی هستند که توانایی سم‌زدایی علف‌کش‌ها و سایر مواد آلاینده را دارند، آنها این مواد را در بافت‌های خود ذخیره کرده و پس از تمام شدن ظرفیت‌شان به رنگ زرد در می‌آیند.

دکتر رضا مرندی با اشاره به ویژگی‌های این دسته از گیاهان می‌گوید: «از آنجا که گیاهان می‌توانند در سطح وسیعی رشد کنند و با هزینه کمتری نسبت به سایر روش‌های تصفیه بیولوژیکی، فلزات سمی را جذب کنند و برعکس سیستم‌های مصنوعی ضرری برای محیط‌زیست ندارند، بسیار مقرون به صرفه هستند و تنها باید محدودیت‌ها و استانداردهای استفاده از این روش از جمله مراقبت و رسیدگی به گیاهان و دفع بقایای گیاهی حاوی مواد سمی پس از استفاده در سیستم تصفیه مورد توجه قرار بگیرند.»

البته این روش تاکنون در کشور ما تنها در آزمایشگاه‌ها و به صورت آزمایشی انجام شده و به علت ناآگاهی و بی‌توجهی مسئولان هیچ‌گاه به عنوان روشی موثر در تصفیه فلزات سنگین و پساب‌های صنعتی مورد استفاده قرار نگرفته است.

نگاهی به چرخه تصفیه فاضلاب صنایع

دغدغه تصفیه شدن فاضلاب کارخانه‌ها!

حسن فرازمند ـ گروه گزارش: قانون تاسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران، وزارت صنایع و معادن(سابق) را ملزم به ایجاد تصفیه‌خانه برای پساب‌های کارخانجات مستقر شده در این شهرک‌ها کرده است و براساس این قانون کارخانه‌هایی که داخل شهرک‌های صنعتی ایران احداث می‌شوند باید به شبکه فاضلاب آن شهرک ملحق شوند و هر شهرک صنعتی نیز موظف است که زمینه اتصال هر واحد تازه‌تاسیس در شهرک صنعتی را فراهم کند. علاوه بر آن همه کارخانه‌ها و صنایع دیگر نیز باید به سیستم فاضلاب مجهز باشند.

در بند ج ماده ۱۰۴ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ـ اجتماعی مقرر شده است که برای کاهش عوامل آلوده‌کننده محیط‌زیست، به‌ویژه در مورد منابع طبیعی و منابع آب کشور، واحدهای تولیدی برای تطبیق مشخصات فنی خود با ضوابط زیست‌محیطی و کاهش آلودگی‌ها باید اقدام کنند. همچنین براساس مواد ۲ و ۳ مربوط به آیین‌نامه اجرایی این بند از قانون تمامی واحدهای تولید موظف هستند خروجی پساب خود را در حد ضوابط معیارها و استانداردهای زیست‌محیطی، حفظ کنند و در صورتی که آلودگی آنها بیش از حد استاندارد باشد باید نسبت به رفع آلودگی‌ها اقدام شود. همچنین به موجب تبصره ۸۳ همین قانون، صنایع و کارخانه‌ها واقع در حاشیه شهرها و نیز داخل شهرک‌های صنعتی موظف به جلوگیری و رفع آلودگی منابع توسط ایجاد فاضلاب‌های صنعتی هستند و باید براساس استانداردهای موجود سازمان حفاظت محیط‌زیست و با مشارکت و نظارت شرکت‌های آب و فاضلاب استان‌ها، نسبت به ایجاد و بهره‌برداری شبکه‌های جمع‌آوری و انتقال تاسیسات تصفیه فاضلاب صنعتی اقدام کنند.

اگرچه این قانون در ۱۶ اسفند سال ۱۳۶۱ به تصویب قانون‌گذاران مجلس شورای اسلامی رسیده است، اما این مهم از دهه‌های قبل و از سوی کارخانه‌های بزرگی که در گوشه و کنار کشور ایجاد شده‌اند، کمابیش به کار گرفته می‌شد که نمونه عمده آب فاضلاب واحدهای صنعتی مس کرمان و سرچشمه و ذوب‌آهن اصفهان را می‌توان نام برد، اما بررسی‌های تاریخی نشان می‌دهد که تاریخ ساخت و ایجاد تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به بسیار پیش‌تر از آن برمی‌گردد.

تصفیه‌خانه صاحبقرانیه

اکثر منابع تاریخ معاصر بر این نکته اتفاق نظر دارند که تصفیه‌خانه کاخ صاحبقرانیه که مربوط به عصر قاجار است، از نخستین تصفیه‌خانه‌هایی است که در کشور ایجاد شده است.

براساس شواهد موجود این تصفیه‌خانه اکنون به شکل یک موزه در خیابان پاسداران (اقدسیه، گلستان) و به عنوان نخستین تصفیه‌خانه فاضلاب تهران، با قدمتی بیش از نیم‌قرن موجود است.

به گفته کارشناسان، طراحی ساخت تصفیه‌خانه صاحبقرانیه در سال ۱۳۳۲ اجرا شد و در سال ۱۳۳۴ برای جمعیتی حدود ۲۰۰۰ نفر تکمیل و به بهره‌برداری رسید و از آن زمان تاکنون با جمعیتی حدود ۵۰۰۰ نفر و ظرفیت ۲۵ مترمکعب در ساعت (ظرفیت کامل) کار می‌کند و از راندمان کاری بسیار خوبی برخوردار است.

مهندس بهنام قاسمی، مدیر تصفیه‌خانه فاضلاب صاحبقرانیه و شهرک شهید محلاتی شمال تهران با بیان سابقه این تصفیه‌خانه فاضلاب می‌گوید: با توجه به قدمت این تصفیه‌خانه و اینکه به عنوان نخستین تصفیه‌خانه فاضلاب تهران شناخته شده است، قرار است به عنوان موزه تصفیه‌خانه فاضلاب برای بازدید دانشجویان، کارشناسان و سایر بازدیدکنندگان از آن استفاده شود.

او با تاکید بر اهمیت وجود تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در شهرهای بزرگ و رعایت استانداردهای لازم برای تخلیه و استفاده از پساب‌های این تصفیه‌خانه‌ها می‌گوید: برای تخلیه پساب باید استانداردهایی از لحاظ زیست‌محیطی رعایت شود، از جمله پساب‌های کشاورزی، آب‌های سطحی و چاه‌های جذبی، یعنی میزان و کلیفرم آن باید در حد استاندارد باشد تا بتوان جهت مصارف خاص از آنها استفاده کرد. در این تصفیه‌خانه نیز پساب‌ها توسط چند واحد از جمله آزمایشگاه صاحبقرانیه هفته‌ای ۲ بار، آزمایشگاه تصفیه‌خانه اکباتان ماهی ۳ بار، آزمایشگاه آب و فاضلاب استان تهران ماهی ۱ بار و توسط سازمان محیط‌زیست هر ۳ ماه یکبار آزمایش می‌شوند.

نتایج ۱ پروژه تحقیقاتی نیز نشان می‌دهد، از حدود ۱۰۰ سال پیش که رابطه میان اثر باکتری‌ها و میکروب‌های بیماری‌زا در واگیری و شیوع بیماری‌ها آشکار شد، انسان به فکر پاکسازی آب‌های آلوده افتاده است و با گذشت زمان و به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم، در نتیجه توسعه شهرها و صنایع، خطر آلودگی محیط‌زیست و در نتیجه نیاز به تصفیه فاضلاب با شدت بی‌سابقه‌ای افزایش یافت و همزمان با آن روش‌های بسیاری برای تصفیه فاضلاب بررسی، پیشنهاد و به کار گرفته شد.

در تکامل فن تصفیه فاضلاب از نظر زمانی، روش‌های طبیعی تصفیه جزو قدیمی‌ترین روش‌هایی هستند که برای تصفیه به‌کار گرفته شده‌اند. به‌ویژه استفاده از فاضلاب برای آبیاری در کشاورزی به علت خاصیت کودی آن از ۱۰۰ سال پیش تاکنون در کشورهای اروپایی متداول بوده است و از ده‌ها سال پیش تاکنون دریاچه‌های تثبیت و تصفیه فاضلاب در کشورهای اروپایی مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

> در تکامل فن تصفیه فاضلاب از نظر زمانی، روش‌های طبیعی تصفیه جزو قدیمی‌ترین روش‌هایی هستند که برای تصفیه به‌کار گرفته شده‌اند به‌ویژه استفاده از فاضلاب برای آبیاری در کشاورزی از ۱۰۰ سال پیش تاکنون در کشورهای اروپایی متداول بوده است

تصفیه فاضلاب در ایران

در ایران نیز از زمان‌های بسیار دوری لجن به‌دست آمده از چاه‌های جذب‌کننده فاضلاب به عنوان کود کشاورزی به‌کار گرفته می‌شده است اما در تمام این روش‌ها بیشتر تکیه بر بازیابی از مواد کودی فاضلاب بوده است و نه‌تصفیه آن و امروز تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به صورت پیشرفته خود سابقه تاریخی طولانی ندارند.

هدف از تصفیه فاضلاب

در تصفیه فاضلاب هدف‌هایی چون تامین شرایط بهداشتی برای زندگی مردم بیشتر مد نظر است، زیرا فاضلاب‌های شهری همیشه دارای میکروب‌های گوناگونی است که قسمتی از آنها را میکروب‌های بیماری‌زا تشکیل می‌دهند. ورود فاضلاب تصفیه نشده به محیط‌زیست و منبع‌های طبیعی آب، چه آنهایی که روی زمین و چه آنهایی که در زیر زمین قرار دارند، موجب آلوده شدن این منبع‌ها به میکروب‌های بیماری‌زا می‌شود و در اثر تماس انسان با این منبع‌ها خطر گسترش بیماری‌ها میان مردم به وجود می‌آید.

همچنین وارد کردن فاضلاب‌های تصفیه نشده به محیط‌زیست موجب آلودگی این محیط شده که به‌جز خطرهای مستقیمی که برای بهداشت مردم دارد، نتایجی دیگر از قبیل این مناظر زشت، بوهای ناخوشایند و سرانجام تولید حشرات به‌ویژه مگس و پشه را به همراه دارد. این حشرات خود وسیله‌ای برای جابجا شدن میکروب‌های بیماری‌زا و آلوده‌سازی محیط‌زیست با این میکروب‌هاهستند.

اما با توجه به اینکه مقدار نمک‌های معدنی محلول در فاضلاب به مراتب کمتر از آب دریاهای آزاد است و فاضلاب جزو آب‌های شیرین ولی آلوده به حساب می‌آید، استفاده دوباره از فاضلاب تصفیه شده به جای آب شیرین برای آبیاری کشاورزی به مراتب ارزان‌تر از شیرین‌سازی آب دریاهای شور است. این مسئله در ایران که در بسیاری از نقاط آن مردم با کمبود آب شیرین مواجه هستند، می‌تواند در مصرف آب شیرین مورد استفاده در آبیاری کشاورزی صرفه‌جویی کند. کاربرد دوباره فاضلاب تصفیه‌شده برای آبیاری کشاورزی به‌جز صرفه‌جویی در مصرف آب شیرین به علت وجود مواد کودی در فاضلاب تصفیه شده می‌تواند منبع غذایی خوبی برای گیاهان و تقویت کشتزارها شود.

همچنین لجنی که از تصفیه زیستی فاضلاب به‌دست می‌آید دارای مقداری زیاد ترکیبات شیمیایی نظیر نیترات‌ها، سولفات‌ها و فسفات‌هاست که ارزش کودی برای رشد گیاهان دارند. برای افزایش قابلیت جذب این لجن آن را در یک سلسله عملیاتی با کودهای گیاهی که از باقیمانده برگ و ساقه درختان تشکیل شده‌اند یا با کودهای حیوانی مانند مدفوع حیواناتی همچون گاو و گوسفند به هم آمیخته و مدتی آن را به حال خود می‌گذارند و سپس به صورت کود طبیعی به‌کار می‌برند.

کارشناسان معتقدند نزدیک به ۷۰درصد گازهای تولیدشده در انبارهای هضم لجن را گاز متان تشکیل می‌دهد که ارزش سوختی آن حدود ارزش سوختی گاز شبکه شهری است. در تصفیه‌خانه‌ها می‌توان با سوزاندن آن و گرم کردن دیگ‌های بخار، گرمای مورد نیاز یکان‌های تصفیه‌خانه را تامین کرد. حتی در تصفیه‌خانه‌های بزرگ این گاز را جمع‌آوری کرده و با استفاده از توربین‌های گازی، ژنراتور برقی را به‌حرکت درآورد و تولید برق کرد.

> در ایران نیز از زمان‌های بسیار دور لجن به‌دست آمده از چاه‌های جذب‌کننده فاضلاب به عنوان کود کشاورزی به‌کار گرفته می‌شده است اما در تمام این روش‌ها بیشتر تکیه بر بازیابی از مواد کودی فاضلاب بوده است

فاضلاب، محصول زیان‌آور کارخانه‌ها

فاضلاب محلول رقیقی است که ۹۹/۹ درصد آن آب و فقط یک‌دهم درصد آن را مواد جامد تشکیل می‌دهد که بخشی از آن مواد آلی و بخش دیگر مواد معدنی به حالت محلول یا معلق در آب است. بوی بد فاضلاب اغلب به علت مواد آلی موجود در آن است.

این مواد بیشتر قابل تجزیه به‌وسیله میکروب‌ها هستند که در اثر آن بوی نامطبوع ایجاد می‌شود. علاوه بر تشکیل بو، فاضلاب‌های دریافت‌کننده مدفوع انسانی و حیوانات زنده در بردارنده عوامل بیماری‌زا هستند که از نظر آلودگی محیط به‌ویژه منابع آب و خاک فوق‌العاده اهمیت دارند.

براساس پژوهش‌های انجام‌شده هر گرم مدفوع حدود یک بیلیون عدد اشرشیاکلی (نوعی باکتری) و مقادیر قابل ملاحظه‌ای از انواع دیگر موجودات زنده را در خود دارد. فاضلاب‌ها براساس منشا تشکیل به فاضلاب‌های شهری، فاضلاب‌های صنعتی و کشاورزی و هرزآب‌های سطحی تقسیم می‌شوند و از مهم‌ترین تفاوت فاضلاب صنعتی با پساب شهری در داشتن مواد و ترکیبات سمی با خاصیت خورندگی زیاد، خصلت قلیایی و اسیدی در آنهاست.

نخستین تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در جهان

نخستین سیستم جدید برای دفع فاضلاب نیز در سال ۱۸۴۲ میلادی در هامبورگ آلمان به وسیله یک مهندس انگلیسی ساخته شد که تا به امروز از قواعد آن استفاده می‌شود. منظور از تصفیه پساب، به‌دست آوردن آب پاکیزه از طریق جداسازی آلاینده‌ها از آب آلوده است که یکی از مهم‌ترین اهداف آن علاوه بر تامین شرایط بهداشتی انسان و حفاظت محیط‌زیست، بازیابی و استفاده مجدد آن برای کشاورزی و آبزی‌پروری به‌ویژه در کشورهای خشک و نیمه‌خشک است، اما در بسیاری از کشورهای در حال توسعه فاضلاب‌ها نه‌تنها به‌درستی تصفیه نشده، بلکه همانند گذشته غالبا به درون نزدیک‌ترین آبراهه، رودخانه یا برکه‌های فاضلاب تخلیه می‌شوند.

در کشور ما نیز در حال حاضر با وجود بیش از ۵۵۰ شهرک صنعتی، حدود ۶۰ شهرک صنعتی دارای تصفیه‌خانه فعال است و اگر تخلیه بی‌رویه فاضلاب‌های صنعتی و شهری به‌صورت کنونی ادامه یابد، حتی سفره‌های آب زیرزمینی نیز که در حال حاضر مهم‌ترین منابع تامین آب آشامیدنی مردم در اغلب نقاط هستند آلوده شده و به دلیل صرف هزینه‌های زیاد برای تصفیه آنها، استفاده مجدد از آب‌های زیرزمینی دیگر مقرون‌به‌صرفه نخواهد بود.

دکتر رضا مرندی، کارشناس و متخصص محیط‌زیست در این‌باره می‌گوید: «تصفیه فاضلاب مقوله‌ای است که امروزه در کل دنیا پیشرفت‌های زیادی درخصوص آن به وجود آمده و بر این اساس استانداردهای جدیدی استخراج شده است که فاضلاب‌ها را تا حد استاندارد آب آشامیدنی تصفیه می‌کند؛ اما در ایران به علت نبودن اطلاع‌رسانی کافی و برنامه‌ریزی صحیح، روند به‌روزسازی و رسیدن به سطح استانداردهای جهانی، بسیار کند است و صاحبان صنایع و کارخانه‌داران روش تصفیه فاضلاب را روشی هزینه‌بر و نه درآمدزا تلقی کرده و از آن سرباز می‌زنند، درحالی‌که نتایج سایر کشورها نشان داده است در صورت تبلیغ و آموزش صحیح در این زمینه، ارائه آگاهی‌های لازم و تشریح فواید این امر در سوددهی و درآمدزایی برای کارخانه، می‌توان علاوه بر تشویق سرمایه‌داران به ایجاد تصفیه‌خانه بدون توسل به اعمال قانونی و جرایم سنگین، روش‌های نوینی را در این‌باره به کار بست.»

صادر کنندگان محصولات معدنی به بازار مصر خوشبین نیستند

حسن ساعدی-گروه معدن: کشور مصر یکی از بزرگ‌ترین کشورهای آفریقایی – عربی با رشد تولید ناخالص ۱/۸ درصدی است که علاوه بر اینکه یک تولیدکننده محصولات فلزی است، بازار خوبی برای صنایع معدنی و فلزی محسوب می‌شود.البته در طول ۳ دهه گذشته روابط تجاری ایران و مصر دستخوش مناسبات سیاسی قرار گرفته، به گونه‌ای که در ۳ دهه گذشته حجم مبادلات تجاری ۲ کشور به صفر رسیده است. این در حالی است که در یکی دو سال اخیر و پس از تغییرات سیاسی و اقتصادی که در این کشور عربی– آفریقایی صورت گرفته باب همکاری‌های ۲ کشور گشوده شده و به نظر می‌رسد می‌تواند بازار صادراتی مناسبی را برای معادن و صنایع معدنی کشور به همراه داشته باشد. البته با وجود فراهم بودن ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی اما هنوز تجار و بازرگانان ایرانی نتوانسته‌اند به‌طور کامل از این ظرفیت‌ها استفاده کنند به گونه‌ای که هم‌اکنون رقبای ما در حوزه‌های معدنی همچون ترکیه و چین توانسته‌اند سهم اعظمی از بازار این کشور را به خود اختصاص دهند.

بررسی آمار مبادلات غیرنفتی ایران و مصر نشان می‌دهد در سال ۹۲ حجم مبادلات صورت گرفته ۶۰۰میلیون دلار بوده که از این میزان ۵۹۳ میلیون دلار آن صادرات محصولات ایرانی و ۷ میلیون دلار آن واردات کالای مصری بوده است.

عمده محصولات صادراتی مصر به جهان شامل نفت خام و فرآورده‌های نفتی، پنبه، منسوجات، محصولات فلزی و مواد شیمیایی است و این در حالی است که عمده کالاهای صادراتی ایران به مصر را سیمان و کلینکر، گازو محصولات کشاورزی شامل‌مرکبات و مکمل‌های دارویی تشکیل می‌دهند. از سوی دیگر باید توجه داشت که محدود شدن محصولات صادراتی ایران به مصر در حالی صورت می‌گیرد که این کشور یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان فولاد، سیمان، فسفات و منگنز شناخته شده که می‌تواند سکوی پرتابی برای اقتصاد معدنی کشور محسوب شود.

سیمان و کلینکر

سیمان ازجمله محصولات معدنی و استراتژیک است که به دلیل ظرفیت بالای تولید می‌تواند مزیت بالایی را در ارزآوری برای کشور به همراه داشته باشد. موضوعی که هم‌اکنون و با وجود نیاز کشور مصر به این محصول صادرات چندانی را در آن شاهد نیستیم. دراین رابطه عبدالرضا شیخان دبیر انجمن سیمان به صمت می‌گوید: در حال حاضر صادرات سیمان به کشور مصر صفر بوده و فقط مربوط به صادرات کلینکر می‌شود که این محصول نیز از طریق واسطه‌ها به این کشور صادر می‌شود.

وی افزود: کشور مصر در گذشته یکی از تولیدکنندگان بزرگ سیمان محسوب می‌شد که اکنون این کشور به دلیل وجود ظرفیت‌های بالا در زمینه آسیاب و سایش کلینکر برای تولید سیمان اقدام به خرید کلینکر از سایر کشورهای منطقه می‌کند.

> بهرام سبحانی رییس انجمن فولاد ایران: از آنجایی‌که مصر حدود ۴ تا ۵ میلیون تن فولاد را سالانه تولید می‌کند و این میزان تولید بخش اعظمی از نیاز کشور را تامین می‌کند. بنابراین بازار فولاد این کشور جایگزین مناسبی برای صادرات محصولات فولادی ما محسوب نمی‌شود

وی ادامه داد: در واقع مصر با استفاده از کلینکر وارداتی و استفاده از آن در تولید سیمان ارزش افزوده بالایی را برای خود ایجاد کرده است.

شیخان ادامه داد: این کشور به علت ارتباطات قوی با سایر کشورها این کار را به راحتی انجام داده به طوری که صادرات سیمان سهم بالایی از تولید ناخالص ملی این کشور را شامل می‌شود.

دبیر انجمن سیمان ایران تصریح کرد: صادرات کلینکر به مصر فقط یک اتفاق بوده و نمی‌توان به بازار مصر زیاد خوشبین بود زیرا که این کشور تنها به علت ارزان بودن کلینکر ایران تمایل به خرید این محصول دارد، بنابراین هرگونه تغییری در قیمت و از بین رفتن مزیت رقابتی به معنای از دست دادن بازار مصر خواهد بود.

بازار فولاد مصر مناسب نیست

فولاد نیز از جمله محصولاتی است که بازار مصر ممکن است بتواند جایگزین مناسبی برای محصولات صادراتی کشور باشد.

بهرام سبحانی رییس انجمن فولاد ایران‌درخصوص جایگزینی مصر در صادرات فولاد به صمت گفت: از آنجایی‌که مصر حدود ۴ تا ۵ میلیون تن فولاد را سالانه تولید می‌کند و این میزان تولید بخش اعظمی از نیاز کشور را تامین می‌کند. بنابراین طبیعی است که بازار فولاد این کشور جایگزین مناسبی برای صادرات محصولات فولادی ما محسوب نمی‌شود.

وی ادامه داد:البته ممکن است در برخی از محصولات خاص فولادی همچون انواع ورق سرد و گرم به واردات وابسته باشد و در این بخش به دلیل مازاد تولید امکان صادرات ورق‌های فولادی فراهم است. اما باید توجه داشت که در طول چند دهه گذشته روابط سیاسی و اقتصادی کشور مناسب نبوده و در چند سال اخیر نیز مشکلات داخلی این کشور باعث شده تا نتوانیم از ظرفیت بازار مصر به‌طور کامل استفاده کنیم. به گونه‌ای که با وجود مازاد تولید ورق‌های فولادی و صادرات بیش از ۱میلیون تنی این محصولات سهمی از بازار مصر را به دست نیاورده‌ایم. سبحانی در پاسخ به اینکه آیا امکان افزایش تولید و صادرات محصولات فولادی خاص به مصر وجود دارد گفت: با توجه به کیفیت محصولات و شناخته شدن برند فولاد مبارکه تقاضا برای خرید از سوی سایر کشورها وجود دارد. اما در شرایط فعلی صادرات بیش از این میزان به برهم خوردن توازن عرضه و تقاضای داخلی خواهد انجامید، ضمن آنکه شرایط افزایش تولید نیز هم‌اکنون فراهم نیست و ممکن است در طرح‌های توسعه این شرکت مورد توجه قرار گیرد.

بازار سنگ‌های تزئینی مصر

مصر به‌دلیل عبور از بحران‌های سیاسی و اقتصادی داخلی هم‌اکنون مرحله ترمیم و بهسازی را پشت سر می‌گذارد و بخش‌های عمرانی و ساخت‌وساز بیشترین سهم را در این تغییر به خود اختصاص داده‌اند. در واقع نیاز مصر به مواد اولیه ساخت‌وساز همچون انواع سنگ‌های تزیینی و همچنین مزیت بالای کشور ما در این بخش می‌تواند موجبات ایجاد بازاری بکر و سودآور را فراهم کند.

سیدمحمد دهقان عضو انجمن سنگ ایران در گفت‌وگو با صمت درباره اینکه آیا کشور مصر می‌تواند به‌عنوان یکی از کشورهای هدف صادراتی تعیین شود، گفت: سنگ‌های نرم ایران همچون مرمریت یکی از محصولات با کیفیت و پر طرفدار در بازارهای جهانی محسوب می‌شود. این در حالی است که صادرات این محصول سهم ناچیزی از بازار منطقه را به خود اختصاص داده است.

> ابراهیم جمیلی رییس خانه اقتصاد ایران: در صورتی‌که یک هیات تجاری به‌سرپرستی اتاق ایران برای دیدار و رایزنی‌های تجاری با مسئولان اتاق بازرگانی و توسعه تجارت کشور مصر اعزام شود، می‌تواند مسیر روابط و گسترش بازار ۲ کشور را هموار کند

وی افزود: در شرایط کنونی روابط تجاری ایران و مصر بسیار اندک است، به گونه‌ای که سنگ‌های تزئینی هیچ جایگاهی در بازارهای این کشور ندارد.

عضو انجمن سنگ گفت: در حالی‌که بازار کشور مصر می‌تواند جایگزین مناسبی برای سنگ‌های تزیینی و ساختمانی کشور که هم‌اکنون با مشکلات فراوان راهی کشور عراق می‌شوند محسوب شود، کشور قطر به‌عنوان واسطه با خرید سنگ از سایر کشورهای منطقه نیاز مصر را تامین کرده و از این طریق سودهای بالایی را به دست می‌آورد. وی تاکید کرد: به نظر می‌رسد دولت با برقراری روابط تجاری و اقتصادی با این کشور می‌تواند زمینه رشد و توسعه صنایع سنگ کشور را فراهم کند.

انتقال دانش فنی و مهندسی

دانش فنی و مهندسی و استفاده از تجربه و تخصص کارشناسان ایرانی موضوعی است که ممکن است تقاضای زیادی را در کشور مصر داشته باشد. کامیار محبوبیان مدیرعامل شرکت سپندارمد ایرانیان در گفت‌وگو با صمت معتقد است: در حال حاضر ایران از ظرفیت خیلی خوبی از لحاظ صدور خدمات فنی و مهندسی در زمینه‌های مختلف صنعتی و معدنی برخوردار است.

وی افزود: در شرایط فعلی صدور خدمات فنی و مهندسی ایران خیلی بهتر از خدمات تکنولوژی فنی است چرا که مهندسان و کارشناسان ایرانی از دانش و تخصص بالایی در زمینه اجرای پروژه‌های معدنی در سایر کشورهای منطقه برخوردارند.

محبوبیان تصریح کرد: ایران می‌تواند در خیلی از زمینه‌ها به کشور مصر کمک کند. که این خدمات شامل طراحی، اجرا و تجهیز فناوری‌های مربوط به معدن و صنایع معدنی می‌شود.

مزیت‌های بازار مصر

آنچه مسلم است بازار تمامی کشورهای منطقه می‌تواند راهی برای خروج صنایع کشور از شرایط رکود کنونی باشد.

ابراهیم جمیلی رییس خانه اقتصاد ایران در گفت‌وگو با صمت درخصوص این مزایا می‌گوید: کشور مصر یکی از مهم‌ترین کشورهای آفریقایی محسوب می شود ، بنابراین برای گسترش بازارهای صادراتی باید تمهیداتی برای برقراری روابط تجار و بازرگانان ۲ کشور فراهم شود.

وی افزود: به‌عنوان مثال تسهیل در صدور ویزا و همچنین فراهم شدن امکان حضور هیات‌های تجاری ۲ کشور در نمایشگاه‌های تخصصی قطعا می‌تواند به‌گسترش روابط منجر شود. رییس خانه اقتصاد ایران یادآور شد: در حال حاضر با توجه به تغییراتی که در کشور مصر ایجاد شده، نیاز شدید به کالاها و خدمات در این کشور احساس می‌شود و کشورهایی همچون چین، امریکا، ترکیه و کشورهای اروپایی در تلاش‌اند تا بیشترین سهم را از این بازار به دست آورند. بنابراین در صورتی‌که یک هیات تجاری به سرپرستی اتاق ایران برای دیدار و رایزنی‌های تجاری با مسئولان اتاق بازرگانی و توسعه تجارت کشور مصر اعزام شود. می‌تواند مسیر روابط و گسترش بازار ۲ کشور را هموار کند.

تازه‌های بین‌الملل

مزایده الماس ۱۰ میلیون پوندی

یک الماس گلابی شکل به وزن ۸/۴۱ قیراط که توسط بزرگ‌ترین تاجر دنیا تولید شده در «هنگ‌کنگ» به مزایده گذاشته شد.

الماس گلابی شکل مضرس (دندانه‌دار) به وزن ۸/۴۱ قیراط که توسط بزرگ‌ترین تاجر دنیا به نام «د بیرز» اهل افریقای جنوبی تولید شده، در «هنگ‌کنگ» به مزایده گذاشته شده است .این سنگ زیبا که در نوع خود یکی از زیباترین الماس‌های تراش خورده به دست انسان است، با قیمت ۱۰میلیون پوند معادل ۱۰۳میلیون یوان قیمت‌گذاری شده و به نظر می‌رسد در مزایده به بیش از این رقم نیز فروخته شود. گفتنی است؛ بسیاری از کلکسیونرهای ثروتمند جهان از حالا تقاضای خود را برای خرید این الماس اعلام‌کرده‌اند.

اظهارات غول معدنی استرالیا در باره چین

کلایو پالمر، غول معدنی استرالیا که سیاستمدار شده است، در اظهاراتی که از تلویزیون ملی پخش شد با حملات لفظی به چین، بار دیگر به تنش‌ها با بزرگ‌ترین شریک تجاری این کشور دامن زد.

پالمر مالک شرکت مینرالوژی است که با غول دولتی چینی سیتیک پسیفیک در مورد حق امتیاز اختلاف درازمدتی دارد در برنامه‌ای که از شبکه‌ای بی‌سی استرالیا پخش شد، دولت چین را نژادپستی توصیف کرد که مردمش را می‌کشد. وی که منکر دریافت بیش از ۱۲ میلیارد دلار از سیتیک برای مبارزات انتخاباتی خود شده دولت چین را به تلاش برای به دست گرفتن کنترل بنادر استرالیا برای غارت منابع طبیعی این کشور متهم کرده است. گفتنی است؛ اظهارات پالمر نگرانی‌ها را نسبت به پیامدهای دیپلماتیک و اقتصادی برانگیخته است.

اعتصاب در بزرگ‌ترین بندر سنگ‌آهن جهان

خدمه یدک‌کش‌ها در بندر هدلند استرالیا که بزرگ‌ترین بندر سنگ‌آهن جهان است، تهدید کردند؛ در صورت افزایش نیافتن دستمزد و بهبود شرایط دست به اعتصاب خواهند زد.

طبق اعلام بی‌اچ‌پی بیلیتون، معدنکاران سنگ‌آهن استرالیا در صورت وقوع این اعتصاب مجموعا روزانه ۱۰۰ میلیون دلار استرالیا ضرر خواهند کرد. این بندر نیمی از سنگ‌آهن استرالیا را صادر می‌کند و انتظار می‌رود میزان صادراتش به ۷۶/۵ میلیارد دلار در سال منتهی به ژوئن ۲۰۱۵ برسد.

بی‌اچ‌پی بیلیتون در ماه مه اعلام کرده بود؛ در صورتی‌که ۲ روز اعتصاب برگزار شود، فعالیت‌های معدنی این شرکت کند خواهد شد زیرا موجودی بندر در سطح بالایی قرار دارد.

یادداشت

لزوم شناسایی بازارهای بین‌المللی

محمدعلی میرزاییان
فعال معدنی

ایران یکی از کشورهای صادرکننده کالا در قالب صادرات نفتی و غیرنفتی است و به لحاظ بهره‌مندی از مواهب متعدد همچون دریا، معادن و... می‌تواند بیش از این در صحنه‌های اقتصادی و تجارتی فعال باشد.

کشورهای جهان با توجه به سطح رشدیافتگی خود، کالاهای متنوعی صادر می‌کنند. در جوامع صنعتی به صادرات کالاهای صنعتی و فرآوری شده که از ارزش‌افزوده بالایی نیز برخوردارند، اهمیت فراوانی داده می‌شود.

این درحالی است که کشورهای در حال توسعه همچون ایران، توجه خود را بیشتر معطوف به صادرات نفتی کرده و صادرات کالاهای غیرنفتی همانند کالاهای کشاورزی و معدنی در درجه دوم اهمیت قرار دارند.

تقویت صادرات، دارای مزایای مهمی بوده که می‌توان به تولید انبوه، تامین درآمد ارزی، افزایش اشتغال، بهبود کیفیت و کاهش قیمت محصولات اشاره کرد. البته جهت بهره‌مندی هرچه بیشتر از مزایای صادرات در دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی استفاده از الگوهای مناسب ضروری است. براساس روش‌های متداول علمی که ابتدا علل و معلول موضوع را از زوایای مختلف بررسی و ارزیابی کرده و بعد منجر به نتیجه و تصمیم نهایی در حوزه مورد بحث می‌شود، این در حالی است که در شرایط فعلی جامعه و رکود اقتصادی حاکم بر آن باید تصمیمات مهم و تاثیرگذار با مشورت و نظرخواهی از فعالان بخش معدن اتخاذ شود. در واقع باید قبل از هر تصمیمی بررسی‌ها روی عوامل موفقیت‌زا و همچنین موانع دخیل در کاهش صادرات صنایع معدنی به بازارهای بین‌المللی شناسایی شود. شناسایی این عوامل در حوزه‌های مختلفی همچون صادرات، انتقال فناوری، سرمایه‌گذاری، تولید موجبات تمرکز و کنترل بهتر و افزایش شانس موفقیت شرکت‌های صادراتی را فراهم می‌آورد. با انتخاب بازار هدف نه تنها امکان تامین خواسته‌ها و انتظارات خریداران وسعت پیدا می‌کند، بلکه ارائه کالاهای مناسب و مطابق با نیازها و سلایق مصرف‌کنندگان خارجی نیز شکل پویا و مناسبی پیدا خواهد کرد.

همچنین تقویت صادرات دارای مزایای مهمی بوده که تولید انبوه، تامین درآمد ارزی، افزایش اشتغال، بهبود کیفیت و کاهش قیمت محصولات تولیدی از آن جمله است که جهت بهره‌مندی هرچه بیشتر از مزایای صادرات در دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی استفاده از الگوهای مناسب ضروری است.

بدیهی است توجه بیشتر به صنایعی که زمینه صادراتی دارند همچون صنایع معدنی می‌توان موجبات تقویت پیوندهای بین بخش صنعت و معدن و همچنین افزایش توانمندی‌های تولیدی و صادراتی سایر بخش‌های مختلف را فراهم آورد و در نهایت با ایجاد این ضریب فزاینده موجبات رشد اقتصادی پویا در سایر بخش‌های اقتصادی نیز فراهم خواهد شد.

کشور ما با دارا بودن معادن وسیع می‌تواند مزایای صادراتی چشمگیری در حوزه مواد معدنی همچون سنگ آهن، مس، زغال سنگ، آلومینیوم، فسفات و... را به خود اختصاص دهد که با اتخاذ تصمیمات منطقی و کارساز و همچنین وضع قوانین کارشناسی‌شده مسیر سرمایه‌گذاری روی بخش‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی را هموار کند.

قیمت روز

شاخص	قیمت روز (دلار)	درصد تغییرات
پلاتین	۱۴۲۰	-۲
نقره	۱۹/۴۴	-۰/۰۲۰
پالادیوم	۸۸۰	+۲
آلومینیوم	۲۰۵۸	+۱۲
فولاد	۴۲۰	+۰۱
مس	۷۰۰۳	+۱۷
نیکل	۱۸۷۳۰	-۰۵
قلع	۲۲۲۷۵	-۵۱۱
سرب	۲۲۵۴	+۹۱
روی	۲۳۵۱	+۹۱
طلا	۱۲۸۱	-۱

یادداشت

گِل هرمز

فیروز علی نیا
استاد دانشگاه معدن امیرکبیر

خاک‌هـای معدنـی تنـوع بالایـی را بـه خود اختصـاص داده‌اند به گونه‌ای کـه از بین ۶۴ ماده معدنی کشف شده هر کدام با رنگی خاص همچون جعبـه‌ای جادویـی از دل طبیعت نقـش آفرینی می‌کنند اما در این بین این خاک سـرخ اسـت که بـا وجود زیبایی کاربردهای زیادی را نیز در صنایع مختلف به خود اختصاص داده اسـت. خاک سـرخ به طـور عمده در مناطـق حـاره‌ای و مرطوب به عنوان یک محصول جانبی در آهن اکسـید شـده تشـکیل می‌شود . نقاشـی‌هایی که بر روی دیواره غارها کشـیده شده‌اند از کشف این ماده در هزاران سال پیش خبر می‌دهند. عمده ذخایر این ماده در اسپانیا، هند، امریکا، آفریقای جنوبی و ایران یافت می‌شود.

خاک سرخ ایران به عنوان بهترین خاک سرخ در دنیا شناخته شده است چراکه جزیره هرمز ذخیره ۱۵۰ هزار تنی خاک سـرخ را در دل کوه‌های خود جـای داده و به دلیل داشـتن کیفیت کم نظیر به عنوان برجسـته ترین و بهترین خاک سرخ در دنیا شـناخته شده اسـت .در واقع کیفیت بالای خاک سـرخ جزیره هرمز به گونه‌ای است که در دنیا این خاک را با نام گل هرمز می‌شناسند.

گل هرمـز علاوه بر اینکه در صنعت سـرامیک سـازی و رنگسـازی مورد اسـتفاده قرار می‌گیرد مصرف خوراکی نیز داشته و بومی‌های منطقه، این ماده را به عنوان ادویه در طبخ ماهی، نان و ترشـی مورد استفاده قرار داده و آن را «گِلک » می‌نامند.

خاک سرخ که به خاک هرمز نیز معروف است در مناطق دیگری از ایران همچون اسفراین و اراک نیز یافت می‌شـود. با وجود اینکه مواد معدنی از ارزش بالایـی برخوردارند اما با وجـود ذخایر کمی که از ایـن خـاک در دنیا وجـود دارد از لحاظ اقتصادی و سـودآوری در مقام بالاتری نسبت به برخی مواد معدنی قرار گرفته است.

رنگدانه‌های موجود در خاک سرخ این ماده را به عنوان یکی از مواد اولیه و اصلی در صنایع مختلف تبدیل کرده است. از کاربردهای خاک سرخ می‌توان بـه مواردی همچون تولید رنگهای مختلف روغنی، سـاختمانی، صنعتی و... اشـاره کرد. اما استفاده از ایـن خاک تنها بـه این موارد محدود نشـده و در صنایع شیمیایی، سـیمان، پلاستیک، کاغذسازی، شیشه سازی و سرامیک و لوازم آرایشی نیز به کار مـی‌رود. رنگی قرمزی که در تیر آهن‌ها به چشـم می‌خورد از ترکیب این خاک با آهن خبر می‌دهد. از ویژگی‌های یک خاک سـرخ مرغوب می‌توان به ابعاد ۲ تا ۸ میکرونی و عیار ۷۰ درصدی آن اشاره کرد.

داخل پرانتز

سرمایه‌گذاری چینی‌ها در معادن ایران

مدیرعامـل شـرکت هلدینـگ کما چیـن گفت: پروژه‌های بـزرگ معدنی و صنایع پایـه‌ای از جمله حوزه‌هـای کاری هسـتند که برای سـرمایه‌گذاری در ایـران پیگیری می‌شـوند. به گـزارش ماین نیوز، نانسـی یانگ در دیدار با استاندار کرمان، اظهار کرد: شـرکت هلدینگ کمـا در چین جزو شـرکت‌هایی اسـت که سرمایه‌گذاری‌های زیادی در خارج از چین انجام داده اسـت. وی بیان کرد: این شرکت با کمک بانک‌های سـرمایه‌گذاری چینی کارهـای زیادی در خارج از چین انجام داده اسـت. مدیرعامل شـرکت هلدینگ کما چین افزود: دولت چین در چند سـال اخیر حمایت ویژه‌ای از شـرکت‌هایی که در خارج از چین سـرمایه‌گذاری کرده‌اند، انجام داده است. یانگ بیان کرد: سرمایه‌گذاری در خطوط بین‌شهری راه‌آهن فیلیپین ازجمله کارهای سـرمایه‌گذاری این شرکت است. وی گفت: برای انتقال فناوری نیز نگرانی وجود ندارد، زیرا چین یکی از کشـورهای قوی در فناوری تیتانیوم اسـت و در این بحث در بین کشورهای دنیا جا افتاده است. مدیرعامل شرکت هلدینگ کما چین با اشاره به همکاری این شرکت با شرکت‌های کانادایی، اظهار کرد: تولید پیگمنت در معدن تیتانیوم کهنوج ازجملـه اهداف ما در این پروژه اسـت، زیرا پیگمنت ارزش‌افزوده بسیار بالایی دارد. یانگ خاطرنشان کرد: بعد از بازگشت به چین با جمع‌آوری اطلاعات، مدیران اسـتان را از نحوه ادامه کار، از طریق شـرکت همکار ایرانـی خود در جریان قرار خواهیـم داد. مدیرعامل شـرکت ایرانی فراراه کهکشـان نیز در این نشسـت به‌عنوان همکار این ۲ شـرکت چینی در ایران گفت: شرکت فراراه کهکشان کار روی عناصر معدنی و خاکی را انجام می‌دهد و با همکاری این شـرکت چینی به دنبال افزایش سـرمایه‌گذاری در کشور است. مهدی عابدینی خاطرنشان کرد: وزیر صنعت اعلام کرده کار در حوزه معادن باید از طریق مزایده انجام شود که با توجه به زمانبر بودن فرآیند شرکت در مزایده و اعلام نتیجه، انتظار همکاری بیشتر مدیران استان کرمان را در این زمینه داریم.

صمت نقش دلالان در صنایع معدنی را بررسی کرد

واسطه‌های معدنی عامل رونق یا نابودی؟

نرگس قیصری- گروه معدن: دلالـی یـا واسـطه‌گری امـروزه بـه عنـوان یکـی از ارکان جدایی‌ناپذیـر در تجارت تبدیل شـده اسـت. باتوجه به پیشـرفت روزافزون بشر در صنایع مختلف همواره کسـانی بودند که با این عنوان بـه بازارهای مختلف از مـواد غذایی گرفتـه تا موادمعدنی وارد شـده و از ایجـاد ارتبـاط بیـن تولیدکننـده و مصرف‌کننده به سـودهای هنگفتی دسـت یافته‌اند و در برخی موارد باعث متضرر شـدن تولیدکنندگان می‌شوند. یکی از بخش‌های سـودآور در دنیای صنعتی امروز معادن و صنایع معدنی اسـت. در ایران نیز وجود ذخایر عظیم معدنی و سـود سرشـاری که از استخراج و تولید این مواد حاصل می‌شـود زمینه فعالیـت دلالان را فراهم کرده اسـت. این در حالی اسـت که نظرات مختلفی در مورد فعالیت واسـطه‌های معدنی از سـوی فعالان و مسـئولان معدنی به گوش می‌رسـد. در این رابطه با نادر کوشـا فعال معدنی، عبدالوهاب سـهل آبادی رییس‌خانه صنعت و معدن، عزیز میرزاییان عضو خانه معدن و محمدرضا دهقان عضو انجمن سـنگ ایران و محمدجعفر صادقی‌پناه عضو خانه معدن گفت‌وگویی را انجام دادیم که در زیر می‌خوانید.

سودهای کلان واسطه‌گری معدنی

نادر کوشا فعال معدنی درخصوص حضور واسـطه‌ها و دلالان در معـادن و صنایـع معدنی به صمت می‌گوید:از گذشته در بیشـتر بازارهای جهانی واسـطه‌گری وجود داشته و نمی‌توان بخش معدن را مستثنا کرد.

وی افـزود: در این حوزه نیز عـده‌ای اقدام به خرید و فـروش پروانه‌های بهره‌برداری کرده و به سـودهای قابـل توجهی رسـیده‌اند، چراکه برخـی از معادن در دسـت کسـانی اسـت که به دلیل نداشـتن سرمایه کافـی و دانـش مـورد نیـاز توانایی اسـتخراج مواد معدنـی را نداشـته و باعـث از بین رفتـن این ثروت عظیم می‌شوند.

وی ادامه داد: این واسـطه‌ها با شناسایی معادنی که فعالیت آنها متوقف شـده و یا سوددهی بالایی ندارند، اقـدام به خرید پروانه کـرده و با فروش آنها به فعالان معدنی سودهای کلانی را به جیب می‌زنند. البته باید توجه داشـت که فعالیت در حوزه معدن بسیار سخت بـوده و تعداد معدودی از آنها توان ادامه کار در زمینه استخراج موادمعدنی را دارند.

این فعال معدنـی در خصوص خرید ماده معدنی از سـوی واسطه‌های قبل از اسـتخراج می‌گوید: یکی از شـرایط ایده آل و مطلوب برای هـر محدوده معدنی اطمینان خاطر از فروش و سـوددهی محصولات خود قبل از اسـتخراج اسـت اما با توجه بـه رکودی که بر صنایـع معدنی سـایه افکنده این قضیـه امکان پذیر نبوده و تا زمان تحویل مواد معدنی هیچ پولی از سوی خریـدار پرداخت نخواهد شـد. این در حالیسـت که تعداد زیادی از معدن‌داران مجبورند تا محصولات خود را دپوکنند چراکه خریداری برای آنها وجود نداشته و همین امر باعث راکد شـدن بازار و کم شدن سود این افراد شده است.

آزاد سازی معاملات پروانه بهره‌برداری

محمـد جعفر صادقـی پناه، عضـو خانه معدنی نیـز در خصـوص فعالیت دلالان معدنی به صمت می‌گوید:از آنجایی که شـرط اصلی برای خرید پروانـه بهره‌برداری از معادن تایید صلاحیت فنی و مالی شـخص خریدار توسـط سـازمان صنعت، معدن و تجارت استان مربوطه است امکان حضور افراد سودجو که برخی با نام دلال از آنها یاد می‌کنند وجود نداشته و تنها از طریق آژانس‌هایی کـه مجـوز لازم را برای انجام این امـر دارند خرید و فـروش پروانه‌های بهره‌برداری بـه متقاضیان صورت می‌گیرد.

وی افـزود: مـن معتقـدم معامـلات پروانه‌هـای بهره‌بـرداری کـه از سـوی ایـن شـرکت‌های انجام می‌شود، موجبات توسـعه و پیشرفت فعالیت معادنی که از چرخه خارج شدند را فراهم می‌سازد.

واسطه‌ها، عامل توسعه فعالیت‌های معدنی

همچنین عزیز میرزاییان، عضو خانه معدن نیز با عنوان اینکه خریـد و فروش پروانه معادن به توسـعه فعالیـت معدنی منجر خواهد شد به صمت می‌گوید: نگاه‌ها و دیدگاه‌های متفاوتی در مورد دلالی یا همان واسـطه گری وجود دارد به گونه‌ای که برخی آن را منفی دانسته و برخی هم با نگاهی مثبت به قضیه نگاه می‌کنند . وی افزود: خریـد و فـروش پروانه‌هـای بهره بـرداری از معادن می‌تواند نقش مثبت و بسـزایی در پیشرفت و توسعه فعالیت‌های معدنی داشـته باشـد. با توجـه به اینکه فعالیـت معـادن در شـرایط بحرانـی بـوده، نیاز به سـرمایه‌گذاری‌های عظیـم در این زمینه به شـدت احسـاس می‌شـود. وی ادامه داد: بنابراین کسانی که امکان سـرمایه‌گذاری در حوزه‌هـای معدنی را فراهم می‌کنند باعث رشد و توسعه معادن می‌شوند.

میرزاییـان گفت: من معتقدم کسـانی که اقدام به خرید پروانه‌ها می‌کنند ریسک سرمایه‌گذاری سنگین را بـه جان خریده و باعث افزایش تولید مواد معدنی و رونق در این عرصه می‌شوند. همچنین با آغاز فعالیت اکتشـاف و اسـتخراج یک معدن زمینه اشتغال برای افراد جویای کار نیز فراهم می‌کند.

دلالان سرمایه ملی را هدر می‌دهند

اما محمدرضا دهقان، عضو انجمن سـنگ آهن معتقد است که دلالان سرمایه‌های ملی را هـدر می‌دهنـد . وی در گفـت و گـو با صمت می‌گوید: ثبت محدوده‌های معدنی توسط افراد ناکارآمـد که سـرمایه کافی و دانش مورد نیـاز را برای اکتشـاف و اسـتخراج مواد معدنی ندارند موجب از بین رفتن این ثروت خدادادی شـده و سـرمایه ملی را هدر می‌دهد. پس لازم است تا مسئولان ذی ربط با توجه به این مسئله از ثبت محدوده‌ها به نام این افراد جلوگیری کرده و راه را بر روی فعالیت این افراد سود جو ببندند.

رکـود اقتصادی جلـوی فعالیت واسـطه‌ها را گرفته است

در ایـن راسـتا عبدلوهاب سـهل آبادی رییـس خانـه صنعـت و معدنـی نیز در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: در سال‌های گذشـته زمانی که صنایع معدنی در شـرایط مطلوبی قرار داشت شاهد فعالیت دلالان یا همان واسطه‌ها در این حوزه بودیم. اما هم‌اکنون به دلیل رکود اقتصادی که سـایه آن بر روی صنایع معدنی سنگینی می‌کند حضور دلالان کمرنگ شـده و معدود افرادی هستند که بـا پیش خرید کـردن مواد معدنـی خاص، ضرر سنگینی را به فعالان در این عرصه می‌رسانند.

دریچه

استحصال طلا از ذخایر مقاوم به فرآوری

حسن کرباسچی
کارشناس ارشد صنایع معدنی ایمیدرو

هر چند هم اکنون به سبب گسترش تجارت جهانی با سبک الگوهای الکترونیکی و همچنین گسترش فن آوری‌های نوین در بخش ارتباطات و حمل و نقل ، بسیاری جایگاه قوی و گسترده طلا را در اقتصاد جهان کم رنگ می پندارند، اما به نظر بسـیاری از کارشناسـان و متخصصان اقتصادی طلا هیچگاه نقش مفید و موثر خود را در تثبیت بازار اقتصادی منطقـه و جهـان از دسـت نخواهـد داد و بخاطر گسـترش روزافزون کاربردهای این فلز ارزش اقتصادی آن همچنان رو به فزونی اسـت.نیاز روزافزون بشـر به این فلز چنان اسـت که همواره درپی گسترش دانش خود برای کشـف ذخایر جدید و روشـهایی با سـطح فناوری بالا برای افزایش تولید و بهره وری می باشد. تغییر ساختار ذخایر معدنی موجود و کاهش عیار متوسط معادن نیز خود دلیلی برای گسترش فناوری‌های جدید برای استحصال طلا می باشد.

هماننـد تمام مواد معدنی فلزی و غیر فلزی، طلا نیز در انواع مختلفی از ذخایـر معدنـی پدیـدار می-شـود. هر نـوع از ذخیره‌های طلا ویژگی‌های زمین شناسـی، ساختمانی، شیمیایی، کانی شناسی، سنگ شناسـی مخصوص بخود دارد. بطور کلی روش‌های متداول اسـتخراج طلا از سنگ‌های معدنی طلادار، متناسب با چگونگی وجود طلا، شامل: خاکشـوئی و یا روش ثقلی، ملقمه کردن، کلراسـیون و سیانوراسـیون می‌باشـد. در سالهای اخیر فناوری‌های جدید و متنوعی برای استحصال طلا در جهان مطرح و توسـعه یافته است. از این میان روش‌های تشویه و اکسیداسیون با فشار، راه خود را به صنعت طلا پیدا کرده‌اند، هر چند مشکلات زیسـت محیطی ناشی از تشویه کانسنگ های سولفوری، این روش را در تنگنا قرار داده است.سـادگی روش اکسیداسـیون میکروبی و هزینه کم سـرمایه گـذاری آن، باعث احداث چنـد کارخانه در نقاط مختلف جهان شده اسـت. با توسعه فناوری فرآوری میکروبی طلا، این روش در مورد اسـتحصال سایر فلزات از قبیل: مولبیدن، کبالت، منگنز و نیز زمینه‌های خاصی مانند فلوتاسـیون، رشـد چشـمگیر در جهان داشـته‌اند. کشـور ایران با دارا بودن قابلیت‌های خـاص خود در بخش

ذخایر طلا، و بخصوص از نظر رفراکتیو بودن عمده ذخایر بزرگ شناخته شـده در ایران، نیاز مبرم و حتمی به دسترسی به فناوری خاص چنین ذخایـری را دارد. در کشـور ما ذخایر قابل توجهـی در مناطق مختلف کشـور مانند زرشوران تکاب، آق دره تکاب و کوه زر دامغان وجود دارند کـه هر یک ویژگی های خاص خود را داشـته و باید از روش های ویژه ای برای اسـتحصال طلای آنها استفاده کرد. مهمترین ذخیره شناخته شده کشـور از گروه کانی‌های سولفوره، کانسار طلای زرشوران واقع در شهرسـتان تکاب در استان آذربایجان غربی می‌باشد که به علت درگیر بودن طلا در شـبکه کانی‌های سـولفوری و به ویژه همراهی کانی‌های ارسنیک با آنها، در شمار ذخایر مقاوم به فرآوری یا رفراکتیو قرار گرفته است.

روش‌های شـیمیایی مرطوب برای شکسـتن شـبکه سولفورها و ارسنات‌ها

۱-اکسایش در فشار و دمای بالا (pox)

در این روش اکسـیژن فراوان در مخلوطی آبکی از ماده در فشاری برابر ۴۰۰ الی ۱۴۰۰ کیلوپاسکال در یک محیط بسته دمیده می‌شود و دمای محیط به ۱۸۰ تا ۲۱۰ درجه سـانتیگراد رسـانده می‌شود. گفتنی است اکسـیژن مورد نیاز در چنین سیستمی نیازمند واحد تولید اکسیژن مایع است که هزینه استحصال را بالا می‌برد.

۲-اکسایش بیولوژیک (Biologic Oxidation)

شیوهٔ دیگر، اکسایش گوگرد توسط یک باکتری است که زندگی خویش را بر پایه جذب الکترون از مدار گوگرد و اسـتفاده از انرژی آزادشـده به عنوان یک منبع تغذیه ، بنا نهاده اسـت. این روش با آنکه سال‌هاسـت از آن سخن رفته و طرح‌های گوناگونی دربارهٔ آن نیز تعریف شده ولی هنوز کاملاً بطور عملی مورد آزمایش قرار نگرفته است.

۳- روش جدید اکسیداسیون قلیایی

برای اسـتحصال طلا از ذخایر سـولفوره و سـولفوره ارسنیکی پس از خردایـش و دانه بندی خاک معـدن تا اندازه مطلوب، می‌بایسـتی ابتدا خاک معدن را به روشـی اقتصادی اکسیده نمود. در مرحله اکسیداسیون در ابتـدا تمامی ذرات طلای ریزدانه وغیر قابل مشـاهده موجود در بطن کانی‌های سـولفوره آزاد شده و سـپس کاتیونهای مزاحم نظیر آرسنیک و آنتیموان به صورت کمپلکس‌های پایدار راسـب می شوند، بدین ترتیب ضمن کاهش مصرف سیانور مشـکلات زیست محیطی بعدی نیز مرتفع خواهد شـد.همچنین در حضور این مواد تمامی سولفیدهای حاصل شده به سرعت به سولفات تبدیل و راسب می‌شوند.

پس از انجام عملیات اکسیداسـیون از طریق انحلال خاک در سـیانور، طلای موجود در خاک را در سـیانور حل و سـپس محلول سیانور حاوی طـلا در دوغاب موجود را در محیط قلیایـی با کربن فعال در تماس قرار داده تا طلا به صورت کمپلکس روی کربن فعال بنشیند. پس از آن کربن طلا دار را در تانک‌های بسـته حاوی محلول سیانور گرم شستشو داده تا بار دیگر طلا در سـیانور حل شـود. در فرآیند "الکترو وینینگ" کمپلکس طلا از محلول سـیانور حاوی طلا روی پوشـال فولادی نشانده شده و سپس این پوشال را در کوره سوزانده و طلا را از حاصل عملیات به روش متالورژی و ذوب از بقیه فلزات همراه جدا کنند.

مدیرکل دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت از تدوین طرحی جدید خبر داد:

ورود سرمایه‌گذاران صنعت نساجی به تجاری‌سازی

شکوفه حبیب‌زاده-گروه صنعت: صنعت نساجی به‌عنوان یکی از پایه‌های صنعت در جهان شناخته شده که از سوی هیچ کشوری نادیده گرفته نمی‌شود. با توجه به اینکه در چندسال اخیر صنعت نساجی فراز و نشیب‌های زیادی را پشت سر گذاشته و بیشترین ضربه را از واردات و از طریق تهاتر درآمدهای نفتی با واردات پارچه و پوشاک به‌ویژه از کشور هندوستان به خود دیده است، اما هنوز سر پا ایستاده و با رشدی هرچند اندک به راه خود ادامه می‌دهد. با اینکه در ۳-۲ سال اخیر این صنعت روندی یکنواخت را به خود دیده است اما به نظر می‌رسد با کمی توجه بیشتر می‌تواند به یکی از پردرآمدترین صنایع کشور مبدل شود. صنعت نساجی از تمامی مزایای یک صنعت موفق از جمله اشتغالزایی، ارزش افزوده بالا و ارزآوری برخوردار است. به گفته مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت؛ «با بررسی‌های آماری که در مناطق آزاد صورت گرفته است، عمده حجم واردات در این مناطق مربوط به کالاهای نساجی، پارچه و پوشاک است. این کالاها به‌عنوان کالای همراه مسافر وارد سرزمین ما می‌شود. سپس حجم واردات در مناطق آزاد به حجم واردات رسمی در گمرکات افزوده شودکه همه اینها نشان می‌دهد از نظر قوانین و مقررات WTO، این صنعت وارد سازمان جهانی شده اما نمی‌تواند از مزایای دیگری که در این سازمان نظیر تخفیفات ترجیحی وجود دارد، بهره‌مند شود.»

این روند نشان می‌دهد قابلیت‌های این صنعت بسیار بالاست و نیاز به توجه ویژه دولتمردان و صنعتگران به‌خصوص در تدوین استراتژی صنعتی و سرمایه‌گذاری در این حوزه دارد. در این راستا با گلناز نصراللهی، مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت به گفت‌وگو نشستیم و ابعاد مختلف این صنعت را مورد ارزیابی قرار دادیم. این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

◉ با نگاهی به آمارها وضعیت کنونی صنعت نساجی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اگر بخواهیم تصویری کلی از صنعت نساجی در چندسال اخیر را پیش روی خود مجسم کنیم، می‌توان گفت که در این چند سال در حالت متعادلی قرار داشته‌ایم. هرچند شرایط مطلوبی برای صنعت نساجی نیست اما چنین شرایطی برای تمامی صنایع کشور برقرار بوده است. صنعت نساجی صنعتی است که اگر به آن کم‌توجهی شود ممکن است آسیب بیشتری نسبت به دیگر صنایع ببینند. اما با حجم وارداتی که این صنعت با آن مواجه بود به نظر می‌رسد صنعت نساجی توانسته به خوبی از خود محافظت کند.

آمارها نشان می‌دهند، تعداد واحدهای دارای پروانه صنعتی در صنعت نساجی در زمینه‌های نساجی، پوشاک و چرم و کفش به‌عنوان زیرشاخه‌های صنعت نساجی ۹۷۰۰ واحد است. در این واحدها حدود ۲۹۰هزار نفر کارگر به‌صورت مستقیم، مشغول به کارند که در قیاس با آمارهای اشتغال در صنعت حدود ۱۲درصد را به خود اختصاص می‌دهند. از سویی میزان سرمایه‌گذاری‌ها در این صنعت ۷۲هزار میلیارد ریال است و سهم ارزش افزوده نساجی به کل صنعت حدود ۴ تا ۵ درصد در نوسان است. همچنین ارزش صادرات صنایع نساجی براساس سال‌های گذشته ۱/۵میلیون دلار با احتساب فرش دستباف است اما با توجه به ارزش افزوده در فرش دستباف، معمولا صادرات را بدون فرش دستباف محاسبه می‌کنیم که در این صورت در سال گذشته آمار صادرات صنعت نساجی ۹۵۰ میلیون دلار بوده است.

◉ آخرین آمار واردات و صادرات صنعت نساجی کشور چگونه است؟

نگاهی به آمارها، واردات مواد اولیه و واسطه‌ای در ۲سال اخیر نشان می‌دهد واردات صنعت نساجی در حالت ایستا بوده است، به‌طوری‌که در سال ۱۳۹۰ واردات مواد اولیه که عمدتا الیاف‌ها هستند و مواد واسطه‌ای که عمدتا نخ‌ها هستند از لحاظ وزنی ۳۸۴ هزار تن بوده، این آمارها برای سال ۱۳۹۱، ۳۵۱ هزار تن و در سال ۱۳۹۲، ۳۸۶ هزار تن را نشان می‌دهد که در حالت یکنواخت بوده است. در کنار آن مواد نهایی در صنعت نساجی که شامل انواع پارچه‌های مصرفی و صنعتی است، در سال ۱۳۹۰، ۱۴۹ هزار تن، در سال ۱۳۹۱، ۱۲۱هزار تن و در سال ۱۳۹۲، ۱۴۴ هزار تن را نشان می‌دهد که همچنان روندی یکنواخت را نشان می‌دهند.

◉ با این میزان واردات، آیا می‌توان واردات پارچه را در رقابت با تولیدات داخلی دانست؟

پارچه‌های صنعتی نمی‌توانند چندان رقیب تولیدات داخلی باشند. آنچه رقیب اصلی تولیدات داخلی محسوب می‌شود پارچه‌هایی است که در صنعت پوشاک مصرف می‌شود. این پارچه‌ها نسبت به ۵سال گذشته حدودا ۲برابر شده و تولیدات کشور را دچار مشکل کرده است. از اواخر سال گذشته مانند سایر صنایع دچار رکود شدیم و فروش محصولات با مشکل مواجه شده است. بخشی از این رکود به اضافه شدن واردات کالاهای مشابه کالاهای صنعت داخلی مرتبط است زیرا مشابه برخی از تولیداتی که توان تولید در داخل داریم وارد شده است. بخش دیگری از این رکود هم به وضعیت اقتصادی کشور بازمی‌گردد.

◉ علت این میزان واردات در صنعت نساجی به کشور چیست؟

متاسفانه بخشی از واردات مربوط به پول فروش نفتی است که با کشورهایی از جمله کشور هند صورت گرفته است که از محل آنها، کالاهای صنعت نساجی در چندسال اخیر وارد شده و تولیدات داخل را کمی تحت‌الشعاع قرار داده است. به عقیده من با این حجم واردات که در کالاهای نهایی حوزه نساجی صورت می‌گیرد، صنعت نساجی صنعتی قوی است که توانسته باز هم به تولیدات خود ادامه دهد. در این راستا درخواست‌هایی مبنی بر منطقی کردن این واردات نه لزوما کاهش آن، داشته‌ایم و در حال رایزنی در این زمینه هستیم. در همین حال فعالیت‌هایی از سوی واحدهای تولیدی نساجی در رابطه با کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش کیفیت نیز در حال انجام است که بتوانند اثرات این واردات را کاهش دهند.

◉ آیا صنعت نساجی قدرت رقابت با دیگر صنایع را دارد؟ آیا صنعت نساجی توان این را دارد که بتواند جزو صنایع سرآمد کشور باشد؟

در مورد بخش نخست پرسش شما باید بگویم، هر یک از صنایع جایگاه خود را دارند اما صنعت نساجی، صنعت قدرت‌مندی است، زیرا دارای ارزش افزوده بالایی است، صنعت نساجی از الیاف تا پوشاک در این زنجیره ارزش افزوده بسیار بالایی را تولید می‌کند. از تولید الیاف، نخ، پارچه، رنگرزی، چاپ و ... تا پوشاک، درصد ارزش افزوده این کالاها افزایش می‌یابد. افزون بر این در واحد سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال نسبت به صنایع دیگر بسیار مقدم است باتوجه به حجم کالاهای نهایی وارداتی چه در پوشاک و چه در پارچه به نظر می‌رسد، صنعت نساجی صنعت قدرتمندی است که می‌تواند در مقابل این حجم واردات ایستادگی کند و سرمایه‌گذاری‌های خود را داشته باشد. با بررسی‌های آماری که در مناطق آزاد صورت گرفته است، عمده حجم واردات مربوط به کالاهای نساجی، پارچه و پوشاک است. این کالاها دوباره صادر نمی‌شود در نتیجه به عنوان کالای همراه مسافر وارد سرزمین ما می‌شود. آن حجم واردات در مناطق آزاد نیز به حجم واردات رسمی در گمرکات افزوده می‌شود. همه اینها نشان می‌دهد که از نظر قوانین و مقررات WTO، این صنعت وارد سازمان جهانی شده اما نمی‌تواند از مزایای دیگری که در این سازمان وجود دارد مانند تخفیفات ترجیحی بهره‌مند شود. به نظر می‌رسد صنعت نساجی به‌صورت یکطرفه برخی از این ضوابط مانند واردات را داراست اما نتوانسته از مزایای دیگر بهره‌مند شود.

> در دولت حاضر بر روی صنعت نساجی توجه و تاکید زیادی وجود دارد. مهندس نعمت‌زاده بر این عقیده‌اند که به سبب مزایای بالای صنعت نساجی در زمینه اشتغالزایی، ارزش افزوده بالا و ... باید این صنعت مورد بررسی زیادی قرار گیرد و جایگاه آن در اولویت دوم استراتژی صنعتی نیست

◉ آیا برای ایجاد توازن در این راستا تلاشی صورت گرفته است؟

اخیرا براساس مطالعاتی که انجام داده‌ایم به این نتیجه رسیده‌ایم که اگر می‌خواهیم در پوشاک با واردات رقابت کنیم باید هزینه‌ای که در فروش پوشاک وجود دارد را کاهش دهیم. محصول از تولید تا زمانی که به دست مصرف‌کننده برسد هزینه توزیع و هزینه تجاری را متحمل می‌شود. با این اوصاف ۵۰ درصد از قیمت را توزیع و هزینه‌های غیرتولیدی دربرمی‌گیرند. یکی از علت‌های آن نیز به این بازمی‌گردد که در کشور فروشگاه‌های تخصصی پوشاک نداریم و روی برند کار نکرده‌ایم. اینها باعث می‌شود که پوشاک تولید داخل نسبت به پوشاک وارداتی قدرت رقابت خود را از دست بدهد. میزانی که واسطه‌ها در مراحل توزیع صنعت نساجی وجود دارند و موجب می‌شوند تا هزینه‌های کذایی به نفع واسطه‌ها به آن افزوده شود، در دیگر صنایع وجود ندارد. این امر نشان‌دهنده آن است که دلالی در صنایع نساجی نسبت به دیگر صنایع بیشتر است. در این راستا در پوشاک و در بحث برندینگ، جلسات متعددی با سرمایه‌گذاران داشته‌ایم و در آینده نیز خواهیم داشت تا آنها را برای ورود به این عرصه تشویق کنیم. در حال حاضر طرحی را پیش می‌بریم تا سرمایه‌گذاران بتوانند در بخش تجاری صنعت نساجی سرمایه‌گذاری کنند. این برنامه‌ها در مراحل اولیه است و امیدواریم به ثمر برسد.

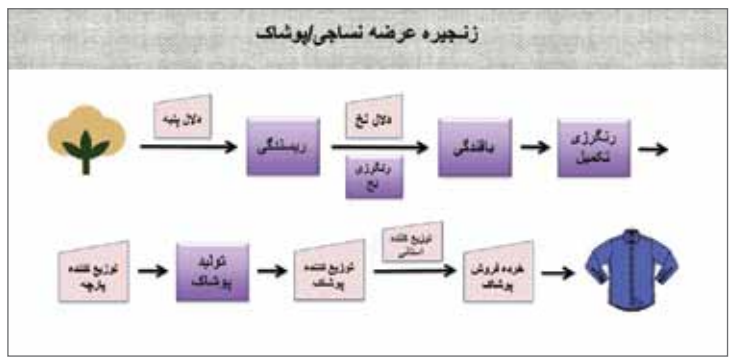

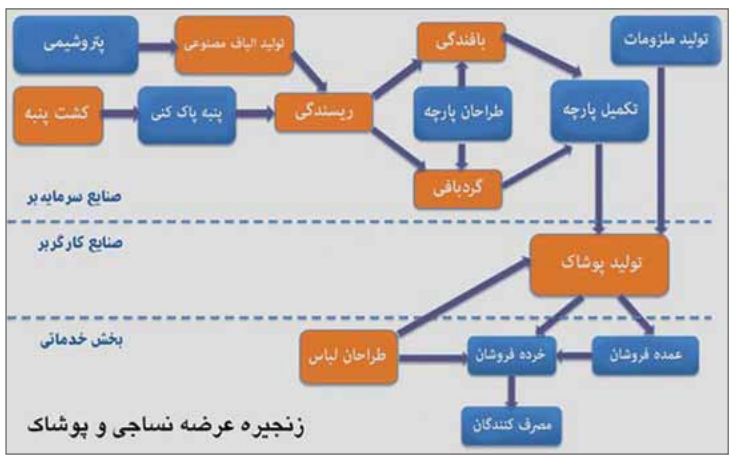

◉ صنایع «های‌تک» در کشور روبه رشد است و برخی می‌گویند صنعت نساجی نمی‌تواند با آن رقابت کند، نظر شما در این رابطه چیست؟

هر صنعتی جایگاه خود را دارد. با توجه به آمارهایی که مطرح شد، صنعت نساجی صنعتی است که نزول نداشته ولی تاکید می‌کنم صنعت نساجی در چند سال اخیر از رشدی که انتظار آن می‌رفت همانند دیگر صنایع برخوردار نبوده است. افزون بر این می‌توان از صنایع های‌تک در صنعت نساجی بهره برد تا تولیداتی با فناوری‌های نوین داشته باشیم. صنعت نساجی صنعتی است که مزایای بالایی دارد اما در کنار آن مشکلات خاص خود را نیز داراست. صنعت نساجی در این سال‌ها فراز و نشیب‌های زیادی را تجربه کرده است. ممکن است در جایی که در نشیب افتاده اقتصاددانان در سطح کلان این صنعت را فراموش کنند اما آنقدر ظرفیت‌های خاص خود را دارد که به هر حال جایگاه خود را باز می‌کند. هرچند صنعت نساجی فراز و فرودهای خود را دارد اما این به معنای فراموش شدن این صنعت در اقتصاد کلان و وزارت صنعت، معدن و تجارت نیست. آمارها و ارقام نیز چنین چیزی را نشان نمی‌دهد. نساجی در دوران خود پیشرفت‌های خود را داشته اما درخواست صنعتگران این است که توجه بیشتری به این صنعت شود که در صورت تحقق چنین امری می‌توان تسهیلاتی برای آن در نظر گرفت تا این صنعت پیشرفت‌های خود را داشته باشد. همچنان که در یک سال گذشته چندین واحد نساجی متقاضی تسهیلات برای تامین ۹۱۲۵ میلیارد ریال تسهیلات معرفی شدند که این اقدام با هدف افزایش توان مالی خرید مواد اولیه وارداتی برای رشد تولید و صادرات انجام شد.

◉ در استراتژی صنعتی که در دولت پیشین تنظیم شد نیز صنعت نساجی در اولویت دوم صنعت کشور قرار گرفت. از دیدگاه دولت قبل، صنعت نساجی صنایع سودآوری محسوب نمی‌شدند و اگر تولید داخل را پوشش می‌دادند، کافی بود و به سبب این نگاه، توجه کمی به این صنعت شد. حال در تنظیم استراتژی صنعتی جدید که در حال تدوین است آیا از شما به‌عنوان مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تنظیم این سند، دعوت شده است؟

در دولت گذشته صنعت نساجی در تقسیم‌بندی‌ها در اولویت دوم قرار گرفته بود. ما نیز به این قضیه اعتراض کردیم. مهندس نعمت‌زاده نیز خود در یکی از جلسات به در اولویت دوم قرار گرفتن صنعت نساجی اعتراض کرد و آن را دارای قابلیت سرمایه‌گذاری و اولویت نخست دانسته بود. در نتیجه در دولت حاضر بر روی صنعت نساجی توجه و تاکید زیادی وجود دارد. مهندس نعمت‌زاده بر این عقیده‌اند که به سبب مزایای بالای صنعت نساجی در زمینه اشتغالزایی، ارزش افزوده بالا و ... باید این صنعت مورد بررسی زیادی قرار گیرد و جایگاه آن در اولویت دوم استراتژی صنعتی نیست. هرچند که از سوی انجمن‌های صنایع نساجی نگرانی‌هایی پیرامون توجه نداشتن به صنعت نساجی از سوی مسئولان به وجود آمده، اما بنده به‌عنوان مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت این اطمینان را می‌دهم که نگرانی در این زمینه بی‌مورد است و صنعت نساجی از سوی دولت حاضر مورد توجه ویژه قرار دارد و برای تنظیم استراتژی صنعتی کشور از دست‌اندرکاران آن دعوت به عمل خواهد آمد.

همکاران ما در معاونت برنامه‌ریزی وزارت صنعت، معدن و تجارت از یک ماتریس برای ترسیم شرایط صنایع استفاده کرده‌اند که در قالب ۴عامل مالی و اقتصادی، مزیت رقابتی، جذابیت صنعت و ثبات محیطی است. براساس این ماتریس برای هر یک از صنایع ضریب اهمیتی در نظر گرفته شده و به تمامی صنایع امتیاز داده‌اند. براساس این امتیازدهی ۴ تقسیم‌بندی صورت گرفته و در قالب زون ۱ تا ۴ در نظر گرفته شده است و می‌توان گفت که تقریبا بیشتر صنایع کشور در زون۳ قرار گرفته‌اند و نساجی نیز در همین زون قرار گرفته است. تنها پوشاک که زیرشاخه‌ای از صنعت نساجی است در زون ۴ قرار گرفته است. براساس تعریف‌های انجام شده اگر صنعتی در ناحیه ۱ و ۲ قرار می‌گرفت،

> از نظر قوانین و مقررات WTO، این صنعت وارد سازمان جهانی شده اما نمی‌تواند از مزایای دیگری که در این سازمان وجود دارد مانند تخفیفات ترجیحی بهره‌مند شود. به نظر می‌رسد صنعت نساجی به‌صورت یکطرفه برخی از این ضوابط مانند واردات را داراست اما نتوانسته از مزایای دیگر بهره‌مند شود

جذابیت خاص داشت. در مناطق ۳ و ۴ صنایع از این جذابیت برخوردار نیستند اما اگر دقت کنید این صنعت نسبت به دیگر صنایع موجود در این ناحیه از شرایط مطلوب‌تری برخوردار است.

این ماتریس نشان می‌دهد که صنعتگران به خوبی به مشکلات صنایع در کشور اشاره کرده‌اند. صنعتگران پیش از این اعلام کرده بودند که باید با اتخاذ سیاست‌های مناسبی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی، انتقال فناوری نوین و رفع موانعی که به صنعت فشار می‌آورد، کوشید. این مصائب و مشکلات در این ماتریس به خوبی نشان داده شده و این مسئله نشان می‌دهد کل صنعت از آن جذابیتی که باید داشته باشد، برخوردار نیست و باید اقداماتی برای ایجاد مزیت رقابت‌پذیری و رفع موانع محیطی صنعت انجام گیرد و سیاستی اتخاذ شود تا جذابیت را به صنعت بازگرداند. اما در کل جای نگرانی در این زمینه وجود ندارد زیرا در نهایی شدن سند استراتژی صنعتی در رشته‌های مختلف صنعت از صاحبنظران آن صنعت نظرخواهی خواهد شد. همچنین در جلسه‌ای که با کارشناسان در امر نگارش این استراتژی داشتیم آمارهای صنعت نساجی را ارائه دادیم و از مزایای آن گفتیم. همچنین اخیرا نامه‌ای در این زمینه نوشته شده و از مسئولان درخواست کرده‌ایم تا از تشکل‌های این صنعت برای نظرخواهی در حوزه نساجی کمک گرفته شود. در برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه صنعت نساجی تدوین یک سند توسعه نساجی با همکاری اتحادیه‌ها و تشکل‌هایی وجود دارد که جزئیات این سند در تدوین استراتژی صنعتی استفاده خواهد شد. در این سند ، صنعت نساجی جایگاه محکم‌تری نسبت به سندهای قبلی خواهد داشت. شاید یکی از دلایل آن، این مسئله باشد که پایه‌های بررسی این سند استراتژی با آنچه پیش از این نوشته شده بود کاملا متفاوت است. یعنی شاخص‌هایی که صنعت را بررسی می‌کنند با شاخص‌هایی که در سند قبلی از آن استفاده می‌شد، کاملا متفاوت هستند.

◉ برخی انتقادها از بخش نساجی مربوط به نبود برنامه و چشم‌انداز سالانه در این صنعت است. به نظر شما آیا ضروری نیست که صنعت نساجی در کشور، برنامه‌های سالانه برای خود داشته باشد؟

عملکرد ما و نتایج آن نشان می‌دهد که در سال‌های ۸۰ تا ۸۴ که بحث نوسازی و بازسازی صنایع نساجی را در اختیار داشتیم نقشه راه وجود داشته است. نقشه راه این بود که سهم بخش خصوصی را در صنعت نساجی افزایش دهیم که در حال حاضر حدود ۹۵ درصد از تولیدات صنعت نساجی در دستان بخش خصوصی قرار گرفته است. هدف ما این بود که بخش‌های دولتی را کوچک‌سازی کنیم که انجام شد. اگر بنگریم می‌بینیم که در آن سال‌ها یکی از برنامه‌ها این بود که به سمت کالاهای با ارزش افزوده بالا مانند پارچه‌های رنگرزی، چاپ و تکمیل حرکت کنیم که چنین امری نیز به وقوع پیوست. اگر نگاهی به این سال‌ها داشته باشید به این نتیجه می‌رسید که در سال‌هایی که مشغول بازسازی و نوسازی صنایع بودیم توان تولید این صنعت روی نخ‌ها نمره ۲۰ تا ۲۵ بود اما در حال حاضر در ریسندگی‌های سیستم پنبه‌ای که دارای ارزش افزوده بالاست و بسیار راحت تولید می‌شود نمره ۴۰ و ۵۰ است. در برنامه‌های ما تولید کالاهای نهایی پوشاک هدف اصلی بود که در این راستا تعدادی از واحدهای صنعتی که در قسمت پوشاک فعال بودند به‌ویژه در قسمت مردانه بیشتر رشد کردند، اما متاسفانه در بخش زنانه هنوز به هدف مورد نظر نرسیده‌ایم.

در سال‌های قبل نقشه راه داشتیم اما اینکه نقشه‌های راه کامل انجام شده باشد، جای تامل دارد. زیرا به هر حال نقشه‌های راه وابسته به این است که واحدهایی که در آن مجموعه الگوگذاری شده‌اند این سیستم را اجرا کنند. یک مقدار هم بستگی به مسائل اقتصادی و پیرامونی کشور دارد. در واقع محیط پیرامونی آن صنعت که اقتصاد کلان است، می‌تواند به آن صنعت کمک کند تا در انجام نقشه خود موفق باشند یا نباشند. از آنجایی‌که مسائل اقتصادی کشور در چند سال اخیر در شرایط مساعدی قرار نداشت، این مسئله بر روی صنعت نساجی تاثیر سوء برجای گذاشت.

◉ این نقشه راهی که به آن اشاره دارید در بلندمدت نوشته شده است. آیا برنامه سالانه‌ای هم وجود دارد؟

بازسازی و نوسازی صنایع در برنامه پنجساله در نظر گرفته شده بود. بعد از آن نیز بحث بازسازی و نوسازی اما تا آنجا که اطلاع دارم برنامه بلندمدتی برای صنعت نساجی نوشته نشده است. به عقیده من بازسازی و نوسازی در صنعت نساجی باید تداوم داشته باشد. اما به نظر می‌رسد دنباله آن گرفته نشده است. این در حالی است که معتقدم بازسازی و نوسازی صنعت نساجی ضروری است و نیاز به برنامه بلندمدتی دارد. بنابراین اگر از همان زمان که این برنامه اجرا شده بود تداوم پیدا می‌کرد؛ شاید در برنامه‌های کوتاه‌مدت هم قابلیت اجرایی داشت.

گپ

تجارت‌محور هستیم نه تولید محور

محمد فرزاد
دبیر انجمن تولیدکنندگان شیرآلات بهداشتی

نخستین‌بار در سال ۱۳۰۱طرح احداث شبکه‌های لوله‌کشی آب شرب شهرهای ایران بررسی شد و بخشی از شهرهای آبادان، مشهد و بیرجند لوله‌کشی شد. در تهران آب شرب اهالی قبل از احداث شبکه لوله‌کشی با ابتدایی‌ترین روش‌های استحصال آب یعنی از طریق ۴۸رشته قنات وقفی و خصوصی تامین می‌شد. سال‌های متمادی آب تهران از همین قنات‌ها تامین می‌شد، اما افزایش روزافزون جمعیت شهر و همچنین شیوع بیماری‌های ناشی از نوشیدن آب آلوده، مسئولان را به فکر چاره‌جویی انداخت و از سال۱۳۰۱به بعد متوجه شدند که تنها راه برطرف کردن مشکلات آب تهران، لوله‌کشی آب مصرف شهر و جلوگیری از اتلاف آن است. لوله‌کشی آب زمینه ساخت آشپزخانه، حمام و سرویس‌های بهداشتی به‌صورت مستقل در هر خانه را فراهم کرد و ایجاد این امکانات زمینه ایجاد صنعتی به نام صنعت تولید شیرآلات ساختمانی را به‌وجود آورد. اگرچه در ابتدا نیاز کشور به این محصول از طریق واردات تامین می‌شد، اما در آینده‌ای نه‌چندان دور سرمایه‌گذاران داخلی تولید این محصول را به خودکفایی رساندند. این صنعت نیز همانند صنایع تولیدی دیگر با چالش‌ها و مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است که در گفت‌وگو با محمد فرزاد، دبیر انجمن تولیدکنندگان شیرآلات بهداشتی مطرح کردیم.

در حال حاضر صنعت تولید شیرآلات بهداشتی با چه مشکلاتی مواجه است؟

با یک نگاه واقع‌بینانه به صنایع در کشور، می‌بینیم که کشور ما اصولا یک کشور تجارت محور است، نه صنعت محور. اصول تولید در ایران کمی با اصول تولید در سراسر دنیا متفاوت است. تولید نیازمند پارامترها و زیرساخت‌های خاصی است که ما در اختیار نداریم. ضمن آن‌که تولید، ثبات قیمت می‌خواهد این در حالی است که در شرایط اقتصادی نابسامانی که تولید، در سال‌های گذشته با آن روبه‌رو بوده، رسیدن به ثبات قیمت تا حدود زیادی غیرممکن بود. در همین حال یکی از مشکلات مهم تولید در ایران در کنار مشکلات اقتصادی، تعطیلی‌های متعدد و مستمر است که چرخ تولید را در اوج، از حرکت متوقف می‌کند. علاوه بر این تولید در ایران، کارگر محور نیست، چراکه فعالان این صنعت علاقه شدیدی به انجام کارهای متفرقه دارند. در این میان صنعت تولید شیرآلات بهداشتی همانند صنایع دیگر با تورم، نبود نقدینگی، عوارض و مالیات‌های سنگین، گرانی قیمت تمام‌شده محصول و نوسانات بازار ارز روبه‌رو است.

با توجه به مشکلات موجود، واردات این محصول در چه وضعیتی قرار دارد؟ آیا گرانی قیمت تمام‌شده محصول تاثیری بر روش تولید و احیانا تغییری در شیوه تولید داشته است؟

تولید شیرآلات بهداشتی در اوایل ورود این صنعت به ایران با روش‌های ابتدایی انجام می‌شد، اما به تدریج روش‌ها تغییر کرد و حتی مواد اولیه تولید شیرآلات نیز متحول و سبک‌سازی شد. همچنین کیفیت بهتر با طرح‌های متنوع زمینه رقابت با کشورهای دیگر را بیش از پیش فراهم کرد، اما مشکلات اقتصادی باعث تغییر روش تولید و کاهش کیفیت و کمیت این محصول نشد چراکه در این صورت ایران ناچار به خارج شدن از بازار رقابت می‌شود.

آیا درحال حاضر ایران محصولات خود را به کشورهای دیگر صادر می‌کند؟

ایران در سال‌های گذشته صادرات زیادی داشت، اما درحال حاضر به‌دلیل افزایش قیمت مواد اولیه و افزایش نرخ تولید سالانه، در سال‌های اخیر صادرات کاهش پیدا کرده است که در صورت ادامه این روند امکان واردات شیرآلات خارجی با قیمت ارزان‌تر فراهم خواهد شد و سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان داخلی را با مشکلات و خسارات زیادی مواجه خواهد کرد.

ویژه

فارس: مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور از معرفی فضای ایران به‌عنوان امن‌ترین فضا در منطقه، از سوی ایکائو (سازمان جهانی هواپیمایی) خبر داد. علیرضا جهانگیریان، رییس سازمان هواپیمایی کشوری با اشاره به امنیت فضای کشور ایران از دید سازمان‌های بین‌المللی، بر لزوم هماهنگی بیشتر نهادهای امنیتی در صنعت هوانوردی غیرنظامی کشور تاکید کرد.

جهانگیریان با اشاره به آزادسازی نرخ بلیت هواپیما تا ۳۰درصد و تنوع در فروش آن در سال‌جاری، بیان کرد: این امر سبب کاهش زیان شرکت‌های هواپیمایی می‌شود. محمدعلی ایلخانی، مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور نیز با اشاره به پیشرفت تجهیزات و امکانات بر تغییر شیوه‌های امنیتی تاکید کرد و گفت: موضوعات امنیتی به صورت غیرمحسوس کنترل و سوژه‌یابی شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر اهمیت مقوله امنیت در فرودگاه‌ها از سوی مردم کاملا درک و پذیرفته شده است و برهمین اساس با وجود ایستایی امنیتی در پروازها گلایه‌ای از سوی مسافران به پلیس و سپاه صورت نمی‌گیرد.

شیرآلات غیراستاندارد سلامت جامعه و محیط‌زیست را به خطر می‌اندازد

خروش شیرهای تقلبی!

زهرا فریدزادگان- گروه صنعت :

جایی شنیده بودم که در یکی از کشورهای اروپایی روی سر هر شیر آب، چه در آشپزخانه، چه در حمام و سرویس‌های بهداشتی یک کنتور نصب می‌شود. شنیده بودم شیرهای آب به‌گونه‌ای ساخته می‌شود که فقط به اندازه نیاز آب مصرف کنی. مثلا چشم الکترونیک دارد یا میزان مشخصی از آب را در اختیارت می‌گذارد یا این که به تکنولوژی‌های دیگری مجهز است. راست و دروغش مهم نیست؛ مهم این است که سازندگان شیرآلات بهداشتی ساختمان در کشورهای پیشرفته، ارائه بهترین کیفیت با هدف صرفه جویی در مصرف آب را سرلوحه خط تولید خود قرار داده‌اند، اقدامی که اگرچه در ایران هم مورد توجه تولیدکنندگان است، اما مشکلاتی که از این سو و آن سو تولید را احاطه کرده است، مجالی برای رسیدن به جایگاه کشورهای اروپایی باقی نمی‌گذارد. شاید به نظر نمی‌رسد که تولید شیرآلات بهداشتی و کیفیت آن تا چه اندازه می‌تواند در صرفه‌جویی و کمک به اقتصاد خانواده موثر باشد. صنعت تولید شیرآلات بهداشتی ساختمان از صنایع وابسته به صنعت ساختمان است که بیش از ۵۰ سال است که جای روش‌های سنتی استفاده از آب شرب و غیر شرب را گرفته است. صنعتی که با وجود مشکلات عدیده در ایران، به مرحله خودکفایی رسیده است.

وجود مخرب واسطه‌ها

تولید شیرآلات بهداشتی در عین سهولت یکی از پیچیده‌ترین صنایع تولیدی است. این مقدمه گفت‌وگو با یکی از تولیدکنندگان شیرآلات بهداشتی در ایران است.«محسن عابدینی» از روند تولید این محصول در ایران چندان رضایت ندارد و می‌گوید: تولید شیرآلات درگیر واسطه‌ها شده است؛ واسطه‌هایی که زمینه ورود محصولات غیراستاندارد را فراهم می‌کنند.

> هر علامت استانداردی که به تولیدکنندگان ارائه می‌شود دارای یک کد ۱۰ رقمی است که از طریق این کد مجاز یا غیرمجاز بودن استاندارد محصول قابل ردیابی و پیگیری است علاوه بر اینکه شهروندان ملزم به استفاده از شیرآلاتی هستند که علامت استاندارد بر روی آن نصب شده باشد

وی تهیه مواد اولیه را از دشوارترین مراحل تولید می‌داند و می افزاید: فروش مواد اولیه منحصر به افراد خاصی شده است که باید از آنها خریداری شود، این افراد و شرکت‌ها به صورت نقدی خرید و فروش می‌کنند که این موضوع شرکت‌های تولیدی را با مشکل مواجه می‌کند.

عابدینی سرمایه‌گذاری در این بخش را سودآور عنوان می‌کند و می‌گوید: تولیدکنندگان شیرآلات بهداشتی به جز تولیدکنندگان برندهای معروف، در صورت بروز هرگونه مشکلی در روند تولید محصولات خود و تعطیلی کارگاه تولیدی چندان متحمل خسارت نمی‌شوند؛ چراکه با فروش محصولات و تجهیزات و ماشین‌آلات کارخانه می‌توانند به راحتی خط تولید را متوقف کنند.

لزوم مقابله با کارگاه‌های زیرپله‌ای

وی از ظهور سودجویان در این صنعت اظهار نگرانی می‌کند و ادامه می‌دهد: تولید شیرآلات غیراستاندارد و به اصطلاح «زیرپله‌ای» در حال رواج است؛ عده‌ای افراد سودجو با ترفندهای غیرقانونی اقدام به خرید شیرآلات استاندارد کرده و پس از تفکیک و به اصطلاح آب کردن مواد آن، شیرآلات غیراستاندارد تولید می‌کنند که به دلیل قیمت پایین، مورد استفاده برخی بساز و بفروش‌ها در ساخت‌وساز قرار می‌گیرد.

این تولیدکننده می‌گوید: سازمان استاندارد تنها محصولات شرکت‌هایی را مورد ارزیابی و بازرسی قرار می‌دهد که ثبت شده باشند و شاید به همین دلیل باشد که کارگاه‌های زیرپله‌ای بدون نگرانی از بازرسی بازرسان استاندارد همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

وی از حمایت نشدن از طرف انجمن صنف تولیدکنندگان شیرآلات بهداشتی گلایه‌مند است و می‌گوید: ما حتی سایه‌ای از حمایت انجمن صنفی را هم احساس نمی‌کنیم. کار ما نیاز به تزریق مالی دارد تا بتواند با تولیدات با کیفیت و قیمت تمام‌شده پایین‌تر دست و پای تولیدکنندگان زیرزمینی را ببندد.

استانداردهای اجباری

معاون ارزیابی و انطباق اداره کل استاندارد استان تهران وجود کارگاه‌های زیرپله‌ای و غیرمجاز که بدون داشتن مجوز در حال تولید شیرآلات هستند را کتمان نمی‌کند و می‌گوید: استاندارد انواع شیرآلات بهداشتی مشمول استاندارد اجباری است و عرضه این محصول بدون داشتن نشان استاندارد و تایید صلاحیت و کیفیت محصول، جرم محسوب می‌شود.

به گفته«پرویز درویش» موضوع استاندارد شیرآلات را از ۲ بعد مکانیکی و کارآیی باید مورد بررسی قرار داد. تولیدکنندگان شیرآلات غیربهداشتی به‌دلیل مصرف بیش از اندازه برخی فلزات مضر در ساختار محصول خود، سلامت مصرف کننده را به خطر می‌اندازند. علاوه بر اینکه شیوه آبکاری شیرآلات غیراستاندارد به‌گونه‌ای است که پساب ناشی از آن، باعث آلودگی‌های شدید محیط زیست می‌شود.

وی تعداد تولیدکنندگانی که دارای پروانه استاندارد از اداره کل استاندارد استان تهران هستند را ۱۲۰ واحد عنوان می‌کند و با رد خبر فروش علامت استاندارد به صورت غیرقانونی می‌گوید: هر علامت استانداردی که به تولیدکنندگان ارائه می‌شود دارای یک کد ۱۰ رقمی است که از طریق این کد مجاز یا غیرمجاز بودن استاندارد محصول قابل ردیابی و پیگیری است علاوه بر اینکه شهروندان ملزم به استفاده از شیرآلاتی هستند که علامت استاندارد بر روی آن نصب شده باشد.

آنچه از این گزارش می‌توان فهمید این است که زمینه فعالیت افراد سودجو و متخلف را کسانی فراهم می‌کنند که نه تنها به سلامت خود بلکه نسبت به سلامت جامعه خود و محیط زیست نیز بی‌توجه‌اند. همیشه نمی‌توان پیشگیری از فعالیت متخلفان را وظیفه مسئولان دانست، توجه کردن به هنگام خرید و رعایت نکات و هشدارهایی که از سوی کارشناسان ارائه می‌شود، به نوعی بازار افراد سودجو را کساد می‌کند.

ساخت مسکن مهر بدون خدمات زیربنایی

گروه زیربنایی: روزهای آغازین ساخت پروژه‌های مسکن مهر، با پیمانکاران طرح قراردادهای ۳۰۰ تا ۳۳۰ هزار تومانی برای هر مترمربع مسکن مهر بسته شد. این میزان هزینه برای هر متر مسکن به گفته بسیاری از کارشناسان سبب بی‌قاعده ساختن این واحدها و استفاده از مصالح بی‌کیفیت شد که حتی به گفته آخوندی این واحدها را باید در زمره بافت‌های فرسوده جای داد. حال که هم و غم دولت فعلی پایان این پروژه و تحویل واحدها تا پایان سال۹۴ اعلام شده، برآورد جدیدی از هزینه ساخت هر متر مربع مسکن مهر اعلام شده است. قائم مقام وزیر راه و شهرسازی در امور مسکن مهر اعلام کرد که به‌طور متوسط برای ساخت هر مترمربع مسکن مهر ۴۴۰ هزار تومان هزینه شده است. در حالی که به گفته وی، هنوز بسیاری از واحدهای مسکن مهر، خدمات زیربنایی مانند آب و برق و گاز ندارند و باید برای این مسئله جدیت بیشتری به خرج داد. احمد اصغری مهرآبادی گفت: هفته آینده در جلسه با وزیر نیرو در خصوص توزیع ۱۰ هزار میلیارد ریال اعتبار تکمیلی مسکن مهر در ۶ ماهه دوم سال با توجه به اولویت‌های وزارت راه و شهرسازی تصمیم‌گیری خواهد شد. به گزارش ایسنا، وی افزود: برای تامین خدمات زیربنایی واحدهای مسکن مهر کشور با تشکیل کارگروهی با حضور معاون اول رییس‌جمهوری ۵۶ هزار میلیارد ریال برای پرداخت به استان‌ها تصویب شده که متناسب با نیاز استان‌ها توزیع خواهد شد.

قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی در امور مسکن مهرتصریح کرد: با همکاری بانک مرکزی و دستگاه های خدمات‌رسان تلاش می‌شود پرونده مسکن مهر کشور تا پایان سال ۹۴ بسته شود، چراکه در صورت عدم همکاری این نهادها، اتمام طرح مسکن مهر به راحتی امکان‌پذیر نخواهد بود.

نبود شبکه‌های آب ، برق و گاز در واحدها

اصغری مهرآبادی با بیان اینکه ۶۶۰ هزار واحد مسکن مهر در سطح کشور فاقد شبکه آب، ۶۷۵ هزار واحد فاقد شبکه برق، ۷۱۶ هزار واحد فاقد شبکه گاز و سیستم دفع فاضلاب هستند، گفت: از مجموع ۲میلیون و ۳۲۰ هزار واحد مسکن مهر کشور نیز کار سفت‌کاری ۲میلیون واحد آن به اتمام رسیده و ۱ میلیون و ۲۵۰ هزار واحد نیز واگذار شده است. وی اضافه کرد: در این راستا دولت به تازگی ۵۰ میلیارد ریال برای حل مشکلات زیربنایی و آماده‌سازی واحدهای مسکن مهر کشور اختصاص داده است.

اصغری مهرآبادی با بیان اینکه ۱میلیون و ۲۵۰ هزار واحد افتتاح شده است، افزود: ۱۴۴ هزار واحد نیز آماده بهره‌برداری بوده و درصد پیشرفت مسکن مهر در سطح کشور ۸۲ درصد است.

اصغری مهرآبادی ادامه داد: میزان تسهیلات پرداخت شده برای مسکن مهر ۴۵ هزار میلیارد تومان بوده که تصویب شده ۶۰ هزار میلیارد تومان پرداخت شود و دولت در حال حاضر با ۵۰ هزار میلیارد تومان آن موافقت کرده است. وی با اشاره به خدمات روبنایی گفت: در این زمینه مشکل جدی وجود ندارد و ۲۲۵۰ مدرسه، ۸۴۰ باب مسجد، ۴۵واحد درمانی و ۳۰۰ کلانتری ساخته شده است.

قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی در امور مسکن مهر خاطرنشان کرد: در بحث بیمه برابر مصوبه دولت دهم ۵۲۰۰ تومان باید گرفته شود که در استان‌های مختلف با سلیقه‌های متفاوت عمل می‌کنند. باید از مردم ۵۲۰۰ تومان گرفته شود. قرار است نامه‌ای تنظیم شود که دولت تعهد کند مابه‌التفاوت را بپردازد تا کار تعطیل نشود.

وی با اشاره به بحث مالیات مسکن مهر گفت: در اغلب آنها مشکل مالیاتی داریم و در بعضی مناطق حتی ۱۴ برابر نیز گرفته می‌شود.

۱۰ هزار مسکن مهر خدمات زیربنایی ندارد

مدیرعامل شرکت عمران هشتگرد با اشاره به اینکه ۱۰ هزار واحد مسکن مهر در این شهر ساخته شده که خدمات زیربنایی ندارد، بنابراین افتتاح نمی‌شود، گفت: ۲۵۰۰مسکن مهر ویلایی در سال آینده تحویل پیش خریداران می‌شود.

محمدرضا توکلی در گفت‌وگو با مهر درباره تحویل پروژه‌های مسکن مهر در شهر جدید هشتگرد، اظهار کرد: در هفته دولت یک هزار و ۱۰۰ واحد مسکن مهر در هشتگرد افتتاح و به مردم تحویل داده می‌شود. وی با بیان اینکه در مجموع ۱۰ هزار واحد دیگر داریم که آماده افتتاح است اما خدمات زیربنایی ندارد، گفت: ۱۳ هزار و ۲۰۰ واحد تاپایان شهریور به پایان می‌رسد که از این تعداد فقط ۱۱۰۰ واحد آن افتتاح می‌شود و مابقی واحدها به‌دلیل نبود خدمات زیربنایی بهره‌برداری نمی‌شود.

روی خط خبر

ایسنا: عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی در بازدید از مناطق زلزله‌زده ایلام گفت: دولت با تمام امکانات به جبران خسارت‌های ناشی از زلزله مناطق مختلف استان ایلام خواهد پرداخت. آخوندی افزود: رفع نیازهای ابتدایی مردم، اسکان و همچنین برآورد خسارت‌های ناشی از زلزله و جبران آنها از تصمیم‌های دولت برای مناطق آسیب دیده است. وی با بیان این‌که پس از برآورد خسارت‌های ناشی از زمین لرزه، بازسازی اماکن آسیب دیده به سرعت آغاز می‌شود، ادامه داد: بیش از ۷ تیم برآورد خسارت وارد منطقه شده‌اند و خسارت مردم پرداخت خواهد شد.

فارس: علی نورزاد، مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیر بناهای حمل و نقل بزرگراه چهارخطه بهشهر-گرگان-بجنورد-قوچان را یکی از ۵کریدور اولویت‌دار این شرکت عنوان کرد و گفت: این بزرگراه کریدور ترانزیت شرق به غرب در شمال کشور است که ارتباط با ترکمنستان و ترانزیت کالا از آسیای میانه از طریق گمرکات سرخس، باجگیران، اینچه‌برون و امیرآباد را فراهم می‌کند.

فارس: حسین وکیلی، معاون سازمان امور مالیاتی کشور با اشاره به ابعاد بسته خروج از رکود، مباحث مالیاتی در این بسته را تشریح کرد و گفت: در بسته مالیاتی برای کنترل سوداگری مسکن تا ۶۰ درصد قیمت خانه دوم به بعد به‌عنوان مالیات گرفته می‌شود.

مهر: محمد سعیدنژاد، مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی به الحاق ۱۳ هزار و ۴۰۰ هکتار اراضی به بنادر شهید رجایی و امام خمینی (ره) اشاره کرد و گفت: بنادر را مکلف به انعقاد قرارداد با بخش خصوصی کرده‌ایم. ۲ هزار و ۴۰۰ هکتار اراضی جدید به بندر شهید رجایی اضافه و ۱۱ هزار هکتار اراضی جدید هم به بندر امام خمینی الحاق شده است. وی با بیان این‌که ۹۰۰ هکتار اراضی در بنادر به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی واگذار شده است، گفت: سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بنادر، رشد و توسعه بنادر کشور، حمل و نقل دریایی را به دنبال دارد.

نگاه روز

نگرانی تولیدکنندگان از آینده سرمایه‌گذاری

احمد سلطانی-تولیدکننده شیرآلات بهداشتی ساختمان: ازجمله صنایع وابسته به صنعت ساختمان‌سازی، صنعت تولید شیرآلات بهداشتی است. تا حدود دهه ۴۰ شمسی، مردم ایران همچنان از روش‌های سنتی مانند آب‌انبار و چاه برای تهیه آب‌آشامیدنی استفاده می‌کردند تا اینکه در دوره پهلوی دوم که تهران صاحب آب لوله‌کشی شد، پدیده نوظهور شیرآلات بهداشتی تحولی بنیادین در صنعت ساختمان ایجاد کرد. از آن پس و بنا بر اقتضای جدید، در ابتدا حمام‌های خزینه‌ای و قدیمی یکی پس از دیگری از گردونه فعالیت خارج شدند و از میان رفتند و جای خود را به حمام‌های جدید منازل دادند. با پیشرفت و صنعتی شدن کشورهای اروپایی، آرام‌آرام زمینه ورود تجهیزاتی که موجب سهولت در مصرف آب شود، فراهم شد. ایجاد حمام، سرویس بهداشتی و آشپزخانه مجهز به آب لوله‌کشی در هر ساختمان لزوم خودکفایی در صنعت تولید شیرآلات بهداشتی را روزبه‌روز افزایش داد. اما باگذر زمان و دسترسی کارشناسان و متخصصان به فناوری‌های جدید تولید شیرآلات وارد مرحله جدیدی از صنعتی‌سازی شد تا امروز که بیش از ۵۰ کارخانه تولید شیرآلات بهداشتی با طرح‌ها و اشکال مختلف جان تازه‌ای به صنعت ساخت‌وساز داده‌است.

این روزها صنعت ساخت شیرآلات بهداشتی نیز همانند صنایع دیگر دچار چالش‌هایی است که تولیدکنندگان این محصول را از آینده سرمایه‌گذاری در این بخش نگران می‌کند. درحال‌حاضر ورود محصولات چینی بی‌کیفیت، آفتی است که به جان صنعت تولید شیرآلات بهداشتی افتاده، این در حالی است که محصولات تولید داخل دارای استانداردهای بین‌المللی است و با شیرآلات صنعتی اروپایی برابری می‌کند و ورود شیرآلات صنعتی چینی باعث می‌شود تا بسیاری از کارخانه‌های داخلی در طول زمان از گردونه تولید خارج شوند. اگرچه در سال‌های گذشته به‌دلیل تحریم‌های زیادی که علیه ایران اعمال شد، تولیدکنندگان متحمل خسارت‌های زیادی شدند، اما بازهم با همدلی و همراهی علاوه بر اینکه توانستند همچنان روی پای خود بایستند، تولیدات خود را نیز با کیفیت بهتر روانه بازار کردند. امید است که در دولت جدید افق‌های روشنی پیش روی صنعت تولید گشوده شود.

صمت راهکارهای توسعه تجارت بین‌الملل را بررسی می کند؛

چرخ‌های تجارت روی ریل تبلیغات می‌چرخد

گروه تجارت – امروزه تبلیغات به‌عنوان یک صنعت در دنیا شناخته شده تا آنجا که با معرفی کالاها و تولیدات به مصرف‌کنندگان می‌تواند چرخ‌های اقتصادی یک کشور را به حرکت درآورد.به باور کارشناسان؛ تبلیغات در حقیقت زبان و وسیله ارتباط بنگاه اقتصادی و جامعه است و قطع تبلیغات به نوعی مرگ کالا محسوب می‌شود. با توجه به قدرت نفوذ این هنر- صنعت است که سالانه شرکت‌های تولیدکننده کالا و خدمات در سطح بین‌المللی و سطح ملی ارقام بالایی هزینه می‌کنند تا به جمعیت میلیاردی ساکن دهکده جهانی بقبولانند که آنچه تولید کرده‌اند همانی است که آنها خواسته‌اند. در این بین نقش تبلیغات در توسعه تجارت بین‌الملل از جمله مواردی است که کارشناسان اقتصادی بر آن تاکید فراوان دارند.

ابزاری برای آگاهی و ترغیب

به گواه آمار، ارزش تجارت جهانی کالا و خدمات در سال ۲۰۱۳(مصادف با ۱۳۹۲) از ۴۲ تریلیون دلار فراتر رفته و بدون شک تبلیغات در همه اشکال آن در توسعه تجارت بین‌المللی نقش بسزایی داشته است.

بررسی نمودار تشکیلات سازمان‌های توسعه بازرگانی یا مراکز توسعه صادرات در ۱۱۵ کشور دنیا نشان می‌دهد که حداقل ۳۵ درصد این سازمان‌ها دارای واحد یا دفتری تحت عنوان COMMERCIAL PUBLICITY، بخش تبلیغات، ADVERTISEMENT SECTIEN یا PUBLICITY DIVISION هستند.

علاوه بر آن برپایی بالغ بر ۳۲۰۰۰ نمایشگاه بین‌المللی (با متراژ بیش از ۵۰۰۰ متر مربع) در سال ۲۰۱۲(۱۳۹۱) در دنیا به خوبی نشان می‌دهد که جامعه تجاری و صنعتی دنیا تا چه حد برای معرفی کالاها و خدمات خود و برای مصرف‌کنندگان یا شبکه‌های توزیع اهمیت قائل است.

کارشناسان بازار بر این باورند که در شرایط عادی، هنگامی که انحصارگرایی وجود ندارد و مصرف‌کننده با محدودیت یا الزام خاصی در انتخاب کالا روبه‌رو نیست، هیچ مصرف‌کننده‌ای بدون آگاهی از ویژگی‌های یک کالا و مقایسه آن با فرآورده‌های مشابه به خرید آن رغبت نشان نمی‌دهد. برای دست یابی به این آگاهی ابزاری لازم است و آن ابزار چیزی نیست به جز «تبلیغات». بنابراین می‌توان گفت، این آگاهی معمولا از تبلیغاتی نشأت می‌گیرد که تولیدکنندگان یا صادرکنندگان از طریق ابزارهایی که در اختیار دارند برای پیشبرد امر فروش انجام می‌دهند.

کلید موفقیت در بازارهای جهانی

آمار جداول فروش شرکت‌های بین‌المللی نشان می‌دهد، هیچ شرکت یا موسسه‌ای در درازمدت بدون تنظیم برنامه بازاریابی که تبلیغات ـ به مفهوم عام کلمه ـ یکی از عوامل کلیدی آن است، نمی‌تواند در بخش صادرات به موفقیت بزرگ و پایداری دست یابد. آمار نشان می‌دهد ،در برخی از کشورها ـ مانند ژاپن ـ فروش کالاهایی که ارزش آنها از ۵۰۰۰ دلار بیشتر است، بدون بهره‌گیری از ابزارهای موثر تبلیغی امکان‌پذیر نیست.زیرا مزایای احتمالی ناشی از خرید این قبیل کالاها باید به اندازه‌ای باشد که مشتری خرید این کالا را نسبت به سایر کالاهای قابل خرید یا سرمایه‌گذاری ترجیح دهد. تنها تبلیغات آگاهانه و منطبق با موازین علمی می‌تواند گروهی از مشتریان بالقوه را تحت تاثیر قرار داده و آنها را به خریدارانی بالفعل تبدیل کند.

بازاری به گستره کره خاکی

براساس تعریفی که در دایره المعارف «امریکاتا» ارائه شده است «تبلیغات به پیام‌هایی گفته می‌شود که از طریق ابزارهای گوناگون، نظر افراد جامعه را به یک کالا، یک خدمت، یک فکر یا یک مارک خاص جلب می‌کند و آنان را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

تجربه نشان داده است که تبلیغات بازرگانی برای دستیابی به هدف‌های گوناگونی انجام می‌شود که فصل مشترک همه آنها ایجاد تقاضا یا افزایش تقاضا برای خرید یک محصول در بازار هدف است. تکامل فناوری ارتباطات و اطلاعات در ۴ دهه اخیر سبب شده است که «بازار» تعریف سنتی خود را از دست داده و به محدوده‌ای به فراخنای کره زمین اطلاق شود. وقتی یک صادرکننده یا تولیدکننده کالای خود را در «وب‌سایت» معرفی می‌کند، هر کاربری که زبان انگلیسی می‌داند می‌تواند پیام او را درک کند و در صورت مناسب بودن شرایط، متقاضی کالای او باشد.

هزینه‌های تبلیغاتی برای دسترسی به یک مخاطب در کشورهای دنیا/واحد: دلار

کشور	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
ایالات متحده	۵۲۵/۵۵	۵۴۰/۶۶	۵۶۴/۸۴	۵۸۹/۲۹	۶۱۷/۵۸
نروژ	۵۳۸/۷۵	۵۳۷/۲۴	۵۳۸/۷۱	۵۴۳/۱۶	۵۵۰/۶۶
استرالیا	۴۹۳/۱۹	۴۹۸/۹۴	۵۰۴/۳۶	۵۰۹/۴۵	۵۱۵/۱۸
کانادا	۳۷۴/۸۴	۳۸۵/۴۳	۳۹۷/۳۹	۴۰۷/۴۱	۴۱۶/۵۱
سوئد	۳۹۷/۳۳	۳۹۰/۳۳	۳۹۳/۰۷	۳۹۶/۱۹	۳۹۸/۹۲
دانمارک	۳۸۹/۱۶	۳۸۲/۴۳	۳۸۵/۳۸	۳۹۰/۲۹	۳۹۳/۳۲
بریتانیا	۳۳۱/۰۶	۳۴۶/۹۷	۳۶۶/۶۸	۳۸۰/۴۱	۳۹۳/۱۸
آلمان	۳۲۵/۳۲	۳۳۱/۸۲	۳۳۷/۴۲	۳۸۲/۷۵	۳۴۶/۷۴
ژاپن	۳۷۰/۵۸	۳۰۹/۳۳	۳۱۸/۳۷	۳۲۷/۴۹	۳۳۲/۲۱
هلند	۳۱۶/۳۷	۳۱۶/۵۴	۳۱۸/۳۴	۳۱۹/۵۵	۳۲۰/۴۸
فنلاند	۳۴۵/۴۲	۳۱۷/۳۱	۳۱۳/۹۸	۳۱۶/۹۹	۳۲۱/۶۵
فرانسه	۲۳۶/۹۹	۲۳۱/۱۲	۲۳۲/۳۴	۲۳۳/۸۶	۲۳۴/۹۷
کره جنوبی	۱۸۸/۵۴	۱۹۲/۳۲	۱۹۸/۷۰	۲۰۳/۳۶	۲۰۷/۷۶
ایتالیا	۱۹۳/۵۷	۱۸۷/۰۹	۱۸۶/۱۱	۱۸۸/۹۳	۱۹۲/۷۹
اسپانیا	۱۴۴/۴۲	۱۳۱/۹۵	۱۳۲/۸۹	۱۳۴/۴۰	۱۳۶/۳۳
برزیل	۸۳/۹۶	۹۰/۷۵	۱۰۰/۸۱	۱۰۰/۰۲	۱۲۱/۷۴
آرژانتین	۹۷/۵۹	۸۳/۶۰	۸۷/۷۶	۹۳/۰۲	۹۶/۷۸
روسیه	۵۹/۸۴	۶۷/۶۲	۷۶/۷۷	۸۵/۲۴	۹۳/۳۸
اندونزی	۳۰/۶۵	۳۰/۶۵	۳۶/۴۱	۴۳/۹۹	۵۰/۵۶
مکزیک	۳۶/۰۲	۳۸/۵۴	۴۱/۵۰	۴۴/۱۶	۴۶/۶۶
چین	۳۱/۶۱	۳۴/۱۱	۳۷/۰۱	۳۹/۸۳	۴۲/۸۵
هندوستان	۴/۳۷	۴/۷۴	۵/۱۰	۵/۴۰	۵/۶۸

ارقام سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ برآورد است و هزینه‌های تبلیغاتی برای دسترسی به یک مخاطب در کشورهای دنیا بدون احتساب منطقه اداری ویژه هنگ‌کنگ برآورد شده است.

ماخذ:

E-MARKETER, GLOBAL AD SPENDING . JULY ۲۰۱۴ ۱۹.

سهم ابزارهای گوناگون تبلیغی در کل هزینه‌های تبلیغات دنیا

نوع	۲۰۱۳ (درصد)	۲۰۰۵ (درصد)
تلویزیون	۴۰/۲	۳۶/۸
اینترنت	۲۰/۶	۵/۶
روزنامه‌ها	۱۷/۰	۲۹/۱
مجلات تخصصی	۷/۹	۱۳/۱
رادیو	۶/۹	۸/۴
تبلیغات در فضای باز (پوستر، پلاکارد، تبلیغ بر بدنه وسایل نقلیه و ...)	۶/۹	۶/۶
سینما	۰/۵	۰/۴
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

هزینه‌های میلیاردی برای تبلیغات

بنا به گزارش سامانه E-MARKETER، کشورهای دنیا در سال ۲۰۱۳میلادی مصادف با سال ۹۲ شمسی بالغ بر ۵۱۶/۲ میلیارد دلار برای تبلیغات هزینه کرده‌اند که ۲/۶ درصد نسبت به سال قبل (۵۰۳/۱۵ میلیارد دلار) افزایش نشان داده است. بر همین اساس پیش‌بینی می‌شود که در سال جاری میلادی هزینه جهانی تبلیغات با ۵/۷ درصد رشد به ۵۴۵/۴ میلیارد دلار بالغ شود. با این حساب در سال جاری رشد جهانی هزینه‌های تبلیغات بیش از ۲ برابر سال گذشته میلادی خواهد بود. به عقیده کارشناسان خروج اقتصاد اروپا از رکود و مسابقات جام‌جهانی «فیفا» بر رشد قابل ملاحظه هزینه‌های تبلیغاتی تاثیرگذار خواهد بود.

> در کشورهایی که درآمد سرانه بالا و فضای اقتصادی آنها «باز»تر است هزینه تبلیغات برای تاثیرگذاری بر مخاطب به‌مراتب بالاتر از کشورهایی است که مصرف‌کننده از قدرت انتخاب کمتری برخوردار است

امریکا سردمدار در تبلیغات

گزارش‌های بین‌المللی از تجارت و اقتصاد کشورهای جهان نشان می‌دهد که هزینه‌های تبلیغاتی برای فروش کالا در ایالات متحده بیش از هر کشور دیگری است. میزان این هزینه‌ها در امریکا به ۱۸۰ میلیارد دلار در سال می‌رسد که تقریبا یک‌سوم کل هزینه‌های تبلیغاتی در همه کشورهای دنیاست. در ایالات متحده، موسسات تبلیغاتی برای دستیابی یک مصرف‌کننده و تحت تاثیر قرار دادن وی به طور متوسط ۵۶۵ دلار در رسانه‌ها هزینه می‌کنند.

بر اساس آمار و گزارش‌های منتشر شده در بررسی میزان هزینه‌های تبلیغاتی در رسانه‌های کشورهای جهان با احتساب ابزارهای دیجیتالی، راهنماهای تجاری و پوسترها و پلاکاردهای خیابانی و تبلیغ در بدنه وسایل نقلیه و... همواره ایالات متحده در راس جدول بوده است.

اقتصاد باز و هزینه تبلیغات

بر اساس آمارهای موجود، هزینه تبلیغ برای دسترسی به یک مصرف‌کننده یا مشتری بالقوه در امریکا حدود ۱۶ برابر کشور چین و ۱۱۴ برابر کشور هند است. این مقایسه برای سال ۲۰۱۳ میلادی (۱۳۹۲) صادق است. در کشورهایی که درآمد سرانه آنها بالا و فضای اقتصادی آنها «باز»تر است و مصرف‌کننده از لحاظ انتخاب کالا محدودیتی ندارد و با تنوع وسیعی از کالاها روبه‌روست، هزینه تبلیغات برای تاثیرگذاری بر تصمیم مصرف‌کننده یا مخاطب به‌مراتب بالاتر از کشورهایی است که مصرف‌کننده به دلایل گوناگون ـ از جمله پایین بودن قدرت خرید، انحصارگرایی و محدود بودن کالاهای مورد نظر از قدرت انتخاب کمتری برخوردار است.

از تلویزیون تا موبایل

در بین ابزارهای تبلیغاتی در دنیای تجاری امروز نکته حائز اهمیت، رشد شدید تبلیغات در رسانه‌های دیجیتالی است. درسال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱)هزینه تبلیغ در رسانه‌های دیجیتالی حدود ۱۰۵ میلیارد دلار بود که در سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲)با ۱۴/۸ درصد رشد به ۱۲۰ میلیارد دلار بالغ شد. این رقم در سال‌جاری میلادی ۱۴۰ میلیارد دلار و رشد آن ۱۶/۷ درصد پیش‌بینی شده است. هزینه این نوع تبلیغات ـ که بخش عمده آن را تبلیغ در تلفن‌های همراه تشکیل می‌دهد ـ در سال ۲۰۱۸ (۱۳۹۷)به ۲۱۴ میلیارد دلار بالغ خواهد شد که بیش از ۲ برابر سال۲۰۱۲ (۱۳۹۱) است.

در سطح بین‌المللی، تلویزیون مهم‌ترین رسانه‌ای است که بالاترین سهم را در هزینه‌های تبلیغات در اختیار دارد و سهم آن در ابزارهای تبلیغی از ۳۶/۸ درصد در سال ۲۰۰۵ (۱۳۸۴)به ۴۰/۲ درصد در سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲) افزایش یافته است. رسانه‌های دیجیتالی و روزنامه‌ها در سال ۲۰۱۳(۱۳۹۲) به ترتیب با در اختیار داشتن ۲۰/۶ درصد و ۱۷ درصد در رده‌های دوم و سوم قرار داشته‌اند.

به علاوه به اعتقاد کارشناسان اقتصادی، در دنیای امروز نمایشگاه‌های بین‌المللی مهم‌ترین ابزار بازاریابی محسوب می‌شوند که در آنها از همه ابزارهای تبلیغاتی (تلویزیون، اینترنت، رادیو، رسانه‌های تخصصی، تبلیغ در فضای باز، توزیع کاتالوگ، بروشور، نصب پلاکارد، بیلبورد، توزیع اشیای کادویی دارای نماد موسسات شرکت‌کننده، توزیع رایگان نمونه کالاهای خاص و ... استفاده می‌شود.

یادداشت روز

داد و ستد با پادشاه

مهدی غفوری
متخصص بازاریابی و برند

اگر در آینده تنها یک کلمه برای کشیدن مرز بین بازاریابی موفق و ناموفق وجود داشته باشد، آن کلمه «اختیار» است. شما یا قادر خواهید بود این باور را در انسان‌های دیگر ایجاد کنید که خریدشان از شما از سر رغبت، اختیار و اراده شخصی خود آنهاست و یا شکست خواهید خورد. این مسیری است که بشر با سرعت به سمت آن حرکت می‌کند: «گریختن از مظاهر اجبار و حرکت به سوی اختیار و آزادی عمل بیشتر» و «جلوه جهانی اختیار بیش از آن که در ساز و کارهای سیاسی نمایان شود» در زندگی دومی که انسان‌ها در دنیای اینترنت برای خود ایجاد کرده‌اند قابل رویت است.

اینترنت به شکل روزافزونی احساس اختیار را در انسان معاصر تقویت می‌کند. در فضای اینترنت، خواستن، نخواستن، دست یافتن، مشارکت، آگاه شدن و قضاوت کردن (اغلب بدون قضاوت شدن) همه در گرو قدرتی است که به انگشت سبابه مشتری و کلیک‌های گزینشگرانه او اعطا شده است. در دنیای اینترنت، هر کاربر خود را یک پادشاه تصور می‌کند و این یعنی بزرگ‌ترین چالش و همزمان بزرگ‌ترین فرصت برای بازاریابان و ورود به عرصه تجارت الکترونیک.

سال ۲۰۱۴ میلادی برای گفتن این واقعیت که اینترنت فاصله زمانی و مکانی را کوتاه می‌کند کمی دیر است. دسترسی به میلیون‌ها مشتری بالقوه، فرسنگ‌ها دورتر و فارغ از زمان. امروز دیگر بدیهی‌تر از آن است که بابت آن هیجان زده شویم و اگر شرکتی هنوز موفق به بهره‌گیری از این قابلیت‌های اینترنت نشده است، راه دشواری برای ادامه بقا پیش‌رو خواهد داشت. اینک بازاریاب باید به درک جدیدی از تجربه مشتری به‌عنوان کاربر اینترنت دست یابد، به فرهنگی که در بطن ارتباطات آنلاین شکل گرفته و فرهنگ دنیای واقعی را نیز تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. بازاریاب بیش از آن که مفتون جنبه فنی ارتباطات دیجیتال شود، باید بر شناخت «انسان آنلاین» تمرکز کند. انسان آنلاین، قدرتی را که در جهان واقعی از آن بازداشته شده است، در جهان بدون مرزی که به یمن تکنولوژی برپا شده می‌طلبد و بازکردن صفحه مرورگر یا اپلیکیشن تلفن همراه برای او به منزله ورود به قلمرو فرمانروایی شخصی است. بازاریابان موفق اینترنتی کسانی هستند که این قلمرو را برای هر کاربر عینیت بخشیده و اختیارات او را گسترش می‌دهند و موفق‌ترین بازاریابان حوزه اینترنت، همان‌هایی هستند که بیشترین قدرت را برای کاربران به ارمغان آورده‌اند.

البته ماجرا به همین جا ختم نمی‌شود. تعداد کاربرانی که مایلند «دنیا» را به معنای دقیق کلمه در دستان خود داشته باشند روزبه‌روز درحال افزایش است و پیشرفت فناوری تلفن‌های هوشمند و تبلت به این روند شدت می‌بخشد. در سال گذشته به‌طور متوسط ۲۰درصد مردم دنیا از طریق انواع تلفن همراه و ۷۰درصد از طریق رایانه به شبکه‌های اجتماعی متصل شده‌اند و این ارقام احتمال موفقیت هر استراتژی تجارت آنلاین بدون توجه به رسانه‌ای به نام تلفن همراه را زیرسوال می‌برد. اما اختیار از نظر فلسفی مفهوم شگفت‌انگیزی است و گاهی برخلاف خود عمل می‌کند. وقتی مخاطب به این باور می‌رسد که همه چیز تحت کنترل اوست، زمان آن می‌رسد که بازاریاب کنترل را در دست بگیرد. اینترنت اینجاست تا به تمایلات مخاطبان دامن بزند و هر چه موج توجه مخاطبان عظیم‌تر می‌شود، تبلیغاتی که با جذابیت‌های محتوایی آمیخته می‌شود موثرتر عمل می‌کند. صحبت الزاما از فریب دادن مخاطب نیست. صحبت از پایین آمدن گاردی است که مشتریان در برابر بازاریابی زمخت و فروش تهاجمی اتخاذ کرده اند و اینترنت به عنوان یک فضای تماس جادویی، این خصومت‌ها را کمرنگ می‌کند. بنابراین فراموش نکنید که اگر صورتحساب بلندبالایی را هم برای مخاطب آنلاین خود ارسال می‌کنید، بهتر است درخور احساسات یک فرمانروا باشد.

نگاه روز

تجارت‌الکترونیک،تجارت‌فردا

«تجارت الکترونیک»، انجام کلیه فعالیت‌های تجاری با استفاده از شبکه‌های ارتباطی کامپیوتری، به‌ویژه اینترنت است. این یعنی «تجارت بودن کاغذ». تجارت الکترونیک درحالی هر روز ریشه‌های خود را در جهان قوی‌تر می‌کند و سهم بیشتری از بازار مبادلات را به خود اختصاص می‌دهد که هنوز در ایران چندان مورد توجه بنگاه‌های اقتصادی به خصوص بخش خصوصی قرار نگرفته است. در حقیقت جهانی شدن (Globalization) و فناوری اطلاعات و ارتباطات (InformationAndCommanication Technology)، دو چالش اساسی این هزاره به‌شمار می‌رود. همه این عوامل باعث ظهور نوعی از تجارت به نام «تجارت الکترونیک» شده است. با بررسی دقیق نوآوری‌های بشر در سال‌ها و قرن‌های گذشته، می‌توان به مزایای تجارت الکترونیکی و تاثیرات آن در اقتصاد جهان رسید.

تجارت الکترونیک در مدار رشد

اخیرا تحقیقاتی توسط شرکت «این وست» انجام گرفته که نشان می‌دهد، میزان درآمدهای حاصل از تجارت الکترونیک در سال‌های آینده رشد چشمگیری خواهد داشت و تجارت فردا، تجارت الکترونیک خواهد بود. به‌طوری‌که براساس پیش‌بینی‌های این موسسه حجم مبادلات تجارت الکترونیک تا سال ۲۰۱۵ به ۱هزار و ۴۰۰ میلیارد دلار در سال خواهد رسید. در این صورت جای خالی کشورهای در حال توسعه ازجمله ایران در استفاده از تجارت الکترونیک بیش از پیش نمایان است. بنابراین سوال مهم این است که سهم ایران از این تجارت چقدر است و ایران در چه جایگاهی قرار دارد؟

تجارت الکترونیک ایران در رتبه ۱۲۵

براساس آمارهای جهانی و با توجه به حجم مبادلات تجارت الکترونیک، ایران در حال حاضر در جایگاه ۱۲۵ کشورهای جهان قرار دارد و حجم مبادلات تجارت الکترونیک در سال ۲۰۱۳ در کشور ۱۰میلیارد دلار بوده است که نسبت به جنوب شرق آسیا و اروپا یک سوم و نسبت به کشور امریکا با حجم مبادلات تجارت الکترونیک ۱۳۶میلیارد دلاری بیش از یک سیزدهم است. براساس آمارهای موسسه «این وست» حجم مبادلات تجارت الکترونیک در سطح جهان در سال گذشته میلادی بیش از ۶۸۰ میلیارد دلار بوده که سهم ایران از این درآمد کمتر از ۱/۵ درصد بوده است.

موانع و مشکلات پیش رو

تجارت الکترونیک به اعتقاد کارشناسان در ایران با موانع و مشکلات بسیاری روبه‌رو است. این نوع تجارت از اوایل دهه ۸۰ وارد کشور شد و در این بین شرکت پست ایران پیشتاز بود. این شرکت از سال ۸۲ مطالعه در زمینه تجارت الکترونیک را شروع کرد و در سال ۸۶ بعد از اجرای آزمایشی، خرید و فروش اینترنتی را آغاز کرد. براساس آمارهای شرکت پست، این شرکت از زمان شروع خرید و فروش اینترنتی تاکنون ۶میلیون و ۲۰۰ هزار سفارش خرید اینترنتی دریافت کرده و حجم تجارت الکترونیکی که به واسطه این شرکت انجام شده به ۶۷ میلیارد تومان رسیده است.

گام نخست، تامین زیرساخت‌ها

به عقیده کارشناسان برای گسترش تجارت الکترونیک در کشور و تشویق بنگاه‌های اقتصادی به استفاده از فضاهای مجازی ، نهادهای مسئول دولتی و خصوصی باید برنامه‌های آموزشی در پیش بگیرند و در کنار آن دولت باید زیرساخت‌های مناسب را هم آماده کند. به اعتقاد کارشناسان، در حال حاضر مهم‌ترین چالش پیش‌روی تجارت الکترونیک در کشور، نبود زیرساخت‌های لازم برای این کار است. برای مثال نخستین گام برای شروع تجارت الکترونیک داشتن شبکه‌ای قوی از اینترنت در کشور با سرعت بالاست که درحال حاضر با محدودیت‌های بسیاری روبه‌روست. همچنین در این بین نباید نقش شبکه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوک و تویتر را در آینده تجارت الکترونیک و بازاریابی اقتصادی فراموش کرد که هر روز ریشه‌های قوی‌تری در سطح جهان پیدا می‌کنند و در حال حاضر حدود ۱ میلیارد نفر کاربر در جهان دارند.

برنامه‌هایی برای آینده

در ایران طی سال‌های گذشته در سطح قوانین سهم ویژه‌ای برای تجارت الکترونیک دیده شده است، به‌طوری‌که ۱۳ سازمان دولتی و خصوصی در حال تدوین سند توسعه ملی تجارت الکترونیک در کشور هستند و همچنین در برنامه پنجم توسعه کشور هم به گسترش تجارت الکترونیک در کشور پرداخته شده است. طبق برنامه پنجم توسعه تا پایان برنامه پیش‌بینی شده باید ۲۰درصد تجارت داخلی و ۳۰درصد تجارت خارجی کشور به‌صورت الکترونیکی انجام شود. براساس این برنامه باید ۸۰درصد خدمات بانکی نیز به‌صورت الکترونیکی صورت بگیرد و باید شبکه دستگاه‌های دولتی تا پایان سال ۹۲ شکل گرفته و اتصال آنها به شبکه ملی اطلاعات اجرایی شده باشد تا ۷۰ درصد خدمات بین دستگاه‌ها هم الکترونیکی شود. اقداماتی که به اعتقاد کارشناسان هنوز چندان رنگ و بوی اجرایی به خود نگرفته‌اند.

نگاه روز

صنعت نمایشگاهی الگو می‌خواهد

بهرام بهرامی - کارشناس امور نمایشگاهی: در دنیای کنونی تمامی صاحبان اندیشه و دست‌اندرکاران عرصه‌های اقتصادی در بررسی‌ها و تحلیل موضوعات مربوط به توسعه تجارت به‌ویژه صادرات غیرنفتی همواره بر این باورند که افزایش و رونق صادرات در افزایش تولید ناخالص داخلی، ارزآوری، ایجاد اشتغال و در نهایت رهایی از وابستگی به اقتصاد نفت بسیار تاثیرگذار بوده، از این‌رو به سراغ تجارت پر سود نمایشگاهی رفتند.

از ابزار کارآمدی چون «نمایشگاه» نباید غافل بود، چرا که با گسترش رقابت در عرصه‌های بین‌المللی همواره نمایشگاه‌ها جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده، بنابراین فرصت ارزشمندی را برای بازاریابی و بازارسازی فراهم کرده‌اند و هنوز صنعت نمایشگاهی در جهان متغیر امروز یکی از موثرترین عوامل بقا و رشد و توسعه کشورها محسوب می‌شود.

برپایی نمایشگاه‌های بین‌المللی صرفنظر از مشارکت‌کنندگانش بی‌شک با دعوت از مقام‌های بلندپایه، تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان برای حضور، بازدید و مذاکره همراه است که این مهم به لحاظ سیاسی و اقتصادی از اهمیت بالایی برخوردار است. زیرا بیانگر آن است که تحریم‌های اقتصادی علیه کشور میزبان از سوی چه تعداد از کشورها قابل قبول یا قابل اجرا نیست.

به عبارتی می‌توان بر آن بود که برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی به معنی واقعی کلمه در ایران می‌تواند راهی برای خروج از این تنگنا و اجرای اقتصاد مقاومتی تلقی شود. با برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و عقد قراردادهای تجاری در حقیقت راه تنفسی را برای اقتصاد مقاومتی مهیا کرده‌ایم که در نهایت می‌تواند به شکستن حلقه تحریم‌ها بینجامد.

از این‌رو صنعت نمایشگاهی کشور نیازمند برنامه‌ریزی، تحول و دگرگونی کامل در همه ابعاد است تا با استفاده از تمامی فرصت‌ها به رفع دغدغه‌های این صنعت منجر شود. امروزه صنعت نمایشگاهی کشور نیازمند توجه و نگاه ویژه مسئولان و دست‌اندرکاران است تا بتواند در فضای رقابتی ایجاد شده در عرصه بین‌الملل حداقل در منطقه مورد استقبال قرار گیرد.

در سیاست‌های کل اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی مورد تاکید قرار گرفته و دستیابی به چنین هدفی نیازمند ارتقای کارآیی سازمان‌های اقتصادی و بهره‌برداری از منابع مادی، انسانی و فناوری است که موجب شتاب بخشیدن به رشد اقتصادی کشور می‌شود.

در پایان می‌توان گفت، صنعت نمایشگاهی کشور نیازمند الگوست و این تحول را باید از «نواندیشی» آغاز کرد باید بدانیم که تحریم‌ها هنوز بر ضد صادرات ما عمل می‌کنند.

باید به خود بیاییم و با مقایسه آنچه هست با آنچه باید بشود فاصله و فاصله‌سازها را بیابیم و بکوشیم با توجه به مقتضیات زمان، نداشته‌ها را به داشته تبدیل کنیم. در این راستا برای برداشتن موانع و چالش‌ها از نقش و جایگاه «نمایشگاه‌ها» نباید غافل بود. اگر بر این باوریم که رهایی جستن از تحریم‌ها یک درد ملی است و نیازمند عزمی راسخ و تحولی عمیق باید گفت؛ نمایشگاه‌های بین‌المللی مناسب‌ترین راه است اما به شرطه‌ها و شروطه‌ها! که در وهله اول باید متولیان امر قالب سنتی نمایشگاه‌ها را بشکنند.

خبر

همکاری آلمان با مراکز نمایشگاهی ایران

تسنیم: معاون مرکز نمایشگاهی هانوفر آلمان از برگزاری برندهای نمایشگاهی اصفهان در شهرهای آلمان استقبال به‌عمل آورند و در زمینه برگزاری نمایشگاه فولاد و متالورژی به صورت میان مدت و بلندمدت اعلام آمادگی کرد.

ولفگانگ لنارتز در سفر به اصفهان و در حاشیه بازدید از نمایشگاه بین‌المللی این شهر اظهار کرد: هدف از سفر به اصفهان ارزیابی زمینه‌های مشترک همکاری‌های نمایشگاهی بین اصفهان و هانوفر آلمان است. وی سرمایه‌گذاری در شهری همچون اصفهان را بسیار جذاب دانست و افزود: تقویت ارائه چهره مثبت ایران در مجامع بین المللی به این موضوع کمک می‌کند.

وی تصریح کرد: هم‌اکنون در حال اجرای مراحل نهایی مذاکرات با مدیر نمایشگاه سنگ ورونای ایتالیا و مدیر نمایشگاه صنایع دستی میلان هستیم و امیدواریم این همکاری‌ها با نمایشگاه هانوفر آلمان هم آغاز شود؛ و به همین منظور در زمینه سرمایه‌گذاری‌های مشترک با مسئولان استان رایزنی می‌کنیم.

شرایط صدور مجوز برپایی نمایشگاه‌ها در گفت‌وگوی صمت با کارشناسان بررسی شد؛

ضرورت مدیریت دقیق برای جلوگیری از ایجاد رانت

میلاد محمدی - گروه تجارت: اگر سری به تقویم نمایشگاهی در سایت‌های مختلف بزنید تا از زمان برگزاری یک نمایشگاه باخبر شوید، متوجه خواهید شد که در مقابل هر نمایشگاه عنوان شرکت یا نهادی به عنوان عامل برگزارکننده درج شده است.

برگزاری نمایشگاه برای ۲ دسته مشخص حائز اهمیت است. دسته اول شرکت‌های کوچک و بزرگ تجاری و بازرگانی هستند که با هدف سودآوری بیشتر تمام تلاش خود را در زمینه دریافت این مجوز به‌کار می‌برند. دسته دوم نیز تشکل‌ها و انجمن‌هایی هستند که به صورت مستقل بر فعالیت یکی از

میرظفرجویان: صدور مجوز در شرایطی صورت می‌گیرد که همه حواس‌ها به آن نمایشگاه متمرکز خواهد شد؛ یعنی یک شرکت نمایشگاهی چه خوب از عهده آن بر بیاید و چه شکست بخورد، در نهایت همه از مجری سراغ خواهند گرفت

شاخه‌های تجاری و بازرگانی نظارت دارند و هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف در این زمینه را برعهده می‌گیرند. فعالیت‌هایی که یک شرکت نمایشگاهی به عنوان عامل برگزارکننده انجام می‌دهد در واقع مدیریت تمام آیتم‌های یک نمایشگاه از زمان شروع تبلیغات و اعلام فراخوان تا برگزاری و جاسازی غرفه‌ها را دربرمی‌گیرد... می‌توان گفت؛ در این روند تجاری که البته بسیار دشوار هم هست نقش دولت به کلی حذف شده و تمام اقدامات توسط بخش خصوصی به واسطه مجوزی که دولت به آنها اعطا می‌کند، صورت می‌گیرد.

البته توجه به این نکته ضروری است که دولت در قالب ناظر، بر امور مربوط به صدور مجوز نظارت دارد. به همین منظور کمیته‌ای برای انتخاب بهترین شرکت نمایشگاهی و صدور مجوزهای لازم تشکیل شده که در آن یک نماینده از اتاق بازرگانی ایران، یک نماینده از اتاق تعاون، ۲ نماینده از سازمان توسعه تجارت و یک نماینده از شرکت نمایشگاه‌ها حضور دارند. یک کمیته کارشناسی هم در کنار این تیم فعال است که براساس تقاضاهای رسیده، بهترین تقاضا را انتخاب می‌کند.

در چند سال اخیر که نگاه بسیاری از صاحبان صنایع به موضوع برپایی نمایشگاه معطوف شده و اهمیت و سودآوری صنعت نمایشگاهی مورد توجه همه قرار گرفته، دریافت مجوز برای برپایی یک نمایشگاه رقابت نفسگیری را به وجود آورده و صنعتگران تمام تلاش خود را برای گرفتن مجوز برپایی نمایشگاه به کار می‌برند . در این بین همیشه این شائبه پیش آمده که آیا با این حجم عظیم تقاضا، جایی برای قانون شکنی و رانت خواری در حوزه صدور مجوز وجود دارد یا خیر.

خبرنگار صمت در بررسی پروسه انتخاب مجری از سوی شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی به گفت‌وگو با سید حسین میرظفرجویان معاون فنی و مهندسی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی و احمد پور فلاح رییس کمیسیون فضای کسب‌وکار اتاق تهران پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

پروسه دریافت مجوز شفاف است

سید حسین میرظفرجویان معاون فنی و مهندسی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی با اشاره به اهمیت صدور مجوزهای برپایی نمایشگاه‌ها می‌گوید: شرکت‌های نمایشگاهی با توجه به نوع تجارت خودشان موضوعی را انتخاب کرده و برای گرفتن مجوز اقدام می‌کنند. نامه درخواست آنها به سازمان توسعه تجارت رفته و در موضوعات مختلف از جمله این که سابقه شرکت چقدر است، چه افرادی با چه تخصصی در آن فعالیت می‌کنند، چقدر سرمایه و امکانات دارد و موضوعاتی از این دست، بررسی می‌شود. سرانجام با تصمیم گیری اعضا شورای مربوطه که یکی از آنها نماینده شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران است، رای قطعی مبنی بر تایید یا رد آن شرکت صادر می‌شود.

وی در خصوص احتمال به وجود آمدن رانت و قانون شکنی در زمینه صدور چنین مجوزهایی گفت: من درجریان صدور مجوزها نیستم و نمی‌توانم اظهار نظر خاصی بکنم اما اجرای نمایشگاه که در خفا صورت نمی‌گیرد! نمایشگاه اجرای یک نمایش است که برای همه هم قابل رویت است.صدور مجوز در شرایطی صورت می‌گیرد که همه حواس‌ها به آن نمایشگاه متمرکز خواهد شد. یعنی یک شرکت نمایشگاهی چه خوب از عهده آن بر بیاید و چه شکست بخورد، در نهایت همه از مجری سراغ خواهند گرفت. همه می‌پرسند مجری این نمایشگاه که بود؟ بنابراین اگر بر مبنای رابطه بازی یا رانت انتخاب شده باشد، بی‌کفایتی اش به خوبی مشخص خواهد شد.

این استاد دانشگاه و کارشناس امور نمایشگاهی ادامه داد: در گذشته من یکی از اعضای کمیته صدور مجوز بودم. بنابراین اطلاع دارم که برای دادن مجوزهای لازم به یک شرکت نمایشگاهی پرونده آنها به طور کامل بررسی می‌شد. این که مشتریان آنها چه کسانی هستند و چه سابقه‌ای دارند. ضمن این که انجمن‌های مربوطه مختلف باید صلاحیت آنها را بررسی کنند. مثلا اگر یک شرکتی برای برپایی «نمایشگاه مبل» اعلام آمادگی کرد، اتحادیه انجمن‌های مبل و دیگر انجمن‌های مرتبط با این حوزه تجاری باید برای همکاری اعلام آمادگی کنند در غیراین صورت مجوزی صادر نمی‌شود.

میرظفرجویان متذکر شد: اخیرا بسیاری از مجوزها به صورت مستقیم در اختیار انجمن‌ها قرار می‌گیرد که دیگر جایی برای رانت و تقلب باقی نمی‌ماند. آنها خودشان از صفر تا ۱۰۰ همه فعالیت‌های برگزاری نمایشگاه را انجام می‌دهند. در کنار همه اینها شرکت‌های تازه تاسیس هم هستند که درخواست برگزاری نمایشگاه دارند به اینها هم حتی مجوز داده می‌شود. اما نه برای برگزاری یک نمایشگاه وسیع! بلکه مجوز برپایی نمایشگاه‌های کوچک و با درجه اهمیت کمتر اعطا می‌شود که بتوانند از عهده برگزاری آن بربیایند و در دراز مدت برای خودشان کسب شهرت و اعتبار کنند.

معاون فنی و مهندسی شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی در پایان گفت: ما کلا حدود ۷۰ نمایشگاه سالانه داریم که شرکت‌های مختلف در زمینه‌های مختلف برای برگزاری درخواست می‌دهند و هر شرکتی که مجوز بگیرد برای دوره بعد دوباره مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. اگر در برپایی نمایشگاه قبلی موفق نبوده باشد، سال بعد شرایط سختی برای گرفتن مجوز مجدد خواهد داشت.

عرضه و تقاضا برابر نیست

صمت در ادامه بررسی این پرونده به سراغ احمد پور فلاح رییس کمیسیون فضای کسب‌وکار اتاق تهران رفت. به گفته این مقام مسئول؛ نحوه انتخاب شرکت‌هایی که نمایشگاه برگزار می‌کنند بسیار مهم است و در حال حاضر بحث عرضه و تقاضا در جریان صدور مجوزهای نمایشگاهی برابر نیست.

وی با اشاره به حساسیت‌های ایجاد شده در چند سال اخیر پیرامون صنعت نمایشگاهی افزود: هرطور هم که در اعطای مجوزهای برگزاری نمایشگاهی نظارت شود باز نارضایتی‌هایی وجود دارد؛ کمااینکه همین الان هم شرکت‌های مختلف هستند که از این روند ناراضی می‌باشند و گاهی شرکت در یک نمایشگاه را تحریم می‌کنند.

پور فلاح ادامه داد: بنده مسئولیت رسیدگی به امور کارگروه مشترکی که توسط اتاق بازرگانی تهران و نمایشگاه بین‌المللی تهران در این زمینه تشکیل شده را برعهده دارم. در جریان هستم که درخصوص انتخاب شرکت‌های نمایشگاهی بسیار حساسیت به خرج داده می‌شود و از جنبه‌های مختلف آنها را بررسی می‌کنند. هم از لحاظ تجربیات آنها، تخصص آنها و تیمی که مدیریت می‌کنند، همه و همه باید در سطح قابل قبول باشند.

رییس کمیسیون فضای کسب‌وکار اتاق تصریح کرد: فعلا برای صدور مجوز شرایط خیلی سختگیرانه‌ای وجود ندارند و به هر ۲ گروه یعنی هم تشکل‌ها و هم شرکت‌ها مجوز داده می‌شود. اما بهترین کار این است که در صدور مجوز به خود تشکل‌ها اعتماد کنیم. به هر حال آنها زیرمجموعه‌های خود را به خوبی می‌شناسند و در حقیقت با توان و ظرفیت اعضا آشنایی دارند. این کار بسیار مناسب تر از این است که به شرکت‌های مستقل مجوز داده شود؛ چرا که شرکت‌ها معمولا با اهداف فقط مالی نمایشگاه برگزار می‌کنند.

وی احتمال بروز برخی بی‌قانونی‌ها را محتمل شمرد و عنوان کرد: به هر حال برپایی نمایشگاه با سود سرشاری همراه است و با توجه به اینکه تقاضا

پورفلاح: هرطور هم که در اعطای مجوزهای برگزاری نمایشگاهی نظارت شود باز نارضایتی‌هایی وجود دارد؛ کمااینکه همین الان هم شرکت‌های مختلف هستند که از این روند ناراضی هستند و گاهی شرکت در یک نمایشگاه را تحریم می‌کنند

بیشتر از عرضه است اگر مدیریت درستی نباشد به باند بازی و رانت خواری خواهد انجامید. من مطمئن هستم که مسئولان فعلی به خوبی مراقب این موضوع هستند و تلاش می‌کنند این شرایط و جو منفی ایجاد نشود.

پورفلاح در پایان با تاکید بر لزوم حمایت شرکت‌های کوچک‌تر در نمایشگاه‌ها گفت: باید شرایطی فراهم شود که صنعتگران نوپا و آنهایی که سرمایه محدود تری نسبت به دیگر شرکت‌ها و سازمان‌ها دارند نیز بتوانند دیده شوند. در همین نمایشگاه صنعت ساختمان مشاهده کردیم که برخی شرکت‌ها غرفه‌های ۳۰ متری داشتند و برخی دیگر غرفه‌های ۳۰۰ متری. باید یک تناسب استانداردی در صدور مجوزها صورت بگیرد که شرکت‌های کوچکتر هم امکان برپایی نمایشگاه داشته باشند و هم اگر به صورت شرکت‌کننده در یک نمایشگاه حضور پیدا می‌کنند، شرایط مطلوبی برای ارائه صنایع آنها فراهم شود.

اخبار نمایشگاهی

برگزاری نمایشگاه اختصاصی ایران در مسقط

روابط عمومی و امور بین الملل شرکت سهامی نمایشگاه‌ها: شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در راستای اجرای خط مشی‌های تجاری و ارتقای سطح صادرات غیرنفتی کشور در مسقط – عمان نمایشگاه برگزار می‌کند. براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته این نمایشگاه از۱۶ لغایت ۲۰ دی ماه امسال برگزار خواهد شد. این نمایشگاه فرصت مناسبی را برای شرکت‌های فعال خدماتی- تولیدی –صادراتی کشور به منظور حضور در بازار کشور عمان از طریق صادرات محصولات و خدمات یا اقدام برای سرمایه‌گذاری وفعالیت‌های مشترک فراهم می‌آورد .شرکت سهامی نمایشگاه‌ها از شرکت‌های ایرانی فعال صادراتی دعوت کرده با توجه به هدف‌گذاری انجام شده به منظور سازماندهی شرکت‌های برتر تولیدی – صادراتی و ارتقای سطح مبادلات تجاری – برون مرزی در این نمایشگاه حضور یابند.

افتتاح دومین نمایشگاه رسانه‌های دیجیتال

مهر: مراسم افتتاحیه دومین نمایشگاه رسانه‌های دیجیتال انقلاب اسلامی با حضور مسئولان کشوری و فعالان فضای مجازی در محل نمایشگاهی بوستان گفت‌وگو امروز(شنبه) ساعت ۱۷ برگزار می‌شود. این نمایشگاه در ۵ بخش اصلی بین‌الملل، رسانه‌های برخط، نشر دیجیتال، بازی و انیمیشن، فناوری اطلاعات و همچنین در ۵ بخش جانبی دیجیتال در آینه هنر، کارگاه‌ها و نشست‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها، واقعیت افزوده و کودک و نوجوان در محل نمایشگاهی بوستان گفت‌وگو برگزار می‌شود. این نمایشگاه در ۲ بخش اصلی و جانبی به همت سازمان فضای مجازی سراج برگزار می‌شود . بخش‌های اصلی نمایشگاه شامل موضوعات زیر می‌باشد ۱ . بین الملل، ۲. رسانه‌های برخط، ۳. نشر دیجیتال، ۴. بازی و انیمیشن، ۵. فنآوری و اطلاعات،

همچنین بخش‌های جانبی نیز به شرح ذیل می‌باشد:

۱. دیجیتال در آینه هنر، ۲. کارگاه‌ها و نشست‌ها، ۳. فرصت‌های و تهدیدها، ۴. واقعیت افزوده، ۵. کودک و نوجوان.

علاقه‌مندان می‌توانند از امروز تا ۷ شهریور همه روزه از ساعت ۱۰ الی ۲۱ به محل برگزاری این نمایشگاه مراجعه و از این نمایشگاه دیدن کنند.

بوشهر در اتیوپی صاحب نمایشگاه می‌شود

تسنیم: نمایشگاه دائمی بوشهر به زودی در جیبوتی ایجاد خواهد شد.

مصطفی سالاری در نشست هم‌اندیشی با سفیر جمهوری اسلامی ایران در اتیوپی و مسئولان استان بوشهر با بیان اینکه این استان در بخش‌های مختلف دارای ظرفیت‌های مهم اقتصادی و تجاری است، اظهار کرد: محصولات مهم این استان تولید آبزیان و خرما، تولید صیفی‌جات خارج از فصل و محصولات پتروشیمی است که امکان صادرات این محصولات فراهم است.

وی با بیان اینکه یکی ازکالاهای وارداتی کشور اتیوپی خرما است، گفت: اکنون در استان بوشهر سالانه افزون بر ۱۵۰ هزار تن خرمای مرغوب تولید می‌شود که امکان صادرات این محصول به اتیوپی فراهم است.استاندار بوشهر با اشاره به اینکه صنایع فرآوری محصولات کشاورزی در استان ایجاد شده افزود: با توجه به اینکه تعاملات و مناسبات تجاری مطلوبی بین بازرگانان، تولیدکنندگان و تجار استان با این کشورهای حوزه خلیج فارس برقرار است، محصولات گوناگون کشاورزی و فرآوری لبنی و پروتئینی استان‌های دیگر برای صادرات به اتیوپی از طریق استان بوشهر به عنوان استان مبداء فراهم است. سالاری خدمات فنی و مهندسی استان بوشهر را از دیگر مزیت‌های این منطقه برشمرد و گفت: با توجه به نیاز کشور اتیوپی به خدمات فنی- مهندسی به ویژه در حوزه انرژی برق و آب اکنون این استان در این بخش دارای توانمندی است. استاندار بوشهر تصریح کرد: برای شرکت تولیدکنندگان و بازرگانان در این نمایشگاه اقدامات لازم به‌عمل می‌آید. وی تصریح کرد: در این نمایشگاه خرما، محصولات آبزیان و دیگر ظرفیت‌های استان عرضه می‌شود و این مهم یک فرصتی برای سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان محصولات مختلف استان محسوب می‌شود. وی با بیان اینکه اکنون استان بوشهر با کشور قطر مناسبات اقتصادی و تجاری دارد، ادامه داد: این استان برنامه‌ریزی مناسبی برای توسعه مناسبات اقتصادی و تجاری با کویت انجام داده است که پس از آن کشور اتیوپی هم می‌تواند شریک اقتصادی استان بوشهر باشد.

نادر رشیدی سرپرست مدیریت امور اجرایی شرکت نمایشگاه‌ها شد

روابط عمومی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی یران: نادر رشیدی با حکم دکتر اسفهبدی عضو هیات مدیره و مدیرعامل محترم شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران به سمت سرپرست مدیریت امور اجرایی این شرکت منصوب شد.

ثبات قوانین، نقدینگی جذب می کند

رونق تولید از طریق بازار سرمایه

کیمیا بامدادیان- گروه اقتصاد: بازار سرمایه ایران مانند دیگر کشورهای دنیا می‌تواند بازاری باشد تا از طریق آن سرمایه‌گذاران به سودهای کلان دست یابند. به نظر می‌رسد برای دستیابی به این هدف باید با نگاه بلندمدت وارد بازار سرمایه شد. اگر سرمایه‌گذاری‌ها در مقیاس بزرگتر، با خطرپذیری بالاتر و برای مدت زمانی طولانی‌تر انجام شود، درنتیجه درآمد و سود نیز به همان میزان افزایش می‌یابد. در این صورت شرکت‌های بورسی با سرمایه‌های بلندمدت سرمایه‌گذاران می‌توانند به فعالیت بپردازند و چرخه تولید و صنعت را به حرکت در بیاورند اما این امر به عقیده کارشناسان، به‌دلیل برخی تصمیم‌های نادرست در اقتصاد کشور و وجود ابهام در قوانین و تصمیم‌گیری‌ها و آینده نامشخص، امکان بروز پیدا نکرده است. در مورد مشکلات سرمایه‌گذاری بلندمدت و راهکارهای‌شان با کارشناسان به گفت‌وگو نشستیم که در پی می‌آید:

ثبات متغیرهای کلان اقتصادی

محمدعلی احمدزاده‌اصل، مدیرعامل هلدینگ صنعتی امید، در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: به‌طور کلی در بازار سرمایه پیشنهاد می‌شود که سرمایه‌گذاری‌ها به‌صورت بلندمدت انجام شود.

وی سرمایه‌گذاری بلندمدت را تحت تاثیر عوامل بسیاری دانست و گفت: در بازار سرمایه عوامل زیادی بر مدت زمان سرمایه‌گذاری تاثیر دارند که از آن جمله می‌توان به چشم‌انداز مثبت و ثبات متغیرهای کلان اقتصادی اشاره کرد.

احمدزاده‌اصل داشتن چشم‌انداز مثبت از سوی سرمایه‌گذاران را یک امر مهم خواند و اظهار کرد: باوجود آینده‌ای شفاف این گروه می‌توانند برای یک بازه زمانی حداقل ۵ساله برنامه‌ریزی کنند، زیرا نداشتن اطمینان به آینده، شرایط سختی را برای سرمایه‌گذاران به‌وجود می‌آورد. وی به ریسک‌های ناشی از تغییر متغیرهای کلان اقتصادی اشاره کرد و گفت: از دیگر عواملی که دبدگاه فعالان بازار سرمایه را برای بلندمدت تحت تاثیر قرار می‌دهد، متغیرهای کلان اقتصادی مانند نرخ ارز، نرخ بهره، رشد پایه پولی و رشد نقدینگی است.

احمدزاده‌اصل به شرایط فعالیت شرکت‌ها در میزان جذب سرمایه‌های بلندمدت در بازار سرمایه نیز اشاره و اظهار کرد: برای نمونه اگر مواد اولیه شرکت‌های حاضر در بورس از خارج از کشور تامین شود، چون این نرخ تابعی از قیمت‌های جهانی و نرخ ارز است، برای سرمایه‌گذاران چشم‌اندازی همراه با مخاطره را به تصویر می‌کشد. در این شرایط افراد از سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت صرف‌نظر می‌کنند، چون منبع تامین مواد اولیه کاملا اطمینان‌بخش نیست.

وی تحریم‌ها را یکی دیگر از عوامل ایجاد شرایط سخت برای شرکت‌هایی دانست که مواد اولیه‌شان را از خارج کشور تهیه می‌کردند و تصریح کرد: در چند سال گذشته تحریم‌ها فعالیت شرکت‌ها را دچار مشکل کرد. این امر باعث شد، سرمایه‌گذارانی که وارد بازار سرمایه شده بودند، ضرر کنند.

در چنین شرایطی صنایع مختلف نتوانستند پیش‌بینی‌های‌شان را در رابطه با سودآوری شرکت‌ها محقق کنند.

احمدزاده‌اصل در ادامه اظهار کرد: شرکت‌هایی که مواد اولیه‌شان در داخل کشور تامین می‌شد، وضعیت بهتری پیدا کرده و توانستند مواد اولیه ارزان‌تری را خریداری کنند. این شرکت‌ها درواقع محصولاتی با قیمت پایین تولید کردند و با صادرات آن، از شکاف نرخ ارز مرجع با نرخ ارز آزاد سودهای کلان به‌دست آوردند.

به گفته وی، این‌گونه سودآوری‌ها در بازار سرمایه پایدار نمی‌ماند، همان‌طور که مشاهده می‌کنیم، در ۱ سال گذشته نرخ ارز حدود ۱۰درصد کاهش یافته است و این میزان سودآوری برای این شرکت‌ها دیگر ممکن نیست. احمدزاده‌اصل ازجمله راهکارهایی که به بهبود سرمایه‌گذاری بلندمدت می‌انجامد را ثبات در متغییرهای کلان اقتصادی دانست و گفت: سیاست‌های دولت، فضای باز اقتصادی و داشتن روابط اقتصادی پایدار و باثبات با اغلب کشورهای دنیا به‌خصوص کشورهایی که ما تامین‌کننده مواداولیه محصولات نهایی آنها هستیم، می‌تواند به ثبات قوانین اقتصادی و بهبود سرمایه‌گذاری بلندمدت بینجامد.

وی در ادامه بیان کرد: از سوی دیگر نداشتن سیاست‌های روزانه در بخش صنایع و تولید در میزان جذب سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت امری ضروری است.

کمک دولت و مجلس

در این رابطه محسن عباسلو، مدیرعامل کارگزاری ارگ‌هومن نیز اظهار کرد: به‌دلیل آنکه نمی‌توان در بازار سرمایه افق دید بلندمدت داشت، بنابراین سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت هم انجام نمی‌شود.

به گفته وی، افراد در مکانی به‌صورت بلندمدت سرمایه‌گذاری می‌کنند که بتوانند از ثبات شرایط به همان شکل اولیه اطمینان داشته باشند. اما در کشور ما قوانین به صورت روزانه تغییر می‌کند. بنابراین چشم‌انداز روشنی مقابل سرمایه‌گذاران وجود ندارد که بخواهند در بلندمدت وارد بازار سرمایه شوند.

عباسلو به تغییر قوانین در زمان‌های کوتاه از سوی مجلس‌شورای اسلامی اشاره کرد و گفت: با توجه به اینکه مجلس هرروزه قوانین جدیدی را تصویب می‌کند، سرمایه‌گذاران نمی‌توانند برای بلندمدت برنامه‌ریزی کنند. برای نمونه نرخ بهره مالکانه هرساله در حال تغییر است یا نرخ خوراک در ایران به مدت ۵ یا ۱۰ساله تعیین نمی‌شود.

وی افزود: مهم‌ترین ارگان‌هایی که می‌توانند به بازار سرمایه در این امر کمک کنند، مجلس شورای‌اسلامی و دولت هستند. این ۲نهاد با ثبات دادن به قوانین به این امر کمک می‌کنند.

عباسلو سیاست‌های تشویقی و معافیت‌های مالیاتی را نیز از دیگر مواردی دانست که شرکت‌ها را به حضور در بورس و سرمایه‌گذاری بلندمدت ترغیب می‌کند و گفت: در چنین شرایطی سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت باعث رونق تولید و صنعت در اقتصاد کشور می‌شود.

نبض بازار

روند نزولی بازار همچنان ادامه دارد

کم‌رونقی تالار حافظ در مرداد ماه

گروه اقتصاد: بورس تهران مرداد را در شرایطی پشت سر گذاشت که شاخص کل نسبت به ماه گذشته‌اش از افتی ۰/۵ درصدی برخوردار بود. این درحالی است که حجم معاملات این بازار نیز در این مدت نسبت به مدت مشابه ماه گذشته‌اش ۱/۳ درصد افت داشته است. کارشناسان دلیل این امر را کمبود نقدینگی در این بازار می‌دانند که باعث شرایط رکودی در بورس می‌شود. با وجود اینکه در ۱ماه گذشته شایعه‌های مثبتی از بهبود وضعیت اقتصادی در آینده به سوی بازار سرمایه مخابره شده اما آمار بورس تهران نشان می‌دهد که تا این اخبار تبدیل به واقعیت نشود، بازار سرمایه واکنشی به آن نشان نمی‌دهد.

بازار سهام از اواسط دی ۹۲ روند نزولی را در پیش گرفته و سال ۹۳ را هم با این نزول آغاز کرد و مشاهده می‌کنیم این روند تا دومین ماه تابستان نیز ادامه دارد.

در این شرایط، نگاه سهامداران به مذاکرات هسته‌ای است. موارد مزبور و همچنین ثبات سایر پارامترهای اقتصاد کلان نشان می‌دهد که بورس در وضعیت متعادلی قرار دارد و این روند احتمالا تا پایان مذاکرات هسته‌ای ادامه خواهد یافت. البته آگاهان بازار پیش‌بینی می‌کنند که بازار سرمایه مانند گذشته زودتر از سایر ارکان اقتصادی به روند مثبت اقتصادی واکنش نشان دهد که بر آن اساس می‌توان پیش‌بینی کرد بازار سهام از ابتدای پاییز روند رو به رشدی را در پیش بگیرد.

معاملات کم‌رمق

تالار حافظ هفته آخر مرداد را در شرایطی به پایان رساند که ارزش کل معاملات سهام و حق‌تقدم در هفته گذشته معادل ۸هزار و ۲۶۳میلیارد ریال بود که نسبت به هفته ماقبل آن افزایش یافت و رشد ۶/۱ درصدی را تجربه کرد.

همچنین در هفته گذشته حجم سهام و حق تقدم معامله شده معادل ۲هزار و ۶۰۸ میلیون سهم بود که در مقایسه با هفته ماقبل آن که معادل ۲هزار و ۹۰۷میلیون سهم بود، شاهد ۱۰/۳ درصد کاهش بودیم. این معاملات در هفته گذشته در ۲۲۴هزار و ۶۰۵نوبت معاملاتی انجام شد که نسبت به هفته سوم مرداد که ۲۳۶هزار و ۷۵۳ دفعه بود ۵/۱ درصد کاهش داشته است.

همچنین شاخص کل در آخرین هفته مردادماه ۷۳هزار و ۹۰۵ بود که در مقایسه با هفته مشابه ماقبل آن که ۷۴هزارو ۳۶۳بود با بازدهی منفی ۰/۶۲ درصدی روبه‌رو شده است.

در ماه گذشته، ۱۱ هزار و ۳۲۴میلیون سهم به ارزش ۳۱ هزار و ۴۴۲ میلیارد ریال در ۸۶۵ هزار و ۲۹۸ دفعه معامله شد. با این حال، مقایسه این آمار نسبت به دوره مشابه ماه گذشته نشان از کاهش ۱/۳ درصدی حجم معاملات دارد. این مهم حاکی از آن است که بازار سهام در حال حاضر نیز در رکود بسر می‌برد.

ارزش کل معاملات سهام و حق‌تقدم در مردادماه معادل ۳۱ هزار و ۲۸۴ میلیارد ریال بود که نسبت به تیرماه که این رقم معادل ۳۱هزار و ۴۴۲میلیارد ریال بود با افتی ۰/۵ درصدی روبه‌رو شد. حجم سهام و حق‌تقدم معامله شده در این ماه نیز معادل ۱۱هزار و ۳۲۴میلیارد ریال بود که نسبت به مدت مشابه ماه گذشته‌اش که ۱۱هزار و ۴۷۴میلیارد ریال بود ۱/۳درصد کاهش داشت.

تعداد دفعات معامله نیز در مردادماه ۸۶۵هزار و ۲۹۸ دفعه بود که نسبت به ماه گذشته آن که ۹۶۷هزار و ۹۲۲ دفعه بود از کاهشی ۱۰/۶ درصدی برخوردار شد.

همچنین در مرداد ماه نیز خریداران روی خوشی به بازار سرمایه نشان ندادند و تعداد آنها نیز از ۲۶۸هزار و ۲۴۸ نفر در تیرماه به ۲۴۸هزار و ۳۹۴ هزار نفر در مرداد رسید که نشان از افت ۷/۴ درصدی دارد اما نباید فراموش کرد که تعداد روزهای باز بودن در تالار حافظ به روی سهامداران نیز نسبت به تیرماه ۳روز کاهش داشت و از ۲۲روز در تیرماه به ۱۹روز در مرداد رسیده که افت ۱۳/۶ درصدی را به وجود آورده است.

شاخص کل نیز در یک ماه گذشته نسبت به مرداد ماه با بازدهی نزولی ۰/۸۳ درصدی همراه بود. همچنین آمار منتشره نشان می‌دهد که روند نزولی شاخص کل از ابتدای امسال همچنان ادامه دارد و تا دومین ماه تابستان ۶/۵ درصد افت داشته است.

اطلاعات سود و زیان شرکت‌ها

نام شرکت	آخرین سرمایه (میلیون ریال)	سال مالی	دوره	آخرین پیش بینی هر سهم (ریال)	میزان پوشش دوره (ریال)	درصد پوشش
پارس سرام	۳۰۰۰۰	۱۳۹۴/۰۶/۳۱	۱۲ماهه	۵۱۲	-	-
افست	۵۰۰۰۰	۱۳۹۴/۰۶/۳۱	۱۲ماهه	۲۳۳۰	-	-
سیمان ایلام	۴۱۲۵۰۰	۱۳۹۳/۱۰/۳۰	۶ماهه	۱۷۰۶	-	-

روی خط مجامع

نام شرکت	تاریخ	مکان	نوع مجمع	دستور جلسه
کی بی سی	۱۳۹۳/۰۶/۰۸	تهران- میدان آرژانتین-کوچه آویز	عمومی فوق العاده	تصمیم گیری در خصوص افزایش سرمایه
آلومتک	۱۳۹۳/۰۶/۰۹	تهران- بلوار آیت الله کاشانی- میدان بهنام	عمومی عادی سالیانه	تصمیم گیری در خصوص افزایش سرمایه
مجتمع های گردشگری وامور رفاهی کارگزاران پارس	۱۳۹۳/۰۴/۲۹	مشهد-میدان فردوسی-سالن اجتماعات مجتمع آموزشی استعدادهای درخشان	عمومی فوق العاده	تصویب صورت‌های مالی
بانک‌سامان	۹۳/۰۵/۱۲	خیابان ولیعصر- مجموعه فرهنگی، ورزشی و تفریحی تلاش	عمومی عادی سالانه	تصمیم‌گیری درخصوص افزایش سرمایه
سرمایه گذاری بانک ملی ایران	۱۳۹۳/۰۴/۲۹	تهران- حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	عمومی فوق‌العاده	تصویب صورت‌های مالی

اخبار روز

گام‌های عملی و اجرایی در بسته خروج از رکود

دبیر کانون نهادهای سرمایه‌گذاری با بیان اینکه وضعیت فعلی بورس نشان‌دهنده شرایط اقتصادی است، گفت: برای خروج از وضعیت فعلی دولتمردان باید گام‌های عملی و اجرایی در بسته خروج از رکود بردارند تا اقتصاد و بازار سرمایه با رونق مواجه شوند.

به گزارش ایسنا، بهروز خدارحمی به تشریح عوامل افت بورس اشاره کرد و گفت: بازار سرمایه در حال حاضر مطابق با شرایط اقتصادی پیش می‌رود و یک گام از شرایط اقتصادی جلوتر است، به طوری که تصویر شرایط آینده اقتصاد را امروز نشان می‌دهد.

وی افزود: بنابراین اگر بازار سرمایه رو به رشد بوده و رونق در آن حاکم باشد به معنای این است که اقتصاد از چشم‌انداز خوبی برخوردار است، در حالی که در شرایط فعلی با توجه به رکود حاکم بر اقتصاد این امیدواری وجود دارد به محض اینکه گام‌های عملی برای اجرای بسته خروج از رکود برداشته شود، چشم‌انداز اقتصاد روشن‌تر گردد. خدارحمی اظهار کرد: البته در بسته خروج از رکود مواردی دور از دسترس نوشته شده است، ولی اگر دستورالعمل‌ها یا نقشه راه رسیدن به آن روشن شده و گام‌های مختلف اجرایی شدن آن برداشته شود، رونق به اقتصاد و بازار سرمایه برمی‌گردد. به گفته این فعال بازار سرمایه، درحال حاضر بازار سرمایه از هر نظر مستعد رشد است، زیرا حجم و ارزش معاملات افزایش یافته و همه چیز فراهم است تا رونق به بازار سرمایه برگردد. بنابراین امیدواریم تا شواهدی در این خصوص مشاهده شده و گام‌های اجرایی در بسته خروج از رکود برداشته شود.

وی با اشاره به اینکه اخبار و بحث‌های سیاسی امیدوارکننده است، عنوان کرد: سرمایه‌گذاران به دلیل چشم‌انداز مثبت مذاکرات هسته‌ای، در انتظار آثار مثبت ناشی از بهبود وضعیت سیاسی بودند، این درحالی است که این موضوع زمانبر بوده و در بلندمدت محقق می‌شود.

تدوین نقشه راه برای پالایشی‌ها

شرکت پالایش و پخش به نمایندگی از شرکت ملی نفت درصدد برقراری ارتباط موثرتر و مفیدتر با شرکت‌های پالایشی است و در این خصوص تصمیماتی برای رفع ابهام و افزایش سودآوری این شرکت‌ها گرفته شده است. به گزارش سنا، محمدرضا عربی، معاون سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان خبر فوق درباره نتایج نشست نمایندگان شرکت ملی نفت با مدیران شرکت‌های پالایشی با حضور مدیران بورسی گفت: در این نشست سه‌جانبه بر سر مسائل بین وزارت نفت و شرکت‌های پالایشی تبادل‌نظر صورت گرفت که از دل آن چند تصمیم برای بهبود شرایط پالایشی‌ها و همچنین رفع ابهام در این صنعت گرفته شد. وی ادامه داد: قراردادی بین شرکت پالایش و پخش با شرکت‌های پالایشی امضا شد که طرفین بتوانند بر پایه قرارداد مستند ارتباط مستمری داشته باشند تا ارتباط دقیقی بین طرفین برقرار شود.

عربی درباره بحث دوم مطرح شده در این نشست، گفت: کیفی‌سازی مسئله مهمی بود که ابهام زیادی داشت، بنابراین مقرر شد این فرمول کیفی‌سازی با در نظر گرفتن دیدگاه شرکت‌های پالایشی و در نظر گرفتن فرمول این تصمیم بر عملیات سودآوری شرکت‌ها به نتیجه قطعی برسد و یک فرمول جامعی در نظر گرفته شود که هم کیفی‌سازی و بهبود کیفیت محصولات پالایشی انجام بگیرد و هم پالایشی‌ها از اجرای این طرح توسعه‌ای متضرر نشوند.

وی درباره طرح‌های توسعه‌ای شرکت‌های پالایشی گفت: تا اواخر شهریور فرآیند نهایی شدن طرح‌های توسعه‌ای با همکاری شرکت پالایش و پخش به نتیجه می‌رسد و همان نقشه، راهی برای طرح‌های توسعه‌ای که باعث افزایش کیفیت محصولات شرکت‌های پالایشی و افزایش قیمت محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر می‌شود. معاون سازمان بورس تاکید کرد: با توجه به اینکه شرکت پالایش و پخش حکم نماینده شرکت ملی نفت را دارد این نشست و سایر نشست‌ها به منظور شفاف شدن اطلاعات و اعداد و ارقام مبادله شده بین طرفین است. وی توضیح داد: رابطه شرکت ملی نفت به واسطه شرکت پالایش و پخش با شرکت‌های پالایشی انجام می‌گیرد، چون صنعت پالایشی همزمان در نقش خریدار و فروشنده با شرکت نفت است، این جلسات کمک می‌کند بعضی مسائل که با ابهام همراه است طی این جلسات شفاف شود و سهامداران اطلاعات دقیق‌تری از شرایط صنعت داشته باشند. عربی درباره ۲ نتیجه دیگر این نشست گفت: بعضی پالایشگاه‌ها به‌خاطر اینکه وزارت نفت بالانس انرژی را نگه دارد مجبور به تولید برخی محصولاتی می‌شوند که هزینه‌های سر باری برای شرکت‌های پالایشی به همراه می‌آورد و این موضوع بر آنها مقرون به‌صرفه نیست، بنابراین در این نشست مقرر شد با برخی کمک‌های جانبی، اثرات برنامه تولیدی که وزارت نفت به شرکت‌های پالایشی می‌دهد، جبران شود. وی درباره فروش محصولات پالایشی در بورس کالایی گفت: معامله محصولات پالایشی در بورس کالا اشکالاتی دارد که مقرر شد، راهکار فروش محصولات پالایشی در بورس تسهیل شود.

خبر خوان

از فعالیت‌های بورس انرژی حمایت می‌کنیم

سالم‌ترین راه حضور بخش خصوصی در صنعت نفت و گاز، بورس انرژی است؛ این را وزیر نفت می‌گوید.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس انرژی، بیژن نامدارزنگنه در گفت‌وگوی خبری بیان کرد: ما حاضریم نفت را برای فروش در اختیار بخش خصوصی قرار دهیم، ولی اعلام می‌کنیم مطمئن‌ترین و سالم‌ترین روش حضور بخش خصوصی، خرید و فروش فرآورده‌های نفتی و نفت خام در بورس انرژی است. وی با تایید ساز و کار معاملات در بورس انرژی، گفت: رابطه خوبی بین وزارت نفت و بورس انرژی برقرار است و ما از فعالیت‌های بورس انرژی حمایت می‌کنیم.

وزیر نفت همچنین در پاسخ به پرسشی در خصوص دلایل توقف عرضه نفت خام در بورس انرژی، اظهار کرد: بحث توقف عرضه نفت مطرح نیست، اما وزارت نفت باید مطمئن شود که خریداران نفت در بورس انرژی مصرف‌کننده واقعی هستند و فعالیت پالایشی انجام می‌دهند. وی به پالایشگاه تبریز به عنوان تنها نقطه تحویل نفت خام برای مصارف داخلی اشاره کرد و گفت: این کار برای نخستین بار انجام شده و سابقه نداشته که از محل خوراک یک پالایشگاه، خروجی ایجاد شود. اما امیدواریم با ایجاد تاسیسات بارگیری در نقاط دیگر امکان تحویل نفت خام به خریداران این محصول در بورس انرژی افزایش یابد.

زنگنه همچنین به ساز و کار قیمت‌گذاری نفت خام در بورس انرژی اشاره کرد و ادامه داد: در صورتی‌که واحدهای پالایشی کوچک راه‌اندازی شود و نفت خام برای پالایش و تولید فرآورده به کار گرفته شود، وزارت نفت طبق قانون، نفت خام را به قیمت ۹۵ درصد فوب خلیج‌فارس در بورس انرژی عرضه خواهد کرد.

براساس این گزارش، زنگنه در بخش دیگری از صحبت‌های خود به عرضه میعانات گازی در بورس انرژی اشاره کرد و افزود: مصرف‌کنندگان داخلی می‌توانند میعانات گازی را به هر اندازه که نیاز دارند، از طریق بورس انرژی تهیه کنند.

وی در پایان بیان کرد: مجموعه وزارت نفت آمادگی دارد به میزان نامحدود میعانات گازی پارس جنوبی را در بورس انرژی عرضه کند.

سلف موازی میلگرد در راه است

معاون توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران در سمینار نحوه استفاده از ابزارهای مالی برای تامین مالی و مدیریت ریسک بنگاه‌ها، گفت: بورس کالای ایران تجربه موفقی در معامله اوراق سلف استاندارد داشته است. به گزارش سنا، علی پناهی تصریح کرد: برای نخستین بار قرارداد سلف موازی استاندارد سنگ‌آهن از طریق بورس کالا راه‌اندازی شد. این قرارداد بالغ بر ۱۰۰ میلیارد تومان تامین مالی برای شرکت گل گهر انجام داده است.

وی با تاکید بر اینکه این قرارداد در طول دوره عملیاتی معاف از مالیات است، گفت: براساس قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی و مصوبه شورای عالی بورس و اوراق‌بهادار، معاملات این اوراق در بازار ثانویه از مالیات معاف است و منتشرکننده این اوراق نیز در صورتی که این اوراق به تحویل کالا منجر شود، همانند فروش کالا به روش‌های عادی مشمول مالیات‌های عادی نظیر مالیات بر ارزش افزوده و مالیات بر درآمد خواهد شد. پناهی افزود: درصورتی که اعمال اختیارهای خرید یا فروش یا تسویه نقدی منجر به تحویل کالا نشود، در محاسبه مالیات بر درآمد، اختلاف قیمت فروش توسط فروشنده در بازار اولیه با قیمت‌های اعمال شده در اختیار خرید یا فروش یا تسویه نقدی در سررسید، به‌عنوان هزینه تامین مالی برای فروشنده لحاظ خواهد شد.

معاون توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران همچنین عنوان کرد: با توجه به بررسی‌هایی که توسط فقهای عضو کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق‌بهادار انجام شده است، این اوراق منطبق بر فقه شیعه طراحی شده‌اند و از نظر شرعی ایرادی به آنها وارد نیست. وی همچنین توضیح داد: باتوجه به اینکه در حال حاضر مکانیسم اعتبارسنجی اوراق‌بهادار در کشور راه‌اندازی نشده است، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق‌بهادار و تسویه وجوه اقدام به اعتبارسنجی متقاضی عرضه می‌کند و متناسب با اعتبار عرضه‌کننده، تضامینی را که عرضه‌کننده باید تودیع کند، تعیین می‌نماید. پناهی در پایان با بیان اینکه انتشار اوراق سلف موازی استاندارد روی میلگرد شرکت ذوب‌آهن اصفهان در دستور کار بورس کالای ایران است، اعلام کرد: در صورت تمایل انجمن مدیران صنایع، این بورس آمادگی فراهم آوردن زمینه‌های تامین مالی از طریق اوراق سلف استاندارد را دارد.

در راستای اجرای بسته خروج غیر تورمی از رکود صورت می گیرد

فروش اموال مازاد بانک‌ها در بورس کالا

سمانه گلاب - گروه اقتصاد: با انتشار بسته اجرایی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود، نقش بورس کالا نیز در این مسیر مشخص شد و وظایف مهمی بر عهده این نهاد قرار گرفت. در همین راستا نیز مدیرعامل بورس کالا ۳ راهکار این سازمان را برای خروج از رکود تورمی تشریح کرد. در این میان، فروش اموال مازاد بانک‌ها در بورس ازجمله راه‌حل‌های پیشنهاد شده توسط حسین پناهیان بود که مورد استقبال فعالان بورسی و بانکی قرار گرفت. البته بحث فروش اموال مازاد بانک‌ها پیش از این نیز مطرح شده بود اما این سیاست با وجود آماده بودن سازوکارهای آن در بورس کالا در عمل نتوانست به اجرا دربیاید و متوقف شد. با این حال پیگیری دولت برای اجرای سیاست‌های بسته مورد نظر و اهتمام بورس کالا برای همکاری در این زمینه می‌تواند شرایط را برای اجرای این سیاست بیش از پیش مهیا کند. باید توجه کرد که عملیاتی شدن این سیاست از یک طرف می‌تواند منابع مالی قابل توجهی را نصیب بانک‌ها کند و از طرف دیگر رونق بورس کالا را به دنبال خواهد داشت.

همه بهره‌مند می‌شوند

بهره‌گیری دوجانبه بانک‌ها و بورس کالا از اجرای این سیاست، موضوعی است که شاه‌منصوری کارشناس بورس کالا نیز بر آن تاکید کرد. وی در گفت‌وگو با خبرنگار صمت تصریح کرد: بسیاری از بانک‌های دولتی که سابقه فعالیت بالایی دارند، دارای اموال و مستغلات فراوانی هستند که برای آنها کارآیی نیز ندارد و در صورت فروش آنها می‌توانند درآمد کسب کنند.

شاه‌منصوری ادامه داد: بانک‌ها در شرایط فعلی به‌دنبال کارآمدسازی هستند و فروش اموال مازاد آنها از دو طریق می‌تواند به این موضوع کمک کند؛ نخست کاهش هزینه‌ها و دوم افزایش درآمدها.

وی در این زمینه توضیح داد: برخی بانک‌های دولتی شعبه‌هایی در نقاط مختلف کشور دایر کرده‌اند که هزینه‌های بسیاری برای آنها دارد اما متناسب با این هزینه‌ها، درآمدزایی ندارند. در صورتی که اموال و مستغلات این شعبه‌ها به فروش برسد، از یک طرف هزینه‌های آنها کاهش می‌یابد و از طرف دیگر می‌توانند از درآمد حاصل برای تامین نقدینگی بخش تولید استفاده کنند.

وی سازوکار بورس را برای انجام این معاملات مناسب دانست و بیان کرد: در صورتی که بانک‌ها تمایل به فروش اموال خود در بورس داشته باشند، می‌توانند از بورس کالا برای این منظور استفاده کنند.

این کارشناس بورسی این اقدام را بر بازار سرمایه کشور نیز موثر دانست و تصریح کرد: در بورس کشور بخشی از مبنای ارزش‌گذاری سهام بانک‌ها بر اساس دارایی‌های آنهاست. اما در این ارزیابی کارآیی دارایی‌ها مورد بررسی قرار نمی‌گیرد. با اجرای این سیاست و فروش اموال مازاد، تنها سرمایه‌های کارآی بانک‌ها برای آنها باقی می‌ماند که این موضوع یک تجدید ارزیابی صحیح از سرمایه بانک‌ها را بر اساس کارآیی آنها به دنبال خواهد داشت.

نسبتی که باید رعایت شود

تاکید مسئولان بورس کالا بر فروش اموال مازاد بانک‌ها در بورس در حالی است که کارشناسان بانکی نیز با این سیاست موافق هستند. در همین راستا محمد ربیع‌زاده کارشناس بانکی در گفت‌وگو با صمت این موضوع را از الزام‌های بانک مرکزی به بانک‌ها اعلام کرد و توضیح داد: بر اساس قانون بانک مرکزی، بانک‌ها باید نسبت مشخصی از سرمایه خود را به عنوان دارایی ثابت نگه دارند. در صورتی که این میزان بیش از نسبت مشخص شده باشد، بانک‌ها باید بخشی از اموال ثابت خود را به فروش برسانند.

وی در مورد فلسفه وجودی این قانون نیز توضیح داد: وظیفه بانک‌ها این است که سرمایه‌های خرد را جمع کرده و آن را به بخش‌های مولد اقتصاد تزریق کنند، در حقیقت بانک‌ها یک واسطه وجوه هستند.

ربیع‌زاده بر همین اساس بالا بودن نسبت دارایی‌ها به سرمایه بانک را مغایر با وظایف بانکی دانست و بیان کرد: بانک‌ها باید سود سپرده‌های مردمی و سهام خود را در جهت اعتباردهی به بخش‌های مختلف استفاده کنند.

-این در حالی است که خرید دارایی ثابت توسط بانک نوعی بلوکه کردن سرمایه به‌شمار می‌رود که بانک مرکزی نیز با آن مخالفت دارد. وی این الزام را شامل همه بانک‌های خصوصی و دولتی دانست و بیان کرد: با این حال پیش‌بینی می‌شود بانک‌های دولتی اموال مازاد بیشتری داشته باشند، که با فروش آنها می‌توانند نقدینگی قابل توجهی به‌دست آورند.

عرضه‌ها با برنامه‌ریزی باشد

این کارشناس بانکی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چه میزان پول در اثر اجرای این سیاست آزاد می‌شود، گفت: در سایت کدال، ترازنامه همه بانک‌ها به‌طور مشخص آورده شده است که می‌توان از طریق آمار آن، این مبلغ را تخمین زد.

ربیع‌زاده البته چگونگی فروش اموال در بورس را نیز در اجرایی شدن این سیاست موثر دانست و ادامه داد: به نظر می‌رسد فروش اموال بانک‌ها در بورس کالا باید در یک مرحله‌بندی مشخص انجام شود، در غیراین صورت انتظار می‌رود که با عرضه یکجای همه اموال قیمت آنها کاهش یابد که این موضوع به ضرر بانک خواهد بود.

وی با تاکید بر اینکه فروش اموال بانک‌ها در بورس کالا بسته به شرایط تاثیرات متفاوتی بر عملکرد بانک‌ها می‌گذارد، عنوان کرد: در شرایط فعلی که کمبود نقدینگی از مشکلات بانک‌هاست، این سیاست می‌تواند بخشی از مشکلات این واحدهای اقتصادی را حل کند اما باید توجه کرد که در شرایط تورمی نگهداری دارایی‌های ثابت به نفع بانک‌ها خواهد بود و از این رو دولت باید درکنار الزام بانک‌ها به فروش اموالشان سیاست کنترل تورم را نیز با جدیت دنبال کند تا از جانب این سیاست هزینه‌ای به بانک‌ها تحمیل نشود.

لازم به ذکر است پیش از این علی پناهی مدیر پژوهش بورس کالا در گفت‌وگو با صمت اعلام کرده بود که بورس کالا از ۲ سال گذشته شرایط لازم برای فروش اموال بانک‌ها را فراهم کرده و برای اجرایی شدن این سیاست تنها به همکاری بانک‌ها نیاز است.

قانون چه می‌گوید

بحث فروش اموال مازاد بانک‌ها در لایحه دولت به مجلس نیز مورد تاکید قرار گرفته است. در این راستا در ماده ۴ این لایحه آمده است: همه بانک‌ها و موسسات اعتباری موظفند از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تا مدت ۳ سال (سالانه حداقل ۳۳ درصد) اموال و دارایی‌های مازاد بر حد مجاز (اعم از منقول، غیرمنقول، سهام و سرقفلی) را براساس مصوبات شورای پول و اعتبار که به تملک آنها و شرکت‌های تابعه درآمده است، واگذار کنند. منظور از شرکت‌های تابعه، شرکت‌هایی هستند که بانک‌ها و موسسات اعتباری به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم مالک بیش از ۵۰ درصد سهام آن بوده یا اکثریت اعضای هیات‌مدیره آن را تعیین کنند.

در صورت عدم انجام تکالیف موضوع این ماده، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با اخطار قبلی، نسبت به اعمال مجازات‌های قانونی از جمله ماده ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور اقدام خواهد کرد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئولیت حسن اجرای این ماده را بر عهده دارد.

یک هفته یک نگاه

سکته تقاضا با نوسانات قیمتی

سامان موسوی- در آخرین هفته مرداد بیش از ۵۰۱هزار تن انواع کالا به ارزش افزون بر ۸۹۱۰میلیارد ریال در بورس کالای کشور داد و ستد شد که نسبت به هفته قبل از آن به لحاظ حجمی اندکی افزایش داشت اما به لحاظ ارزشی با کاهش همراه بود. در هفته گذشته و در تالار صنعتی و معدنی انواع تیرآهن شرکت ذوب‌آهن اصفهان و انواع ورق شرکت فولاد مبارکه عرضه شد و مورد معامله قرار گرفت که در نتیجه آن رینگ صنعتی چهره پررونقی به خود گرفت و حجم معاملات این تالار با رشد نزدیک ۴۰درصدی نسبت به هفته قبل از آن روبه‌رو شد. این رشد چشمگیر خود را در ارزش معاملات این گروه نیز نشان داد و با ۲۴درصد افزایش نسبت به هفته منتهی به ۲۴مرداد همراه شد.

این افزایش در حجم و ارزش معاملات در رینگ صنعتی در حالی بود که در مقابل، رینگ پتروشیمی نسبت به هفته قبل از آن دچار رکود شد. در هفته گذشته در این رینگ ۱۹۸هزار تن انواع کالا به ارزش ۳۹۵۰میلیارد ریال دادوستد شد که به لحاظ حجمی ۳۱درصد و به لحاظ ارزشی ۳۶درصد کاهش داشت.

برای این کاهش می‌توان ۲ دلیل عمده را ذکر کرد؛ دلیل نخست، رسیدن به روزهای پایانی ماه و پر شدن سهمیه‌های خریداران عمده است که باعث شد این خریداران تقاضایی از بازار نداشته باشند و تا شروع ماه جدید دست نگه دارند. اما دلیل دوم و مهم‌تر را می‌توان در نوسانات قیمتی محصولات اصلی این رینگ مشاهده کرد، چراکه اگر تنها اتمام سهمیه‌ها دلیل کاهش تقاضا بود، این انتظار وجود داشت که با روی میز ماندن عرضه‌ها و ورود آنها به معاملات مچینگ (که شرط رعایت سهمیه برای آن وجود ندارد) این محصولات مورد تقاضا واقع شده و معامله شوند، در حالی‌که این اتفاق در واقعیت نیفتاد و معاملات مچینگ نیز جبران کاهش تقاضا را نکرد، از این‌رو می‌توان تغییرات قیمتی را دلیل اصلی کاهش معاملات دید. این نوسانات البته از ابتدای مرداد تاثیر خود را بر بازار نشان داده بود به گونه‌ای که اگرچه قرار بود از ابتدای این ماه قیمت‌ها به روش جدید محاسبه شده و روی تابلو بروند اما درنهایت در هفته دوم مرداد قیمت‌ها برای بعضی از محصولات روی تابلو کاهش داشت. در مقابل خریداران دیگر محصولات پتروشیمی نیز به امید کاهش قیمت، تقاضای خود را به بازار نبردند اما با افزایش قیمت‌ها امید آنها به بار ننشست و در زمانی که قیمت‌ها صعودی بود تقاضا نیز در بازار تا حدودی نسبت به قبل افزایشی شد که این با منطق بازار همخوانی ندارد و تنها انتظارات افزایش در مورد قیمت است که می‌تواند این روند را توضیح دهد. البته این افزایش تقاضا در مقایسه با روزهای ابتدایی رشد قیمت‌ها در بازار است و تاکنون تقاضا به میزان پیش از افزایش قیمت‌ها نرسیده است.همین اتفاق در ۲ هفته گذشته نیز رخ داد، به طوری‌که در هفته منتهی به ۲۳مرداد تقاضای محصولات پتروشیمی در بازار افزایش یافت اما در هفته گذشته و زمانی که اعلام شد قیمت‌ها بر حسب نیمه دوم تیرماه محاسبه خواهد شد تقاضایی به بازار نیامد. به نظر می‌رسد این نوسانات قیمتی تا حدی خریداران را نسبت به بازار بی‌اعتماد کرده و باعث شده در حال حاضر تقاضا در یک حالت انتظار بسر برد. نتیجه پیگیری‌های صمت نیز از کارگزاری‌های مختلف بر این موضوع تاکید می‌کرد. حتی برخی کارگزاری‌ها نیز از نارضایتی مشتریان خود که ۲ هفته قبل از بازار خرید انجام داده بودند خبر می‌دهند، چراکه این گروه

از خریداران در حال حاضر با یک زیان قیمت بالا روبه‌رو هستند. باید دید تصمیم مسئولان امر برای بازگرداندن ثبات به بازار محصولات پتروشیمی چیست.

رینگ کشاورزی نیز در هفته گذشته با معامله شکر و کنجاله در روز آخر کاری توانست به روند بدون معامله ماندن خود پایان دهد و هفته گذشته را با ۲ معامله پشت‌سر بگذارد. باید دید آیا شکر معامله شده در این تالار می‌تواند نویدبخش روزهای شیرینی برای این تالار در این هفته باشد یا باید به‌تدریج به سکوت دائمی این رینگ عادت کرد.

جدول زیر مهم‌ترین معاملات این هفته بورس کالا را نشان می‌دهد.

نام کالا	قیمت پایانی (ریال)	حجم معامله (تن)	عرضه‌کننده
تیرآهن ۱۴	۱۶,۶۱۰	۶۱۳۲۰	شرکت ذوب آهن اصفهان
ورق گرم B	۱۶,۷۰۷	۵۴۵۶۰	فولاد مبارکه
سنگ آهن دانه بندی - صادراتی	۹۸۵	۵۰,۰۰۰	مجتمع سنگ آهن میشدوان
ورق گرم C	۱۷,۰۷۷	۳۷۵۳۰	فولاد مبارکه
ورق سرد B	۲۰,۲۰۰	۳۵۷۴۰	فولاد مبارکه
تختال C	۱۴,۳۲۰	۲۴,۰۰۰	فولاد هرمزگان جنوب
قیر ۶۰۷۰	۱۳,۴۴۳	۲۳۱۳۳	شرکت پالایش نفت جی
تختال C	۱۴,۳۲۰	۲۱,۰۰۰	فولاد هرمزگان جنوب
قیر ۸۵۱۰۰	۱۳,۴۴۳	۱۱۳۰۹	شرکت پالایش نفت جی
قیر ۶۰۷۰	از ۱۳۴۴۳ تا ۱۴۸۱۹	۱۰۷۱۵	نفت پاسارگاد - تهران
لوب کات سنگین	۱۶,۷۵۷	۱۰,۰۰۰	شرکت پالایش نفت تهران
وکیوم باتوم	۱۱,۱۵۷	۹,۰۰۰	شرکت پالایش نفت بندرعباس
وکیوم باتوم	۱۱,۶۸۸	۷۲۶۰	شرکت پالایش نفت تبریز
ورق گالوانیزه G	۲۱,۹۵۲	۷,۰۴۰	فولاد مبارکه
لوب کات سنگین	۱۶,۴۲۸	۵,۰۰۰	شرکت پالایش نفت بندرعباس

نام کالا	قیمت پایانی (ریال)	حجم معامله (تن)	عرضه‌کننده
سود کاستیک	۳,۸۶۹	۵,۰۰۰	صنایع پتروشیمی خلیج فارس (صنعت)
لوب کات سبک	۱۷,۱۹۵	۴,۰۰۰	شرکت پالایش نفت تهران
پلی پروپیلن نساجی	۴۴,۹۷۴	۳۶۰۸	شرکت پلی پروپیلن جم
پلی وینیل کلراید S۶۵	۳۰,۳۵۹	۳,۰۰۰	پتروشیمی بندر امام
تیرآهن ۲۷	۱۹,۲۰۰	۳,۰۰۰	شرکت ذوب آهن اصفهان
شکر سفید	۱۸,۵۰۰	۶۰	تجارت ماهان ابریشم
پلی پروپیلن نساجی	۴۴,۹۷۴	۲,۹۰۴	شرکت پتروشیمی مارون
پلی پروپیلن شیمیایی MR۲۳۰C	۵۲,۸۶۶	۹۰۲	شرکت پتروشیمی مارون
الکیل بنزن خطی	۵۳,۸۹۵	۱۹۴۰	شرکت سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران
مس کاتد	۲۱۰,۵۹۷	۱۵۸۰	شرکت ملی صنایع مس ایران
پلی اتیلن سبک فیلم ۰۱۹۰	۴۷,۵۹۵	۱,۴۳۰	شرکت پلیمر آریا ساسول
پلی اتیلن ترفتالات بطری BG۸۲۱	۴۰,۳۸۶	۱,۲۰۰	صنایع پتروشیمی خلیج فارس
پلی اتیلن ترفتالات نساجی TG۶۴۱	۳۶,۱۴۸	۱,۲۰۰	صنایع پتروشیمی خلیج فارس
سبد میلگرد ۱۸تا۲۸-A۳	۱۶,۸۰۰	۱,۱۵۰	شرکت فولاد آلیاژی ایران
شمش۹۹۰۸- ۱۰۰۰p	۷۶,۱۸۱	۱,۰۰۰	مجتمع آلومینیوم هرمزگان (هرمزال)

نام شرکت -سهامی عام	نماد	تعداد خریدار نفر	تعداد دفعات	تعداد سهام معامله شده	جمع معاملات به ریال	پایین ترین قیمت	بالاترین قیمت	قیمت پایانی	قیمت معامله قبلی	تاریخ معامله قبلی	تغییر قیمت به ریال
ایران ترانسفو	بترانس۱	۶۵۹	۱,۸۲۷	۸,۵۹۳,۹۳۴	۳۸,۷۷۹,۹۰۲,۷۶۱	۴,۴۵۱	۴,۶۸۰	۴,۴۹۸	۴,۵۹۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۸
بانک پاسارگاد	وپاسار۱	۲۹۶	۲,۷۴۴	۳۸,۸۴۷,۱۴۱	۶۷,۴۳۲,۸۹۷,۱۱۹	۱,۷۰۰	۱,۸۰۰	۱,۷۲۰	۱,۷۹۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۷۵
بانک انصار	وانصار۱	۴۵۱	۱,۸۱۸	۱۷,۷۲۳,۹۸۸	۴۱,۲۳۳,۲۰۲,۶۳۷	۲,۲۷۰	۲,۳۸۰	۲,۳۱۷	۲,۳۸۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۶۸
بانک تجارت	وتجارت۱	۲۷۰	۳,۹۸۲	۷۳,۱۸۹,۸۰۵	۷۳,۴۷۹,۷۸۵,۷۳۳	۱,۰۰۱	۱,۰۱۰	۱,۰۰۴	۱,۰۰۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۲
بانک صادرات ایران	وبصادر۱	۱,۲۵۸	۵,۱۱۰	۸۹,۱۴۱,۶۷۲	۷۱,۳۱۲,۷۳۴,۶۰۵	۷۸۵	۸۰۹	۸۰۳	۸۰۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱
بانک ملت	وبملت۱	۲۵۸	۲,۴۷۱	۷۲,۶۹۹,۱۲۰	۱۵۲,۰۱۶,۶۶۱,۹۷۱	۲,۰۵۰	۲,۱۰۹	۲,۰۹۲	۲,۱۰۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۵
بانک کارآفرین	وکار۱	۴۴	۱۰۸	۸۰۱,۸۹۹	۱,۸۷۰,۲۰۹,۸۸۹	۲,۳۱۸	۲,۴۲۹	۲,۴۱۳	۲,۴۳۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۲۲
بانک‌اقتصادنوین	ونوین۱	۱۰۷	۲۵۳	۲,۶۹۹,۶۴۳	۵,۹۹۴,۱۰۱,۵۳۱	۲,۱۸۱	۲,۳۰۰	۲,۲۵۵	۲,۳۱۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۵۹
بانک‌پارسیان	وپارس۱	۱۵۴	۶۷۹	۳۹,۶۶۹,۰۹۰	۱۱۲,۲۴۹,۶۷۵,۰۰۷	۲,۷۴۰	۲,۸۴۰	۲,۸۰۸	۲,۷۹۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۲
بیمه البرز	البرز۱	۳۰۵	۱,۱۴۵	۱۲,۰۷۴,۶۱۱	۱۳,۱۴۷,۶۸۷,۱۹۷	۱,۰۴۲	۱,۱۱۹	۱,۱۱۵	۱,۰۵۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۶۱
پتروشیمی شازند	شاراک۱	۲۴۲	۱,۰۰۶	۳,۰۸۹,۲۷۴	۲۴,۶۱۶,۱۵۰,۶۴۴	۷,۶۰۱	۸,۱۵۰	۸,۰۵۴	۷,۸۸۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۷۱
پتروشیمی فناوران	شفن۱	۳۰	۱۰۸	۳,۸۹۷,۸۵۱	۱۰۲,۱۴۶,۱۱۰,۵۵۳	۲۵,۱۱۴	۲۶,۷۰۰	۲۶,۴۵۸	۲۶,۰۶۹	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۳۸۹
پتروشیمی خارک	شخارک۱	۴۲۲	۸۶۲	۳,۱۱۶,۹۲۱	۶۲,۴۹۱,۱۹۷,۹۸۱	۱۹,۸۵۰	۲۰,۳۵۰	۲۰,۱۵۸	۱۹,۹۲۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۲۳۲
پتروشیمی‌شیراز	شیراز۱	۶۸	۱۷۷	۱,۵۴۹,۰۳۵	۱۱,۹۸۵,۵۷۴,۰۶۱	۷,۵۰۰	۷,۸۵۰	۷,۷۳۴	۸,۰۹۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۳۶۰
توسعه صنایع بهشهر)هلدینگ	وبشهر۱	۵۲۱	۱,۶۱۵	۷,۷۷۸,۵۴۳	۲۴,۰۶۰,۴۲۳,۸۹۳	۳,۰۵۵	۳,۱۸۹	۳,۰۶۹	۳,۱۱۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۲
توسعه معادن روی ایران	کروی۱	۱,۱۷۹	۴,۰۳۰	۳۲,۱۳۳,۳۴۲	۸۲,۲۸۵,۶۷۶,۳۷۲	۲,۳۹۰	۲,۶۶۰	۲,۶۰۳	۲,۵۱۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۸۶
توسعه‌معادن‌وفلزات	ومعادن۱	۶۳۲	۱,۵۰۱	۱۲,۳۷۵,۵۴۷	۳۴,۸۹۹,۳۶۴,۰۱۶	۲,۷۴۰	۲,۹۸۹	۲,۷۹۱	۲,۹۵۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۶۲
ح .پتروشیمی شازند	شاراکح۱	۱۳۵	۴۵۰	۲,۱۷۹,۸۰۴	۱۳,۷۲۸,۹۶۳,۳۸۰	۵,۹۱۰	۶,۳۸۰	۶,۳۰۱	۶,۳۵۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۹
ح پتروشیمی خارک	شخارکح۱	۱۴۷	۳۶۰	۱,۶۶۶,۴۹۴	۳۰,۸۳۴,۵۵۰,۷۸۲	۱۸,۱۰۳	۱۸,۷۵۰	۱۸,۴۹۳	۱۸,۳۹۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۰۰
سیمان تهران	ستران۱	۱۴۹	۵۴۲	۳,۵۷۲,۷۹۸	۱۴,۱۱۶,۵۸۶,۹۰۱	۳,۹۰۱	۴,۰۹۹	۳,۹۲۷	۴,۰۱۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۸۳
سیمان کرمان	سکرما۱	۵۵	۱۴۳	۱۴۸,۱۱۹	۱,۳۱۰,۱۴۰,۴۷۷	۸,۷۴۰	۹,۲۵۹	۸,۹۲۹	۹,۰۷۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۴۵
سیمان‌ارومیه	ساروم۱	۲۶	۵۴	۳۰۰,۶۹۵	۱,۷۷۸,۸۱۸,۷۳۷	۵,۹۰۰	۶,۲۳۹	۵,۹۵۴	۶,۱۶۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۲۱۳
سیمان‌سپاهان	سپاها۱	۲۹۶	۶۸۷	۳,۵۰۲,۳۰۵	۶,۷۶۱,۵۰۸,۰۳۰	۱,۸۷۶	۲,۰۰۹	۱,۸۹۶	۲,۰۱۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۱۷
سیمان‌شاهرود	سرود۱	۸۵	۱۵۴	۴۱۱,۴۶۹	۲,۰۰۲,۴۱۲,۸۸۶	۴,۷۶۰	۵,۰۹۱	۴,۸۹۹	۵,۰۶۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۶۷
صنایع پتروشیمی کرمانشاه	کرماشا۱	۱۸۹	۴۹۵	۱۰,۹۸۳,۱۲۹	۷۶,۶۸۶,۵۲۸,۷۹۶	۶,۶۹۰	۷,۰۰۰	۶,۹۵۰	۶,۹۴۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۲
فولاد خوزستان	فخوز۱	۱۵۷	۴۰۱	۱,۴۸۴,۴۱۴	۱۰,۴۰۹,۶۱۴,۶۶۶	۶,۹۰۲	۷,۱۲۸	۷,۱۴۹	۷,۲۳۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۸۳
فولاد مبارکه اصفهان	فولاد۱	۷۳۳	۱,۹۶۰	۱۸,۶۹۱,۰۹۲	۴۹,۱۷۴,۵۷۷,۹۸۰	۲,۵۵۱	۲,۷۰۰	۲,۶۴۶	۲,۷۱۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۷۲
کالسیمین	فاسمین۱	۶۹۰	۱,۷۰۸	۷,۴۵۵,۵۳۲	۲۹,۵۵۶,۰۸۶,۲۰۸	۳,۸۸۰	۴,۰۹۸	۳,۹۳۴	۴,۰۲۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۳
کیمیدارو	دکیمی۱	۱۶۲	۴۳۵	۹۰۰,۴۴۱	۵,۷۴۹,۰۸۶,۸۴۳	۶,۲۵۰	۶,۶۱۰	۶,۲۹۴	۶,۴۰۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۱۴
گروه دارویی سبحان	دسبحا۱	۷۵	۲۱۵	۵۹۸,۰۵۲	۴,۳۸۱,۲۲۸,۷۱۹	۷,۱۵۰	۷,۴۵۰	۷,۳۱۹	۷,۲۷۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۴۲
(گروه مپنا)سهامی عام	رمپنا۱	۸۲۴	۲,۶۶۵	۱۵,۵۱۳,۲۵۴	۱۱۲,۴۹۳,۲۲۷,۷۵۵	۷,۱۳۰	۷,۴۷۸	۷,۳۰۲	۷,۳۸۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۸۵
گروه مدیریت سرمایه گذاری امید	وامید۱	۹۳	۲۵۴	۳,۷۷۲,۹۱۴	۱۴,۲۷۴,۳۷۳,۷۸۸	۳,۷۳۲	۳,۸۸۸	۳,۸۷۸	۳,۹۷۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۸
گروه‌بهمن	خبهمن۱	۶۷۱	۱,۹۶۰	۱۶,۱۱۹,۹۳۹	۲۴,۹۲۹,۳۶۴,۶۴۵	۱,۴۹۵	۱,۶۲۰	۱,۵۳۲	۱,۶۰۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۷۴
گسترش نفت و گاز پارسیان	پارسان۱	۵۳۵	۲,۰۵۱	۲۴,۱۷۵,۹۱۶	۱۹۵,۲۵۱,۴۱۲,۶۷۲	۷,۷۷۰	۸,۱۵۰	۸,۰۲۷	۸,۱۴۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۱۴
لیزینگ رایان سایپا	ولساپا۱	۲۹۰	۹۸۷	۱۱,۲۱۵,۵۵۲	۲۴,۸۹۵,۹۶۹,۷۳۱	۲,۱۶۳	۲,۲۸۰	۲,۱۹۷	۲,۲۴۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۵۱
لیزینگ‌ایران	ولیز۱	۱۶۹	۴۷۷	۲,۹۶۱,۶۰۷	۵,۹۶۴,۸۲۱,۱۲۴	۱,۹۹۲	۲,۱۲۰	۲,۰۰۰	۲,۰۶۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۶۵
لیزینگ‌صنعت‌ومعدن	ولصنم۱	۴۵۵	۱,۱۷۴	۷,۸۷۷,۲۷۳	۱۶,۸۸۱,۳۵۱,۲۷۲	۲,۰۹۰	۲,۲۰۰	۲,۱۴۹	۲,۱۹۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۳
مخابرات ایران	اخابر۱	۴۱۴	۱,۹۴۸	۲۳,۶۳۳,۴۱۲	۶۱,۸۳۶,۵۲۳,۷۰۰	۲,۵۳۰	۲,۶۵۹	۲,۶۳۹	۲,۵۷۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۶۴
معدنی و صنعتی گل گهر	کگل۱	۳۱۷	۷۶۴	۳,۵۷۸,۰۲۵	۱۹,۰۳۰,۱۲۵,۱۹۵	۵,۱۴۲	۵,۵۰۰	۵,۳۶۵	۵,۴۵۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۸۹
معدنی‌وصنعتی‌چادرملو	کچاد۱	۲۶۴	۵۹۵	۲,۹۳۵,۲۳۷	۱۷,۲۵۴,۸۹۲,۹۹۲	۵,۷۰۰	۶,۰۴۰	۵,۸۵۲	۵,۸۲۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۲۹
ملی صنایع مس ایران	فملی۱	۵۰۷	۱,۰۷۵	۵,۰۴۱,۵۵۵	۱۲,۵۶۸,۸۶۱,۵۴۱	۲,۴۶۱	۲,۵۶۹	۲,۵۵۷	۲,۶۰۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۳
موتوژن	بموتو۱	۲۷	۶۴	۱۰۴,۶۷۶	۸۱۰,۱۱۸,۰۹۹	۷,۴۰۴	۷,۹۴۰	۷,۷۲۱	۷,۷۱۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۹
ح .موتوژن	بموتوح۱	۹	۱۲۷	۲,۷۲۹,۲۹۹	۱۵,۰۱۵,۹۹۷,۷۶۸	۵,۵۰۰	۵,۷۰۰	۵,۵۰۰	۶,۰۷۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۰	-۵۷۵
ح .نفت پارس	شنفتح۱	۴۶	۱۸۰	۲۹۵,۰۴۳	۲,۸۱۰,۸۲۴,۹۴۵	۸,۹۰۰	۹,۹۹۸	۸,۹۴۹	۹,۷۰۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۷۵۶
ح.بانک پاسارگاد	وپاسارح۱	۱۲۷	۱,۴۳۱	۱۸,۱۸۶,۷۱۰	۱۲,۳۸۳,۹۴۲,۹۸۹	۶۵۰	۷۱۰	۶۵۷	۷۰۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۵
ح.سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی	وصندوقح۱	۳	۳	۶۶,۵۰۰	۱۹۲,۸۵۰,۰۰۰	۲,۹۰۰	۲,۹۰۰	۲,۹۰۰	۲,۳۴۹	۱۳۹۳/۰۲/۰۶	۵۵۱
حفاری شمال	حفاری۱	۱۴۰	۴۵۶	۲,۰۵۹,۲۳۰	۱۰,۷۹۵,۳۰۱,۰۸۵	۵,۰۲۵	۵,۳۹۱	۵,۲۵۸	۵,۲۲۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۳۸
خدمات‌انفورماتیک	رانفور۱	۱۵۶	۴۵۷	۱,۴۰۳,۸۷۶	۱۴,۴۴۹,۸۷۶,۰۷۶	۱۰,۱۱۵	۱۰,۴۷۰	۱۰,۳۷۰	۱۰,۵۱۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۴۶
داروپخش)هلدینگ	وپخش۱	۲۰	۲۶	۵۶,۹۶۴	۸۷۲,۴۷۸,۴۸۱	۱۵,۳۰۹	۱۵,۸۸۹	۱۵,۸۷۶	۱۵,۹۵۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۷۵
داروسازی جابرابن‌حیان	دجابر۱	۸۱	۱۶۹	۲۹۴,۲۴۴	۲,۲۵۲,۷۸۱,۴۵۴	۷,۵۵۰	۸,۰۸۰	۷,۷۰۶	۷,۸۶۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۶۰
سرمایه گذاری گروه توسعه ملی	وبانک۱	۲۴۹	۲,۰۷۸	۸,۶۱۵,۶۲۰	۴۰,۹۳۵,۳۵۱,۹۵۶	۴,۶۶۰	۴,۸۷۰	۴,۷۳۰	۴,۷۹۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۶۷
سرمایه گذاری البرز)هلدینگ	والبر۱	۱۰۱	۳۰۹	۱,۶۴۷,۷۷۸	۷,۶۳۷,۶۳۷,۱۲۵	۴,۵۱۲	۴,۷۷۷	۴,۶۳۵	۴,۷۳۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۰۲
سرمایه گذاری پارس توشه	وتوشه۱	۵۳۲	۱,۴۷۰	۶,۲۱۳,۹۶۷	۲۱,۳۱۷,۰۵۱,۵۸۸	۳,۳۰۲	۳,۶۳۲	۳,۳۹۸	۳,۵۴۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۵۰
سرمایه گذاری ساختمان‌ایران	وساخت۱	۷۴۲	۲,۴۶۸	۲۰,۹۹۹,۵۱۱	۷۲,۵۹۰,۵۴۲,۴۵۸	۳,۳۵۱	۳,۵۳۴	۳,۴۰۴	۳,۳۹۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۴
سرمایه گذاری شاهد	ششاهد۱	۲۷۳	۷۰۸	۶,۱۹۴,۳۶۱	۱۲,۷۷۷,۱۶۸,۳۶۳	۲,۰۱۰	۲,۱۴۰	۲,۰۳۴	۲,۱۲۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۸۹
سرمایه گذاری صنعت ومعدن	وصنعت۱	۴۳۶	۲,۳۹۴	۱۰,۲۶۳,۸۸۴	۲۳,۰۵۹,۹۸۳,۴۰۶	۲,۱۳۵	۲,۳۲۹	۲,۱۵۹	۲,۱۶۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۶
سرمایه‌گذاری سپه	وسپه۱	۳۰۹	۱,۶۳۵	۶۰,۵۰۳,۴۱۴	۱۴۳,۴۷۴,۰۳۳,۱۰۳	۲,۲۶۶	۲,۴۲۰	۲,۴۰۸	۲,۳۰۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۰۸
سرمایه‌گذاری مسکن	ثمسکن۱	۲۰۱	۵۷۵	۳,۶۲۳,۲۳۹	۶,۲۹۳,۲۲۹,۷۳۷	۱,۶۸۲	۱,۷۹۶	۱,۷۴۲	۱,۷۲۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۶

نام شرکت -سهامی عام	نماد	تعداد خریدار نفر	تعداد دفعات	تعداد سهام معامله شده	جمع معاملات به ریال	پایین ترین قیمت	بالاترین قیمت	قیمت پایانی	قیمت معامله قبلی	تاریخ معامله قبلی	تغییر قیمت به ریال
داروسازی فارابی	دفارا۱	۵۲	۱۳۳	۳۱۵,۱۷۲	۳,۴۸۵,۸۴۶,۴۵۲	۱۰,۵۷۱	۱۱,۲۸۷	۱۰,۹۷۶	۱۰,۸۵۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۱۹
داروسازی کوثر	دکوثر۱	۹۲	۲۷۴	۸۰۴,۰۵۶	۳,۴۹۰,۸۶۶,۱۵۸	۴,۲۴۱	۴,۴۴۰	۴,۳۱۷	۴,۴۰۹	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۲
سایپا	خساپا۱	۱,۰۸۹	۳,۳۳۱	۳۴,۰۹۱,۲۹۷	۴۵,۸۹۰,۸۰۳,۱۰۰	۱,۳۱۶	۱,۳۹۰	۱,۳۲۹	۱,۳۸۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۵۵
سرمایه گذاری پردیس	پردیس۱	۱۹۰	۶۶۸	۵,۸۸۸,۱۸۶	۷,۱۱۳,۲۰۴,۳۴۳	۱,۱۶۰	۱,۲۴۵	۱,۱۸۸	۱,۱۸۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۷
سرمایه گذاری خوارزمی	وخارزم۱	۱,۴۷۷	۴,۳۳۱	۳۸,۷۱۶,۷۸۹	۵۷,۶۲۳,۸۰۴,۳۹۱	۱,۴۵۱	۱,۵۴۰	۱,۴۶۵	۱,۵۱۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۹
سرمایه گذاری صنعت بیمه	وبیمه۱	۱,۹۲۳	۱۴,۲۰۳	۱۴۶,۲۹۱,۵۴۹	۲۳۰,۴۴۲,۱۴۴,۱۷۲	۱,۴۰۲	۱,۶۷۰	۱,۶۱۴	۱,۴۲۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۹۱
سرمایه‌گذاری رنا)هلدینگ	ورنا۱	۵۷۶	۱,۶۳۰	۱۶,۳۵۹,۷۵۷	۱۸,۵۳۸,۱۲۵,۱۳۴	۱,۱۱۱	۱,۱۷۰	۱,۱۲۵	۱,۱۶۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۲
سرمایه‌گذاری صنعت نفت	ونفت۱	۱,۰۵۲	۳,۰۷۷	۲۴,۰۶۰,۵۷۶	۵۸,۳۴۹,۷۸۵,۶۴۸	۲,۲۸۵	۲,۵۳۷	۲,۴۹۳	۲,۴۸۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۶
سرمایه‌گذاری‌بوعلی	وبوعلی۱	۷۱	۲۷۸	۵۹۸,۳۵۶	۱,۲۶۰,۹۷۵,۶۰۳	۲,۰۷۵	۲,۱۸۴	۲,۱۳۶	۲,۱۹۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۵۹
سرمایه‌گذاری‌توسعه‌ملی	وتوسم۱	۱۱۸	۱,۲۲۰	۳,۷۰۳,۶۶۵	۱۱,۵۱۶,۵۱۸,۰۱۱	۳,۰۷۶	۳,۱۵۵	۳,۱۰۷	۳,۱۴۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۳۴
سرمایه‌گذاریتوسعه‌صنعتی‌ایران	وتوصا۱	۱۰۴	۴۶۹	۲,۲۵۱,۰۰۹	۴,۱۸۰,۹۷۱,۰۷۰	۱,۷۴۲	۱,۹۲۲	۱,۸۹۵	۱,۷۴۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۵۲
سیمان فارس نو	سفانو۱	۲۹	۴۳	۹۶,۸۳۳	۵۵۱,۰۰۵,۳۴۵	۵,۶۶۶	۵,۹۰۰	۵,۸۶۶	۵,۹۴۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۱	-۷۹
سیمان کردستان	سکرد۱	۴۶	۱۳۴	۲۶۰,۸۸۶	۱,۱۵۳,۹۳۱,۰۹۴	۴,۳۴۴	۴,۵۷۰	۴,۴۹۴	۴,۶۷۶	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۸۲
سیمان خزر	سخزر۱	۲	۴	۳,۶۹۵	۱۹,۰۹۹,۱۸۵	۵,۱۵۷	۵,۱۷۱	۵,۳۶۷	۵,۳۷۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴
سیمان داراب	ساراب۱	۱۵۱	۳۱۴	۱,۱۹۸,۲۶۸	۲,۸۲۷,۱۴۵,۶۲۱	۲,۲۸۰	۲,۴۵۰	۲,۳۳۴	۲,۴۹۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۶۱
سیمان شرق	سشرق۱	۴۵۵	۱,۲۶۰	۶,۰۹۱,۰۹۰	۱۳,۳۰۴,۲۹۴,۴۸۶	۲,۱۲۲	۲,۲۶۷	۲,۱۹۶	۲,۲۸۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۲
سیمان شمال	سشمال۱	۶۱	۱۴۰	۷۳۸,۷۷۳	۲,۱۴۵,۸۴۰,۹۷۰	۲,۸۵۰	۳,۰۰۰	۲,۹۳۱	۳,۰۲۹	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۸
سیمان صوفیان	سصوفی۱	۶	۱۶	۱۴,۱۱۹	۵۸,۸۵۲,۸۵۸	۴,۱۶۶	۴,۱۷۲	۴,۳۳۷	۴,۳۴۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۵
سیمان‌غرب	سغرب۱	۸۸	۲۱۴	۴۸۵,۶۳۶	۲,۵۹۰,۸۳۸,۳۰۶	۵,۲۰۷	۵,۴۵۰	۵,۳۰۶	۵,۴۸۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۸۱
سیمان‌هگمتان	سهگمت۱	۶۵	۱۵۰	۶۰۴,۲۷۰	۳,۴۰۰,۱۴۲,۲۸۳	۵,۴۱۵	۵,۹۳۸	۵,۶۱۰	۵,۹۴۹	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۳۳۹
صنایع کاشی و سرامیک سینا	کساوه۱	۵۸	۱۹۵	۴۱۳,۹۲۰	۵,۲۳۹,۵۹۷,۲۸۹	۱۲,۱۴۴	۱۳,۱۵۲	۱۲,۶۷۵	۱۳,۱۶۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۸۸
صنعتی آما	فاما۱	۹	۱۳	۱۱,۱۴۹	۶۶,۴۰۶,۸۴۷	۵,۹۵۲	۵,۹۵۹	۶,۱۹۸	۶,۲۰۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹
صنعتی بهشهر	غبشهر۱	۴۳۶	۱,۱۱۴	۲,۱۱۶,۳۷۶	۱۲,۱۰۹,۷۶۴,۱۱۳	۵,۵۶۳	۵,۹۹۵	۵,۶۷۴	۶,۰۰۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۳۲۹
فرآوری‌موادمعدنی‌ایران	فرآور۱	۷۴	۲۷۱	۱,۶۶۹,۵۹۵	۱۰,۲۳۱,۳۳۵,۲۰۹	۵,۹۱۵	۶,۲۲۱	۶,۲۱۲	۶,۱۶۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۵۱
فروسیلیس ایران	فروس۱	۲۲	۶۳	۵۱۱,۳۵۱	۱,۶۷۱,۵۲۸,۹۶۵	۳,۲۰۳	۳,۴۴۰	۳,۳۲۹	۳,۴۲۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۱	-۹۹
فولاد آلیاژی ایران	فولاژ۱	۶۸	۲۴۶	۶۴۹,۱۰۸	۲,۰۱۸,۵۱۳,۵۸۸	۳,۰۵۵	۳,۱۹۸	۳,۱۶۸	۳,۲۳۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۶۳
فولاد امیرکبیرکاشان	فجر۱	۵	۵	۴۸۵	۵,۷۶۱,۳۱۵	۱۱,۸۷۹	۱۱,۸۷۹	۱۲,۳۷۳	۱۲,۳۷۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۰
فولاد خراسان	فخاس۱	۱۷	۴۱	۱۴۶,۵۰۱	۱,۰۳۰,۱۷۰,۹۷۱	۷,۰۱۸	۷,۰۳۹	۷,۳۰۷	۷,۳۳۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۲۵
قطعات اتومبیل ایران	ختوقا۱	۸۹	۲۴۹	۹۹۹,۸۸۰	۲,۳۹۴,۶۵۲,۳۳۴	۲,۲۶۸	۲,۴۹۸	۲,۳۵۲	۲,۵۱۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۵۸
کارخانجات تولیدی شهید قندی	بکام۱	۱۷۸	۵۵۸	۳,۹۳۱,۴۱۶	۶,۴۹۴,۴۳۴,۴۰۰	۱,۵۰۷	۱,۷۱۴	۱,۶۹۲	۱,۵۶۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۲۸
کنتورسازی‌ایران	آکنتور۱	۳۲۲	۱,۳۳۸	۴,۱۹۷,۶۹۶	۴۶,۴۳۹,۰۵۹,۵۲۰	۱۰,۳۴۵	۱۱,۸۰۵	۱۱,۸۰۵	۱۰,۷۷۹	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱,۰۲۶
گروه‌صنایع‌بهشهرایران	وصنا۱	۳۸	۱۰۷	۶۰۵,۷۰۳	۱,۳۵۹,۴۹۳,۲۹۵	۲,۱۳۵	۲,۳۱۱	۲,۲۴۷	۲,۲۳۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۶
گروه‌صنعتی‌بوتان	لبوتان۱	۱۰۳	۲۸۱	۱,۰۵۸,۲۴۹	۲,۰۴۲,۸۹۲,۳۲۵	۱,۸۷۰	۲,۰۳۹	۱,۹۲۳	۱,۹۷۳	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۵۰
گسترش‌سرمایه‌گذاری‌ایران‌خودرو	خگستر۱	۶۳۴	۱,۵۸۵	۹,۴۹۳,۹۶۳	۲۷,۹۹۰,۱۳۵,۲۹۲	۲,۸۳۱	۳,۰۹۹	۲,۹۶۳	۳,۰۸۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۲۴
لوله‌وماشین‌سازی‌ایران	فلوله۱	۶۴۹	۲,۱۰۱	۱۲,۹۵۷,۲۹۴	۲۶,۱۹۲,۹۲۳,۴۴۱	۱,۹۳۵	۲,۱۳۰	۲,۰۰۶	۲,۱۰۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۹۸
مس شهیدباهنر	فباهنر۱	۴۰۵	۱,۳۵۱	۹,۹۰۸,۳۳۴	۲۴,۸۹۵,۰۵۰,۶۲۸	۲,۳۹۳	۲,۶۲۵	۲,۵۳۲	۲,۳۹۸	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۳۴
موتورسازان‌تراکتورسازی‌ایران	خموتور۱	۱۲۳	۲۶۵	۱,۳۰۱,۵۴۴	۲,۵۰۸,۸۴۱,۸۴۴	۱,۸۴۳	۲,۱۳۸	۱,۸۷۹	۲,۱۱۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۲۳۶
نیرو محرکه	خمحرکه۱	۲۹۲	۱,۴۱۵	۱۴,۶۶۰,۹۹۴	۲۴,۲۲۸,۷۳۴,۵۹۲	۱,۴۶۵	۱,۷۰۴	۱,۶۹۲	۱,۵۱۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۷۵
نیروترانس	بنیرو۱	۲۰۵	۵۰۷	۱,۵۵۲,۵۲۲	۸,۷۲۵,۲۰۴,۵۹۵	۵,۳۰۰	۵,۹۲۵	۵,۷۳۳	۵,۶۲۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۰۹
جمع تابلو فرعی		**۱۵,۷۱۱**	**۵۹,۰۸۷**	**۴۸۸,۷۲۰,۱۴۷**	**۹۶۵,۳۱۵,۵۸۲,۰۸۷**						
جمع بازار اول		**۳۵,۳۰۰**	**۱۲۹,۲۱۸**	**۱,۲۷۱,۰۷۴,۳۴۷**	**۳,۳۲۵,۹۶۴,۹۳۲,۹۳۹**						

بازار دوم

	نام شرکت -سهامی عام	نماد	تعداد خریدار نفر	تعداد دفعات	تعداد سهام معامله شده	جمع معاملات به ریال	پایین ترین قیمت	بالاترین قیمت	قیمت پایانی	قیمت معامله قبلی	تاریخ معامله قبلی	تغییر قیمت به ریال
بازار دوم	آبسال	لابسا۱	۲۵۸	۸۶۲	۲,۷۱۱,۴۲۲	۱۳,۷۷۷,۳۹۶,۰۸۳	۴,۸۳۲	۵,۲۶۰	۵,۱۱۸	۴,۹۹۱	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۱۲۷
	آلومینیوم‌ایران	فایرا۱	۲۳۷	۷۵۹	۲,۷۶۹,۴۸۵	۱۲,۰۴۱,۹۲۶,۰۶۱	۴,۱۵۱	۴,۴۷۴	۴,۳۷۱	۴,۳۰۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۶۹
	آهنگری تراکتورسازی ایران	خاهن۱	۱۶۰	۵۸۲	۵,۷۴۰,۰۰۳	۱۱,۸۸۸,۴۰۱,۴۹۵	۱,۹۰۰	۲,۱۵۰	۲,۰۹۷	۱,۸۸۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۲۱۲
	افست	چافست۱	۲۶۶	۸۱۳	۱,۳۹۶,۲۷۹	۱۵,۲۰۹,۴۴۷,۴۴۹	۱۰,۰۰۰	۱۱,۶۰۰	۱۱,۳۱۱	۱۰,۴۷۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۸۴۱
	الکتریک خودرو شرق	خشرق۱	۳۱۰	۱,۲۶۰	۷,۰۴۱,۲۰۱	۱۳,۷۴۸,۴۵۳,۸۲۳	۱,۷۵۶	۲,۰۵۹	۲,۰۰۵	۱,۸۰۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۲۰۰
	ایران خودرودیزل	خاور۱	۶۸۲	۱,۹۷۷	۲۶,۱۳۴,۴۳۵	۱۸,۸۱۹,۰۶۳,۵۳۹	۷۰۰	۷۵۸	۷۰۳	۷۵۲	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۴۹
	ایران مرینوس	نمرینو۱	۷	۲۶	۲۶,۱۷۵	۳۳۷,۵۹۵,۱۷۴	۱۲,۶۵۱	۱۳,۱۰۰	۱۳,۰۷۱	۱۳,۱۸۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۰۹
	ایران‌دارو	دیران۱	۷۴	۱۷۷	۳۷۵,۳۳۶	۲,۶۶۹,۴۸۶,۹۵۲	۶,۹۱۶	۷,۳۹۷	۷,۰۰۱	۷,۱۵۵	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۱۵۴
	ایران‌یاساتایرورابر	پاسا۱	۹۰	۲۴۵	۲۴۲,۶۴۶	۳,۴۸۶,۳۳۷,۳۹۹	۱۴,۱۱۱	۱۵,۱۰۹	۱۴,۵۸۵	۱۴,۹۶۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۳۸۲
	ایرکا پارت صنعت	خکار۱	۱۹۱	۶۸۰	۴,۰۵۸,۵۱۱	۱۷,۰۴۷,۰۹۸,۲۴۷	۴,۰۵۳	۴,۳۶۰	۴,۱۸۸	۴,۱۳۷	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	۵۱
	باما	کاما۱	۱۹۳	۵۱۷	۹۹۱,۴۴۹	۱۰,۰۳۷,۷۹۵,۸۱۵	۹,۷۰۰	۱۰,۴۵۲	۱۰,۰۹۵	۱۰,۳۸۰	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۲۸۵
	بهنوش ایران	غبهنوش۱	۴۸	۱۰۵	۱۲۵,۰۵۰	۸۹۲,۲۴۹,۸۷۵	۶,۹۲۵	۷,۴۱۸	۷,۱۲۱	۷,۱۴۴	۱۳۹۳/۰۵/۲۲	-۲۳

ایران در فرش دست‌باف سرآمد است

حمید کارگر-سرپرست مرکز ملی فرش ایران

ایـران خاسـتگاه فرش دسـت‌باف جهان اسـت. فرش دسـت‌باف ایران هنرصنعتی کهن و ریشه‌دار است. اصالت، زیبایی و ویژگی‌های طبیعی آن، ازجمله سازگاری با محیط زیست، سـبب ماندگاری و برجستگی این آفرینهٔ برجسته شـده اسـت. جهانیان با دیدن فرش ایران انگشت حیرت می‌گزند و ایرانیان به داشتن آن می‌بالند.

فرش دست‌باف نه‌تنها زیرانداز و کالای مصرفی است، بلکه همچون عنصری فرهنگی بار تاریخ، فرهنگ، باورها، آداب و رسوم، زیبایی‌های هنری و هویت بومی اسلامی و نیز ایرانی را بر دوش می‌کشـد. افزون‌بر این‌ها، فرش دست‌باف نقش اقتصادی بسـیار ارزشمندی را داراسـت. از سویی «کالای سرمایه‌ای» خانواده‌های ایرانی است و از دیگر سو در اقتصاد کلان از برجسـته‌ترین «کالاهای صادراتـی غیرنفتی» به شمار می‌آید. بعد اشتغالزای آن نیز بسیار برجسته است. به دیگر سخن، فرش دست‌باف ایران آمیزه‌ای از سرمایه، هنر، صنعت و دانش اسـت. آنچه در پی می‌آید، اشـاره‌ای است کوتاه به برخی از مزیت‌های فرش دست‌باف ایران:

دارا بودن پشتوانه فرهنگی، هنری، تاریخی و ملی

نقـوش به‌کاررفته در فرش‌های دسـت‌باف ایـران بازتاب نمادهای اسـطوره‌ای کهـن و نماینده آرزوهـا و هنجارهای پدیدآورنـدگان ایـن دست‌بافته‌هاسـت. همچنیـن فرش، آیین‌های ملی و مذهبی رایج در میان اقوام گوناگون ایران را از گذشته تا امروز می‌نمایاند. فرش دست‌باف بار سترگی از تاریخ و تمدن اسلامی را بر دوش می‌کشد.

وجود نگاه مثبت در بازارهای جهانی به فرش دست‌باف

پیشـینه دراز تولید فرش در ایران و وجود نمونه‌های کهن این دست‌بافته‌ها در موزه‌های نامـدار جهان، همچنین رشد صادرات این کالای هنری به‌ویژه در دوره صفویه و قاجاریه نگاهی مثبت همراه با سـتایش به فـرش ایران در بازارهای جهانی به‌دنبال داشته است.

دراختیارداشـتن بیشترین سهم از بازار جهانی فرش دست‌باف

به‌گـواه آمار سـازمان ملـل متحد، سـالانه نزدیک بـه ۱/۵میلیارد دلار تجـارت جهانی فرش دسـت‌باف صـورت می‌گیرد که ایـران، با داشـتن حدود ۳۰درصد از بازار جهانی فرش دست‌باف، بیشترین سهم را در تجارت جهانی این محصول داراست.

تنـوع تولیدات از نظر طرح و نقش، رنگ، اندازه، جنس الیاف

گستردگی و پراکندگی تولید فرش دست‌باف در سرزمین پهناور ایران سـبب شـده اسـت در اقلیم‌های مختلف و با کاربری‌های گوناگون شـاهد تولید انـواع گوناگونی از این دست‌بافته‌ها از نظر طرح، رنگ، اندازه و حتی مواد مصرفی باشـیم، چنان‌کـه از رنگ‌هـای آرام، اندازه‌هـای بزرگ و طرح‌های شلوغ مناطق شهری تا رنگ‌های تند، اندازه‌های کوچـک و طرح‌های خلـوت و ذهنی مناطق عشـایری و روستایی را می‌توان مشاهده کرد.

تأمین بخـش عمده مواد اولیـه مصرفی در تولید فرش دست‌باف در داخل کشور

اقلیم متنوع ایران و حضور پرسابقهٔ کشاورزی و دامپروری در این سـرزمین سبب شده اسـت انواع گیاهان رنگ‌زا و نیز انواع الیاف مصرفی در تولید فرش دسـت‌باف در داخل این کشور یافت شـود و نیازی به واردات این اقلام از دیگر کشورها نباشد.

سازگاری مواد اولیهٔ مصرفی در فرش دست‌باف با محیط زیست و سلامت انسان

در مقایسـه بـا الیـاف مصنوعـی به‌کاررفتـه در فرش‌های ماشـینی و سـایر زیراندازها که نه‌تنها به محیط زیست آسیب می‌رسـانند بلکه برای سلامت انسان نیز زیان بار تشخیص داده شـده‌اند، مـواد مصرفـی در فرش‌های دست‌باف با محیط زیست و با سلامت انسان سازگارند.

وجـود مراکـز و موسسـات علمی-پژوهشـی در زمینه‌هـای مرتبط با فرش دست‌باف

قدمـت و دیرینگی تولید فرش سـبب شـده اسـت در دهه‌های گذشـته مراکـز متعددی به کار علمی و پژوهشـی درباره این کالا بپردازنـد. در ایـران، از سـال ۱۳۷۵، با راه‌اندازی رشـته دانشـگاهی فرش دسـت‌باف در دانشـگاه‌های کشور و پـس‌ازآن پی‌ریـزی نهادهایـی مانند انجمـن علمی فـرش ایـران و مرکز تحقیقـات فرش دسـت‌باف، این مهم با جدیت بیشـتری دنبال شده است. وجود ایـن مراکز باعث به روزشـدن فرآیند تولیـد و حضـور نوآوری‌های علمـی در امـر تولید تـا عرضهٔ فرش دست‌باف شده است و به بهبود کیفی این دست‌بافته‌ها نیز یاری می‌رساند.

> فرش دست‌باف نقش اقتصادی بسیار ارزشمندی دارد. از سویی «کالای سرمایه‌ای» است و از دیگر سو از برجسته‌ترین «کالاهای صادراتی غیرنفتی» به شمار می‌آید

وجـود نیـروی کار ماهـر در هنرـصنعـت فـرش دست‌باف

حرفه‌های متعددی در امر تولید فرش دست‌باف دخالت دارند که شـاخص‌ترین آنها عبارت‌اند از: طراح، نقشه‌کش، رنگرز، ریسـنده، چله‌کش، بافنده و رفوگر، که بهترین‌های این حرفه‌ها در ایران مشـغول به کارند و هنوز خانواده‌های فراوانی را می‌توان یافت کـه به‌صورت اجدادی به این امور مبادرت می‌ورزند.

وجود شبکهٔ توزیع و فروش در بسیاری از کشورها

آغاز عرضه و صادرات فرش ایران به سـایر کشـورها که از عهـد صفـوی شروع شد و در دورهٔ قاجار گسترش یافت به‌تدریج موجب پدیدآمدن شبکهٔ گسـترده و کهنی برای توزیع و فروش فرش دست‌باف ایران در دیگر کشورها به‌ویژه کشورهای اروپایی شد. در سال‌های اخیر نیز صادرکنندگان فرش ایران به بسـیاری از بازارهای جدید راه یافته‌اند.

نیـاز بـه حداقـل سـرمایه‌گذاری بـرای ایجـاد اشتغال و دارا بودن سهم بالای ارزش افزوده

تولیدفرش دسـت‌باف، اشـتغالی کم‌هزینـه و بی‌نیاز از سـرمایه‌گذاری هنگفت به‌شـمار می‌آیـد، چنان‌که با برپاکـردن دار قالی‌بافی و تامین مـواد اولیهٔ کافی قابل تداوم اسـت و پس از اتمام کار ارزش افزوده چشمگیری نصیب تولیدکننده می‌شود.

وجـود نشـان تجـاری (برنـد) فرش دسـت‌باف ایران در بازارهای جهانی

فرش دسـت‌باف برای بسـیاری از بازارهـای هدف با نام ایران عجین شـده اسـت. افزون‌بر شهرت کلی فرش ایران، برخی تولیدکنندگان پرسـابقه این محصول مانند «شرکت سـهامی فرش ایران» با سـابقه‌ای بیش از ۷۰ سـال خود صاحب برنـدی معتبر در بازارهـای جهانی شده‌اند.

قابلیت نوآوری گسترده در طرح و رنگ براساس سلیقه مصرف‌کنندگان در کشورهای مختلف

وجود هنرمنـدان متبحر و ماهر در طراحی و رنگرزی فـرش و نگاهـی به تاریخ ایـن محصول که همـواره با دگردیسی و تنوع در طرح و رنگ همراه بوده است، این آمادگی را برای نوآوری در پاسخ به نیاز مصرف‌کنندگان نشـان می‌دهد. براین‌اسـاس، با تشـخیص و شناسایی سـلیقه و نیاز مشـتریان می‌توان در طرح و رنگ فرش دست‌باف به‌آسانی تغییر و دگرگونی پدید آورد و کالایی مطابق با خواست مخاطب عرضه کرد.

تعدد و تنوع روش‌های بافت، رفو و مرمت

سـبک‌های گوناگون بافت در ایران هم امکان بافت را در شـرایط گوناگون از جمله در سفر برای عشایر فراهم کـرده و هم کاربری‌های متنوعـی برای فرش به ارمغان آورده اسـت، مانند تابلوبافی یـا حجم‌بافی که می‌تواند علاوه‌بر زیرانداز نقش‌های دیگری را هم بر عهده بگیرد. از سـوی دیگر، تبحر و تنوع در شـیوه مرمت و رفو نیز مزیت ویژه‌ای اسـت که خود موجب می‌شود کشورهای خریدارِ فرش دسـت‌باف نیازمند کشورهای تولیدکننده باشند.

امکان تولید فرش‌های بسیار بزرگ

بزرگ‌ترین فرش‌های دسـت‌باف دنیا به‌دست ایرانیان تولید شده‌اند. بزرگ‌ترین فرش جهان به‌مساحت ۶هزار مترمربع توسط شرکت سـهامی فرش ایران تولید شده و اکنون مسـجد شیخ زاید آل نهیان در ابوظبی (امارات متحـده عربـی) را مفروش کرده اسـت. فـرش بزرگ دیگری به‌مسـاحت ۴۵۰۰هزار مترمربع باز هم توسـط شـرکت سـهامی فرش ایران تولید شده و مسجد اعظم سلطان قابوس در مسقط (عمان) را مفروش کرده است. همچنین فرش ۲۴۰۰مترمربعی دیگری توسـط شرکت سـهامی فـرش گره در ایران تولید شـده و در مسـجد محمد الامین عمان گسترده شده است.

گزارش برنامه های بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران | تهران | یکم تا هفتم شهریور ماه ۱۳۹۳

جدول زمانبندی برنامه های جانبی
بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران

عنوان	تاریخ	ساعت: صبح	ساعت: عصر	مکان
آیین گشایش نمایشگاه	۹۳/۶/۱	—	۱۵:۳۰-۱۷:۰۰	سالن کنفرانس شماره ۱
نشست پژوهشگران فرش ایران	۹۳/۶/۲	۹:۰۰-۱۳:۳۰	—	سالن سبز
نشست با بازرگانان خارجی فرش دستباف	۹۳/۶/۲	—	۱۷:۰۰-۱۹:۰۰	تالار مروارید
کارگاه آموزشی: «تجارت الکترونیک»	۹۳/۶/۳	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	—	سالن سبز
کارگاه آموزشی: «مقررات تجارت بین المللی»	۹۳/۶/۴	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	—	سالن سبز
اجرای ایرای فرش	۹۳/۶/۴	—	۱۸:۳۰ - ۱۹:۳۰	فضای باز (جنب استخر نمایشگاه)
کارگاه آموزشی: «حمل و نقل، بیمه، سیستم خرید و انبارداری»	۹۳/۶/۵	۹:۰۰-۱۲:۰۰	—	سالن سبز
همایش: «فرش دستباف؛ برند ملی» و «تقدیر از برگزیدگان جشنواره فرش برتر»	۹۳/۶/۵	—	۱۶:۰۰-۱۸:۰۰	سالن کنفرانس شماره ۱
کارگاه آموزشی: «فنون مذاکرات تجاری»	۹۳/۶/۶	۱۰:۰۰-۱۲:۰۰	—	سالن سبز

www.imcc.ir
info@imcc.ir

دریچه

طرح و نقش در قالی ایران

امین ایرانپور - پژوهشـگر فرش: ایـران را زادگاه طراحـی قالـی نامیده‌اند. ایـن سـخن دور از حقیقت نیسـت، زیرا ایرانیان از دیربـاز در هنرهای مختلف خط و طراحی را هنرمندانه و با رعایت قواعد زیباشناسـانه به کار برده‌اند. نمونه این هنر در آثار کاشـی‌کاری، نقاشی، تذهیب و کتاب‌آرایی این سـرزمین پیشینه بسیار دارد، چنان‌که ارائه‌های تزیینی در این هنرها در همنشـینی با هم پیوند و تعامل یافته‌اند. از همین‌رو بیشـترین وجه هنری قالی‌بافی ایران را می‌توان در طراحی آن دانست و مهم‌ترین ویژگی هویت‌سـاز فرش ایرانی را در این جنبه جست، چنان‌که به‌نظر بسیاری از محققان نیز طرح‌های قالی ایرانی، گذشـته از ماهیت تزیینـی و آذینی، بیانی هسـتند از فرهنگ و جهان‌بینی ایرانی که پس از اسلام بیش‌ازپیش ماهیتی رمزی و نمادی یافته‌اند. طرح و نقش فرش ایـران را می‌توان با نگاه بر فرم در ۲ نوع کلی ذکر کرد: ۱) گردان ۲) هندسـی و شکسته. در نگاه دیگری، طـرح و نقش فرش ایرانی را بیشـتر به نام محل بافت آن می‌شناسـند و در همین رویکرد براساس جغرافیای فرهنگـی ۲ گونه عمومی از طـرح و نقش فرش مطرح می‌شـود: ۱) شهری ۲) روسـتایی و عشایری. عموما در معرفی هر فـرش هر دو معیار طرح و نقش و جغرافیا را همچون نام و نام خانوادگی با هم می‌آورند.

۲ دسـته‌بندی اخیر به‌نوعی بر هم منطبق می‌افتند، به‌نحوی که می‌توان گفت عموما بافته‌های شهری طرح و نقش گردان دارند و بافته‌های روسـتایی و عشایری با طرح و نقش هندسـی یا شکسته تولید می‌شوند. میان بافته‌های روستایی و عشایری نیز تفاوت‌هایی وجود دارد. برای مثـال، فرش‌بافی در مناطق روسـتایی به‌نحوی با مراکز شـهری در ارتباط است، اما در مناطق عشایری تا امروز هم نسبتا مستقل مانده است، زیرا خود مواد اولیه لازم را در اختیـار دارند؛ از طرفی کارفرمایان شـهری از سـرمایه‌گذاری در میان ایلاتی که دائم در جابه‌جایی‌اند بیم دارند. با این‌حال، چنین تفاوت‌هایی بر وجوه مشترک فرش‌های روستایی و عشایری چندان غلبه نمی‌کند که نتـوان آن دو را به‌ویژه در حوزه طرح و نقش در کنار هم بررسی کرد. یکجانشین شدن عشایر در مناطق روستایی و آمیختگـی و اقتباس فرش‌بافی آنان از هم، اسـتفاده از فرم‌های شکسـته و هندسـی و همچنین اشتراک در ویژگی‌های بافت و مواد اولیـه مهم‌ترین عوامل پیوند و همنشینی فرش‌های روستایی و عشایری است.

طـرح و نقـش در فرش‌هـای عشـایری و روستایی

در این بافته‌ها استفاده از نقشه مطرح نیست و طرح‌ها نسل به نسـل میان بافندگان منتقل می‌شـود. در این فرش‌ها، معمـولا الگویی واگیره‌ای از طـرح پیش روی بافندگان اسـت که بدون توجـه و پرداختن به جزئیات از آن اقتباس می‌کننـد. در واقع، ویژگی مهم فرش‌های ذهنی‌باف، چه عشایری و چه روستایی، پایبندی بیشتر بر نقش است نسبت به طرح؛ یعنی همه فرش‌ها کمابیش از طرح ثابتی استفاده می‌کنند ولی در نقش متفاوت‌اند و همین سبب تمایز فرش‌های مناطق از همدیگر است. این بافته‌ها ماهیتا برای ارائه در بازار نبوده‌اند و تولید آنها بیشتر بنا به کاربرد شخصی و به‌شکل تک‌بافی بوده است. بافنده این فرش‌ها در کنـار انگاره‌ها و نگاره‌ای ذهنی از عناصر طبیعی و محیطی در زندگی روزمره‌اش به‌عنوان منابع الهام در شکل‌گیری و گزینش نقش‌مایه‌ها و رنگ‌ها اسـتفاده می‌کند. به‌ویژه در گذر از زندگی عشـایری به روستایی بافنده با تغییر اقلیم، به‌رغم عادت‌های تیره‌ای و پیشین خویش، خواه‌ناخواه از شرایط زیستی تازه‌اش در آفرینش نقوش متاثر می‌شود. بنابراین، در فرش‌بافی آنها عنصر تکرار همراه با پویایی و آفرینندگی شکل می‌گیرد. این ۲ ویژگی یعنی تک‌بافی و ذهنی‌بافی بر وجه هنری و منحصربه‌فرد بودن این بافته‌ها می‌آید و در آن ۲ مرحله یـا مرتبه فنی و هنری قالی‌بافی (بافت و طراحی) در هم می‌آمیزد. این فرش‌ها نسبت به نوع شهری از دید ساختار، بافت، اندازه و به‌ویژه طرح و نقش گوناگون‌ترند و به‌همین سبب دستبافته‌های روستایی و عشایری از سال‌ها پیش در بیرون از مرزهای ایران شناخته‌شـده و مورد پذیرش بوده‌انـد. انـواع طرح و نقـش در فرش‌های روسـتایی و عشایری ایران را می‌توان چنین برشمرد:نقوش انسانی - نقوش جانوری - نقوش گیاهی - نقوش طبیعی - نقوش اشیا - نقوش کاملا انتزاعی و تجریدی

برخی از نواحی فرش‌بافی عشـایری و روستایی ایران عبارتند از: هریس، همدان، سنندج (سنه)، بیجار، ملایر، ساروق، بلوچ، ترکمن، بختیاری و قشقایی.

طرح و نقش در فرش‌های شهری ایران

در فرش‌های شـهری طرح و نقـش گردان و جزئیات بسـیار ایجاب می‌کند که طراحی براساس نقشه صورت پذیرد و پیش از آغـاز به کار بافت مرحله طراحی انجام پذیرد. وجود نقشـه طـرح و نقش قالـی را نظام‌مندتر می‌سازد و تبعیت آن را از الگوها و چارچوب‌های مشابه و مشخص‌تری موجب می‌شود؛ بدین‌لحاظ کار دسته‌بندی آنها را آسان‌تر می‌کند. تهیه نقشه همچنین عاملی است برای انتقال تک‌بافی به شـکل کارگاهی تولید فرش که امکان تکثیر و تولید انبوه را نیز سهل می‌سازد. به همین سـبب اسـت که برخی تولیدکنندگان و طراحان برای حفـظ ارزش و وجه هنری کار خویش نقشـه را پس از بافته‌شدن از بین می‌برده‌اند تا فرش بافته‌شده تک بماند.

بنیان طراحی فرش شهری بر ۲ نوع نقش کلی ختایی و اسلیمی نهاده شده است.

نام مهم‌ترین نقشه‌های فرش شهری ایران لچک‌ترنج است و مهم‌ترین نواحی قالی‌بافی شهری ایران عبارتند از: کرمان، تبریز، مشهد، اصفهان، کاشان، نایین.

گسترش صمت
صنعت معدن تجارت
شنبه ۱ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۶ شوال ۱۴۳۵- ۲۳ آگوست ۲۰۱۴

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری ،مالی و بازرگانی : خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه عمومی: محمد آقازاده
دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: میترا ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوفرد
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی

دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی
تلفن: ۸۲۱۹۰
فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵
روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپ: انتخاب رسانه: ۲-۴۴۹۰۵۳۰۰

پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴
نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان
شماره ۲۶ کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
وب سایت: www.smtnews.ir
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir
روابط عمومی:PR@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

نگاه روز

قرار نبود بنشینیم

ناصر نجاریون
کارشناس کاردرمانی

بدن ما برای نشستن طراحی نشده است، شاید قرار بوده این توانایی را داشته باشیم که تنها برای لحظاتی بنشینیم و دمی استراحت کنیم، اما در حال حاضر نشستن به غلط، بخش عمده‌ای از ساعات کار و استراحت ما را به خود اختصاص داده است. در جهان امروز شیوه‌های نوینی در حال شکل‌گیری است که این امکان را به افراد می‌دهد تا بخشی از ساعات کار و آموزش و استراحت خود را در حال ایستادن سپری کنند.... بهتر است تا هنگام فراگیر شدن این شیوه‌ها، این امکان و فرصت را به همکاران و دانش‌آموزان‌مان بدهیم تا در میان ساعات کار و آموزش، برای دقایقی بایستند و قدم بزنند و جابه‌جا شوند و این خود به معنای پیشگیری از بسیاری از کمردردها و مشکلات ستون فقرات، بهبود عملکرد دستگاه گوارشی و حفظ سلامت کلیه‌ها خواهد بود.

طنز کذب محض

صدا و سیما رسانه ملی شد

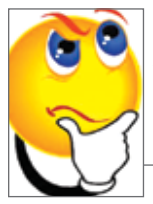

اسمایلی تفکری
طنزنویس

به دنبال اعتراضات گسترده‌ای که به عملکرد جانبدارانه صداوسیما صورت گرفت، مسئولان امر اعلام کردند زین‌پس صداو سیما ملی خواهد بود.

یک مقام مسئول در این سازمان عریض و طویل درباره چگونگی ملی شدن این رسانه تاثیرگذار توضیح داد: دیگر فوتبال‌های خارجی نه‌تنها با ۷ ثانیه تاخیر که با ۷ ثانیه تعجیل پخش خواهد شد. این رویه درباره سایر مسابقات ورزشی به‌ویژه لیگ جهانی والیبال نیز وجود خواهد داشت.

او که در یک نشست خبری به منظور تشریح چگونگی ملی شدن صداوسیما حرف می‌زد، در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره حضور زنان در ورزشگاه‌ها نیز گفت: این هم ملی می‌شود، که از توی گوشی بهش گفتند این موضوع ربطی به مسئولیت شما ندارد. بنابراین او ترجیح داد، بگوید: در راستای ملی شدن صداوسیما قصد داریم سریال ویکتوریا۲ را بدون سانسور و با دوبله‌ای باکیفیت از شبکه نمایش پخش کنیم.

او داشت توضیحات دیگری هم درباره چگونگی این ملی شدن می‌داد که خبرنگار یک رسانه معلوم‌الحال فریاد زد: بابا رییس‌جمهور گفته «رسانه‌ها باید خدمات دولت را برای مردم تشریح کنند، اما درباره اینکه چرا نمی‌گذارند همه خدمات دولت برای مردم تبیین شود، به موقع سخن خواهم گفت.»

این مقام مسئول وقتی این جمله را شنید، رنگش پرید چون می‌دانست آقای رییس‌جمهور اگر عصبانی شود مثل جلسه استیضاح فرجی‌دانا که با حضور در مجلس دست به افشاگری زد و باعث شد شاگرد اول تمامی ادوار دانشگاه تهران برکنار نشود، حرف‌هایی خواهد زد که نمی‌شود جمعش کرد یا حداقل یک «بروید به جهنم!» خواهد گفت.

به همین دلیل گفت: در راستای طرح ملی شدن صدا و سیما قرار است کامران نجف‌زاده را به سیبری بفرستیم تا راز گودال عظیمی را که در این منطقه ایجاد شده، کشف کند. همچنین زین پس علیرضا حسینی‌بای برنامه ماه عسل را اجرا می‌کند و احسان علیخانی به موصل فرستاده می‌شود تا گزارش خبری از پیشروی و یا پسروی داعش تهیه کند. این مقام مسئول توضیحات دیگری هم داد اما این توضیحات آقای رییس‌جمهور را قانع نکرد. روحانی گفت: «مردم بارها به من می‌گویند می‌دانیم چه کسانی و کجاها و چرا شما را اذیت می‌کنند، شما راه‌تان را ادامه بدهید. حضور مردم در صحنه بسیار مهم است و همین محبت مردم نشان می‌دهد که آنان تنها گوششان به رادیو یا چشمشان به تلویزیون نیست و چشم و گوش آنان خیلی وسیع‌تر می‌بینند و می‌شنوند و خیلی خوب می‌توانند قضاوت کنند.»

با وجود این و در حالی که جلسه مجلس از رسمیت افتاده بود، ۲ نماینده محلس، «ح. ر» و «م. ک»، آبستراکسیون کردند و گفتند: «تا زمانی که مجلس به آقای نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت یک کارت زرد دیگر ندهد به آبستراکسیون خود ادامه می‌دهیم.»

با حضور هنرمندان و اقشار مختلف جامعه

سیمین بهبهانی با شعر و موسیقی بدرقه شد

پیکر سیمین بهبهانی روز گذشته با شعر و موسیقی و حضور دوستدارانش از تالار وحدت به سمت آرامگاه خانوادگی این شاعر غزلسرا در بهشت‌زهرا(س) تشییع شد.

به گزارش ایسنا مراسم تشییع پیکر سیمین بهبهانی صبح جمعه با حضور جمع زیادی از مردم در محوطه تالار وحدت برگزار و پیکر او برای خاک‌سپاری در مقبره خانوادگی شماره ۷۲ راهی بهشت زهرا (س) شد. در این مراسم محمود دولت‌آبادی، محمدرضا شجریان، جواد مجابی، ابوالحسن تهامی (دوبلور و داماد سیمین بهبهانی) و علی بهبهانی (پسر ارشد سیمین بهبهانی) سخن گفتند. همچنین شهرام ناظری، همایون شجریان و صدیق تعریف قطعاتی از شعرهای سیمین بهبهانی را به صورت آواز اجرا کردند.

جواد مجابی دیگر سخنران این مراسم نیز سخنانش را این‌چنین آغاز کرد: شاعر را نمی‌بینم، شاعر رفته و به تن غایب است. شیرینی از دل ما رفته است. شاعر در شعر خویش نهان است. شعر او همه جا بر زبان است. شاعر در ما و در جان ماست.

این شاعر و نویسنده سپس به جایگاه سیمین بهبهانی در غزل معاصر اشاره و بیان کرد: سیمین بهبهانی پس از شهریار توانست شاخه تازه‌ای به درخت ادبیات کهن ایران اضافه کند و دوباره غزلی را که تقریبا پیر شده بود، در عرصه فرهنگی ما ظاهر کند. او در بخش دیگری از سخنانش به نقش شاعر در جامعه و جهان اشاره و اظهار کرد: شاعر از انسان و جهان همواره پرسش‌های بنیادینی را مطرح می‌کند و این همان چیزی است که سیمین از آنها سخن می‌گوید. سیمین بهبهانی در امروز می‌زیست، فردا را می‌دید و از گذشته آگاه بود. او مصلحت‌اندیش نبود.

سپس محمود دولت‌آبادی پشت تریبون قرار گرفت و گفت: سیمین بهبهانی انسانی بود که عمری با کار و عزت زیست و با کار و عزت خاموش شد، انسانی پیروز بین دو عدم. بهبهانی مثل همه آدم‌های دیگر مثل من و شما لحظات گوناگون و متنوعی در زندگی خود داشته است و در این لحظات آثار متعددی آفریده که الان فرصت شاخه‌بندی آثار او نیست.

این نویسنده در ادامه گفت: سیمین بهبهانی آثار متنوعی دارد؛ از آثاری صریحا اجتماعی تا آثاری صریحا تنهایی، آثاری مشخصا درباره آزادی زن و اعتراض به ستم اجتماعی و آثاری در لحظات ناب انسانی که دیگر جایی برای سخن من نمی‌گذارد. او خود آنچه را لازم بوده، سروده است.

دولت‌آبادی سپس گفت: اینجا هنرمندان گوناگونی هستند که از میان آنها تاج موسیقی ایران شجریان است و تریبون را به او سپرد. محمدرضا شجریان نیز پشت تریبون آمد و با اشاره به آفتاب گفت: وقتی معاون هنری گفتند که نشده برای این مکان سایه‌بان درست کنند، گفتم مهم نیست تحمل مردم ما بیشتر از این‌حرف‌هاست.

این هنرمند و رییس شورای‌عالی خانه موسیقی سپس گفت: من از طرف هنرمندان موسیقی اینجا آمدم تا به غزل‌بانوی ایران عرض احترام کنم. سیمین بهبهانی زنی است که تاریخ‌ساز شد. او به همه جهان به عنوان خانواده می‌نگریست و فکرش صلح و دوستی و صفا برای آنها و پشتوانه فکری‌اش دفاع از حقوق زن و مادری بود.

شجریان با گفتن این سخن که جهان را مردان می‌سازند و مردان را زنان، ادامه داد: ملتی که بی‌بهره از این زندگی است، مردنی است. به همه شما تسلیت می‌گویم. سیمین همیشه در تاریخ ما زنده است و در ما زندگی می‌کند. او به همه به شکل یک مادر محبت می‌کرد و امیدوارم بیش از پیش ما قدر مادران‌مان را بدانیم.

در ادامه این مراسم همایون شجریان پشت تریبون قرار گرفت و قطعه «رفت این سوار کولی» سیمین بهبهانی را از آلبوم جدیدش خواند. شهرام ناظری هم بخشی از غزل «دوباره می‌سازمت وطن» سیمین بهبهانی را به آواز خواند که مردم هم با او همراهی کردند.

کمال تبریزی:

حمایت از سینمای دفاع مقدس در حد حرف باقی مانده است

کمال تبریزی معتقد است که ساخت فیلم مناسب و در شأن سینمای دفاع مقدس نیازمند پشتیبانی و حمایت همه جانبه و بی‌شائبه است که باید گفت در عمل وجود خارجی ندارد ولی ادعای آن در حرف بسیار است به حدی که گوش آسمان را کر می‌کند.

به گزارش ایلنا کارگردان فیلم، سریال جنگی «لیلی با من است» افزود: تصور می‌کنم کمتر کارگردانی در سینمای ایران وجود داشته باشد که تمایل به ساختن فیلم در خصوص دفاع مقدس نداشته باشد اما واقعیت تاسف بار این است که با وجود ادعای فراوان مسئولان و نهادهای مرتبط هیچکدام به صورت واقعی از ساخت فیلم‌های مربوط به دفاع مقدس حمایت نمی‌کنند و عملا تنگناها و دشواری‌های ساخت این گونه فیلم‌های سینمایی به حدی است که کارگردان و سازنده را به تدریج ناامید و سرانجام از کرده خویش پشیمان می‌کند.

کارگردان فیلم «همیشه پای یک زن در میان است» بیان کرد: ساخت فیلم مناسب و در شأن این سینما نیازمند پشتیبانی و حمایت همه جانبه و بی‌شائبه است که باید گفت در عمل وجود خارجی ندارد ولی ادعای آن در حرف بسیار است به حدی که گوش آسمان را کر می‌کند اما صد افسوس که آفتابه لگن هفت دست است و شام و ناهار هیچ!

وی ادامه داد: مادامی که این‌گونه است اتفاق جدی در این خصوص رخ نخواهد داد. فیلمنامه شهید باقری بیش از یک سال است که توسط آقای گوهری نوشته شده و بنده آمادگی خود را برای ساخت آن اعلام کرده‌ام اما حرکت و تمایل جدی از طرف نهادهای ذی‌ربط برای تامین بودجه لازم و کافی برای آن نشان داده نشده و وجود ندارد هرچند که فیلمنامه‌ای زیبا و منحصر به فرد توسط آقای گوهری به رشته تحریر درآمده است و به ناچار باید اعلام تاسف عمیق کرد از این همه فاصله موجود میان حرف و شعار از یک سو و عمل همه نهادهای ذی‌ربط پر مدعا از سوی دیگر.

ناشران تا ۲ میلیارد ریال وام می‌گیرند

مشاور علمی، فرهنگی و مدیریتی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از اعطای وام ۱ تا ۲ میلیارد ریالی به ناشران خبر داد و گفت: از این پس فعالان این صنعت می‌توانند از این صندوق تسهیلات دریافت کنند.

همایون امیرزاده در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه تسهیلات ارائه شده به ناشران با توجه به طرح توسعه ناشران متفاوت است افزود: تسهیلات در نظر گرفته شده برای هر متقاضی یک تا ۲ میلیارد ریال است.

مشاور علمی، فرهنگی و مدیریتی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهره وام‌های پرداختی از سوی بانک‌های رفاه و صادرات به متقاضیان یاد شده را ۲۴ درصد با بازپرداخت یک‌ساله اعلام کرد.

امیرزاده خاطرنشان کرد: افرادی که اسامی آنان به بانک‌های رفاه سراسر کشور اعلام شده می‌توانند با قبول شرایط نسبت به دریافت وام اقدام کنند.

وی بدون اشاره به شرایط دریافت این وام افزود: طبق تفاهمنامه‌ای که بین وزارت ارشاد و صندوق توسعه ملی منعقد شده بود مقرر شد این تسهیلات از طریق بانک‌های رفاه و صادرات به متقاضیان پرداخت شود ولی در حال حاضر این تسهیلات فقط از سوی بانک رفاه به افراد داده می‌شود.

امیرزاده هدف از اعطای این تسهیلات را رفع معضلات موجود و به روز شدن صنعت چاپ‌ونشر اعلام کرد.

وی از قرارگرفتن صنعت چاپ‌ونشر در ردیف اولویت‌های صندوق توسعه ملی خبر داد و گفت: پس از امضای تفاهمنامه‌ای میان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رییس صندوق توسعه ملی با بررسی‌های کارشناسانه و نظرخواهی از فعالان صنعت چاپ و نشر در سطح ملی با مشارکت ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی مقرر شد ۱۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات به فعالان حوزه چاپ و نشر اختصاص یابد.

وی افزود: فهرست فعالان حوزه چاپ و نشر، با توجه به فعالیت کاربران و میزان تولید فرهنگی برای دریافت تسهیلات به شعب بانک‌های رفاه سراسر کشور اعلام شد.

امیرزاده تعداد افراد معرفی شده به شعب بانک‌های رفاه سراسر کشور را ۸۰۰ نفر اعلام کرد و افزود: اسامی این افراد اسفند ماه سال گذشته به بانک‌ها اعلام شده بود.

اصغر فرهادی رییس هیات داوران جشنواره فیلم بوسان شد

اصغر فرهادی به‌عنوان رییس هیات داوران نوزدهمین جشنواره فیلم بوسان انتخاب شد. به گزارش ایسنا مسئولان برگزاری نوزدهمین دوره از جشنواره بین‌المللی فیلم بوسان اعلام کردند، اصغر فرهادی کارگردان برنده اسکار ایرانی، ریاست هیات داوران بخش اصلی جریان‌های نو این رویداد سینمایی را بر عهده خواهد داشت. بخش جریان‌های نو جشنواره فیلم بوسان تنها بخش رقابتی بین‌المللی این رویداد سینمایی محسوب می‌شود. «بن جون هو» کارگردان فیلم «برف‌شکن»، «سوهاسینی مانیراتنام» بازیگر و کارگردان هندی، پروفسور «دینا یوردوناوا» و «ژاک رنسیه» از دانشگاه پاریس از دیگر اعضای هیات داوران بخش جریان‌های نو جشنواره فیلم بوسان هستند. در بخش جریان‌های نو ۲ فیلم برنده جایزه ۳۰ هزار دلاری از میان ۱۲ فیلم حاضر در این بخش می‌شوند. فرهادی سال قبل با فیلم «گذشته» در بخش پنجره‌ای به سینمای آسیا در جشنواره فیلم بوسان حضور داشت. نوزدهمین جشنواره فیلم بوسان دوم تا یازدهم اکتبر ۲۰۱۴ برگزار می‌شود.

اردشیر رستمی پس از ۷ سال نمایشگاه برپا می‌کند

اردشیر رستمی نقاش، تصویرساز و بازیگر، نهمین نمایشگاه نقاشی‌اش را در فصل پاییز با عنوان سنگ در گالری آریانا برپا می‌کند.

به گزارش هنرآنلاین اردشیر رستمی اظهار کرد: از برپایی آخرین نمایشگاه‌هم ۷سال می‌گذرد و در پاییز سال جاری مجموعه‌ای از آثارم را در گالری آریانا به نمایش می‌گذارم. رستمی ادامه داد: عنوان این مجموعه سنگ است و در این نمایشگاه مجموعه‌ای از نقاشی‌هایی را که از سنگ‌ها کشیده‌ام به نمایش می‌گذارم. این مجموعه دربرگیرنده ۵۰ اثر است.

او درباره دغدغه‌اش برای به تصویر کشیدن سنگ گفت: سال‌هاست که روی مجموعه سنگ کار می‌کنم و تاکنون تعدادی از نقاشی‌های این مجموعه را نیز به نمایش درآورده‌ام.

اردشیر رستمی متولد ۱۳۴۹ تبریز است. او کاریکاتوریست، تصویرساز، مجسمه‌ساز، معمار، طراح لباس، شاعر و بازیگر است. رستمی تاکنون قریب به ۸ نمایشگاه انفرادی برپا کرده است.

شهرنوشت

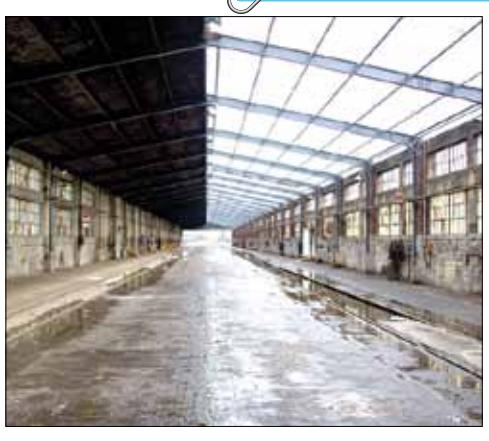

کارگاه شهری

روح‌الله سپندارند: آفتاب به میانه روز رسیده بود و هیچ‌کس سایه نداشت. جوان با صورتی آفتاب‌سوخته ایستاده بود جلوی در کارگاه و خط ممتد عرق از پیشانی‌اش به شقیقه‌ها کشیده می‌شد.

یک نفر داشت به او می‌گفت: «برو عذرخواهی کن و برگرد.» جوان دستی به پیشانی‌اش کشید و خشم را از نگاهش شلیک کرد به در بزرگ و آهنی کارگاهی که حالا او روبه‌رویش ایستاده بود. زیرلب گفت:«بعد از ۷ سال؟ به همین راحتی؟» کناری‌اش که مرد میانسالی بود، صدایش را شنید: «قاسم رو یادت نمی‌آید، ۲۳ سال کار کرد و بعد...» هنوز حرفش تمام نشده بود که یک نفر از داخل کارگاه صدایش کرد و حرفش را نیمه‌تمام گذاشت و رفت.

جوان اما همچنان ایستاده بود. گفته بود نمی‌روم تا حقم را بگیرم. یکی از عابرها داشت رد می‌شد، صدای بلند او را که شنید، گفت: «آقا دوربین مخفیه؟ سرکاریه؟» جوان نگاهش کرد: «کار از دوربین مخفی گذشته آقا! همه چیز علنی شده، توی روز روشن به من میگه برو، میگه توی کارگاه بهت احتیاج نداریم، میگم به همین راحتی؟ میگه از این هم راحت‌تره»

داشت بلند بلند حرف می‌زد که صدایی از توی کارگاه بلند شد: «اگه بخوای این لومپن‌بازی رو ادامه بدی، زنگ می‌زنم پلیس بیاد جمعت کنه.» جوان عصبانی شد. سنگ برداشت که حمله کند. یکی دستش را گرفت: «کار را خراب‌تر نکن، مرد! به ضرر خودت می‌شود.» عابری که فکر کرده بود دوربین مخفی است، خشکش زده بود. بعد به خودش که آمد، موبایلش را درآورد تا از غائله فیلم بگیرد.

جوان با رگ‌های بیرون‌زده از گردن، داد زد: «اگه راست می‌گی بیا بیرون تا بهت نشون بدم.» صدایی از توی کارگاه بلند شد: « ما هیچ حسابی با هم نداریم. ۱۵۰ تومان هم خسارت شیشه‌های کارگاه رو باید بدی»